

ຄູ່ມືການປູກເັດເຟືອງ

ຂຽນໂດຍ: ປອ. ນ. ພຸດທະສອນ ສີບຸນນະວົງ

ທ່ານ ພອນປະດິດ ຜິວພັນ

ທ່ານ ນ. ນັດຕະຢາ ຊາສິດາວ

ມີນາ 2022

ຄູ່ມືການຝຶກອົບຮົມ

ຊື່ໂມດູນ	ການປຸກເຫັດເພືອງ
ຊື່ອົງປະກອບ	<ul style="list-style-type: none"> - ຄວາມສຳຄັນຂອງເຫັດເພືອງ - ລັກສະນະທາງຊີວະວິທະຍາ - ວົງຈອນຊີວິດຂອງດອກເຫັດ - ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະອອກດອກຂອງເຫັດເພືອງ - ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນໃນການປຸກເຫັດເພືອງ - ການເລືອກຊື້ເຊື້ອເຫັດເພືອງມາປຸກ - ຮູບແບບຂອງການປຸກເຫັດເພືອງ - ການປຸກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍ - ການດູແລຮັກສາກອງປຸກເຫັດຫຼັງຈາກການເກັບກຸ່ວຄັ້ງທຳອິດ - ການປຸກເຫັດເພືອງໂດຍການໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ - ເຫັດເພືອງໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື້ອຍ ແລະ ຜັກຕົບສົດ - ການປຸກເຫັດເພືອງ
ຈຳນວນ	- 7 ວັນ (49 ຊົ່ວໂມງ)
ອົງກອນອະນຸມັດ	ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ

ຂຽນໂດຍ: ປອ. ນ. ພຸດທະສອນ ສີບຸນນະວົງ
 ທ່ານ ພອນປະດິດ ຜົວພັນ
 ທ່ານ ນ. ນັດຕະຢາ ຊາສິດາວົງ

2022

ຄະນະຊຽນປຶ້ມຄູ່ມືການປູກເຫັດນາງຟ້າ

ທ່ານ ປອ. ນ. ພຸດທະສອນສີບຸນນະວິງ
ພາກວິຊາປູກຝັງ ຄະນະກະເສດສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ

Email: p.sibounnavong@nuol.edu.la

Whatapp: 020 91978241

ທ່ານ ພອນປະດິດ ຜົວພັນ
ພາກວິຊາປູກຝັງ ຄະນະກະເສດສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ

Email: Phonepadid99@gmail.com

Whatapp: 020 22428328

ທ່ານ ນ. ນັດຕະຢາ ຊາສິດາວິງ
ພາກວິຊາປູກຝັງ ຄະນະກະເສດສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດລາວ

Email: nutxasydavong89@gmail.com

Whatapp: 020 9661871

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
ກົມອາຊີວະສຶກສາ

5 2 8 - - - - /ອສ
ເລກທີ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 13 ມີນາ 2022

ຂໍ້ຕົກລົງ

ວ່າດ້ວຍການ ຮັບຮອງຄູ່ມື ຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນ

- ອີງຕາມ ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ສະບັບເລກທີ 633/ນຍ, ລົງວັນທີ 18 ພະຈິກ 2021;
- ອີງຕາມ ການສະເໜີຂອງຫ້ອງການ ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິບັດລາວ ສະບັບເລກທີ 093/ຫກ ລົງວັນທີ 01 ກຸມພາ 2022.

ຫົວໜ້າກົມອາຊີວະສຶກສາ ຕົກລົງ:

- ມາດຕາ 01 ອະນຸມັດໃຫ້ຫ້ອງການ ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິບັດລາວ ນຳໃຊ້ຄູ່ມືຝຶກອົບຮົມໄລຍະສັ້ນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ່ມືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຮຽນ-ການສອນ ໃນ 15 ສາຂາອາຊີບ ແລະ 03 ໂມດູນໝວດຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປ ຄື: 1)ອາຊີບລ້ຽງໜູ 2)ອາຊີບລ້ຽງກີບ 3)ອາຊີບລ້ຽງໄກ່ 4)ອາຊີບລ້ຽງງົວທອມ 5)ອາຊີບລ້ຽງປານິນ 6) ອາຊີບລ້ຽງປາດຸກ 7)ອາຊີບລ້ຽງເປັດ 8)ອາຊີບລ້ຽງແບ້ 9)ອາຊີບປູກຜັກກະລຳບີ 10)ອາຊີບປູກຜັກກາດຊອມ 11)ອາຊີບປູກເຫັດນາງຟ້າ 12)ອາຊີບປູກເຫັດເພືອງ 13)ອາຊີບປູກເຫັດຂອນຂາວ 14)ອາຊີບການຕຳຫຼາຍອມສີທຳມະຊາດ(ລະດັບຕົ້ນ) 15)ອາຊີບການຕຳຫຼາຍອມສີທຳມະຊາດ(ລະດັບກາງ) 16)ການວາງແຜນທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ 17)ການສື່ສານສຳລັບຜູ້ປະກອບການ ແລະ 18)ທັກສະການສື່ສານສຳລັບຄູ່ຝຶກ;
- ມາດຕາ 02 ໃຫ້ຫ້ອງການ ສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິບັດລາວ ສົມທົບກັບພວກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ດຳເນີນຝຶກອົບຮົມຕາມຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ ແລະ ປະເມີນຜົນແຕ່ລະໄລຍະ ພ້ອມທັງອອກໃບຢັ້ງຢືນໃຫ້ຜູ້ທີ່ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມຕາມລະບຽບຫຼັກການ;
- ມາດຕາ 03 ໃຫ້ຫ້ອງການຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິບັດລາວ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ່າງໆ ຈົ່ງພ້ອມກັນປະຕິບັດຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ຕາມສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງໃຜລາວ;
- ມາດຕາ 04 ຂໍ້ຕົກລົງສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນທີ່ລົງລາຍເຊັນເປັນຕົ້ນໄປ.

ຫົວໜ້າກົມ

ໜູຟັນ ອຸດສາ
Nouphanh OUTSA

- ບ່ອນສົ່ງ:**
- ພະແນກຂອງກົມອາຊີວະສຶກສາ 01 ສະບັບ
 - ຫ້ອງການຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິບັດລາວ 01 ສະບັບ
 - ສະຖານອາຊີວະສຶກສາ ແຫ່ງລະ 01 ສະບັບ
 - ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ບ່ອນລະ 01 ສະບັບ
 - ເຕັ້ນມ້ຽນ 02 ສະບັບ

ຄຳນຳ

ເຫັດເພືອງຈັດເປັນເຫັດເສດຖະກິດທີ່ສຳຄັນຊະນິດໜຶ່ງ ເປັນເຫັດທີ່ສ້າງລາຍໄດ້ດີໃຫ້ກັບຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດເຫັດປັນສິນຄ້າ ເນື່ອງຈາກຝົນຜະລິດເຫັດເພືອງຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາດີຕະຫຼາດມີຄວາມຕ້ອງການປະລິມານສູງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ໃຊ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕ່ຳແຕ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດຕອບແທນສູງ ແລະ ໄວ.

ປັດຈຸບັນເຖິງວ່າຈະມີການປູກເຫັດເພືອງກັນຫຼາຍຂຶ້ນ ແຕ່ປະລິມານຜົນຜະລິດເຫັດເພືອງຍັງບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ແລະ ມີແນວໂນ້ມຄວາມຕ້ອງການເພີ່ມຂຶ້ນເພາະເຫັດເພືອງເປັນທີ່ນິຍົມຂອງຜູ້ບໍລິໂພກຢ່າງແພ່ຫຼາຍທັງຄົນໄທ ແລະ ຕ່າງປະເທດໂດຍສະເພາະຄົນໄທນິຍົມບໍລິໂພກເຫັດເພືອງຫຼາຍກວ່າເຫັດຊະນິດອື່ນ ເນື່ອງຈາກເຫັດເພືອງມີລົດຊາດແຊບ, ມີຄຸນຄ່າທາງອາຫານສູງ, ມີໄຂມັນຕ່ຳ ແລະ ປອດໄພຈາກສານເຄມີທີ່ເປັນພິດ ລວມທັງດອກເຫັດມີເນື້ອຫຼາຍ, ເນື້ອນຸ້ມ, ບໍ່ເລະ, ສາມາດນຳມາປຸງອາຫານໄດ້ຫຼາຍຢ່າງ, ມີລົດຊາດ ແລະ ກິ່ນສະເພາະໂຕທີ່ສາມາດຮັບລົດ ແລະ ກິ່ນຂອງອາຫານທີ່ນຳມາປຸງໄດ້ດ້ວຍດີ ແລະ ສາມາດຊີ້ໄດ້ງ່າຍເພາະມີຂາຍຕະຫຼອດທັງປີ.

ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການປູກເຫັດເພືອງຫຼາຍປະກອບມີວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ທາງການກະເສດທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງໄດ້ຫຼາຍຊະນິດສາມາດຫາໄດ້ງ່າຍ ແລະ ມີຈຳນວນຫຼາຍເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕ່ຳແລະສາມາດປູກເຫັດເພືອງໄດ້ຕະຫຼອດທັງປີ. ນອກຈາກນີ້, ການປູກເຫັດເພືອງໃຊ້ໄລຍະເວລາການປູກສັ້ນມີຂັ້ນຕອນປະຕິບັດບໍ່ຫຍຸ້ງຍາກ, ໃຊ້ອຸປະກອນບໍ່ຫຼາຍ ແລະ ສາມາດເຮັດໄດ້ທັງລະດັບຄອບຄົວແລະເຮັດເປັນການຄ້າຂະໜາດໃຫ່ຍ.

ດັ່ງນັ້ນ, ການປູກເຫັດເພືອງຈຶ່ງນັບຖືເປັນອາຊີບໜຶ່ງທີ່ທຸກຄົນສາມາດເຮັດໄດ້ພຽງແຕ່ທ່ານເຮັດຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຮູ້ຈັກຊີວະວິທະຍາຂອງເຫັດເພືອງໃຫ້ຮູ້ແທ້ເທົ່ານັ້ນກໍ່ຈະສາມາດປູກເຫັດເພືອງໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດສູງຄຸ້ມຄ່າຕໍ່ການລົງທຶນໄດ້ບໍ່ຍາກ. ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງໄດ້ເກີດແນວຄິດເຮັດເປັນໜັງສືການປູກເຫັດເພືອງຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍລວບລວມຄວາມຮູ້ທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ປະສົບການໃນການປູກເຫັດເພືອງມາໄວ້ໃນໜັງສືເຫຼົ່ານີ້ຂ້ອນຂ້າງສົມບູນ, ທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ໜັງສືການປູກເຫັດເພືອງເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນຄວາມສຳເລັດຂອງທ່ານທັງຫຼາຍ.

ປອ. ນ. ພຸດທະສອນສີບຸນນະວົງ

ສາລະບານ

	ໜ້າທີ
ຄຳນຳ	1
ສາລະບານ.....	3
ຄວາມສຳຄັນຂອງເຫັດເຟືອງ	1
ລັກສະນະທາງພຶກສາດ	1
1. ໝວກເຫັດ (Cap)	6
2. ກີບ(Gills).....	7
3. ກ້ານດອກ (Stalk).....	7
4. ເປືອກຫຸ້ມ (Volva).....	7
5. ສະບໍ (Spore).....	8
6. ເສັ້ນໄຍ(Mycelium)	8
ວົງຈອນຊີວິດຂອງດອກເຫັດ.....	9
1 ໄລຍະຫົວເຂັ້ມໝູດ (Pinhead stage)	11
2 ໄລຍະດຸມນ້ອຍ (Tiny button stage)	11
3 ໄລຍະກະດູມ (Button stage)	11
4 ໄລຍະຮູບໄຂ່ (Egg stage)	11
5 ໄລຍະຍືດໂຕ (Elongation stage).....	11
6 ໄລຍະດອກບານ (Mature stage).....	12
ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະອອກດອກຂອງເຫັດເຟືອງ.....	12
1 ສານອາຫານ	12
2 ອຸນຫະພູມ	13
3 ຄວາມຊຸມ	14
4 ອາກາດ.....	15
5 ແສງແດດ.....	15
6 ລະດັບຄວາມເປັນກົດ-ເປັນດ່າງ (pH)	16
ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນໃນການປູກເຫັດເຟືອງ	16
1 ວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກ.....	17
2 ສະຖານທີ່ປູກ	21

3	ເຊື້ອເຫັດເພືອງ	21
4	ອາຫານເສີມ.....	23
5	ໄມ້ແບບຫຼີໄມ້ພິມ	23
6	ຜ້າພັດສຕິກ	24
7	ນ້ຳແລະບົວຫິດນ້ຳ	25
	ການເລືອກຊື້ເຊື້ອເຫັດເພືອງມາປູກ.....	23
1.	ແມ່ເຊື້ອ (Mother mycelium).....	24
2.	ເຊື້ອຂະຫຍາຍ (Mother spawn).....	26
3.	ເຊື້ອປູກ (Cultivating spawn).....	27
	ຮູບແບບຂອງການປູກເຫັດເພືອງ	29
1	ການປູກແບບກອງສູງ.....	29
2	ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍ	30
3	ການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມຫຼືແບບອຸດສາຫະກຳ.....	31
	ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍ.....	33
	ວັດສະດຸແລະອຸປະກອນ	34
	ການທຳລາຍເຄມີໃນວັດສະດຸອຸປະກອນນຳໄປປູກເຫັດເພືອງ	37
	ການກຽມສະຖານທີ່ປູກ	39
	ການແຊ່ວັດສະດຸປູກ	40
	ຂັ້ນຕອນການເຮັດກອງປູກແບບກອງເຕ້ຍ	40
	ການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດ	45
	ການເກັບດອກເຫັດ.....	49
	ການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດຫຼັງຈາກການເກັບກຸ່ວຄັ້ງທຳອິດ.....	47
	ການປູກເຫັດເພືອງໂດຍການໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ	49
	ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນ	49
	ການດູແລຮັກສາກອງເຫັດ.....	58
	ການປູກເຫັດເພືອງໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍແລະຜັກຕົບສົດ.....	60
	ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນ	60
	ຂັ້ນຕອນການເຮັດກອງປູກ	62
	ການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດ	66

ການປູກເຫັດເຟືອງ.....	67
ການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍໃຊ້ທະລາຍປາມນ້ຳມັນ	67
ການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍການໃຊ້ກ້ອນເຫັດຖົງທີ່ຖິ້ມແລ້ວ	70
ຂັ້ນຕອນການປູກ.....	70
ການດູແລຮັກສາກອງປູກ ແລະ ການເກັບດອກເຫັດ	71
ການປູກເຫັດເຟືອງໃນເຮືອນຮົ່ມ	72
ເຮືອນຮົ່ມປູກເຫັດເຟືອງ.....	72
ອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນ.....	73
ຂັ້ນຕອນການປູກເຫັດເຟືອງໃນເຮືອນຮົ່ມ	76
ການປະຕິບັດກັບດອກເຫັດຫຼັງເກັບກຽວ.....	84
ການຕະຫຼາດເຫັດເຟືອງ	88
ພະຍາດ ແລະ ສັດຕູເຫັດທີ່ສຳຄັນຂອງການປູກເຫັດເຟືອງ.....	83
ເອກະສານອ້າງອີງ	100

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ ທ່ານຈະມີຄວາມສາມາດ:

- ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມຄວາມສໍາຄັນຂອງເຫັດເພື່ອງ ລວມທັງຄວາມຮູ້ທົ່ວໄປຂອງເຫັດນາງພ້າ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດ.
- ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈໃນການຈັດການລະບົບພາຍໃນຟາມແລະ ຂະບວນການປູກເຫັດນາງພ້າ ແບບອິນຊີ.
- ເພື່ອເຂົ້າໃຈວິທີການຈັດການສັດຕູພືດຂອງເຫັດໃນລະບົບການປູກພືດແບບອິນຊີ
- ນອກຈາກນີ້, ຍັງຈະໄດ້ຮູ້ວິທີການແປຮູບຜະລິດຕະພັນຈາກເຫັດເພື່ອງເພື່ອເພີ່ມມູນຄ່າຂອງຜົນຜະລິດ.

ພາກສະເໜີ

ອົງປະກອບການຮຽນໃນຫົວຂໍ້: ເຕັກນິກການປູກເຫັດເພື່ອງເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍ: ລັກສະນະທົ່ວໄປທາງດ້ານສາລິລະວິທະຍາຂອງເຫັດ, ວົງຈອນຊີວິດຂອງເຫັດ, ຄຸນປະໂຫຍດທາງດ້ານໂພສະນາການຂອງເຫັດແຕ່ລະຊະນິດ, ຄວາມສໍາຄັນທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ປັດໄຈການຈະເລີນເຕີບ ໂຕ, ລະບົບການຈັດການໂຮງເຮືອນເຫັດກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການປູກ, ວັດສະດຸ ແລະ ອຸປະກອນໃນການປູກເຫັດ, ຂະບວນການຜະລິດເຫັດ: ການກຽມອາຫານລ້ຽງເຊື້ອເຫັດ, ການແຍກເຊື້ອຈາກດອກເຫັດ, ການລ້ຽງເຊື້ອເຫັດເທິງເມັດເຂົ້າຝ້າງ (ຫົວເຊື້ອເຫັດ), ການຕີກ້ອນເຫັດ, ການຢອດເຊື້ອເຫັດ, ການບົ່ມກ້ອນເຫັດ, ການເປີດດອກເຫັດ, ການບົວລະບັດຮັກສາກ້ອນເຫັດຫຼັງການເປີດດອກ, ການເກັບດອກເຫັດ ແລະ ການແປຮູບຜະລິດຕະພັນຈາກເຫັດ

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 4
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 1 : ຄວາມສໍາຄັນຂອງເຫັດເຟືອງ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເຟືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເຫັດເຟືອງ, ຄຸນປະໂຫຍດ ແລະ ສາມາດຈໍາແນກຊະນິດຂອງເຫັດເຟືອງໄດ້.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນຄວາມສໍາຄັນຂອງເຫັດເຟືອງປະກອບດ້ວຍ: ຄວາມເປັນມາ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງເຫັດເຟືອງ, ຄຸນປະໂຫຍດທາງດ້ານໂພສະນາການ ແລະ ຢາສະໝຸນໄພຮັກສາພະຍາດ, ຄຸນຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ເປັນການຈັດການສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການກະສິກໍາທາງດ້ານການປູກຝັງ, ຕະຫຼອດເຖິງ ການແປຮູບຜະລິດຕະພັນທີ່ຫຼາກຫຼາຍ.

1.1 ຄວາມເປັນມາຂອງເຫັດເຟືອງ

ເຫັດເຟືອງມີຊື່ວິທະຍາສາດແມ່ນ *Volvariella volvacea* (Bull. Ex Fr.) Sing ແລະ ຊື່ສາມັນແມ່ນ Straw mushroom, Paddy mushroom ເປັນເຫັດຊະນິດໜຶ່ງທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານໂພສະນາການສູງ ມີຄຸນຄ່າທາງອາຫານຄົບ 5 ໝູ່ເຊັ່ນ: ແຫຼ່ງໂປຼຕີນທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ ເມື່ອທຽບກັບໂປຼຕີນຈາກສັດ, ອຸດົມໄປດ້ວຍມິຕາມິນ, ກົດອາມິໂນ ແລະ ໄຂມັນທີ່ຈໍາເປັນຕໍ່ຮ່າງກາຍ ຄືກັບເຫັດຊະນິດອື່ນໆ (ວິທະຍາ, 2011). ເຫັດຍັງເປັນທີ່ນິຍົມໃນການບໍລິໂພກ FAOSTAT (2012) ລາຍງານວ່າ: ຜົນຜະລິດຂອງເຫັດທົ່ວໂລກໄດ້ 7,959,979 ໂຕນ.

ເຫັດເປັນອາຫານຊະນິດໜຶ່ງທີ່ປະຊາຊົນລາວນິຍົມບໍລິໂພກທົ່ວໄປໃນຊີວິດປະຈໍາວັນ FAO and WFP (2011) ລາຍງານວ່າໂດຍສະເລ່ຍຄົນລາວບໍລິໂພກເຫັດ 2 ວັນ/ອາທິດແລະ ຍັງສາມາດສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ ແລະ ສ້າງເປັນເສດຖະກິດໃຫ້ປະເທດຊາດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ການຜະລິດເຫັດເຟືອງ ຈຶ່ງເປັນອາຊີບໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມ ເນື່ອງຈາກໃຊ້ເງິນລົງທຶນບໍ່ຫຼາຍ, ສາມາດນໍາວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ທາງການກະສິກໍາມາໃຊ້ໄດ້ຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: ຂີ້ເລື່ອຍເກົ່າ, ເຟືອງ, ຕົ້ນສາລີ, ຕົ້ນກ້ວຍແຫ້ງ ແລະ ອາຫານເສີມທີ່ມີຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນນໍາມາປູກເຫັດໄດ້. ການປູກເຫັດເຟືອງປັດຈຸບັນໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຫຼາຍເນື່ອງຈາກປູກງ່າຍ, ໃຊ້ເວລາສັ້ນ

ໃນການໃຫ້ຜົນຜະລິດ ແລະ ໄດ້ຜົນຕອບແທນໄວ້ ນອກຈາກນີ້ຍັງສາມາດສ້າງເປັນອາຊີບຫຼັກຫຼື ອາຊີບເສີມໃນຄອບຄົວໄດ້.

ເຫັດເຟືອງ ໂດຍທົ່ວໄປຮູ້ຈັກກັນວ່າເປັນເຫັດເຟືອງ ຫຼື ເຫັດຈີນຢູ່ໃນຕະກຸນ Pluteaceae (Kotl & Pouz) ຂອງ Basidiomycetes ມັນເປັນເຫັດທີ່ເກີດໃນເຂດຮ້ອນ ແລະ ຮ້ອນ ອົບເອົາ ແລະ ໄດ້ມີການນຳມາປູກໃນປະເທດຈີນເປັນຄັ້ງທຳອິດ ໃນປີ 1822 (Chang, 1969). ໃນພາກເໜືອມົນທົນກວາງຕຸ້ງປະເທດຈີນ ໄດ້ເອີ້ນຊື່ເຫັດເຟືອງນີ້ວ່າ “Nanhua mushroom” ໃນເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນຊາວພູດນຳເຫັດເຟືອງມາປູກເພື່ອເປັນອາຫານໃຫ້ຕົນເອງ. ຕໍ່ມາ ໃນປີ 1875 ເຫັດໄດ້ຖືກສົ່ງເປັນເຄື່ອງບັນນາທິການໃຫ້ກັບຣາສະວົງ ແລະ ໄດ້ມີການສັນນິຖານ ວ່າການປູກເຫັດນີ້ເລີ່ມຂຶ້ນກ່ອນສະຕະວັດທີ 18, ເກືອບ 300 ປີ ມາແລ້ວ (Chang, 1977). ປະມານປີ 1932 ເຖິງປີ 1934 ເຫັດຊະນິດນີ້ໄດ້ນຳເຂົ້າມາໃນປະເທດຟີລິບປິນ, ມາເລເຊຍ ແລະ ອື່ນໆ ໃນເອເຊຍໃຕ້ ເຊິ່ງນຳເຂົ້າໂດຍຈີນ (Baker, 1934; Chang, 1974).

ເຫັດເຟືອງຍັງເອີ້ນອີກຊື່ວ່າ “warm mushroom” ມັນສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີໃນ ອຸນຫະພູມທີ່ຂ້ອນຂ້າງສູງ. ພາຍໃຕ້ສະພາບທີ່ເໝາະສົມໃນວົງຈອນຊີວິດຂອງການຈະເລີນເຕີບ ໂຕທີ່ສົມບູນຈະໃຊ້ເວລາພຽງແຕ່ 4-5 ອາທິດ. ເຫັດນີ້ສາມາດປູກໄດ້ໃນຫຼາກຫຼາຍວັດສະດຸທີ່ມີ ເຊວລູໂລດ ແລະ C: N ratio ທີ່ຕ້ອງການຄື: 40:60 ເປັນອັດຕາທີ່ຂ້ອນຂ້າງສູງຖ້າທຽບໃຊ້ ເຫັດຊະນິດອື່ນໆ. ເຫັດເຟືອງເປັນເຫັດທີ່ສາມາດປູກໄດ້ຂ້ອນຂ້າງຫຼາຍ, ໄດ້ໄວ ແລະ ງ່າຍ ສາມາດປູກໄດ້ໃສ່ເສດພືດຫຼາກຫຼາຍເຊັ່ນ: ເສດເຂົ້າເປືອກ ແລະ ເສດຝ້າຍ ຫຼື ເສດມູນຝອຍ ເຊວລູໂລດອື່ນໆ (Ahlawat&Kumar, 2005).

ເຫັດເຟືອງໄດ້ຖືກນຳມາປູກທຳອິດໃນອິນເດຍໃນປີ 1940 ແຕ່ຖືກປູກຢ່າງເປັນລະບົບ ແມ່ນປີ 1943. ໃນປັດຈຸບັນເຫັດເຟືອງເປັນທີ່ນິຍົມຫຼາຍໃນລັດຊາຍຝັ່ງເຊັ່ນ: ລັດໂອລິດສາ (Orissa), ລັດອານທາ (Andhra), ທາມິວນາດູ (Tamil Nadu), ເກຣລະ ແລະ ຕາວັນຕິກ ເບັງກອນ (Kerala and West Bengal) ແລະ ຍັງສາມາດປູກໃນປະເທດທີ່ມີສະພາບພູມມີ ອາກາດ ແລະ ມີວັດສະດຸປູກທີ່ອຸດົມສົມບູນ.

1.2 ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ຄຸນປະໂຫຍດຂອງເຫັດເຟືອງ

ປັດຈຸບັນມີການປູກເຫັດເຟືອງກັນຫຼາຍຂຶ້ນຕາມລຳດັບເນື່ອງຈາກຕະຫຼາດມີຄວາມ ຕ້ອງການສູງປະກອບກັບສະພາບພູມອາກາດທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຫັດ, ຕະຫຼອດຈົນມີວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ທາງການກະເສດຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: ຕໍ່ເຟືອງ, ຕໍ່ຕົ້ນສາລີ, ຂີ້ເລື່ອຍ , ເປືອກຖົ່ວຂຽວ, ເປືອກມັນ, ທະລາຍປາມນ້ຳມັນ, ຜັກຕົບແລະອື່ນໆເຊິ່ງສາມາດນຳມາດັດແປງ

ປູກເຫັດເຟືອງໄດ້ເປັນຢ່າງດີເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕໍ່າລວມທັງການປູກເຫັດເຟືອງສາມາດເຮັດໄດ້ຕະຫຼອດທັງປີແລະໃຊ້ເວລາການປູກສັ້ນພຽງ7-10 ມື້ເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ໃນປັດຈຸບັນການປູກເຫັດເຟືອງໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມຢ່າງແຜ່ຫຼາຍແລະມີຜູ້ນິຍົມບໍລິໂພກເຫັດເຟືອງກັນໂດຍທົ່ວໄປເນື່ອງຈາກເຫັດເຟືອງມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍປະການດັ່ງນີ້:

1) ຄຸນຄ່າທາງດ້ານໂພສະນາການ ແລະ ຢາສະໝຸນໄພຮັກສາພະຍາດ

ເຫັດເຟືອງເປັນແຫຼ່ງອາຫານຂອງມະນຸດທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງເຫັດເຟືອງເປັນພືດທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງອາຫານສູງເມື່ອປຽບທຽບກັບພືດຊະນິດອື່ນໂດຍສະເພາະໂປຣຕິນ, ເກືອແຮ່ແລະວິຕາມິນເຫັດເຟືອງໃຫ້ພະລັງງານແລະໄຂມັນຕໍ່າເຮັດໃຫ້ໄຂມັນໃນເສັ້ນເລືອດຫຼຸດລົງຈຶ່ງເໝາະສົມກັບຜູ້ມີບັນຫາກ່ຽວກັບໄຂມັນໃນເສັ້ນເລືອດສູງແລະໂລກຫົວໃຈໃຫ້ບັນເທົາຫຼືຫາຍໄດ້. ນອກຈາກນີ້, ເຫັດເຟືອງຍັງມີໂປຣຕິນຈໍາພວກຄາດີໂອທໍອກຊິດໂປຣຕິນ (Cardiotoxic protein) ເຊິ່ງມີຄຸນສົມບັດໃນການປ້ອງກັນການເຕີບໂຕແລະການຫາຍໃຈຂອງເຊວມະເລັງແລະຍັງມີຄຸນສົມບັດໃນການຕໍ່ຕ້ານໄວຣັດທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດພະຍາດໄຂ້ຫວັດໃຫຍ່ໄດ້ອີກດ້ວຍລວມທັງຜູ້ບໍລິໂພກເຫັດເຟືອງຈະປອດໄພຈາກສານເຄມີທີ່ເປັນພິດຕໍ່ຮ່າງກາຍ.

ຕາຕະລາງ 1: ຄຸນຄ່າອາຫານໃນເຫັດເຟືອງຈໍານວນ 100 g

ບັນດາທາດອາຫານ	ຫົວໜ່ວຍ	ປະລິມານ
ພະລັງງານ	Kcal	35
ໂປຼຕິນ	g	3.2
ໄຂມັນ	g	0.2
ຄາໂບໄຮເຊດ	g	5
ແຄລຊຽມ	mg	8
ຟອສຟໍຣັດ	mg	18
ເຫຼັກ	mg	1.1
ໂນອະຊິນ	mg	3
ວິຕາມິນຊີ	mg	7

ແຫຼ່ງທີ່ມາ: ສໍານັກວິໄຈ ແລະ ພັດທະນາການປ່າໄມ້ ກົມປ່າໄມ້ (ບໍລະບຸປີ)

2) ຄຸນຄ່າທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ເຫັດເພື່ອງເປັນພຶດທີ່ສາມາດປູກເປັນອາຊີບເສີມເພື່ອເພີ່ມລາຍໄດ້ແກ່ຄອບຄົວແລະສາມາດເຮັດເປັນອາຊີບຫຼັກລ້ຽງຄອບຄົວໄດ້ເປັນຢ່າງດີເພາະວ່າການປູກສາມາດປູກໄດ້ຕະຫຼອດທັງປີແລະຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາດີອັນເປັນການສ້າງຖານະທາງເສດຖະກິດໃຫ້ກັບຄົນຊົນນະບົດໂດຍບໍ່ຕ້ອງອົບພະຍົກເຂົ້າໃນເມືອງໄປເຮັດວຽກໃນໂຮງງານອຸດສາຫະກຳຫຼືຂາຍແຮງງານຕາມເມືອງໃຫ່ຍໆອີກທັງເປັນການສ້າງວຽກໃນຊົນນະບົດລົດບັນທາການວ່າງວຽກແລະກໍ່ໃຫ້ເກີດການພັດທະນາກາຍເປັນທຸລະກິດການຄ້າໃນລະດັບປະເທດຫຼືລະຫວ່າງປະເທດໄດ້.

ນອກຈາກນັ້ນ, ກຳມະວິທີການປູກເຫັດເພື່ອງສາມາດເຮັດໄດ້ງ່າຍບໍ່ຫຍຸ້ງຍາກຕໍ່ການປະຕິບັດໃຊ້ວັດສະດຸອຸປະກອນໃນການປູກບໍ່ຫຼາຍສາມາດປູກໄດ້ທັງໃນລະດັບຄອບຄົວແລະເປັນການຄ້າຂະໜາດໃຫຍ່ໃຊ້ໄລຍະເວລາໃນການປູກສັ້ນພຽງ 7-10 ມື້ເທົ່ານັ້ນການໃຊ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕໍ່າແຕ່ໃຫ້ຜົນຕອບແທນສູງ ແລະ ໄວອີກທັງຕະຫຼາດມີຄວາມຕ້ອງການເຫັດເພື່ອງໃນປະລິມານທີ່ສູງຫຼາຍແລະຕໍ່ເນື່ອງຈາກເຫັດເພື່ອງເປັນທີ່ນິຍົມບໍລິໂພກກັນຫຼາຍທັງຄົນໄທແລະຕ່າງປະເທດ.

3) ສາມາດຈັດການສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການກະສິກຳທາງດ້ານການປູກຝັງ

ເຫັດເພື່ອງເປັນຜົນຜະລິດທີ່ເກີດຈາກການນຳວັດສະດຸທາງການກະເສດທີ່ເຫຼືອໃຊ້ວັດສະດຸໃນທຳມະຊາດທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍໃນທ້ອງຖິ່ນຫຼືວັດສະດຸທີ່ມີລາຄາຖືກເພາະເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດຕໍ່າວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ມີຫຼາຍຊະນິດແລະມີເປັນຈຳນວນຫຼາຍຈຶ່ງສາມາດນຳມາໃຊ້ປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ຕໍ່ເນື່ອງຕະຫຼອດທັງປີໄດ້ແກ່: ເພື່ອງເຂົ້າ, ເປືອກຖົ່ວຂຽວ, ໃບຖົ່ວຂຽວ, ເປືອກໝາກຖົ່ວເຫຼືອງ, ໃບຖົ່ວເຫຼືອງ, ຂີ້ອ້ອຍ, ເປືອກມັນຕົ້ນ, ຜັກຕົບ, ໃສ່ຍີ້ວ, ຕົ້ນກ້ວຍ, ຕົ້ນປາມນ້ຳມັນ, ຂີ້ເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາ, ຕົ້ນສາລີ, ເປືອກໝາກສາລີ, ກາບໝາກເດືອຍ, ເສດຫຍ້າແຫ້ງ, ຂີ້ຝ້າຍ, ກ້ອນວັດສະດຸທີ່ຜ່ານການປູກເຫັດນາງລົມ, ເຫັດນາງຟ້າຫຼືເຫັດເປົາຮີ້ເປັນຕົ້ນເຊິ່ງກະສິກອນສາມາດເລືອກໃຊ້ໄດ້ຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນນັບເປັນການໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກວັດສະດຸທີ່ເຫຼືອໃຊ້ທາງການກະເສດໃຫ້ເກີດປະສິດທິພາບສູງສຸດ.

4) ສາມາດແປຮູບຜະລິດຕະພັນຈາກເຫັດເພື່ອງທີ່ຫຼາກຫຼາຍ

ເຫັດເພື່ອງສາມາດນຳມາປຸງອາຫານໄດ້ຫຼາຍຢ່າງໄດ້ແກ່ຕົ້ມຍ່າ, ຂົ້ວ, ແກງເຜັດ, ຍ່າແລະເຫັດເພື່ອງໜຶ່ງກັບປາເປັນຕົ້ນແລະສາມາດນຳເຫັດເພື່ອງມາແປຮູບໃນລັກສະນະຕ່າງໆເຊັ່ນ: ເຫັດເພື່ອງແຊ່ນ້ຳເກືອອັດກະປ່ອງແລະເຫັດເພື່ອງແຫ້ງເປັນຕົ້ນ. ເນື່ອງຈາກເຫັດເພື່ອງມີລົດຊາດແລະກິ່ນສະເພາະໂຕທີ່ສາມາດຮັບລົດຊາດແລະກິ່ນຂອງອາຫານທີ່ນຳມາປະກອບດ້ວຍໄດ້ດີບໍ່ວ່າ

ຈະເປັນຊີ້ນໝູ, ໄກ່, ເປັດ, ປູ, ປາ, ກຸ້ງ, ຫອຍ, ຜັກຕ່າງໆ ແລະເຄື່ອງປຸງລົດຊາດເຜັດ, ສົ້ມ, ເຄັມແລະຫວານ.ດັ່ງນັ້ນ, ເຫັດເພື່ອງຈອງສາມາດນໍາມາປຸງຮ່ວມກັບອາຫານຊະນິດອື່ນໆໄດ້ດີ ແລະມີລົດຊາດແຊບ, ເພາະດອກເຫັດເພື່ອງມີເນື້ອຫຼາຍ, ເນື້ອອ່ອນນຸ້ມ, ບໍ່ເລະ, ຫ້າຮັບປະທານ ແລະເປັນອາຫານທີ່ສະອາດປາສະຈາກສານເຄມີທີ່ເປັນພິດຕໍ່ຮ່າງກາຍ.

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 4
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 2: ລັກສະນະທາງຊີວະວິທະຍາ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຄວາມໝາຍ ແລະ ລັກສະນະຮູບຮ່າງພາຍນອກຂອງເຫັດເພືອງ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນລັກສະນະທາງຊີວະວິທະຍາປະກອບດ້ວຍ:ຄວາມໝາຍຂອງເຫັດເພືອງ ແລະ ລັກສະນະຮູບຮ່າງພາຍນອກຮ່າງກາຍຂອງເຫັດເພືອງ ເຊິ່ງໄດ້ແກ່: ໝວກດອກ, ກີບດອກ, ກ້ານດອກ, ເປືອກຫຸ້ມດອກ, ສະບໍ ແລະ ເສັ້ນໄຍ.

2.1 ຄວາມໝາຍຂອງເຫັດເພືອງ

ເຫັດເພືອງເປັນເຊື້ອຮາຊັ້ນສູງຊະນິດໜຶ່ງບໍ່ສາມາດສັງເກດແສງໄດ້ດໍາລົງພັນຢູ່ໄດ້ດ້ວຍການສ້າງສະເປີການຈະເລີນເຕີບໂຕເລີ່ມຈາກເສັ້ນໄຍທີ່ຮວມໂຕກັນເປັນກຸ່ມກ້ອນພາຍໃນເວລາບໍ່ເທົ່າໃດຊົ່ວໂມງໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເໝາະສົມຄື: ໃນບ່ອນທີ່ມີອາຫານ, ຄວາມຊຸ່ມແລະອຸນຫະພູມທີ່ພໍເໝາະ.ທໍາອິດເກີດຈະມີລັກສະນະເປັນກ້ອນມົນງຽງສີຂາວມີເປືອກປົກຄຸມເມື່ອໃຫ່ຍຂຶ້ນເປືອກນີ້ຈະຖືກດັນອອກຈົນກ່ວາຈະແຕກອອກເປັນດອກເຫັດແລະມີກ້ານດອກວິທະຍາ (2011).

2.1.1 ລັກສະນະຮູບຮ່າງພາຍນອກຂອງເຫັດເພືອງ

ໂດຍທົ່ວໄປເຫັດເພືອງປະກອບດ້ວຍສ່ວນຕ່າງໆໄດ້ແກ່: ໝວກດອກ, ກີບດອກ, ກ້ານດອກ, ເປືອກຫຸ້ມດອກ, ສະບໍ ແລະ ເສັ້ນໄຍ.

1. ໝວກເຫັດ (Cap)

ເປັນສ່ວນທີ່ຢູ່ປາຍສຸດຂອງດອກທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕໄປໃນອາກາດມີໜ້າທີ່ປົກປ້ອງແລະເປັນທີ່ຢຶດຂອງກີບເມື່ອດອກບານເຕັມທີ່ໝວກຈະກາງອອກມີລັກສະນະຮູບຊົງຄ້າຍຄືຄັນຮົ່ມກາງຢູ່, ໂນນໂຄ້ງ, ຜິວຂອງໝວກລຽບແລະມີເນື້ອໜາພໍສົມຄວນມີຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງຕັ້ງແຕ່

4-14 ຊັງຕີແມັດດັງນີ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມແຂງແຮງຂອງດອກເຫັດແລະຄວາມສົມບູນຂອງອາຫານສ່ວນສີຂອງໝວກເຫັດຂຶ້ນຢູ່ກັບສາຍພັນແລະສະພາບແວດລ້ອມຄື: ບາງສາຍພັນມີສີຂາວອົມເທົາ ບາງສາຍພັນມີສີເທົາຫຼືສີເທົາຄໍ້າເມື່ອໄດ້ສຳພັດກັບລົມແລະແສງແດດໂດຍກົງແຕ່ສີບໍລິເວນເຄິ່ງກາງໝວກຈະມີສີເຂັ້ມແລະສີບໍລິເວນຂອບຂອງໝວກຈະຈາງລົງ (ຮູບທີ 2.1).

2. ກີບ (Gills)

ເປັນສ່ວນທີ່ຢູ່ກ້ອງໝວກມີລັກສະນະເປັນແຜ່ນນ້ອຍໆວາງລຽນກັນຈາກຈຸດໃກ້ດອກເປັນ...ມີອອກໄປທີ່ຂອບໝວກມີລັກສະນະຊື່ແລະຜິວລຽບເຫັດເພື່ອງມີກີບເປັນຈຳນວນຫຼາຍຄືດອກເຫັດທີ່ສົມບູນຈະມີຈຳນວນກີບປະມານ 300-400 ກີບຄວາມຍາວຂອງກີບມີ 4 ຂະໜາດແຕ່ລະກີບຫ່າງກັນປະມານ 1 ມິນລີແມັດ,ສ່ວນສີຂອງກີບຂະໜາດທີ່ຍັງນ້ອຍຈົນເຖິງ...ບານຫຼືດອກເຫັດຍັງບໍ່ສ້າງສະເປີຈະມີສີຂາວແຕ່ເມື່ອໝວກດອກເລີ່ມແຕກອອກຈາກເປືອກຫຸ້ມແລ້ວປະມານ 3-6 ຊົ່ວໂມງສີຂອງກີບຈະເລີ່ມປ່ຽນໄປເປັນສີນ້ຳຕານອ່ອນແລະເປັນສີນ້ຳຕານເຂັ້ມໄປໃນທີ່ສຸດທີ່ບໍລິເວນກີບຂອງເຫັດເພື່ອງຈະເປັນແຫຼ່ງສ້າງສະເປີໂດຍມີກີບເລີ່ມປ່ຽນສີສະແດງວ່າສ່ວນກີບເລີ່ມສ້າງສະເປີຂຶ້ນມາແລ້ວ (ຮູບທີ 2.1).

3. ກ້ານດອກ (Stalk)

ເປັນສ່ວນທີ່ເຊື່ອມຢູ່ລະຫວ່າງສ່ວນຖານກັບເຄິ່ງກາງຂອງໝວກຂອງດອກເຫັດມີໜ້າທີ່ຊູໝວກເຫັດແລະລຳລຽງອາຫານໃຫ້ແກ່ໝວກເຫັດມີການລຽງໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເປັນແບບຂະໜານກັບຄວາມຍາວຂອງກ້ານ, ກ້ານດອກຂອງເຫັດເພື່ອງຈະມີລັກສະນະລຽວຊື່ຫຼືສວນຖານຈະໃຫ້ຍກ່ວາເລັກນ້ອຍກ້ານດອກຍາວປະມານ 4-12 ຊັງຕີແມັດ,ເສັ້ນຜ່າສູນກາງປະມານ 0.5-1 ຊັງຕີແມັດຜິວມີສີຂາວນວນ, ຜິວລຽບ, ບໍ່ມີວົງແຫວນ ແລະເນື້ອເປັນເສັ້ນຫຍາບສີຂາວລວມກັນແໜ້ນ (ຮູບທີ 2.1).

4. ເປືອກຫຸ້ມ (Volva)

ເປັນເນື້ອເຍື່ອດ້ານນອກສຸດຂອງດອກເຫັດໃນຂະນະທີ່ດອກເຫັດຍັງບໍ່ຈະເລີນເຕັມທີ່ເປືອກເຫັດຈະມີໜ້າທີ່ຫຸ້ມດອກເຫັດທັງໝົດເພື່ອປ້ອງກັນອັນຕະລາຍໃຫ້ສ່ວນຕ່າງໆຂອງດອກເຫັດເປືອກຫຸ້ມຈະເລີ່ມແຕກເມື່ອດອກເຫັດຈະເລີນເຕັມທີ່ເຊິ່ງເປັນໄລຍະທີ່ຄວາມຈະເລີນຂອງເປືອກຫຸ້ມເປັນໄປຢ່າງຊ້າໆໃນຂະນະດຽວກັນຄວາມຈະເລີນຂອງໝວກແລະກ້ານເປັນໄປຢ່າງໄວເປັນເຫດໃຫ້ສ່ວນເທິງສຸດຂອງເປືອກຫຸ້ມແຕກອອກເພື່ອໃຫ້ໝວກແລະກ້ານຂອງດອກເຫັດໄຜ່

ອອກມາພົ້ນເປືອກຫຸ້ມເຮັດໃຫ້ເຫັນເປືອກຫຸ້ມທີ່ຢູ່ສ່ວນກົກຂອງກ້ານດອກໃນລັກສະນະຄືກ້ານດອກຕັ້ງຢູ່ຖ້ວຍເປືອກຫຸ້ມຈະມີເນື້ອເຍື່ອແລະສີຄ້າຍຄືກັບໝວກເຫັດແຕ່ສ່ວນໃຫຍ່ຈະມີສີຂາວ (ຮູບທີ 2.1).

5. ສະບໍ (Spore)

ສະບໍອະໄວຍະວະສືບພັນຂອງເຫັດເພືອງເຮັດໃຫ້ໜ້າທີ່ຄ້າຍເມັດພັນພືດສະເປີຂອງເຫັດເກີດຂຶ້ນບໍລິເວນດ້ານລຸ່ມຂອງເຫັດສ່ວນທີ່ເປັນກົບສະເປີຂອງເຫັດເພືອງມີລັກສະນະຮູບຮ່າງເປັນວົງຫຼືຄ້າຍຮູບໄຂ່ມີຂະໜາດນ້ອຍຫຼາຍຄືກັບວາງປະມານ 4.5 ໄມຄຣອນ, ຍາວປະມານ 7.3 ໄມຄຣອນຜິວຂອງສະເປີລຽບແລະມີສີນ້ຳຕານອ່ອນເຖິງແກ່, ດັ່ງນີ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມອ່ອນແກ່ຂອງສະເປີ, ຫາກແກ່ຫຼາຍຈະມີສີເຂັ້ມຫຼາຍແລະເມື່ອດອກແກ່ເຕັມທີ່ສະເປີຈະຫຼຸດລອຍໄປໃນອາກາດເມື່ອໄປຕົກບໍລິເວນທີ່ມີສະພາບແວດລ້ອມເໝາະສົມສະເປີກໍຈະເລີນເຕີບໂຕເປັນເສັ້ນໄຍຕໍ່ໄປ.

ຖ້າຫາກເຮັດການຕັດເນື້ອເຍື່ອຂອງກົບຕາມທາງຂວາງຈະພົບອະໄວຍະວະຊະນິດໜຶ່ງທີ່ມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກະບອງອ້ວນໆມີສ່ວນກົກນ້ອຍເອີ້ນວ່າ: ບາສິດຽມ (Basidium) ເມື່ອບາສິດຽມຈະເລີນເຕັມທີ່ແລ້ວຈະມີກ້ານຊູເກີດຂຶ້ນຊື່ປາຍຂ້າງເທິງ 4 ກ້ານເອີ້ນວ່າ: ກ້ານຊູສະເປີ (Sterigma) ທີ່ເປັນສ່ວນປາຍຂອງກ້ານຊູສະເປີມີລັກສະນະເປັນຮູບວົງ, ຄ້າຍຮູບໄຂ່ຫຼືຮູບຫົວໃຈໂດຍມີສ່ວນທີ່ແຄບເຊິ່ງສຳຜັດຕິດກັບກ້ານຊູສະເປີເຊິ່ງຢອດນ້ຳນີ້ຈະໃຫ້ຂຶ້ນເລື້ອຍໆໂດຍທີ່ສ່ວນຕໍ່ລະຫວ່າງກ້ານຊູສະເປີຈະອ່ອນແລະບາງຫຼາຍເມື່ອຢອດນ້ຳໃຫ້ຂຶ້ນຈະມີແຮງເຄັ່ງຜິວຫຼາຍເຮັດໃຫ້ສະເປີຫຼຸດອອກຈາກກ້ານຊູແລ້ວຫຼິ້ນຫຼືປົວໄປຕາມອາກາດ.

6. ເສັ້ນໄຍ (Mycelium)

ເສັ້ນໄຍເກີດຈາກການງອກຂອງສະເປີກໍໂຕຮວມກັນເປັນກ້ອນໃຫຍ່ລັກສະນະແຂງຢູ່ກົກກ້ານດອກເຊິ່ງເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດມີຢູ່ 3 ຊັ້ນດ້ວຍກັນຄື:

- ເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ໜຶ່ງ

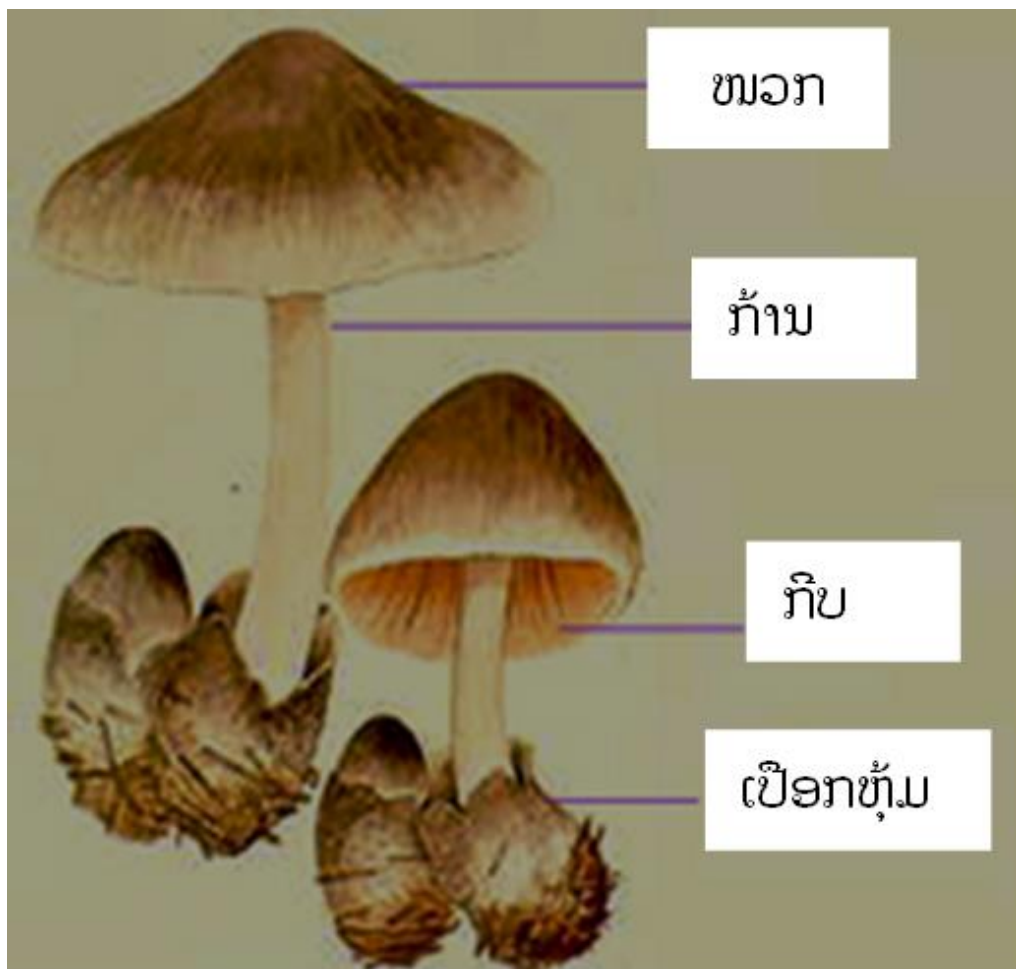
ເປັນເສັ້ນໄຍທີ່ເກີດຈາກສະເປີລັກສະນະຄ້າຍຄືໄຍຝ້າຍສີຂາວມີໜັງຂັ້ນເປັນຊ່ອງໆຕິດຕໍ່ກັນຍາວແຕ່ລະຊ່ອງມີນິວເລຍພຽງນິວເລຍດຽວເຊິ່ງເສັ້ນໄຍຊັ້ນທຳອິດຈະບໍ່ສາມາດສ້າງເປັນດອກເຫັດໄດ້ເລີຍແຕ່ຈະເລີນເຕີບໂຕເປັນເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ສອງ.

- ເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ສອງ

ເກີດຈາກເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ໜຶ່ງຫຼືເກີດຈາກເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ສາມທີ່ກັບກາຍມາເປັນເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ສອງເປັນເສັ້ນໄຍທີ່ພົບຫຼາຍທີ່ສຸດເຊັ່ນ: ເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ມີຂາຍຫົວໄປໃນທ້ອງຕະຫຼາດເຊິ່ງເສັ້ນໄຍເຫຼົ່ານີ້ຈະຖືກແຍກອອກມາຈາກດອກເຫັດແລ້ວມາລ້ຽງເທິງອາຫານວັນ.

- ເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ສາມ

ເປັນເສັ້ນໄຍທີ່ເກີດຈາກການລວມໂຕກັນຂອງເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ສອງເປັນຈຳນວນຫຼາຍ ແລະມີອາຍຸຫຼາຍຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມໄວມາລວມໂຕກັນແລ້ວສ້າງສານຈຳພວກຮໍໂມນຂຶ້ນເຊິ່ງສານນີ້ຈະກະຕຸ້ນເສັ້ນໄຍໃຫ້ເກີດການປ່ຽນແປງໄປໃນທາງທີ່ເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍຈັບໂຕກັນຂຶ້ນເພື່ອເປັນອະໄວຍະວະຫຼືດອກເຫັດແລະເມື່ອຕັດຊື່ນສ່ວນຂອງດອກເຫັດ (ເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີສາມ) ໄປລ້ຽງເທິງອາຫານວຸ້ນຈະກັບໃຫຍ່ຂຶ້ນມາເປັນເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ສອງນຳໄປເຮັດເຊື້ອເຫັດຕໍ່ໄປ.

ຮູບທີ 2.1 ລັກສະນະຮູບຮ່າງຂອງເຫັດເພືອງ

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 3
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 3: ວົງຈອນຊີວິດຂອງດອກເຫັດ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບວົງຈອນຊີວິດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຫັດເພືອງ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນວົງຈອນຊີວິດຂອງດອກເຫັດປະກອບດ້ວຍ: ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ອອກດອກຂອງເຫັດເພືອງ ເຊິ່ງໄດ້ແກ່: ໄລຍະຫົວເຂັ້ມໝູດ, ໄລຍະດູມນ້ອຍ, ໄລຍະກະດູມ, ໄລຍະຮູບໄຂ່, ໄລຍະຍືດໂຕ ແລະ ໄລຍະດອກບານ.

ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຫັດເພືອງໃນໄລຍະທໍາອິດສະເບີນົວເຄຼຍພຽງ 1 ອັນເມື່ອສະພາບແວດລ້ອມເໝາະສົມເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດເພືອງຈະເລີ່ມງອກແລະນົວເຄຼຍຈະມີການແບ່ງໂຕເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍທີ່ໄດ້ມີຈໍານວນນົວເຄຼຍຫຼາຍອັນຕໍ່ 1 ເຊວເຊິ່ງເສັ້ນໄຍທີ່ງອກຈາກສະເບີນີ້ສາມາດພັດທະນາໄປເປັນເສັ້ນໄຍຊັ້ນທີ່ສອງແລະໃຫ້ກໍາເນີດດອກເຫັດໄດ້. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ດອກເຫັດຈະມີໄລຍະການຈະເລີນເຕີບໂຕ 6 ໄລຍະດ້ວຍກັນ (O.P. Ahlawat and R.P. Tewari, 2007).

ຮູບທີ 3.1 ໄລຍະການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງດອກເຫັດເພືອງ

3.1 ໄລຍະຫົວເຂັ້ມໝູດ (Pinhead stage)

ເປັນໄລຍະທີ່ເສັ້ນໄຍເຫັດລວມໂຕກັນເປັນຈຸສີຂາວຂະໜາດນ້ອຍໆເທິງວັດສະດຸທີ່ເຫັດເພືອງໃຊ້ໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕມີຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງປະມານ 0.5-1 ມິນລິແມັດໄລຍະນີ້ຈະເກີດຂຶ້ນຫຼັງຈາກປູກປະມານ 4-6 ມື້.

3.2 ໄລຍະດູມນ້ອຍ (Tiny button stage)

ເປັນໄລຍະທີ່ດອກເຫັດພັດທະນາຕໍ່ເນື່ອງມາຈາກຫົວເຂັ້ມໝູດປະມານ 15-30 ຊົ່ວໂມງດອກເຫັດໃຫຍ່ຂຶ້ນມີຂະໜາດເທົ່າກັບເມັດກະດູມຂະໜາດນ້ອຍດອກເຫັດມີລັກສະນະກົມຍົກໂຕຂຶ້ນຈາກວັດສະດຸປູກແລະພາຍໃນດອກເຫັດຍັງບໍ່ແຍກໃຫ້ເຫັນສ່ວນປະກອບທີ່ຊັດເຈນຫຼາຍ.

3.3 ໄລຍະກະດູມ(Button stage)

ເປັນໄລຍະທີ່ດອກເຫັດມີການປ່ຽນແປງແລະຂະຫຍາຍໂຕທາງດ້ານກ້ວາງເຕັມທີ່ໂດຍໃຊ້ໄລຍະເວລາຕໍ່ເນື່ອງມາຈາກໄລຍະກະດູມນ້ອຍປະມານ 12-20 ຊົ່ວໂມງດອກເຫັດມີລັກສະນະກົມຫຼືມີຖານໃຫຍ່ກວ່າປາຍພາຍໃນດອກເຫັດແຍກສ່ວນຂອງອະໄວຍະວະໃຫ້ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນແຕ່ໃນສ່ວນຂອງໝວກແລະກ້ານດອກຍັງນ້ອຍຢູ່ເຊິ່ງໄລຍະນີ້ເໝາະສົມທີ່ຈະເກັບດອກເຫັດຂາຍ.

3.4 ໄລຍະຮູບໄຂ່ (Egg stage)

ເປັນໄລຍະທີ່ດອກເຫັດມີການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງຄວາມຍາວຂອງກ້ານດອກແລະຄວາມກ້ວາງຂອງໝວກດອກສ່ວນເປືອກຫຸ້ມດອກຈະຍຶດໄປຕາມຄວາມຍາວຂອງກ້ານເຮັດໃຫ້ເປືອກຫຸ້ມດອກບາງລົງແລະລຽວຍາວຂຶ້ນຄ້າຍຮູບໄຂ່ເປັນໄລຍະທີ່ພັດທະນາຕໍ່ເນື່ອງມາຈາກໄລຍະກະດູມສ່ວນຈະໃຫຍ່ໄວຫຼືຊ້າຂຶ້ນຢູ່ກັບລະດັບຂອງອຸນຫະພູມເປັນໄລຍະທີ່ຈະເກັບໄປປະກອບອາຫານ.

3.5 ໄລຍະຍືດໂຕ (Elongation stage)

ເປັນໄລຍະທີ່ຕໍ່ເນື່ອງຈາກໄລຍະຮູບໄຂ່ປະມານ 3-6 ຊົ່ວໂມງກ້ານດອກແລະໝວກເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕຢ່າງໄວຈົນເປືອກຫຸ້ມດອກແຕກອອກແບບບໍ່ເປັນລະບຽບຫຼັງຈາກທີ່ເປືອກຫຸ້ມດອກແຕກອອກກ້ານດອກເຫັດເລີ່ມຈະຊູດອກໃຫຍ່ໃນໄລຍະທຳອິດດອກເຫັດຈະຍັງບໍ່ບານໃນໄລຍະນີ້ຈະສາມາດເບິ່ງເຫັນໝວກເຫັດ, ກີບດອກ, ກ້ານດອກແລະເນື້ອເຫຍື້ອຫຸ້ມກົກດອກຢ່າງ

ຊັດເຈນແລະເປັນໄລຍະທີ່ເຫັດເພື່ອງມີລົດຊາດຫວານມີຄວາມຫອມສະເພາະໂຕຂອງເຫັດເພື່ອງ
ແລະກ້ານດອກມີຄວາມໜຽວພໍສົມຄວນໃນຂະນະທີ່ສະເປີເລີ່ມປ່ຽນໄປເປັນສີນ້ຳຕານອ່ອນໆ.

3.6 ໄລຍະດອກບານ (Mature stage)

ໄລຍະນີ້ຫ່າງຈາກໄລຍະຍືດໂຕປະມານ 2-4 ຊົ່ວໂມງເປັນໄລຍະທີ່ກ້ານດອກແລະໝວກ
ເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມທີ່ກີບດອກຈະສ້າງສະເປີແລະປ່ອຍລົງຫຼືປົວໄປຕາມລົມກີບດອກຈະມີສະ
ເປີຢູ່ພາຍໃນກີບເປັນຈຳນວນຫຼາຍສີກີບຈະເຂັ້ມຂຶ້ນຈົນເປັນສີນ້ຳຕານເຂັ້ມ, ກ້ານດອກໜຽວ,

ໝວກອ່ອນນຸ້ມ, ແຕກຫັກແລະຫຼຸດງ່າຍໄລຍະດອກບານເຕັມທີ່ບໍ່ເປັນທີ່ນິຍົມຂອງຜູ້
ບໍລິໂພກຍົກເວັ້ນເພື່ອໃຊ້ເຮັດຊ່ອດຫຼືກະປິເທົ່ານັ້ນ.

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 4
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 4: ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະອອກດອກຂອງເຫັດເພືອງ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະອອກດອກຂອງເຫັດເພືອງ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະອອກດອກຂອງເຫັດເພືອງປະກອບດ້ວຍ: ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ອອກດອກຂອງເຫັດເພືອງ ເຊິ່ງໄດ້ແກ່: ສານອາຫານ, ອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມ, ອາກາດ, ແສງແດງແລະ ຄວາມເປັນກົດເປັນດ່າງ.

ເຫັດເພືອງເປັນເຫັດທີ່ມີລັກສະນະຄວາມຕ້ອງການອາຫານແລະສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສະເພາະໂຕ, ເນື່ອງຈາກສະພາບແວດລ້ອມແລະອາຫານມີຜົນໂດຍກົງຕໍ່ການປູກເຫັດເພືອງໂດຍສະເພາະການໃຫ້ຜົນຜະລິດເຫັດທັງດ້ານປະລິມານແລະຄຸນນະພາບລວມທັງຕົ້ນທຶນການຜະລິດອີກດ້ວຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ຖ້າຫາກຜູ້ປູກເຫັດໄດ້ເຮັດຄວາມເຂົ້າໃຈແລະສຶກສາເຖິງປັດໄຈຕ່າງໆຢ່າງລະອຽດແລ້ວຈະເປັນປະໂຫຍດຢ່າງຍິ່ງສໍາລັບຜູ້ປູກເຫັດເພືອງສໍາລັບປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະອອກດອກຂອງເຫັດເພືອງມີດັ່ງນີ້:

4.1 ສານອາຫານ

ເຫັດມີຄວາມຕ້ອງການທາດອາຫານ, ເກືອແຮ່ແລະວິຕາມິນຫຼັກເຊັ່ນດຽວກັນກັບພືດທີ່ວ່າໄປຈະແຕກຕ່າງກັນໄປພຽງຮູບຮ່າງຂອງທາດອາຫານເທົ່ານັ້ນທາດອາຫານທີ່ເຫັດຕ້ອງການມີຫຼາກຫຼາຍຊະນິດເຊິ່ງແຕ່ລະຊະນິດຈະມີຄວາມສໍາຄັນເທົ່າທຽມກັນພຽງແຕ່ໃຊ້ໃນປະລິມານທີ່ແຕກຕ່າງກັນເທົ່ານັ້ນແຕ່ເນື່ອງຈາກເຫັດເປັນພືດທີ່ບໍ່ສາມາດສ້າງເຄາະອາຫານຂຶ້ນເອງໄດ້ຈຶ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງອາໃສອາຫານສໍາເລັດຮູບຈາກແຫຼ່ງຕ່າງໆເຊັ່ນ: ໄມ້ຜຸແລະປູຍໝັກເປັນຕົ້ນ.

ໃນການປູກເຫັດເພືອງນັ້ນເຫັດເພືອງຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ໂດຍອາໃສທາດອາຫານທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ໃນວັດສະດຸສະເພາະທາກວັດສະດຸປູກມີທາດອາຫານອຸດົມສົມບູນເສັ້ນໄຍຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ, ໃຫ້ດອກເຫັດຫຼາຍແລະດອກເຫັດມີຄຸນນະພາບດີແລະໃນທາງກັບກັນທາກໃນວັດສະດຸປູກມີທາດ ອາຫານບໍ່ພຽງພໍເສັ້ນໄຍຈະເລີນເຕີບໂຕບໍ່ໄດ້ດີແລະຈະບໍ່ກໍ່ໂຕເປັນກຸ່ມດອກເຫັດຫຼືມີໜ້ອຍຫຼາຍ ສະນັ້ນໃນການປູກເຫັດເພືອງຈຶ່ງຄວນເລືອກໃຊ້ວັດສະດຸປູກທີ່ມີທາດອາຫານຫຼາຍແລະມີຄຸນ ນະພາບດີເພືອງເຂົ້າຈຶ່ງເປັນວັດສະດຸປູກທີ່ໃຊ້ສະເພາະປູກເຫັດເພືອງທີ່ມີຄຸນນະພາບດີທີ່ສຸດເມື່ອ ທຽບກັບວັດສະດຸອື່ນໆ.

4.2 ອຸນຫະພູມ

ເຫັດເພືອງເປັນເຫັດທີ່ຕ້ອງການອຸນຫະພູມຂ້ອນຂ້າງສູງສຳລັບການຈະເລີນເຕີບໂຕເຫັດ ເພືອງຈະໄດ້ດີໃນຊ່ວງລະດູຮ້ອນແລະລະດູຝົນເພາະອາກາດຮ້ອນຈະຂ່ວບເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບ ໂຕຂອງດອກເຫັດໄດ້ດີສ່ວນໃນຊ່ວງລະດູໜາວເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕບໍ່ຄ່ອຍດີເພາະອາກາດທີ່ເຢັນ ເກີນໄປຈະບໍ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງດອກເຫັດເພືອງແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມການ ປູກເຫັດເພືອງໄດ້ຕະຫຼອດທັງປີແຕ່ໃນຊ່ວງລະດູໜາວຜົນຜະລິດຈະຫຼຸດລົງຈຶ່ງສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ໃນ ຊ່ວງດັ່ງກ່າວລາຄາຂ້ອນຂ້າງສູງສຳລັບລະດັບອຸນຫະພູມທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງ ເຫັດເພືອງແຕ່ລະໄລຍະເປັນດັ່ງນີ້:

- ລະດັບອຸນຫະພູມ 38-40 ອົງສາເປັນຊ່ວງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສຳລັບການງອກຂອງສະ ເປີ.
- ລະດັບອຸນຫະພູມ 34-38 ອົງສາເປັນຊ່ວງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສຳລັບການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຂອງເສັ້ນໄຍ.
- ລະດັບອຸນຫະພູມ 30-34 ອົງສາເປັນຊ່ວງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສຳລັບການສະສົມອາຫານ ຂອງເສັ້ນໄຍ (ຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອເຫັດປະມານ 5-8 ມື້).
- ລະດັບອຸນຫະພູມ 28-32 ອົງສາເປັນຊ່ວງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສຳລັບການລວມໂຕຂອງ ເສັ້ນໄຍເຫັດເພືອງເກີດດອກເຫັດແລະເປັນຊ່ວງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສຳລັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງ ດອກເຫັດຢ່າງສົມບູນ.

4.3 ຄວາມຊຸ່ມ

ຄວາມຊຸ່ມເປັນປັດໄຈທີ່ຈຳເປັນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເທັດການເກີດດອກແລະການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງດອກເຫັດເຫັດເພື່ອງຈຶ່ງຕ້ອງການຄວາມຊຸ່ມຈຳນວນຂ້ອນຂ້າງຫຼາຍເຊິ່ງຄວາມຊຸ່ມມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະອອກດອກຂອງເຫັດເພື່ອງມີ 2 ຢ່າງຄື:

1. ຄວາມຊຸ່ມໃນວັດສະດູປູກ

ການໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມກັບວັດສະດູປູກເຫັດເພື່ອງເຮັດໄດ້ໂດຍການທົດນໍ້າຫຼືແຊ່ວັດສະດູສະເພາະລົງນໍ້າຂະນະປູກເຫັດເພື່ອງຄວາມຊຸ່ມໃນວັດສະດູປູກທີ່ເໝາະສົມຄວາມຊຸ່ມປະມານ 60-65 ເປີເຊັນແຕ່ປົກກະຕິເມື່ອນໍາວັດສະດູປູກຈາກທີ່ແຊ່ນໍ້າມາປູກແລ້ວກໍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງທົດນໍ້າອີກເລີຍເພາະມີທໍາອິດທີ່ປູກເຫັດເພື່ອງນັ້ນວັດສະດູປູກຈະມີຄວາມຊຸ່ມຫຼາຍພໍຈົນເຖິງມື້ທີ່ເຫັດອອກເປັນດອກຄືປະມານ 7-10 ມື້.

ກໍລະນີວັດສະດູປູກເຫັດເພື່ອງມີຄວາມຊຸ່ມຫຼາຍເກີນໄປຈະເຮັດໃຫ້ອາກາດໃນວັດສະດູປູກລົດລົງເສັ້ນໄຍຂາດອົກຊີເຈນໃນການຫາຍໃຈ, ເສັ້ນໄຍຈະຊຸ່ມນໍ້າ, ຈະບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕແລະເສັ້ນໄຍຈະເປື້ອຍຫຼືເນົາຕາຍໄດ້ແຕ່ຖ້າຫາກຄວາມຊຸ່ມໃນວັດສະດູປູກມີຕໍ່າຈົນເກີນໄປເສັ້ນໄຍຈະຂາດນໍ້າຕາຍໄດ້ສານທີ່ເປັນອາຫານໃນວັດສະດູປູກບໍ່ລະລາຍແລະເສັ້ນໄຍຫຼືດອກເຫັດຈະເກີດການສູນເສຍນໍ້າເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງແຫ້ງດອກເຫັດຈະກະດ້າງຫຼືມີຮອຍແຕກແລະດອກເຫັດຈະບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຄວນຄວບຄຸມຄວາມຊຸ່ມໃນວັດສະດູປູກໃຫ້ເໝາະສົມຕະຫຼອດການປູກ.

2. ຄວາມຊຸ່ມສໍາພັດໃນອາກາດ

ຫາກຄວາມຊຸ່ມສໍາພັດຫຼືຄວາມຊຸ່ມໃນອາກາດມີໜ້ອຍຈະເຮັດໃຫ້ເກີດການລະເຫີຍນໍ້າອອກຈາກເສັ້ນໄຍຫຼືດອກເຫັດຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເສັ້ນໄຍແລະດອກເຫັດຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕເສັ້ນໄຍເຫັດຫຼືດອກເຫັດແຫ້ງສໍາລັບການເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມໃນອາກາດເຮັດໄດ້ໂດຍການຜົ່ນລະອອງນໍ້າໃນອາກາດບໍລິເວນຮອບໆສະຖານທີ່ປູກເຫັດຫຼືທົດນໍ້າບໍລິເວນພື້ນພາຍໃນຫຼືພື້ນເຮືອນຮົ່ມປູກເຫັດເພື່ອງສ່ວນໃນກໍລະນີຄວາມຊຸ່ມໃນອາກາດຫຼາຍເກີນໄປຈະສັງເກດເຫັນເສັ້ນໄຍພູຂຶ້ນບໍລິເວນກົກດອກເຫັດດອກເຫັດອົມນໍ້າເຊິ່ງຖືເປັນດອກເຫັດຄຸນນະພາບຕໍ່າຫຼືດອກເຫັດອາດຈະເນົາເສຍໄດ້ແລະດອກເຫັດຈະເກີດໜ້ອຍລົງສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ໂດຍການເປີດໃຫ້ມີການລະບາຍອາກາດຫຼາຍຂຶ້ນ.

4.4 ອາກາດ

ຄຳວ່າອາກາດໃນທີ່ນີ້ໝາຍເຖິງກາສອົກຊີເຈນ (O₂) ຫຼືອາກາດບໍລິສຸດຈາກພາຍນອກ ກອງປູກຫຼືເຮືອນຮົ່ມປູກເຫັດການມີກາສອົກຊີເຈນຢ່າງພຽງພໍເປັນປັດໄຈສຳຄັນຕໍ່ການຈະເລີນ ເຕີບໂຕຂອງເຫັດເພື່ອງເພາະທຸກໄລຍະການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຫັດເພື່ອງຈະຕ້ອງການອົກຊີ ເຈນໃນການຫາຍໃຈທັງນັ້ນໂດຍສະເພາະໄລຍະສ້າງຈຸດກຳເນີດແລະການພັດທະນາຂອງດອກ ເຫັດຈະຕ້ອງການອົກຊີເຈນຫຼາຍພິເສດ. ໃນໄລຍະດັ່ງກ່າວນີ້ຫາກບໍ່ມີການລະບາຍອາກາດໃນ ບ່ອນປູກເຫັດບາງທີ່ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດການສະສົມຂອງກາດສຄາບອນໄດອອກໄຊ(CO₂) ຫຼາຍ ຂຶ້ນເຊິ່ງຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ເສັ້ນໄຍຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າຫຼືຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕດອກເຫັດຈະຍືດຍາວ ອອກຜິດປົກກະຕິຜິດດອກເຫັດຈະຫຍາບບໍ່ລຽບຄ້າຍຄືທັງຄັນຄາກດອກເຫັດມີລັກສະນະສີເຫຼືອງ ດອກເຫັດ... ຫຼືອາດຈະເນົ່າເສຍໄດ້ໃຫ້ຜົນຜະລິດໜ້ອຍຫຼືບໍ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດເລີຍດັ່ງນັ້ນການຖ່າຍເທ ອາກາດຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຫຼາຍຢ່າງກັບເຫັດເພື່ອງໄລຍະທີ່ກຳລັງຈະເກີດດອກເຫັດແລະໄລຍະທີ່ ເກີດດອກເຫັດແລ້ວເຮັດໄດ້ໂດຍການເປີດວັດສະດຸຄຸມອອກເປັນໄລຍະ.

4.5 ແສງແດດ

ແສງແດດມີອິດທິພົນຕໍ່ທັງເສັ້ນໄຍແລະດອກເຫັດຄືເຫັດເພື່ອງມີຄວາມຕ້ອງການແສງໃນ ການລວມຕົວຂອງເສັ້ນໄຍຊຶ້ນທີ່ສອງເພື່ອເປັນດອກເຫັດໂດຍເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງຈະຕ້ອງການ ແສງໄປກະຕຸ້ນລວມໂຕປະມານວັນທີ່ 4-6 ຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອວັດສະດຸປູກເຊິ່ງແສງສີຟ້າຈະເປັນ ແສງທີ່ໃຫ້ຜົນທີ່ດີທີ່ສຸດສ່ວນປະລິມານແສງທີ່ຕ້ອງການໃນໄລຍະນີ້ຄືຂະໜາດ 80-150 ລັກສ (Lax) ຫຼືປະມານ 25-50 ແຮງທຽນ(Foot candle) ເມື່ອເສັ້ນໄຍໄດ້ຮັບແສງໃນປະລິມານ ດັ່ງກ່າວຈະຊ່ວຍໃຫ້ເກີດດອກເຫັດຫຼາຍຫາກກອງປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ຮັບແສງແດດຫຼາຍເກີນໄປ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍເຫັດຕາຍໄດ້. ດັ່ງນັ້ນເມື່ອໂຮຍເຊື້ອເຫັດເພື່ອງລົງກອງປູກເຫັດສຳເລັດ ແລ້ວຈະຕ້ອງເຮັດການຄຸມກອງເຫັດດ້ວຍແຜ່ນພັດສຕິກແລະໃຊ້ເພື່ອງຫຼືຫຍ້າແຫ້ງຄຸມທັບເທິງ ແຜ່ນພັດສຕິກອີກຊັ້ນໜຶ່ງເພື່ອເກັບການພາງແສງເຊິ່ງການພາງແສງນອກຈາກຈະເຮັດໃຫ້ເຫັດ ຈະເລີນເຕີບໂຕດີແລ້ວຍັງເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດມີສີຂາວນວນໜ້າຮັບປະທານອີກ.

ເຖິງວ່າແສງຈະມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕແລະການຮວມໂຕຂອງແສງໄຍເຫັດ ເພື່ອເກີດເປັນດອກກໍຕາມແຕ່ແສງຈະບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງດອກເຫັດ ສ່ວນອິດທິພົນຂອງແສງທີ່ມີຕໍ່ດອກເຫັດກໍຄືຖ້າດອກເຫັດໄດ້ຮັບແສງຫຼາຍຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດມີ ສີດຳຫຼືສີຄຳດອກເຫັດທີ່ຢູ່ໃນບ່ອນທີ່ມີແສງນ້ອຍດອກເຫັດຈະມີສີຂາວປົນເທົາສ່ວນດອກເຫັດທີ່ຢູ່ ໃນບ່ອນທີ່ມີດອກເຫັດຈະມີສີຂາວນວນເຊິ່ງເປັນທີ່ນິຍົມຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ.

ນອກຈາກແສງແດດຍັງມີຜົນຕໍ່ປັດໄຈສະພາບແວດລ້ອມອື່ນອີກເຊັ່ນ: ແສງແດດມີຜົນຕໍ່ອຸນຫະພູມພາຍໃນຕູບຫຼືເຮືອນຮົ່ມປູກເຫັດແລະແສງແດດມີຜົນຕໍ່ການລະເຫີຍຂອງນ້ຳຫຼືຄວາມຊຸ່ມໃນເຮືອນຮົ່ມຫາກມີແສງຫຼາຍການລະເຫີຍຂອງນ້ຳກໍຈະຫຼາຍຂຶ້ນດ້ວຍ.

4.6 ລະດັບຄວາມເປັນກົດ-ເປັນດ່າງ (pH)

ສະພາບຄວາມເປັນກົດ-ເປັນດ່າງໃນໜານປູກມີຜົນຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຫັດເພື່ອຢ່າງຫຼາຍປົກກະຕິເຫັດເພື່ອຕ້ອງການ pH ຂ້ອນຂ້າງເປັນກາງແຕ່ເຫັດເພື່ອມີຄວາມສາມາດພິເສດໃນການທີ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໃນອາຫານທີ່ມີລະດັບ pH ທີ່ກ້ວາງຄືລະດັບແຕ່ 5-8.

ລະດັບ pH ທີ່ເໝາະສົມຕໍ່ການງອກຂອງສະເບີຄື 7.5 ແລະລະດັບ pH ທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໂຍຄື 7.0 ດັ່ງນັ້ນ, ວັດສະດຸປູກມັກໃຊ້ປຸງຂາວປັບສະພາບໃຫ້ເປັນກາງແລະພື້ນດິນຄວນໂຮຍໂດໄລໄມເພື່ອປັບປຸງດິນເພາະຖ້າວັດສະດຸປູກມີສະພາບເປັນກົດຫຼາຍຫຼືສົມຫຼາຍມັກຈະເຮັດໃຫ້ແບັກທີເຣຍໃນກອງເພື່ອງບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕແລະບໍ່ຍອມສະຫຼາຍໂມເລກຸນໃຫຍ່ໆໃຫ້ນ້ອຍລົງໄດ້ເສັ້ນໂຍເຫັດເພື່ອກໍຈະໄດ້ຮັບອາຫານໜ້ອຍກວ່າທີ່ຄວນຈະເປັນ. ດອກເຫັດກໍຈະຂຶ້ນໜ້ອຍ. ສ່ວນລະດັບ pH ທີ່ເຫັດເພື່ອຈະເລີນເຕີບໂຕແລະໃຫ້ຜົນຜະລິດທີ່ດີທີ່ສຸດຄືລະດັບpH 7.2-8.0.

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 8
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 5: ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນໃນການປູກເຫັດເພືອງ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນໃນການປູກເຫັດເພືອງ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນໃນການປູກເຫັດເພືອງປະກອບດ້ວຍ: ຊະນິດຊອງວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນໃນການປູກເຫັດເພືອງ, ການຄັດເລືອກສະຖານທີ່ປູກ, ການເຮັດເຊື້ອເຫັດເພືອງ, ອາຫານເສີມ, ການເຮັດໄມ້ແບບ ແລະ ຜ້າຢາງທີ່ໃຊ້ໃນການປູກເຫັດ, ຕະຫຼອດເຖິງການໃຫ້ນໍ້າ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາ.

ປັດຈຸບັນການປູກເຫັດເພືອງເປັນທີ່ນິຍົມກັນຫຼາຍເພາະສາມາດນໍາວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ຕ່າງໆ ຫຼາຍປະເພດມາໃຊ້ເປັນວັດສະດຸປູກໄດ້ຈຶ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ປູກເຫັດເພືອງໄດ້ຕະຫຼອດທັງປີ. ເຖິງວ່າການປູກເຫັດເພືອງໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດທີ່ດີແລະມີຄຸນນະພາບນັ້ນຈະຂຶ້ນຢູ່ກັບປັດໄຈຫຼາຍປະການກໍຕາມແຕ່ການເລືອກວັດສະດຸນໍາໃຊ້ ແລະອຸປະກອນກໍເປັນປັດໄຈໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນໃນການປູກເຫັດເພືອງໃຫ້ປະສົບຄວາມສໍາເລັດເຊິ່ງວັດສະດຸອຸປະກອນຫຼັກທີ່ສໍາຄັນໃນການປູກເຫັດເພືອງມີດັ່ງນີ້:

5.1 ວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກ

ວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງສາມາດໃຊ້ວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ຈາກການກະເສດໄດ້ຫຼາຍຊະນິດສາມາດເລືອກໃຊ້ໄດ້ແຕກຕ່າງກັນຕາມສະພາບພື້ນທີ່ໄດ້ແກ່: ເພືອງເຂົ້າ, ເປືອກຖົ່ວຂຽວ, ໃບຖົ່ວຂຽວ, ເປືອກໝາກຖົ່ວເຫຼືອງ, ໃບຖົ່ວເຫຼືອງ, ຂີ້ອ້ອຍ, ເປືອກມັນຕົ້ນ, ຜັກຕົບ, ໃສ່ງົ້ວ, ຕົ້ນກ້ວຍ, ຕົ້ນປາມນໍ້າມັນ, ຂີ້ເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາ, ຕົ້ນສາລີ, ເປືອກໝາກສາລີ, ກາບໝາກເດືອຍ, ເສດຫຍ້າແຫ້ງ, ເປືອກໝາກເງາະ, ຂີ້ຝ້າຍ, ກ້ອນວັດສະດຸທີ່ຜ່ານການປູກເຫັດນາງລົມ, ເຫັດນາງຟ້າຫຼືເຫັດເປົາຮີ້(ກ້ອນເຫັດເກົ່າ)ແລະອື່ນໆ.

ເນື່ອງຈາກວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງແຕ່ລະຊະນິດອາດມີທາດອາຫານທີ່ເຫັດຕ້ອງການ ແລະໄລຍະເວລາການສະຫຼາຍໂຕທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປ.ດັ່ງນັ້ນ, ທາງທີ່ດີຄວນນຳເອົາວັດສະດຸຫຼາຍ ຊະນິດມາປະສົມຮວມກັນເປັນວັດສະດຸປູກເຫັດເພືອງເພາະຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດດີກ່ວາການໃຊ້ວັດສະ ດູປູກຊະນິດໃດຊະນິດໜຶ່ງພຽງຢ່າງດຽວ.ແຕ່ໃນໜັກໃນການປະສົມວັດສະດູປູກນັ້ນຄວນຄຳນຶງເຖິງ ການຍ່ອຍສະຫຼາຍແລະການດູດນ້ຳອີກເຊັ່ນ: ຄວນໃຊ້ວັດສະດູປູກທີ່ລະລາຍໂຕຍາກປະສົມກັບ ວັດສະດູທີ່ລະລາຍໂຕງ່າຍຫຼືວັດສະດູປູກທີ່ດູດນ້ຳຍາກປະສົມກັບວັດສະດູປູກທີ່ດູດນ້ຳໄດ້ດີ ເປັນຕົ້ນແລະທີ່ສຳຄັນຄືວັດສະດູທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງຈະຕ້ອງປາສະຈາກຈຸລິນຊີທີ່ເປັນເຊື້ອສາເຫດ ຂອງພະຍາດເຫັດເພືອງແລະຈະຕ້ອງບໍ່ມີສານທີ່ເປັນພິດຕໍ່ເສັ້ນໄຍເຫັດເພືອງເຊັ່ນ: ສານເຄມີ ປ້ອງກັນກຳຈັດເຊື້ອຣາແລະແມງໄມ້ເປັນຕົ້ນ.

1. ເພືອງເຂົ້າ

ເພືອງເຂົ້ານັບເປັນວັດສະດູທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງທີ່ມີຄຸນນະພາບດີທີ່ສຸດເມື່ອທຽບກັບວັດ ສະດູອື່ນໆອາດຈະເປັນເພືອງເຂົ້າຂອງເຂົ້າໜຽວຫຼືເຂົ້າຈ້າວກໍໄດ້ເພືອງເຂົ້າທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງ ຕ້ອງເປັນເພືອງເຂົ້າທີ່ແຫ້ງດີແລ້ວບໍ່ປຽກຊຸ່ມຫຼືຂຶ້ນເຊື້ອຣາເພືອງເຂົ້າໃຫ່ມຈະດີກ່ວາເພືອງເຂົ້າເກົ່າ ແລະຈະຕ້ອງບໍ່ໃຊ້ເພືອງເຂົ້າທີ່ໄດ້ຈາກທົ່ງນາທີ່ໃຊ້ສານເຄມີປ້ອງກັນກຳຈັດເຊື້ອຣາເພາະໃຊ້ປູກ ເຫັດເພືອງບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ຜົນ.

ເພືອງເຂົ້າທີ່ໃຊ້ອາດຈະເປັນສ່ວນຂອງປາຍເພືອງຫຼືສ່ວນຂອງຕໍ່ຊັງກໍໄດ້ແຕ່ໃນສ່ວນຕໍ່ ຊັງຈະປູກເຫັດເພືອງໄດ້ຜົນຜະລິດດີກ່ວາປາຍເພືອງເພາະສ່ວນຂອງຕໍ່ຊັງມີທາດອາຫານຫຼາຍກ່ ວາແລະອົມນ້ຳໄດ້ດີ ກ່ວາປາຍເພືອງໂດຍສະເພາະຕໍ່ຊັງໃຫ່ມທີ່ຫຼີກຈາກທົ່ງນາມີຄຸນນະພາບດີທີ່ສຸດແລະສາມາດນຳມາ ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງໄດ້ເລີຍໂດຍບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ອາຫານເສີມສ່ວນການເກັບຮັກສາເພືອງເຂົ້າເພື່ອໃຊ້ໃຫ້ ໃນການປູກເຫັດເພືອງໄດ້ດີຈະຕ້ອງເກັບໃນລັກສະນະທີ່ແຫ້ງດີໂດຍເກັບໄວ້ໃນບ່ອນຮົ່ມບໍ່ຖືກ ຝົນຈະດີທີ່ສຸດ.

2. ເປືອກຖົ່ວຕ່າງໆ

ເປືອກຖົ່ວທີ່ສາມາດນຳມາໃຊ້ເປັນວັດສະດູປູກເຫັດເພືອງໄດ້ຜົນດີໄດ້ແກ່: ເປືອກໝາກ ຖົ່ວຂຽວ, ຖົ່ວເຫຼືອງແລະຖົ່ວດິນເປັນຕົ້ນແຕ່ເປືອກຖົ່ວທີ່ນຳມາປູກເຫັດເພືອງຈະຕ້ອງເປັນເປືອກ ໝາກຖົ່ວທີ່ແຫ້ງດີບໍ່ປຽກ, ບໍ່ເນົາ, ບໍ່ເປັນເຊື້ອຣາແລະບໍ່ຄວນໃຊ້ເປືອກທີ່ຫາກໍເກັບມາໃຫ່ມປູກ

ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ດູດນ້ຳໄດ້ໜ້ອຍຈຶ່ງຄວນເກັບເປືອກໝາກຖົ່ວໄວ້ເປັນກອງຫຼືບັນຈຸໄວ້ໃນເປົາປະໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເດືອນ.

3. ທະລາຍປາມນ້ຳມັນ

ທະລາຍປາມນ້ຳມັນສາມາດຫາໄດ້ງ່າຍໃນບາງທ້ອງຖິ່ນເຊິ່ງທະລາຍປາມນ້ຳມັນທີ່ເອົາໝາກອອກແລ້ວສາມາດໃຊ້ເປັນວັດສະດຸປູກເຫັດເພືອງທີ່ໄດ້ຜົນຜະລິດສູງ ແລະທົນທານ. ນອກຈາກນີ້, ສ່ວນເສັ້ນໄຍທີ່ໄດ້ຈາກການໜີບເອົານ້ຳມັນປາມອອກຈາກໝາກແລ້ວກໍສາມາດນຳມາໃຊ້ເປັນວັດສະດຸປູກເຫັດເພືອງໄດ້ເຊັ່ນກັນ. ສ່ວນຂໍ້ເສຍຂອງການໃຊ້ທະລາຍປາມນ້ຳມັນມາປູກເຫັດເພືອງກໍຄືຜົນຜະລິດເຫັດເພືອງທີ່ໄດ້ມັກຈະມີກິ່ນຂອງທະລາຍປາມນ້ຳມັນເຊິ່ງເປັນກິ່ນທີ່ບໍ່ພົງປະສົງຂອງຜູ້ບໍລິໂພກແລະຜູ້ເກັບເຫັດມັກຈະປະສົບບັນຫາຖືກໝາກທີ່ທະລາຍປາມນ້ຳມັນແທງມີເຮັດໃຫ້ໄດ້ຮັບບາດເຈັບໄດ້ຖ້າບໍ່ລະມັດລະວັງ.

4. ຕົ້ນ ແລະ ໃບສາລີ

ເປັນສ່ວນທີ່ໄດ້ຈາກຕົ້ນສາລີຫຼັງຈາກທີ່ເກັບເອົາໝາກອອກແລ້ວເຊິ່ງສາມາດນຳມາໃຊ້ເປັນວັດສະດຸເພາະເຫັດເພືອງໄດ້ຜົນດີບໍ່ແພ້ການໃຊ້ເພືອງເຂົ້າແຕ່ຈະຕ້ອງສັບຫຼືຕີຕົ້ນສາລີໃຫ້ແຕກເປັນຕ່ອນນ້ອຍໆກ່ອນແລ້ວຈຶ່ງນຳໄປແຊ່ນ້ຳໄວ້ 1 ຄືນແລ້ວນຳໄປໃຊ້ວັດສະດຸປູກເຫັດເພືອງໄດ້.

5. ຜັກຕົບ

ຄວນເລືອກຜັກຕົບທີ່ແກ່ເຕັມທີ່ເພາະຈະມີທາດອາຫານສູງສາມາດນຳມາໃຊ້ໄດ້ທຸກສ່ວນທັງໃນສະພາບສົດແລະແຫ້ງ, ໂດຍສະເພາະສ່ວນກົກແລະຮາກຂອງຜັກຕົບຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດແນ່ນອນ, ສູງກ່ວາໃບແລະລຳຕົ້ນສ່ວນທີ່ຕັດໃບໂດຍນຳມາສັບໃນລັກສະນະສະຫຼຽງໃຫ້ເປັນຕ່ອນສັ້ນໆຍາວປະມານ 1-2 ຊັງຕີແມັດ.

<p>ເພືອງເຂົ້າ</p>	
<p>ຕົ້ນສາລີ</p>	
<p>ຜັກຕົບ</p>	
<p>ກາກຖົ່ວເຫຼືອງ</p>	

ຮູບທີ 5.1 ວັດສະດຸທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໃນການປູກເຫັດເຟືອງ

5.2 ສະຖານທີ່ປູກ

ສະຖານ ຫຼື ບ່ອນທີ່ປູກເຫັດເຟືອງຄວນຈະເປັນບ່ອນກາງແຈ້ງເປັນພື້ນທີ່ລຽບແລະບໍ່ມີນ້ຳຖ້ວມຂັງຈະເປັນພື້ນທີ່ດິນຫຼືຄອນກຣີດກໍໄດ້ເຊັ່ນກັນ. ໂດຍຈະຕ້ອງປາສະຈາກມົດ, ແມງໄມ້, ປວກມາລິບກວນ, ບໍ່ມີນ້ຳມັນ, ບໍ່ມີສານຂ້າແມງໄມ້ແລະສານປ້ອງກັນເຊື້ອຣາເພາະຈະເຮັດໃຫ້ເຫັດດູດສານພິດເຂົ້າໄປເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກໄດ້. ສ່ວນນ້ຳມັນຈະເຮັດໃຫ້ເຊື້ອເຫັດຕາຍໄດ້ເປັນພື້ນທີ່ທີ່ມີການລະບາຍນ້ຳໄດ້ດີແລະຄວນເປັນທີ່ເຊິ່ງບໍ່ເຄີຍໃຊ້ປູກເຫັດເຟືອງມາກ່ອນ. ແຕ່ຖ້າຫາກເປັນພື້ນທີ່ເຄີຍໃຊ້ປູກເຫັດເຟືອງມາກ່ອນຄວນເຮັດຄວາມສະອາດບໍລິເວນນັ້ນກ່ອນໂດຍການໂຮຍປູນຂາວຂ້າເຊື້ອແລ້ວຂຸດພິກໜ້າດິນຕາກແດດກ້າງໄວ້ປະມານ 1 ອາທິດເພື່ອຂ້າເຊື້ອພະຍາດແລະແມງໄມ້ຕ່າງໆທີ່ຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເຊື້ອເຫັດທີ່ຈະເຮັດການປູກໃນລຸ້ນຕໍ່ໄປ.

ນອກຈາກນີ້, ສະພາບດິນທີ່ຈະເຮັດການປູກເຫັດເຟືອງນັ້ນຈະຕ້ອງບໍ່ເປັນດິນເຄັມເພາະຄວາມເຄັມຂອງດິນຈະເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດບໍ່ລວມໂຕກັນເປັນດອກເຫັດ.

5.3 ເຊື້ອເຫັດເຟືອງ

ໃນການປູກເຫັດເຟືອງນັ້ນຜູ້ປູກເຫັດເຟືອງສາມາດຜະລິດເຊື້ອເຫັດໄດ້ເອງຖ້າຫາກມີຄວາມຮູ້ມີຄວາມຊຳນານແລະມີວັດສະດຸອຸປະກອນຫຼືເງິນທຶນພ້ອມ. ແຕ່ຖ້າຫາກບໍ່ພ້ອມກໍສາມາດໄປຊື້ເຊື້ອເຫັດເຟືອງຈາກແຫຼ່ງຜະລິດທີ່ໄວ້ໃຈມາປູກໄດ້. ແຕ່ເນື່ອງຈາກໃນປັດຈຸບັນ, ໄດ້ມີການຜະລິດເຊື້ອເຫັດເຟືອງຈຳໜ່າຍກັນຢ່າງກ້ວາງຂວາງເຮັດໃຫ້ສາມາດບອກໄດ້ເລີຍວ່າເຊື້ອເຫັດໃດໄດ້ມາດຕະຖານຫຼືຄຸນນະພາບດີທັງຍັງຂາດກົດໝາຍແລະມາດຕະການໃນການຄວບຄຸມດູແລໃຫ້ເຊື້ອເຫັດມີມາດຕະຖານໃນການຜະລິດຢ່າງຖືກຕ້ອງເໝາະສົມແລະຈຳໜ່າຍກັນໃນລາຄາທີ່ເປັນທຳ. ເມື່ອເປັນເຊັ່ນນີ້ຖ້າຜູ້ປູກເຫັດໄດ້ເຊື້ອເຫັດດີມາປູກຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ກໍຈະມີຄຸນນະພາບດີ.

ແຕ່ເມື່ອໃດທີ່ໄດ້ເຊື່ອເຫັດຄຸນນະພາບຕໍ່າມາປູກຜູ້ປູກກໍຈະປະສົບບັນຫາຂາດທຶນທັນທີ.ດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອໃຫ້ການເລືອກເຊື່ອເຫັດເພື່ອງທີ່ຈະໃຊ້ປູກໃຫ້ໄດ້ເຊື່ອເຫັດທີ່ມີຄຸນນະພາບດີແລະເໝາະສົມກັບລາຄາຄວນໃຊ້ຫຼັກການປະກອບການພິຈາລະນາດັ່ງນີ້:

1. ເມື່ອຈັບເບິ່ງທີ່ຖົງເຊື່ອເຫັດຈະຕ້ອງມີລັກສະນະເປັນກ້ອນແໜ້ນແລະມີເສັ້ນໄຍຂອງເຊື່ອເຫັດສີຂາວນວນຂາວເຕັມກ້ອນເຊື່ອແລ້ວເສັ້ນໄຍຕ້ອງບໍ່ພູຫຼືລະອຽດນ້ອຍເປັນຝ່ອຍຈົນຜິດປົກກະຕິ.

2. ຈະຕ້ອງບໍ່ມີເຊື່ອຣາຊະນິດອື່ນເຊັ່ນ: ເຊື່ອຣາດໍາ, ເຊື່ອຣາຂຽວ, ເຊື່ອຣາຂາວ, ເຊື່ອຣາແດງ, ເຊື່ອຣາເຫຼືອງ, ຂຶ້ນປະສົມກັບເຊື່ອເຫັດເພື່ອງໃນຖົງ, ບໍ່ມີພວກແມງໄມ້, ໜອນ, ໂຕໄຮແລະແມງໄມ້ຊະນິດອື່ນປົນຢູ່ຖົງ.

3. ກ່ອນເຊື່ອເຫັດມີຄວາມຊຸ່ມທີ່ເໝາະສົມບໍ່ປຽກຊຸ່ມຫຼືແຫ້ງຈົນເກີນໄປແລະບໍ່ຄວນມີນໍ້າຂັງຢູ່ໃນກົ້ນຖົງເຊິ່ງສະແດງວ່າກ່ອນເຊື່ອເຫັດຊຸ່ມຈົນເກີນໄປເຮັດໃຫ້ເຫັດງອກອອກມາບໍ່ໄດ້ດີ.

4. ເຊື່ອເຫັດເພື່ອງຈະຕ້ອງບໍ່ອ່ອນຫຼືແກ່ຈົນເກີນໄປທີ່ເໝາະສົມຄືຄວນໃຊ້ຫຼັງເຫັດເພື່ອງຂາວເຕັມຖົງແລ້ວປະມານ 2-3 ມື້ໂດຍເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງເລີ່ມຮັດໂຕມີສີນໍ້າຕານຫຼືສີນໍ້າໝາກແກ່ຖ້າຫາກມີດອກເຫັດຢູ່ໃນຖົງເຊື່ອເຫັດນັ້ນສະແດງວ່າເຊື່ອເຫັດນັ້ນແກ່ເກີນໄປແລ້ວ.

5. ຫາກເປັນໄປໄດ້ກ້ອນເຊື່ອເຫັດຄວນຜະລິດຈາກປຸຍໝັກຂອງເປືອກແກ່ນປົວປະສົມກັບຂີ້ມ້າຫຼືໄສ້ງົວປະສົມກັບຂີ້ມ້າ.

6. ຕ້ອງມີກິ່ນຫອມຂອງເຊື່ອເຫັດເພື່ອງຈຶ່ງຈະເປັນກ້ອນເຊື່ອເຫັດເພື່ອງທີ່ດີບໍ່ມີກິ່ນແອມໂມເນຍ, ບໍ່ມີກິ່ນບູດ ແລະ ກິ່ນອື່ນໆ.

7. ເຊື່ອເຫັດເພື່ອງທີ່ຊື້ຕ້ອງບໍ່ຖືກແສງແດດຫຼືການນໍາມາຈໍາໜ່າຍໄວ້ດົນຈົນເກີນໄປແລະເຊື່ອເຫັດເພື່ອງທີ່ຊື້ມາແລ້ວຄວນຈະເຮັດການປູກພາຍໃນ 7 ມື້.

8. ເມື່ອຈືກຖົງເບິ່ງກ້ອນເຊື່ອເຫັດເພື່ອງຈະຕ້ອງຈັບໂຕກັນເປັນກ້ອນບໍ່ຫຼຸດແຍກອອກຈາກກັນ.

9. ຢ່າຫຼົງເຊື່ອຄໍາໂຄສະນາໃດໆຂອງຜູ້ຂາຍຄວນສອບຖາມຈາກຜູ້ທີ່ເຄີຍທົດລອງປູກມາກ່ອນຈະດຶກວ່າ. ນອກຈາກນີ້, ຄວນມີການກວດສອບເຊື່ອເຫັດເພື່ອງຈາກຫຼາຍຢີ່ຫໍ້ເຊື່ອເຫັດເພື່ອງຢີ່ຫໍ້ໃດໃຫ້ຜົນຜະລິດທີ່ສູງກໍຄວນເລືອກໃຊ້ຢີ່ຫໍ້ນັ້ນມາປູກແລະລາຄາບໍ່ຄວນຈະແພງຈົນເກີນໄປ.

5.4 ອາຫານເສີມ

ການປູກເຫັດເພືອງໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງການປູກເຫັດເພືອງແບບກ້ອນ...ບໍ່ວ່າຈະເປັນການປູກດ້ວຍວັດສະດຸປະເພດໃດໂດຍທົ່ວໄປອາຫານທີ່ມີຢູ່ໃນວັດສະດຸປູກມັກຈະບໍ່ພຽງພໍຫຼືອາຫານມັກຈະຢູ່ໃນຮູບແບບທີ່ເສັ້ນໄຍເຫັດນຳເອົາໄປໃຊ້ລຳບາກໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງອາຫານປະເພດໂປຣຕີນ, ແຮ່ທາດບາງຊະນິດແລະວິຕາມິນທີ່ເຫັດຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ບໍ່ສູງເທົ່າທີ່ຄວນແຕ່ຖ້າໄດ້ໃສ່ອາຫານເສີມລົງໄປຈະເປັນສ່ວນຊ່ວຍໃຫ້ຂອງເຫັດເພືອງຈະເລີນໄດ້ດີຂຶ້ນແລະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດເພືອງຫຼາຍກ່ວາການປູກເຫັດເພືອງທີ່ບໍ່ໄດ້ໃສ່ອາຫານເສີມປະມານເກືອບ 2 ເທົ່າ. ດັ່ງນັ້ນ, ການເພີ່ມອາຫານເສີມຈຶ່ງເປັນການເພີ່ມຜົນຜະລິດເຫັດເພືອງໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

ອາຫານເສີມຂອງເຫັດເພືອງທີ່ນິຍົມໃຊ້ກັນໂດຍທົ່ວໄປໄດ້ແກ່ປຸງມູນສັດຫຼືປຸງຄອກແຫ້ງ, ລະອອງເຂົ້າ, ໄສ້ຍິ້ວ, ໄສ້ຝ້າຍ, ຜັກຕົບສັບເປັນຕ່ອນນ້ອຍໆແລ້ວຕາກແຫ້ງ, ຈອກແຫ້ງ, ເປືອກໝາກຖົ່ວເຫຼືອງ, ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ, ຕົ້ນກ້ວຍສັບຕາກແຫ້ງ, ເສດພືດຕ່ອນນ້ອຍໆທີ່ນຸ້ມອົມນ້ຳໄດ້ດີແລະອື່ນໆເຊິ່ງອາຫານເສີມເຫຼົ່ານີ້ມີສ່ວນໃນການຊ່ວຍອົມນ້ຳເພື່ອໃຫ້ກອງເຫັດຊຸ່ມແລະຍັງເປັນແຫຼ່ງອາຫານໃຫ້ກັບດອກເຫັດເພືອງອີກດ້ວຍ.

5.5 ໄມ້ແບບຫຼືໄມ້ພົມ

ໄມ້ແບບຫຼືໄມ້ພົມບໍ່ໃຊ້ໃນກໍລະນີທີ່ປູກເຫັດເພືອງແບບກອງ...ໃຊ້ສຳລັບເປັນບ່ອກເພື່ອໃຊ້ອັດເພືອງລົງໄປເມື່ອໄດ້ກອງເພືອງຕາມຕ້ອງການແລ້ວຈຶ່ງຖອດໄມ້ພົມອອກ.

ໄມ້ແບບຫຼືໄມ້ພົມມີລັກສະນະເປັນສີ່ຫຼ່ຽມຄ້າຍກ່ອງຍາວແຕ່ມີສະເພາະກອບດ້ານຂ້າງ 4 ດ້ານ ເຊິ່ງດ້ານເທິງແລະດ້ານລຸ່ມເປີດໂຫຼ່ງນິຍົມເຮັດຈາກໄມ້ອັດມາປະກອບແບບເປັນລັງໄມ້ຮູບສີ່ຫຼ່ຽມຄາງໝູດ້ານລຸ່ມກ້ວາງກ່ວາດ້ານເທິງເພື່ອໃຫ້ສາມາດຍົກໄມ້ພົມອອກຈາກກອງປູກໄດ້ງ່າຍຫຼັງຈາກເຮັດກອງປູກສຳເລັດສ່ວນຂະໜາດຂອງໄມ້ແບບຫຼືໄມ້ພົມນີ້ບໍ່ຄວນໃຫ້ຍຫຼືນ້ອຍຈົນເກີນໄປເຊິ່ງຂະໜາດຂອງໄມ້ແບບທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງ...ຄືມີຖານກ້ວາງ 35 ຊັງຕີແມັດດ້ານເທິງກ້ວາງ 30 ຊັງຕີແມັດ, ສູງ 30 ຊັງຕີແມັດ, ສ່ວນຄວາມຍາວ 120-150 ຊັງຕີແມັດ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມສຳລັບການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງທີ່ໃຊ້ວັດສະດຸປູກເປັນເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວແລະເປືອກມັນຕົ້ນໄມ້ແບບທີ່ໃຊ້ຄວນມີຂະໜາດນ້ອຍກ່ວາຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມສະດວກໃນການເຂື່ອນຍ້າຍ. ນອກຈາກນີ້, ຄວນຈະມີແຜ່ນໄມ້ສຳລັບກົດໃຫ້ວັດສະດຸແໜ້າແທນການຢຽບຄືກັນກັບການປູກແບບເພືອງເຂົ້າ.

ໄມ້ແບບ ຫຼື ໄມ້ອັດກ້ອນເພືອງ	
ກ້ອນເພືອງທີ່ຜ່ານການອັດໃຫ້ແໜ້ນ	

ຮູບທີ 5.4 ໄມ້ແບບອັດກ້ອນເພືອງ

5.6 ຜ້າພັດສຕິກ

ຜ້າພັດສຕິກນັບເປັນອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນອີກຢ່າງໜຶ່ງໃນການປູກເຫັດເພືອງໂດຍໃຊ້ຄຸມກອງເຫັດເພືອງເພື່ອຊ່ວຍໃນການເກັບຮັກສາຄວາມຊຸ່ມໃຫ້ພຽງພໍແລະເໝາະສົມແກ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດແລະດອກເຫັດ.ນອກຈາກນີ້, ຍັງຊ່ວຍເກັບຄວາມອົບອຸ່ນໃຫ້ແກ່ກອງເພືອງເພື່ອການຈະເລີນຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດໃນໄລຍະທຳອິດທີ່ຕ້ອງການອຸນຫະພູມທີ່ມີຂັ້ນຂ້າງສູງ.

ຜ້າພັດສຕິກຄຸມກອງເຫັດເພືອງສ່ວນໃຫ່ຍໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກໃສ່ແບບມ້ວນຂະໜາດ 3 ຟຸດ, ຍາວ 30 ຟຸດເພາະລາຄາຖືກແລະປະຫຍັດໂດຍຊື້ພຽງຄັ້ງດຽວສາມາດຄຸມໄດ້ຫຼາຍກອງແລະສາມາດໃຊ້ໄດ້ຫຼາຍຄັ້ງ.

ຮູບທີ 5.5 ຜ້າຢາງທີ່ນິຍົມໃຊ້ໃນການຄຸມກອງເຫັດເພືອງ

5.7 ນໍ້າ ແລະ ບົວທົດນໍ້າ

ນໍ້າມີຄວາມຈໍາເປັນຫຼາຍສໍາລັບການປູກເຫັດເພືອງເພາະນໍ້າຈະເປັນໂຕກໍານົດການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດຫາກຄວາມຊຸ່ມຫຼືນໍ້າມີໜ້ອຍເກີນໄປເຫັດຈະອອກດອກຊ້າ, ແຕ່ຖ້ານໍ້າຫຼືຄວາມຊຸ່ມຫຼາຍເກີນໄປເສັ້ນໄຍເຫັດຈະເນົາຕາຍໄປນໍ້າທີ່ນໍາມາໃຊ້ໃນການປູກເຫັດເພືອງຈະຕ້ອງເປັນນໍ້າທີ່ສະອາດມີຄ່າເປັນກາງຄືມີຄ່າ pH ລະຫວ່າງ 6.5-7.5 ປາສະຈາກສານເຄມີທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເຊື້ອເຫັດເພືອງເຊັ່ນ: ຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາຂ້າແມງໄມ້, ຄຣໍຣິນ, ແຟບທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຊັ້ນສູງ, ຄາບນໍ້າມັນ, ນໍ້າເນົາເໝັນແລະໄມ້ເປັນນໍ້າເຄັມຫຼືນໍ້າ...

ສໍາລັບບົວທົດນໍ້ານັ້ນອາດຈະໃຊ້ບົວພັດສຕິກຫຼືບົວສັງກະສີກໍ່ໄດ້ແຕ່ຄວນເປັນບົວທົດນໍ້າທີ່ມີຂະໜາດຮູ້ນ້ອຍທີ່ທົດນໍ້າໃຫ້ເປັນຝອຍໄດ້ໃຊ້ສໍາລັບທົດນໍ້າຮອບໆກອງປູກເຫັດແຕ່ໃນປັດຈຸບັນກໍລະນີກະສິກອນທີ່ປູກເຫັດຈໍານວນຫຼາຍໆຈະໃຊ້ເຄື່ອງສູບໄດໂວ່ຫຼືເຄື່ອງສູບນໍ້າສິດເປັນຝອຍທົດກອງວັດສະດຸປູກໃຫ້ປຸກຊຸ່ມກ່ອນເລີ່ມການໝັກກໍສະດວ

<p>ບົວຫົດນໍ້າ</p>	
<p>ເຄື່ອງສູບນໍ້າ</p>	

ຮູບທີ 5.6 ຊຸບະກອນໃນການຫົດນໍ້າເທັດເພື່ອງ

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 5
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 6: ການເລືອກຊື້ເຊື້ອເຫັດເພືອງມາປູກ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວ ການເລືອກຊື້ເຊື້ອເຫັດເພືອງມາປູກ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດທີ່ສູງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນການເລືອກຊື້ເຊື້ອເຫັດເພືອງມາປູກປະກອບດ້ວຍ: ຄວາມສໍາຄັນ ໃນການເລືອກຊື້ເຊື້ອ ແລະ ການຈັດລະບົບຊັ້ນຂອງເຊື້ອເຫັດ ເຊິ່ງໄດ້ແກ່: ແມ່ເຊື້ອ, ການ ຂະຫຍາຍທົວເຊື້ອ ແລະ ເຊື້ອປູກ.

6.1 ຄວາມສໍາຄັນໃນການເລືອກຊື້ເຊື້ອເຫັດເພືອງມາປູກ

ເຊື້ອເຫັດເພືອງເປັນຫົວໃຈສໍາຄັນຢ່າງໜຶ່ງຂອງການປູກເຫັດເພືອງເພາະຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ ຈາກການປູກຈະສູງຫຼືຂຶ້ນຢູ່ກັບເຊື້ອເຫັດແລະບັນຫາທີ່ສໍາຄັນທີ່ກະສິກອນຜູ້ປູກເຫັດສ່ວນໃຫຍ່ ປະສົບບັນຫາກໍຄືເຊື້ອເຫັດຄຸນນະພາບບໍ່ແນ່ນອນ ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງເຊື້ອເຫັດເພືອງປະສົບ ບັນຫານີ້ຫຼາຍທີ່ສຸດທັງນີ້ເນື່ອງຈາກຜູ້ຜະລິດທົວເຊື້ອສ່ວນໃຫຍ່ຍັງໃຊ້ວິທີຕັດຕໍ່ເຊື້ອວົນວຽນກັນຢູ່ ພາຍໃນຟາມເຮັດໃຫ້ເຊື້ອເຫັດອ່ອນແອລົງອັນເນື່ອງມາຈາກຄວາມອ່ອນໃນຕົວຂອງເຊື້ອເຫັດເອງ ຫຼືຈາກການປົນປົມຂອງເຊື້ອພະຍາດຂະນະທີ່ເຮັດການເຂ່ຍເຊື້ອ. ສະນັ້ນ, ຜູ້ຊື້ເຊື້ອເຫັດຈະຕ້ອງ ອາໄສຫຼັກເກນເລັກງ່ນ້ອຍໆເປັນເຄື່ອງຊ່ວຍໃນການເລືອກເຊື້ອເຫັດດ້ວຍຕົນເອງ.

6.2 ລະບົບຊັ້ນຂອງເຊື້ອເຫັດ

ເຊື້ອເຫັດ ໝາຍເຖິງຄໍາສັບທີ່ໃຊ້ຮ່ວມເອີ້ນວ່າ: ເສັ້ນໄຍຂະຫຍາຍພັນຂອງເຫັດ ເຊິ່ງໃນ ລະບົບການຜະລິດເຊື້ອເຫັດມີ 3 ຊັ້ນຄື: ແມ່ເຊື້ອ, ເຊື້ອຂະຫຍາຍແລະເຊື້ອປູກສ່ວນກະສິກອນ ຈະເລືອກຊື້ເຊື້ອເຫັດໃນຊັ້ນໃດຊັ້ນນັ້ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມພ້ອມແລະຄວາມສາມາດຂອງກະສິກອນເອງ.

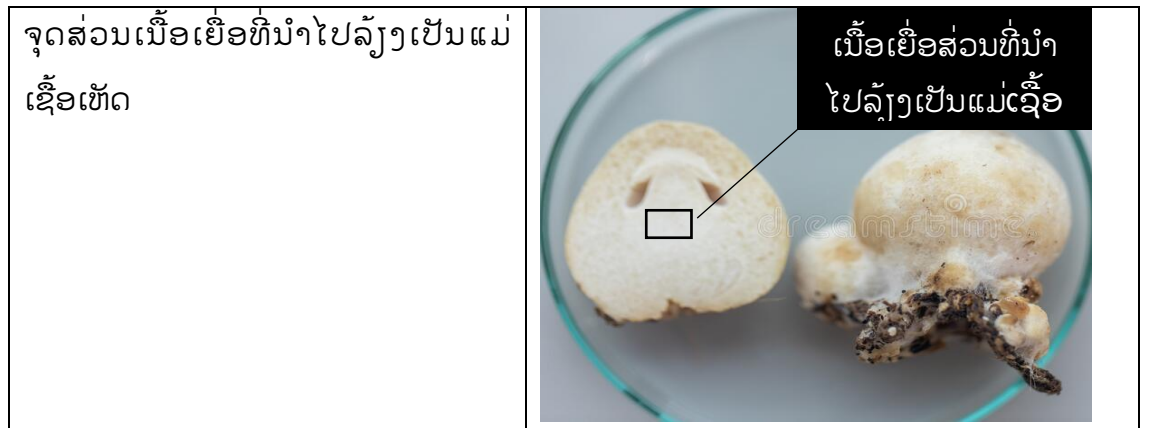
1. ແມ່ເຊື້ອ (Mother mycelium)

ໝາຍເຖິງເສັ້ນໄຍເຫັດທີ່ຢູ່ໃນອາຫານວຸ້ນຫຼືບາງຄັ້ງເອີ້ນວ່າເຊື້ອວຸ້ນເຊື້ອເຫັດໄລຍະນີ້ ນັບເປັນຊັ້ນທີ 1 ຂອງການຜະລິດເຊື້ອເຫັດເປັນເຊື້ອທີ່ມີຄວາມບໍລິສຸດສູງແລະສາມາດສັງເກດ

ເຫັນຮູບຮ່າງລັກສະນະການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຊື້ອໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນຄືຫຼັງຈາກຕັດເນື້ອເຍື່ອຈາກເຫັດມາວາງໄວ້ອາຫານວຸ້ນໄດ້ປະມານ 3-4 ມື້ກໍສັງເກດເຫັນເສັ້ນໄຍເຫັດເລີ່ມຈະເລີນເຕີບໂຕຮອບໆເນື້ອເຍື່ອເປັນສີຂາວແຕ່ຖ້າພົບວ່າມີເຊື້ອຣາຫຼືເຊື້ອແບັກທີເຣຍເຊິ່ງຈະເຫັນມີລັກສະນະທີ່ແປກອອກໄປຈະເລີນເຕີບໂຕຢູ່ເທິງໜ້າຜິວວຸ້ນອີກເຊື້ອເຫັດແກ້ວນັ້ນຖືວ່າບໍ່ບໍລິສຸດບໍ່ຄວນນຳໄປໃຊ້ແຕ່ພໍ້ຫຼັງຈາກເລີ່ມແຍກເນື້ອເຍື່ອເຫັດເພື່ອງລົງເທິງອາຫານວຸ້ນພິດີເອ (PDA: Potato Dextrose Agar) ໄດ້ປະມານ 5-7 ມື້ເສັ້ນໄຍຈະປ່ຽນຈາກສີຂາວເປັນສີນ້ຳຕານອ່ອນໆແລ້ວລວມໂຕກັນເປັນຈຸດນ້ອຍໆເຫັນໄດ້ຊັດເຈນສະແດງວ່າເປັນເຊື້ອເຫັດທີ່ແຂງແຮງແລະເກີດດອກຢ່າງແນ່ນອນແຕ່ຖ້າເສັ້ນໄຍບໍ່ປ່ຽນສີແລະບໍ່ລວມໂຕສະແດງວ່າເຊື້ອຍັງອ່ອນແອ.

ສຳລັບການເລືອກຊື້ເຊື້ອວຸ້ນຄວນເລືອກຊື້ອັນທີ່ບໍ່ແກ່ຫຼາຍສີຂາວຂອງເສັ້ນໄຍຍັງບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມຜິວຂອງອາຫານວຸ້ນເສັ້ນໄຍຍັງມີການຈະເລີນເຕີບໂຕສະໝ່ຳສະເໝີແລະແຜ່ອອກເປັນວົງມົນເມື່ອໄດ້ເຊື້ອບໍລິສຸດມາແລ້ວຖ້າຕ້ອງການເຊື້ອເຫັດຈຳນວນຫຼາຍໆກໍ່ສາມາດຕໍ່ເຊື້ອໄດ້ໂດຍການຕັດເນື້ອວຸ້ນທີ່ມີເສັ້ນໄຍເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕຢູ່ໄປວາງເທິງອາຫານວຸ້ນພິດີເອໃນແກ້ວໃຫມ່ເພື່ອເປັນການເພີ່ມຈຳນວນເຊື້ອເຫັດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນຕາມການຕ້ອງການແຕ່ບໍ່ຄວນຕໍ່ເຊື້ອເກີນ 4 ຄັ້ງເພາະຈະເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍເຫັດອ່ອນແອແລະເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດຫຼຸດລົງ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມເນື່ອງຈາກເຊື້ອເຫັດໃນອາຫານວຸ້ນນີ້ເປັນເຊື້ອທີ່ຕ້ອງນຳໄປຂະຫຍາຍຕໍ່ໃນເມັດພັນພືດ.ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ຊື້ເຊື້ອເຫັດໄລຍະນີ້ໄປຈຳເປັນຕ້ອງມີອຸປະກອນຖ່າຍເຊື້ອທີ່ເໝາະສົມແລະຮູ້ວິທີການຖ່າຍເຊື້ອທີ່ຖືກຕ້ອງເປັນຢ່າງດີບໍ່ເຊັ່ນນັ້ນຈະເກີດຄວາມເສຍຫາຍຕາມມາຢ່າງຫຼາຍ.

ຮູບທີ 6.1 ແມ່ເຊື້ອເຫັດເພື່ອງ

2. ເຊື້ອຂະຫຍາຍ (Mother spawn)

ໝາຍເຖິງເສັ້ນໄຍເຫັດທີ່ຢູ່ໃນເມັດພັນຫຼືບາງຄັ້ງເອີ້ນວ່າ: ຫົວເຊື້ອເຊື້ອຂະຫຍາຍນັບເປັນເຊື້ອຊັ້ນທີ 2 ເຊິ່ງເປັນເຊື້ອເຫັດທີ່ຈະນຳໄປຂະຫຍາຍພັນຕໍ່ເຊັ່ນດຽວກັນກັບເຊື້ອເຫັດຊັ້ນທີ 1 ສ່ວນເມັດພັນທີ່ນິຍົມໃຊ້ຄືເມັດເຂົ້າຟາງເພາະມີລາຄາຖືກຫາໄດ້ງ່າຍມີປະລິມານທາດອາຫານທີ່ເໝາະສົມແລະມີຂະໜາດເມັດທີ່ພິດີສຳລັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດໄດ້ທົ່ວເຖິງ.

ໃນການເລືອກເຊື້ອເຫັດໃນໄລຍະນີ້ຈະພິຈາລະນາໄປທີ່ອາຍຸແລະຄວາມບໍລິສຸດຂອງເຊື້ອເປັນສຳຄັນຄືເລືອກແກ້ວທີ່ເສັ້ນໄຍບໍ່ແກ່ເສັ້ນໄຍຍັງຂະຫຍາຍບໍ່ເຕັມແກ້ວຫຼືຫາກເຕັມຖ້າເສັ້ນໄຍປ່ຽນສີແລ້ວບໍ່ຄວນໃຊ້ຂະຫຍາຍພັນຕໍ່ໄປເພາະເຊື້ອແກ່ຈະໃຫ້ຍຸກແລະອາດຈະເກີດການປ່ຽນແປງທາງດ້ານກຳມະພັນຂຶ້ນພາຍໃນເສັ້ນໄຍແລ້ວສ່ວນວິທີການຄັດເລືອກເຊື້ອບໍລິສຸດນັ້ນໃຫ້ສັງເກດວ່າເຊື້ອໃນແກ້ວຈະເລີນເຕີບໂຕສະໝ່າສະເໝີຫຼືບໍ່ເມັດເຂົ້າຟາງຄວນຈະແທ້ງສະໝ່າສະເໝີທັງແກ້ວແລະສີສັນຂອງເມັດໃກ້ຄຽງກັນຖ້າເມັດເຂົ້າຟາງເລະຫຼືມີສີແຕກຕ່າງໄປເປັນສີດຳຫຼືສີຂຽວເປັນຍ່ອມໆແລະບໍລິເວນສີປ່ຽນໄປນັ້ນຄືເຫັດຈະເລີນບໍ່ດີສະແດງວ່າມີເຊື້ອອື່ນປະປົນຢູ່ບໍ່ຄວນໃຊ້ເຊື້ອເຫັດດັ່ງກ່າວໄປຂະຫຍາຍພັນຕໍ່ບໍ່ຄວນນຳເຊື້ອເຫັດທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕເທິງເມັດພັນພິດລົງໄປປູກໃນໜານທັງນີ້ເນື່ອງຈາກອາຫານໃນເມັດພັນຍັງເຫຼືອອີກຫຼາຍຖ້ານຳໄປປູກລົງໜານເລີຍເຊື້ອຈຸລິນຊີອື່ນໆອາດຈະເລີນເຕີບໂຕເທິງເມັດພັນພິດຫຼືແມງໄມ້ແລະມີອາດຈະຄາບເອົາເມັດພັນພິດໄປເປັນອາຫານອີກທັງເປັນການສົ້ນເບື້ອງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈິ່ງຈຳເປັນຕ້ອງຂະຫຍາຍເຊື້ອເຫັດລົງເທິງປູຍໝັກກ່ອນນຳລົງໄປປູກລົງໜານ.

<p>ເຊື້ອເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕເທິງເມັດເຂົ້າຝ້າງ ອາຍຸ 10 ມື້</p>	
<p>ລັກສະນະເສັ້ນໄຍເທິງເມັດເຂົ້າຝ້າງ</p>	

ຮູບທີ 6.2 ຫົວເຊື້ອເຫັດ

3. ເຊື້ອປູກ (Cultivating spawn)

ໝາຍເຖິງເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງທີ່ລ້ຽງໄວ້ໃນຖົງປຸຍໝັກເຊິ່ງເຊື້ອເຫັດເພື່ອງໃນໄລຍະນີ້ເປັນເຊື້ອເຫັດທີ່ກະສິກອນຈະນຳໄປປູກຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນບໍ່ໜ້ອຍໄປກວ່າ 2 ໄລຍະທຳອິດແຕ່ທີ່ສຳຄັນກ່ວາກໍຄືເນື່ອງຈາກເຊື້ອເຫັດໃນໄລຍະນີ້ຈະຢູ່ໃນຖົງຂະໜາດຂ້ອນຂ້າງໃຫຍ່ແລະວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ເຮັດເຊື້ອມີຫຼາຍຊະນິດແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍສະເພາະເຊື້ອເຫັດເພື່ອງເຊິ່ງເສັ້ນໄຍບາງແລະມີຂະໜາດນ້ອຍຫຼາຍເຮັດໃຫ້ສັງເກດໄດ້ຍາກ.

ໃນການຜະລິດເຊື້ອເຫັດເພື່ອງເພື່ອຈຳໜ່າຍຫຼືໃຊ້ເອງໃນປະລິມານຫຼາຍໆນັ້ນນິຍົມໃຊ້ວິທີຕໍ່ເຊື້ອເຫັດຄືຫຼັງຈາກສຳເລັດຊັ້ນຕອນການປູກເຊື້ອເຫັດເພື່ອງລົງເທິງປຸຍໝັກແລະໄດ້ເສັ້ນໄຍເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມຖົງປຸຍໝັກແລ້ວຜູ້ຜະລິດກໍຈະຕໍ່ເຊື້ອເຫັດໂດຍເລືອກຖົງທີ່ມີເສັ້ນໄຍລັກສະນະດີບໍ່ມີເຊື້ອອື່ນປົນເປື້ອນ (ເຮັດໃນຕູ້ເຂ່ຍເຊື້ອ) ໃຊ້ບ່ວງທີ່ຂ້າເຊື້ອແລ້ວຕັກປຸຍໝັກທີ່ມີເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງ 1 ບ່ວງໃສ່ລົງໄປໃນຖົງປຸຍໝັກໃໝ່ທີ່ຂ້າເຊື້ອແລ້ວຈາກນັ້ນບົ່ມໄວ້ 1 ອາທິດກໍຈະໄດ້ເຊື້ອເຫັດເພື່ອງສຳລັບນຳມາປູກດອກເຫັດຫຼືຈຳໜ່າຍໄດ້ເຊິ່ງເຊື້ອເຫັດ 1 ຖົງສາມາດຕໍ່ເຊື້ອເຫັດໄດ້ປະມານ 20-30 ຖົງແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມເຊື້ອເຫັດທີ່ຈະນຳມາປູກນັ້ນຖ້າເປັນເຊື້ອເຫັດທີ່ໄດ້ຈາກການຕໍ່ເຊື້ອມາຫຼາຍຊ່ວງເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດທີ່ປູກໄດ້ມັກຈະມີຂະໜາດນ້ອຍແລະອອກດອກຈຳນວນຫຼາຍດອກເຫັດໃຫຍ່ໄວ ແລະ ບານໄວ.

ການເລືອກເຊື້ອເຫັດເພື່ອງມາປູກນັ້ນຄວນເລືອກເຊື້ອເຫັດເພື່ອງທີ່ມີລັກສະນະດີໄດ້ແກ່ເສັ້ນໄຍບໍ່ອ່ອນແລະບໍ່ແກ່ຈົນເກີນໄປ, ບໍ່ມີເຊື້ອອື່ນປົນ, ກ້ອນເຊື້ອເຫັດມີຄວາມຊຸ່ມພໍດີ, ເສັ້ນໄຍສີຂາວນວນລາມເຕັມກ້ອນເຊື້ອແລ້ວ, ມີກິ່ນຫອມຂອງເຊື້ອເຫັດເພື່ອງແລະເມື່ອຈືກຖົງກ້ອນເຫັດຈັບໂຕກັນເປັນກ້ອນເປັນຕົ້ນ.

ສໍາລັບບັນຫາໃນເຊື້ອເຫັດເພື່ອງທີ່ພົບຫຼາຍໄດ້ແກ່ມີການປົນເປື້ອນຫຼາຍວັດສະດຸໝັກຍັງບໍ່ໄດ້ທີ່, ອາຍຸບໍ່ເໝາະສົມ, ພັນບໍ່ດີແລະມີອັດຕາການກາຍພັນສູງເປັນຕົ້ນ.

<p>ກ້ອນເຊື້ອເຫັດເພື່ອງອາຍຸ 10 ມື້</p>	
<p>ລັກສະນະເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງຈະເລີນເຕີບໂຕໃນຖົງ</p>	

ຮູບທີ 6.3 ເຊື້ອປູກເຫັດເພື່ອງ

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 4
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 7: ຮູບແບບຂອງການປູກເຫັດເພືອງ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວ ຮູບແບບຂອງການປູກເຫັດເພືອງ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດທີ່ສູງ ແລະ ສາມາດເລືອກວິທີການປູກ ຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງຜູ້ປູກເຫັດເພືອງເອງ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນການຮູບແບບຂອງການປູກເຫັດເພືອງປະກອບດ້ວຍ: ເຕັກນິກໃນ ການປູກເຫັດເພືອງ ເຊິ່ງໄດ້ແກ່: ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງສູງ, ການປູກແບບກອງເຕ້ຍ ແລະ ການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມຫຼືແບບອຸດສາຫະກຳ

ການປູກໃນປັດຈຸບັນມີວິທີການປູກຢູ່ຫຼາຍວິທີແລະມີການປ່ຽນແປງຢູ່ຕະຫຼອດເວລາທັງນີ້ ຂຶ້ນຢູ່ກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນຄວາມພ້ອມໃນດ້ານວັດສະດຸປູກແລະອຸປະກອນລວມທັງວັດຖຸປະສົງໃນ ການປູກຂອງຜູ້ປູກເຫັດເພືອງເອງເຊິ່ງວິທີການປູກເຫັດເພືອງແບ່ງອອກເປັນ 3 ຮູບແບບດັ່ງນີ້:

7.1 ການປູກແບບກອງສູງ

ເປັນວິທີການປູກເຫັດເພືອງທີ່ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເພືອງຈຳນວນຫຼາຍແລະການປູກໃຫ້ໄດ້ຜົນດີເພືອງ ທີ່ໃຊ້ຄວນເປັນຕໍ່ເພືອງແລະຕໍ່ເພືອງທີ່ໃຊ້ຈະຕ້ອງແທ້ງແລະບໍ່ເນົາ.

ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງສູງນັ້ນເຖິງວ່າຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງກໍຕາມແຕ່ໃນປັດຈຸບັນບໍ່ ເປັນທີ່ນິຍົມເຮັດກັນຫຼາຍເພາະສິ້ນເປືອງເພືອງເຂົ້າແລະແຮງງານຫຼາຍຕ້ອງໃຊ້ເວລາໃນການປູກ ດົນ.ອີກທັງຕ້ອງໄດ້ເສຍເວລາໃນການດູແລຮັກສາດົນອີກດ້ວຍ.ດັ່ງນັ້ນ,ການປູກເຫັດເພືອງແບບ ກອງສູງຈຶ່ງເໝາະສໍາລັບກະສິກອນທີ່ຢູ່ໃກ້ທົ່ງນາເຊິ່ງມີເວລາວ່າງແລະຕໍ່ເພືອງເຂົ້າແບບເຫຼືອ ເພືອງທີ່ຈະໃຊ້ໃນການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງສູງໄດ້ (ຮູບທີ 7.1).

ການຈັດວາງຟອນເພືອງ	
ລັກສະນະການເກີດດອກເຫັດເພືອງເທິງຟອນເພືອງ	

ຮູບທີ 7.1 ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງສູງ

7.2 ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍ

ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍມີການພັດທະນາຈາກການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງສູງໃນປັດຈຸບັນເປັນທີ່ນິຍົມກັນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍເພາະມີວິທີການປູກງ່າຍ, ດູແລຮັກສາງ່າຍ, ປະຢັດວັດສະດຸປູກ, ປະຫຍັດແຮງງານແລະສາມາດໃຊ້ວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ທາງການກະເສດຫຼາຍຊະນິດນຳມາເປັນວັດສະດຸປູກໄດ້ເຊັ່ນ: ເສດຫຍ້າ, ເສດເພືອງ, ເປືອກໝາກຖົ່ວຜັກຕົບ, ຕົ້ນປາມນ້ຳມັນ, ຂີ້ເລື່ອຍ, ຕົ້ນກ້ວຍແລະອື່ນໆເປັນຕົ້ນຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ສາມາດປູກເຫັດເພືອງໄດ້ທຸກລະດູໃຊ້ພື້ນທີ່ແລະວັດສະດຸປູກໜ້ອຍໃຫ້ຜົນຜະລິດຢູ່ໃນເກນທີ່ໜ້າພໍໃຈ. ນອກຈາກນີ້, ໄລຍະເວລາໃນການໃຫ້ຜະລິດສັ້ນປະມານ 5-7 ມື້ກໍສາມາດເລີ່ມເກັບດອກເຫັດໄດ້ເຮັດໃຫ້ສາມາກຳນົດມື້ທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດໄດ້ແນ່ນອນແລະການປູກແບບກອງເຕ້ຍຍັງສາມາດໃນພື້ນທີ່ ທີ່ຈຳກັດໄດ້ເຊັ່ນ: ປູກໃນເຮືອນຮົ່ມໂດຍຍົກເປັນຊັ້ນໆເປັນຕົ້ນເຮັດໃຫ້ສາມາດເປັນອາຊີບເສີມຫຼືອາຊີບຫຼັກກໍໄດ້.

ຮູບທີ 7.2 ການປູກແບບກອງເຕ້ຍ

7.3 ການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມຫຼືແບບອຸດສາຫະກຳ.

ການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມເປັນຮູບແບບການປູເຫັດເພືອງທີ່ຜູ້ປູກສາມາດປັບອຸນຫະພູມແລະຄວາມຊຸ່ມໃນເຮືອນຮົ່ມໃຫ້ເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍແລະການພັດທະນາໄປເປັນດອກເຫັດຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ສູງແລະສະໝໍ່າສະເໝີກ່ວາການປູກກອງແບບກອງສູງແລະກອງເຕ້ຍແຕ່ການລົງທຶນໃນຄັ້ງທຳອິດຂ້ອນຂ້າງສູງແລະມີຫຼັກວິທີການປະຕິບັດແລະຂັ້ນຕອນການປູກທີ່ຫຼາຍພໍສົມຄວນສຳລັບຂໍ້ດີຂອງການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມມີດັ່ງນີ້:

1. ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງແລະມີຄຸນນະພາບດີສະໝໍ່າສະເໝີສາມາດບັງຄັບໃຫ້ດອກເຫັດມີຂະໜາດ, ສີສັນແລະສັກສະນະຕ່າງໆໄດ້ຕາມທີ່ຕະຫຼາດຕ້ອງການ.
2. ສາມາດໃຊ້ວັດສະດຸປູກໄດ້ເກືອບທຸກຊະນິດ, ເປັນວັດສະດຸທີ່ຫງ່າງ່າຍ, ລາຄາຖືກແລະເປັນວັດສະດຸທີ່ເຫຼືອໃຊ້ຈາກການກະເສດເຊັ່ນ: ເພືອງເຂົ້າ, ເປືອກຖົ່ວຂຽວ, ໃບຖົ່ວຂຽວ, ເປືອກໝາກຖົ່ວເຫຼືອງ, ໃບຖົ່ວເຫຼືອງ, ຂີ້ອ້ອຍ, ເປືອກມັນຕົ້ນ, ຜັກຕົບ, ໃສ່ຍິ້ວ, ຕົ້ນກ້ວຍ, ຕົ້ນປາມນ້ຳມັນ, ຂີ້ເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາ, ຕົ້ນສາລີ, ເປືອກໝາກສາລີ, ກາບໝາກເດືອຍ, ເສດຫຍ້າແຫ້ງ, ກາກຝ້າຍ ແລະ ອື່ນໆ.

3. ສາມາດປູກໄດ້ຕະຫຼອດທັງປີເຮັດໃຫ້ສາມາດຜະລິດເຫັດເພືອງອອກຈຳໜ່າຍສູ່ທ້ອງຕະຫຼາດໄດ້ຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີໄດ້ທຸກລະດູການໂດຍສະພາະຢ່າງຍິ່ງໃນຊ່ວງລະດູຝົນແລະລະດູໜາວເຊິ່ງເປັນຊ່ວງທີ່ເຫັດເພືອງຂາດແຄນເຮັດໃຫ້ຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາສູງ.

4. ການປູກເຫັດເພືອງແບບນີ້ເໝາະທີ່ຈະນຳມາໃຊ້ໃນກໍລະນີທີ່ມີພື້ນທີ່ຈຳກັດເພາະການປູກແບບນີ້ໃຊ້ພື້ນທີ່ໜ້ອຍແລະສາມາດເຮັດໄດ້ຫຼາຍຄັ້ງຫຼັງຈາກເກັບຜົນຜະລິດ.

5. ໃຊ້ໄລຍະເວລາໃນການປູກສັ້ນຄືນັບເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມການໝັກປຸຍໄປຈົນເຖິງເກັບດອກເຫັດໄດ້ໃຊ້ເວລາບໍ່ເກີນ 15 ມື້.

6. ຊ່ວຍລົດບັນຫານການທຳລາຍຂອງແມງໄມ້ສັດຕູເຫັດໄດ້ຫຼາຍເພາະປຸຍໝັກທີ່ໃຊ້ປູກຕ້ອງຜ່ານຂະບວນການຜ່ານຄວາມຮ້ອນຂ້າສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທີ່ເປັນສັດຕູເຫັດ.

7. ວັດສະດຸປູກຫຼັງຈາກທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງແບບເຮືອນຮົ່ມແລ້ວສາມາດນຳໄປປູກເຫັດຕ່າງໆໄດ້ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງເຕີມອາຫານເສີມຫຼືເຮັດການໝັກໃໝ່ຫຼືນຳໄປເປັນປຸຍໝັກໃຫ້ແກ່ພືດໄດ້ເລີຍ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມເນື່ອງຈາກການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມເປັນການໃຊ້ຄວາມຮູ້ທາງດ້ານການກະເສດແຜນໃໝ່ເຂົ້າຊ່ວຍທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການຈະເລີນເຕີບໂຕຈົນກ່ວາຈະເກີດດອກແລະເກັບດອກເຫັດ.ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ທີ່ຈະເຮັດການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມຈຶ່ງຄວນຈະໄດ້ຜ່ານການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕັຍມາກ່ອນທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ເຖິງຄວາມຕ້ອງການປັດໄຈຕ່າງໆໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຫັດເພືອງທຸກຂັ້ນຕອນຕັ້ງແຕ່ປູກຈົນກ່ວາຈະໄດ້ເກັບຜົນຜະລິດເພາະການປູກເຫັດເພືອງແບບນີ້ຈະຕ້ອງລົງທຶນສູງຖ້າຫາກປະຕິບັດບໍ່ຖືກວິທີແລ້ວຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍໄດ້.

<p>ການຈັດວາງເປັນຊັ້ນໃນໂຮງເຮືອນ</p>	
<p>ລັກສະນະການເກີດດອກເຫັດເພືອງເທິງຊັ້ນເພືອງ</p>	

ຮູບທີ 7.3 ການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມ ຫຼື ແບບອຸດສາຫະກຳ

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 14
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 8: ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວ ຮູບແບບຂອງການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດທີ່ສູງ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນການຮູບແບບຂອງການປູກເຫັດເພືອງປະກອບດ້ວຍ: ການປູກ ເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍ, ວັດສະດຸ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ໃຊ້, ການທຳລາຍເຄມີໃນວັດສະດຸອຸປະ ກ່ອນນຳໄປປູກເຫັດເພືອງ, ການກຽມສະຖານທີ່ປູກ, ການແຊ່ວັດສະດຸປູກ, ຕະຫຼອດເຖິງເຕັກນິກ ແລະ ຂັ້ນຕອນການການເຮັດກອງປູກແບບກອງເຕ້ຍ, ການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດ ແລະ ການເກັບດອກເຫັດເພືອງ.

ເຫັດເພືອງເປັນເຫັດທີ່ປູກງ່າຍເປັນເຫັດທີ່ມີຜູ້ນິຍົມບໍລິໂພກຫຼາຍເພາະວ່າມີລົດຊາດແຂບມີ ຄຸນຄ່າທາງອາຫານສູງເຮັດໃຫ້ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດສູງ ແລະ ມີລາຄາດີຕະຫຼອດປີ ປັດຈຸບັນມີຜູ້ນິຍົມປູກເຫັດກັນຫຼາຍຂຶ້ນຕາມລຳດັບເຊິ່ງຮູບແບບການປູກເຫັດເພືອງທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມ ນິຍົມໃນປັດຈຸບັນຄືການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍ.

ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍເປັນວິທີການໄດ້ປະຍຸກມາຈາກການການປູກເຫັດເພືອງ ແບບກອງສູງນັບເປັນວິທີທີ່ປູກງ່າຍແລະຮັກສາງ່າຍສາມາດໃຊ້ວັດສະດຸປູກໄດ້ຫຼາຍຊະນິດ ແລ້ວແຕ່ຈະຫາໄດ້ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນໃຊ້ວັດສະດຸປູກໜ້ອຍໃຫ້ຜົນຜະລິດຢູ່ໃນເກນທີ່ໜ້າພໍໃຈໃຊ້ ໄລຍະເວລາປູກສັ້ນສາມາດກຳນົດມື້ທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດໄດ້ແນ່ນອນເໝາະສຳລັບການປູກເຫັດເພືອງ ເປັນອາຊີບຫຼືປູກເພື່ອໃຊ້ຮັບປະທານໃນຄົວເຮືອນ.

8.1 ວັດສະດຸ ແລະ ອຸປະກອນ

ການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍນັ້ນສາມາດເລືອກໃຊ້ວັດສະດຸສະເພາະທີ່ເຫຼືອໃຊ້ຈາກ ການກະເສດໄດ້ຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: ເພືອງເຂົ້າ, ເປືອກຖົ່ວຂຽວ, ໃບຖົ່ວຂຽວ, ເປືອກໝາກ ຖົ່ວເຫຼືອງ, ໃບຖົ່ວເຫຼືອງ, ຂີ້ອ້ອຍ, ເປືອກມັນຕົ້ນ, ຜັກຕົບ, ໃສ່ຍິ້ວ, ຕົ້ນກ້ວຍ, ຕົ້ນປາມນ້ຳມັນ,

ຂີ້ເລື້ອຍໄມ້ຢາງພາລາ, ຕົ້ນສາລີ, ເປືອກໝາກສາລີ, ກາບໝາກເດືອຍ, ເສດຫຍ້າແຫ້ງ, ເປືອກໝາກເງາະ, ຂີ້ຝ້າຍ, ກ້ອນວັດສະດຸທີ່ຜ່ານການປູກເຫັດນາງລົມ, ເຫັດນາງຟ້າຫຼືເຫັດເປົາຮີ້ແລະອື່ນໆເປັນຕົ້ນເຊິ່ງຊາວກະສິກອນສາມາດເລືອກໃຊ້ວັດສະດຸທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍໃນທ້ອງຖິ່ນແລະລາຄາຖືກເພື່ອລົດຕົ້ນທຶນການປະລິດ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມເພື່ອງເຂົ້າຖືວ່າເປັນວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພື່ອງທີ່ມີຄຸນນະພາບດີທີ່ສຸດເມື່ອທຽບກັບວັດສະດຸປູກຊະນິດອື່ນແຕ່ສ່ວນຂອງຕໍ່ເພື່ອງຈະປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ຜົນຜະລິດດີກ່ວາສ່ວນຂອງປາຍເພື່ອງເພາະສ່ວນຂອງຕໍ່ເພື່ອງຈະມີທາດອາຫານຫຼາຍກ່ວາແລະອົມນໍ້າໄດ້ດີກ່ອນປາຍເພື່ອງ ໂດຍສະເພາະຕໍ່ເພື່ອງໃໝ່ທີ່ຫຼົກຈາກນາມີຄຸນນະພາບດີທີ່ສຸດແລະສາມາດນໍາມາໃຊ້ເປັນວັດສະດຸປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ເລີຍໂດຍບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ອາຫານເສີມ.

ສໍາລັບອຸປະກອນທີ່ຈໍາເປັນສໍາລັບການປູກເຫັດເພື່ອງແບບກອງເຕັຍໄດ້ແກ່: ໄມ້ແບບຫຼືໄມ້ພິມ, ຜ້າພັດສຕິກ, ເຊື້ອເຫັດເພື່ອງ, ອາຫານເສີມ, ນໍ້າ, ບົວຫົດນໍ້າແລະສະຖານທີ່ປູກເຊິ່ງຜູ້ປູກຈະຕ້ອງກຽມໄວ້ໃຫ້ພ້ອມແລະພຽງພໍສ່ວນລັກສະນະຄຸນສົມບັດຂອງວັດສະດຸອຸປະກອນຕ່າງໆນັ້ນໄດ້ກ່າວໄວ້ແລ້ວໃນຂັ້ນຕົ້ນ.

ໄສ້ງົວ	
ກ້ອນຂີ້ເລື້ອຍເກົ່າຈາກການປູກເຫັດນາງຟ້າ	
ກາກມັນຕົ້ນ	

ຮູບທີ 8.1 ວັດສະດຸໃນການປູກເຫັດເພືອງ

8.2 ການທຳລາຍເຄມີໃນວັດສະດຸອຸປະກອນນຳໄປປູກເຫັດເພືອງ

ເນື່ອງຈາກການຜະລິດເຫັດເພືອງໃນປັດຈຸບັນຍັງມີບັນຫາເລື່ອງສານເຄມີປົນເປື້ອນຢູ່ເຊິ່ງສ່ວນຫຼາຍເປັນສານເຄມີຂ້າແມງໄມ້ແລະສານເຄມີກຳຈັດວັດສະພິດເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມບໍ່ປອດໄພຕໍ່ຜູ້ຜະລິດເຫັດເພືອງນັ້ນເອງແລະເປັນອັນຕະລາຍຜູ້ບໍລິໂພກເປັນອຸປະສັກໃນການສົ່ງເຫັດເພືອງອອກໄປຈຳໜ່າຍໃນຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ວິທີປ້ອງກັນທີ່ດີທີ່ສຸດຜູ້ປູກເຫັດເພືອງຄວນເລືອກວັດສະດຸປອດໄພຈາກການປົນເປື້ອນຈາກສານເຄມີແຕ່ຖ້າບໍ່ໝັ້ນໃຈວັດສະດຸປອດໄພຈາກການປົນເປື້ອນຈາກສານເຄມີຫຼືບໍ່ການເຮັດວັດສະດຸປູກປອດໄພຈາກສານເຄມີກ່ອນນຳໄປປູກເຫັດເພືອງຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນແລະຈຳເປັນ

ຢ່າງຍິ່ງເຊິ່ງວິທີການທຳລາຍຄວາມເປັນພິດຫຼືການປົນເປື້ອນຂອງສານເຄມີໃນວັດສະດຸປູກສາມາດເຮັດໄດ້ຫຼາຍວິທີໂດຍສາມາດເລືອກໃຊ້ວິທີໃດວິທີໜຶ່ງທີ່ໃຊ້ສອງວິທີຮ່ວມກັນກໍໄດ້.

1. ການຕາກແດດ

ໂດຍການນຳວັດສະດຸປູກເຫັດເພື່ອງທີ່ຄາດວ່າມີການປົນເປື້ອນສານເຄມີໄປຕາກແດດຢູ່ລານຊີເມັນຫຼືໃຊ້ມຸ້ງໄນລ້ອນສີຂຽວຮອງວັດສະດຸກໍໄດ້ໃຫ້ກະຈາຍບາງໆໃຫ້ຕາກແດດປະໄວ້ 3-4 ມື້ໃຫ້ວັດສະດຸແຫ້ງສະນິດໂດຍແສງແດດຈະໄປທຳລາຍຫຼືລົດປະສິດທິພາບຂອງສານເຄມີລົງໄດ້ໃນລະດັບໜຶ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ສານເຄມີບາງຊະນິດເສື່ອມປະສິດທິພາບໄປວັດສະດຸປູກທີ່ຄວນຕາກແດດກ່ອນນຳໄປປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ແກ່: ເພື່ອງເຂົ້າ, ຂີ້ຝ້າຍ, ເປືອກຖົ່ວເຫຼືອງແລະວັດສະດຸອື່ນໆທີ່ຄາດວ່າຈະມີການປົນເປື້ອນດ້ວຍສານເຄມີ.

2. ການແຊ່ນ້ຳ

ການແຊ່ນ້ຳເປັນວິທີການລ້າງສາເຄມີອອກຈາກວັດສະດຸປູກເຫັດເພື່ອງໂດຍກົງໂດຍນ້ຳຈະເປັນໂຕຂັບໄລ່ສານເຄມີດັ່ງກ່າວອອກມາໂດຍສະເພາະສານເຄມີປະເພດດູດຊຶມທຸກຊະນິດຄວນແຊ່ນ້ຳໄວ້ຢ່າງໜ້ອຍ 1-2 ຊົ່ວໂມງຫຼື 1-2 ມື້ກໍໄດ້ແລະສາມາດແຊ່ນ້ຳໃນສະພາບນ້ຳໄຫຼໄດ້ຈະສາມາດລ້າງສານເຄມີອອກໄດ້ຫຼາຍກ່ວາການແຊ່ນ້ຳບໍ່ໄຫຼສຳລັບວັດສະດຸທີ່ຄວນແຊ່ນ້ຳກ່ອນໄປປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ແກ່: ເພື່ອງເຂົ້າ, ຂີ້ຝ້າຍ, ເປືອກຖົ່ວຂຽວແລະເປືອກຖົ່ວເຫຼືອງເປັນຕົ້ນ.

3. ການໝັກດ້ວຍຈຸລິນຊີ

ໂດຍການນຳວັດສະດຸປູກໄປໝັກດ້ວຍຈຸລິນຊີເຊັ່ນ: ອີເອັມ (EM: Effective microorganisms), ບີອີ (BE: Bioextract) ເວລາ 1-2 ມື້ຫຼືຫຼາຍກ່ວາກໍໄດ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມແຂງຫຼືອ່ອນນຸ້ມຂອງວັດວັດສະດຸນັ້ນໆ. ເມື່ອເກີດກິດຈະກຳຂອງຈຸລິນຊີກໍຈະເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມຮ້ອນເຊິ່ງເປັນວິທີການທຳລາຍຄວາມເປັນພິດຂອງສານເຄມີວິທີໜຶ່ງໂດຍຂະບວນການຂອງຈຸລິນຊີນັ້ນເອງສຳລັບວັດສະດຸປູກທີ່ສາມາດນຳມາໝັກຈຸລິນຊີກ່ອນນຳໄປປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ແກ່: ເພື່ອງເຂົ້າ, ເປືອກຖົ່ວຂຽວ, ເປືອກຖົ່ວເຫຼືອງ, ຕົ້ນຖົ່ວບົດແລະຂີ້ຝ້າຍເປັນຕົ້ນ.

ນອກຈາກນີ້, ອາດຈະທຳລາຍຄວາມເປັນພິດຂອງສານເຄມີໃນວັດສະດຸກ່ອນນຳໄປເພາະເຫັດເພື່ອງໂດຍການໜຶ່ງຂ້າເຊື້ອວັດສະດຸດ້ວຍໝໍ້ໜຶ່ງດ້ວຍຄວາມຮ້ອນໂດຍຄວາມຮ້ອນຈະໄປທຳລາຍແລະຂັບໄລ່ສານເຄມີທີ່ເປັນພິດແລະເປັນອັນຕະລາຍອອກໄປຈາກວັດຖຸເຮັດໃຫ້ວັດສະດຸປູກປອດໄພຈາກສານເຄມີໄດ້.

8.3 ການກຽມສະຖານທີ່ປູກ

ສະຖານທີ່ປູກເຫັດເພື່ອງຕ້ອງເປັນພື້ນທີ່ດອນ, ນ້ຳຖ້ວມບໍ່ເຖິງ, ເປັນທີ່ໂລ່ງແລະເປັນພື້ນທີ່ພຽງມີການລະບາຍນ້ຳໄດ້ດີບໍ່ເປັນບໍລິເວນທີ່ມີສານຂ້າງແມງໄມ້, ເຊື້ອຮາ, ບໍ່ມີມົດ, ແມງໄມ້, ປວກແລະຈີກັງມາລົບກວນສະພາບດິນບໍ່ເປັນດິນເຄັມຄວນເປັນດິນທີ່ໃຊ້ປູກພືດຫຼືຫຍ້າຂຶ້ນໄດ້ບໍ່ເປັນພື້ນທີ່ມີຂີ້ຊາຍຫຼືພື້ນທີ່ຖິ້ມສານເຄມີທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຫຼືເປັນບ່ອນຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອເຊິ່ງເປັນແຫຼ່ງສະສົມຂອງພະຍາດແລະແມງໄມ້ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເຫັດເພື່ອງໄດ້ແລະຄວນເປັນພື້ນທີ່ທີ່ບໍ່ເຄີຍປູກເຫັດເພື່ອງມາກ່ອນ 1-2 ເດືອນ.

ເມື່ອເລືອກສະຖານທີ່ປູກໄດ້ແລ້ວຄວນເຮັດການກຽມສະຖານທີ່ປູກໃຫ້ເປັນຢ່າງດີກ່ອນໂດຍການເສຍຫຍ້າອອກໃຫ້ໝົດແລະຂຸດປັ້ນໜ້າດິນເພື່ອຕາກແດດປະໄວ້ປະມານ 1 ອາທິດເພື່ອຂ້າງເຊື້ອພະຍາດແລະແມງໄມ້ຕ່າງໆຢູ່ໃນດິນແຕ່ທາງທີ່ດີກ່ອນທີ່ຈະຂຸດປັ້ນໜ້າດິນຄວນຈະຫວ່ານປູນໂດໂລໄມ, ມູນສັດເກົ່າຫຼືປຸຍໝັກລົງໄປນັ້ນກໍເພື່ອເປັນການເພີ່ມອາຫານເຂົ້າໄປໃນດິນຈະເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດເທິງດິນເພີ່ມຂຶ້ນ.

ໃນລະດູຝົນຄວາມຊຸ່ມໃນດິນອາດຈະສູງຈົນເກີນໄປແລະທາກຝົນຕົກຫຼາຍໆອາດຈະມີບັນຫານ້ຳຖ້ວມເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເສັ້ນໄຍເຫັດໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ການກຽມສະຖານທີ່ປູກເຫັດເພື່ອງໃນຊ່ວງລະດູຝົນຄວນເຮັດການຍົກໜານໃຫ້ສູງຂຶ້ນເພື່ອປ້ອງກັນນ້ຳຂັງແລະຊ່ວຍລະບາຍນ້ຳໃຫ້ດີຢ່າງຂຶ້ນສ່ວນໃນຊ່ວງລະດູແລ້ງຫຼືລະດູໜາວຄວນຍົກດ້ານຂ້າງຂຶ້ນເພື່ອປ້ອງກັນລົມເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມຊຸ່ມໄດ້ດົນກ່ວາແລະເຮັດໃຫ້ນ້ຳໜັກຂອງເຫັດດີຂຶ້ນສຳລັບໃນກໍລະນີທີ່ມີບັນຫາເລື່ອງປວກຫຼືແມງໄມ້ສັດຕູອື່ນໆອາດຈະປ້ອງກັນໄດ້ໂດຍໃຊ້ຢາຂ້າງແມງໄມ້ທີ່ມີຜົນຕົກຄ້າງບໍ່ດົນປະສົມນ້ຳທົດພື້ນດິນກ່ອນທີ່ຈະເຮັດການປູກເຫັດຢ່າງໜ້ອຍ 3 ມື້ບໍ່ຄວນໃຊ້ຢາຂ້າງແມງໄມ້ທີ່ມີຜົນຕົກຄ້າງດົນຫຼືປະເພດດູດຊຶມເພາະນອກຈາກຈະເປັນພິດຕໍ່ເຫັດໂດຍກົງແລ້ວເຫັດອາດຈະດູດຊຶມສານພິດເຂົ້າໄປອາດຈະເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກໄດ້.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມເນື່ອງຈາກການປູກເຫັດເພື່ອງເທິງພື້ນດິນໂດຍກົງນັ້ນມັກຈະເກີດບັນຫາການສະສົມຂອງເຊື້ອພະຍາດເຮັດໃຫ້ການປູກຊ້ຳໃນບ່ອນເກົ່າໃນໄລຍະຫຼັງບໍ່ໄດ້ຜົນ (ຍົກເວັ້ນກໍລະນີປ່ອຍພື້ນທີ່ປະໄວ້ດິນຫຼາຍໆເດືອນແລ້ວຈຶ່ງກັບມາເຮັດການປູກບ່ອນເກົ່າອີກ). ເພາະສະນັ້ນ, ຜູ້ທີ່ມີພື້ນທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພື່ອງຂ້ອນຂ້າງຈຳກັດຈຶ່ງມັກເຫພີນຄອນກຣິດເພື່ອໃຊ້ເປັນສະຖານທີ່ປູກເຊິ່ງນອກຈາກຈະຊ່ວຍແກ້ບັນຫາໃນການປູກຊ້ຳບ່ອນເກົ່າຍັງຊ່ວຍປ້ອງກັນສັດຕູຮ້າຍທີ່ສຳຄັນໄດ້ແກ່: ມົດ, ປວກແລະບັງກີໄດ້ເປັນຢ່າງດີອີກດ້ວຍພໍ່ຫຼັງຈາກການປູກເຫັດເພື່ອງສຳເລັດແລ້ວຈຶ່ງເຮັດການຮີກອງປູກເຫັດເກົ່າອອກແລ້ວລ້າງດ້ວຍນ້ຳສະອາດທົດດ້ວຍນ້ຳຢາຄຣິນ 0.1% ຫຼືນ້ຳຢາຟໍມາລິນ 2% ຕາກແດດໃຫ້ແຫ້ງແລ້ວເຮັດການປູກຊ້ຳບ່ອນເກົ່າໄດ້

ແຕ່ຖ້າການປູກເຫັດເພືອງເທິງພື້ນຄອນກຣີດຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດໜ້ອຍກວ່າການປູກເທິງພື້ນດິນໂຕກົງ.

8.4 ການແຊ່ວັດສະດູປູກ

ວັດຖຸປະສົງຂອງການແຊ່ວັດສະດູປູກກໍເພື່ອໃຫ້ວັດຖຸອົມຄວາມຊຸ່ມໄວ້ຖ້າເປັນວັດສະດູທີ່ດູດນໍ້າໄດ້ຊ້າເຊັ່ນ: ປາຍເພືອງ, ຕົ້ນສາລີ, ເຂົ້າເພືອງແລະຫຍ້າແຫ້ງໃຫ້ແຊ່ນໍ້າໄວ້ປະມານ 24-48 ຊົ່ວໂມງຫຼືຈຸ່ມນໍ້າມາກອງໂຮມກັນໄວ້ປະມານ 1 ຄືນໃຫ້ອົມໂຕນຸ້ມດີກ່ອນແລ້ວຈຶ່ງນໍາໄປໃຊ້ແຕ່ຖ້າເປັນຕໍ່ເພືອງໃຫ້ແຊ່ນໍ້າພ້ອມໂຕປະມານ 1 ຊົ່ວໂມງກໍນໍາໄປປູກໄດ້ສ່ວນຜັກຕົບ, ໄສ້ຍິ້ວ, ໄສ້ຝ້າຍແລະຕົ້ນກ້ວຍຈະສັບຫຼືບໍ່ສັບກໍໄດ້ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ແຊ່ນໍ້າໃຫ້ພ້ອມປົກກະຕິຈະແຊ່ນໍ້າປະມານ 1-2 ຊົ່ວໂມງແລ້ວນໍາໄປໃຊ້ໄດ້ເລີຍ.

ສໍາລັບນໍ້າທີ່ໃຊ້ແຊ່ຫຼືທົດວັດສະດູປູກນັ້ນຕ້ອງເປັນນໍ້າທີ່ປາສະຈາກສານເຄມີອັນຕະລາຍຕໍ່ເຊື້ອເຫັດເພືອງເຊັ່ນ: ຢາຂ້າເຊື້ອຮາ, ຢາຂ້າແມງໄມ້, ເກືອແກງ, ຄໍຣິນ, ແຟັບທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຊຸ່ນສູງ, ຄາບນໍ້າມັນ, ນໍ້າບໍ່ເນົ່າເພັ່ນ, ຄວນມີກົດເປັນດ່າງ, ບໍ່ມີກົດເຂັ້ມຊຸ່ນຫຼືກົດດ່າງແລະບໍ່ເປັນນໍ້າເຄັມຫຼືນໍ້າ.... ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ນໍ້າທີ່ໃຊ້ດີມີນໍ້າທົດຕົ້ນໄມ້ໄດ້ກໍສາມາດທີ່ຈະນໍາມາໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງໄດ້ໂດຍການມີວິທີການທົດລອງທີ່ໄດ້ຜົນດ້ວຍວິທີງ່າຍໆຄື: ນໍານໍ້າມາໃສ່ພາຊະນະເຊັ່ນ: ແກ້ວຫຼືຖັງແລ້ວໃສ່ຫຍ້າຫຼືມູນງົວເລັກໜ້ອຍຕັ້ງປະໄວ້ປະມານ 3 ມື້ຫາກມີກິ່ນເພັ່ນຫຼືໂຄນໍ້າເກີດຂຶ້ນສະແດງວ່າເປັນນໍ້າທີ່ເອົາໄປໃຊ້ໃນການປູກເຫັດເພືອງໄດ້ສ່ວນນໍ້າປະປາທີ່ຍັງມີກິ່ນຄໍຣິນຢູ່ກໍໃຫ້ຂັງນໍ້າໄວ້ໃນອ່າງຫຼືຖັງປາກກ້ວາງປະມານ 1-2 ຄືນຄໍຣິນກໍຈະເຫີຍອອກໄປ.

8.5 ຂັ້ນຕອນການເຮັດກອງປູກແບບກອງເຕັຍ

ຫຼັງຈາກທີ່ກຽມສະຖານທີ່ປູກເຫັດເພືອງແລະອຸປະກອນສໍາເລັດແລ້ວຈຶ່ງເລີ່ມເຮັດການປູກເຫັດເພືອງເຊິ່ງການເຮັດກອງປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕັຍມີຂັ້ນຕອນແລະການປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

1. ຊຸດສັບໜ້າດິນໃຫ້ລະອຽດແລະປັບລະດັບພື້ນດິນໃຫ້ລຽບແລ້ວຫົດນໍ້າລົງເທິງດິນໃຫ້ປູກຊຸ່ມເພື່ອຈະບໍ່ໃຫ້ດິນດູດຄວາມຊຸ່ມຈາກກອງວັດສະດູປູກໄປອີກເມື່ອເຮັດການປູກສ່ວນເວລາທີ່ເໝາະສົມໃນການປູກຄືຕອນຊ່ວງເຊົ້າ, ທັງນີ້ເພື່ອຈະໄດ້ສະສົມຄວາມຮ້ອນຈາກດວງຕາເວັນເກັບໄວ້ໃນໜານປູກສໍາລັບການກະຕຸ້ນສໍາລັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໂຍເຫັດເພືອງທີ່ຕ້ອງການອຸນຫະພູມສູງໃນໄລຍະທໍາອິດ.

2. ນໍາໄມ້ແບບມາວາງລົງເທິງພື້ນດິນທີ່ປັບແຕ່ງສໍາເລັດແລ້ວໂດຍວາງໃຫ້ດ້ານທີ່ມີຄວາມກ້ວາງຫຼາຍກ່ວາລົງສໍາພັດກັບພື້ນໃຫ້ດ້ານແຄບຢູ່ທາງເທິງແລະການວາງແນວກອງປູກເຫັດຄວນວາງໃຫ້ຫົວທ້າຍຂອງກອງປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ຮັບແສງອາທິດຕະຫຼອດທົ່ວທັງໝານ.

3. ນໍາວັດສະດຸປູກທີ່ຜ່ານການແຊ່ນໍ້າຈົນອົມໂຕແລ້ວນໍາລົງໄປໃສ່ໃນໄມ້ແບບຂຶ້ນໄປຢຽບເທິງວັດສະດຸປູກພ້ອມກັບກັບທິດນໍ້າໃຫ້ຊຸ່ມຈົນແໜ້ນພໍດີແລະມີຄວາມໜາປະມານ 10 ຊັງຕີແມັດຫຼື 1 ຝາມືຖ້າວັດສະດຸເປັນເພື່ອງເຂົ້າທົ່ວໄປໃຫ້ວາງລຽນໄປຕາມແນວຍາວແຕ່ຖ້າເປັນຕໍ່ເພື່ອງໃຫ້ວາງກົກຕໍ່ເພື່ອງອອກດ້ານນອກສ່ວນປາຍໃຫ້ຢູ່ດ້ານໃນ.

4. ນໍາອາຫານເສີມເຊັ່ນ: ມູນງົວ, ໄລ້ງົວ, ຮໍາເຂົ້າແລະອື່ນໆເປັນຕົ້ນມາຈຸ່ມນໍ້າໃຫ້ຊຸ່ມແລ້ວໂຮຍເປັນແຖບກ້ວາງປະມານ 2 ນິ້ວທີ່ບໍລິເວນແຄມຂອບໄມ້ທັງສີ່ດ້ານແລະໂຮຍໃຫ້ໜາປະມານ 1 ນິ້ວແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ຕໍ່ເພື່ອງເປັນວັດສະດຸປູກທີ່ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງໂຮຍອາຫານເສີມຖ້າເປັນປາຍເພື່ອງຄວນຈະໂຮຍອາຫານເສີມ.

5. ແບ່ງເຊື້ອເຫັດເພື່ອງຈາກຖົງປົກກະຕິເຊື້ອເຫັດເພື່ອງ 1 ຖົງໜັກປະມານ 200 ກຼາມແບ່ງອອກເປັນ 3-4 ສ່ວນເທົ່າໆກັນຕາມຈໍານວນຊັ້ນຂອງການປູກເຊັ່ນ: ຖ້າເຮັດກອງປູກ 3 ຊັ້ນກໍແບ່ງເຊື້ອເຫັດເພື່ອງອອກເປັນ 3 ສ່ວນຖ້າຫາກເຮັດກອງປູກ 4 ຊັ້ນກໍໃຫ້ແບ່ງເຊື້ອເຫັດອອກເປັນ 4 ສ່ວນໂດຍການຄັ້ນເຊື້ອເຫັດໃຫ້ແຕກອອກເປັນສ່ວນນ້ອຍໆກ່ອນຈາກນັ້ນຈຶ່ງນໍາເຊື້ອເຫັດເພື່ອງໄປໂຮຍລົງເທິງອາຫານເສີມໃຫ້ທົ່ວແລະໃກ້ກັບຂອບຂອງໄມ້ແບບທັງສີ່ດ້ານໂດຍບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງໂຮຍໃຫ້ເລິກເຂົ້າໄປພາຍໃນກອງປູກເພາະການປູກເຫັດເພື່ອງແບບກອງເຕັມນີ້ຈະຕ້ອງມີການຄຸມກອງປູກຫຼາຍກອງລວມກັນ.ດັ່ງນັ້ນ, ຄາມຊຸ່ມແລະອຸນຫະພູມຂ້າງກອງເພື່ອງຈະເໝາະສົມຢູ່ແລ້ວໃນທາງກັບກັນຖ້າໂຮຍເຊື້ອເຫັດເລິກເຂົ້າໄປພາຍໃນກອງລາຍຈະເຮັດໃຫ້ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເຊື້ອເຫັດໄດ້ເພາະອາກາດຮ້ອນຫຼາຍ.

6. ເມື່ອເຮັດຊັ້ນທີ່ 1 ສໍາເລັດກໍເຮັດຊັ້ນທີ່ 2 ຊັ້ນທີ່ 3 ແລະຊັ້ນທີ່ 4 ຕໍ່ໄປໂດຍເຮັດແບບດຽວກັນກັບຊັ້ນທໍາອິດຄື: ໃສ່ວັດສະດຸປູກລົງໃນໄມ້ແບບທັບເທິງຊັ້ນທີ່ 1 ເຂ່ຍໃຫ້ທົ່ວຂຶ້ນຢຽບອັດລົງໄປໃຫ້ແໜ້ນພໍສົງຄວນພ້ອມກັບທິດນໍ້າໄປພ້ອມໃຫ້ໜາປະມານ 10 ຊັງຕີແມັດຈາກນັ້ນໃຫ້ໂຮຍອາຫານເສີມແລະເຊື້ອເຫັດເພື່ອງລົງໄປເຊັ່ນດຽວກັນກັບຊັ້ນທີ່ 1 ແລະເຮັດແບບນີ້ທຸກຊັ້ນຈົນໄດ້ວັດສະດຸປູກຊັ້ນທີ່ 3 ຫຼື 4 ເຊິ່ງເປັນຊັ້ນສຸດທ້າຍຫາກເປັນຊ່ວງລະດູຮ້ອນຄວນເຮັດ 3 ຊັ້ນແຕ່ຖ້າເປັນລະດູໜາວຫຼືອຸນຫະພູມຕໍ່າກ່ວາ 25 ອົງສາຄວນເຮັດ 4-5 ຊັ້ນ.

7. ເມື່ອເຮັດເຖິງຊັ້ນສຸດທ້າຍແລ້ວໃຫ້ໂຮຍອາຫານເສີມແລະເຊື້ອເຫັດລົງໄປເທິງກອງປູກໃຫ້ກະຈາຍທົ່ວທັງໝານ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງນໍາເພື່ອງຫຼືວັດສະດຸປູກທີ່ທິດນໍ້າໄວ້ແລ້ວມາປິດທັບເທິງກອງປູກອີກໃຫ້ໜາປະມານ 1-2 ນິ້ວຫຼືຂະໜາດທີ່ບໍ່ສາມາດເບິ່ງເຫັນເຊື້ອເຫັດໄດ້ແລະໃຊ້ມີກົດ

ໃຫ້ແທ້ໝົດພິມຄວນເຊິ່ງການຄຸມຊັ້ນສຸດທ້າຍນີ້ກໍເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເຊື້ອເຫັດສຳພັດກັບ ຜ້າພັດສຕິກເພາະຈະເຮັດໃຫ້ເຊື້ອເຫັດໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍເນື່ອງຈາກມີຄວາມຮ້ອນແລະຄວາມຊຸ່ມ ທີ່ສູງເກີນໄປໃນໄລຍະທຳອິດ.

8. ຫຼັງຈາກສຳເລັດທຸກຂັ້ນຕອນແລ້ວໃຫ້ທົດນໍ້າເທິງກອງປູກໃຫ້ຊຸ່ມທົ່ວກອງປູກອີກຄັ້ງໃນ ການທົດນໍ້າຄວນທົດສະເພາະໃນຊ່ວງທີ່ກຳລັງເຮັດກອງປູກເທົ່ານັ້ນ, ເມື່ອສຳເລັດຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ ແລ້ວບໍ່ຄວນທົດນໍ້າອີກແຕ່ຖ້າຫາກກອງປູກແຫ້ງເກີນໄປຄວນທົດນໍ້າໂດຍໃຊ້ບົວທົດ ບໍລິເວນຮອບໆກອງປູກກໍພໍເພາະພຽງແຕ່ຕ້ອງການໃຫ້ນໍ້າຊຶມເຂົ້າໄປທົ່ວກອງປູກເທົ່ານັ້ນຢ່າທົດນໍ້າ ລົງເທິງກອງປູກໂດຍກົງເພາະຖ້າເສັ້ນໄຍເຫັດຂະຫຍາຍແລ້ວຈະເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍເກີດຄວາມເສຍ ຫາຍໄດ້.

9. ຄ່ອຍໆດຶງໄມ້ແບບອອກຄວນຍົກດ້ານທົ່ວແລະດ້ານທ້າຍພ້ອມໆກັນ ໂດຍໃຊ້ມືກົດ ກອງເພືອງໄວ້ແລ້ວຈຶ່ງຍົກໄມ້ແບບອອກ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງເຮັດກອງເພືອງກອງຕໍ່ໆໄປໂດຍເຮັດວິທີ ການດຽວກັນໂດຍໃຫ້ແຕ່ລະກອງຫ່າງກັນປະມານ 1 ຄືບແລະລຽງຂະໜານໄປກັບກອງທຳອິດ ໃນການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕັຍມັກຈະເຮັດກອງປູກຄັ້ງລະ 10-20 ກອງຕິດຕໍ່ກັນເປັນແຖວ ແຕ່ຄວນຈະຄຳນຶງເຖິງຄວາມຍາວຂອງພັດສຕິກທີ່ໃຊ້ປົກຄຸມດ້ວຍເພື່ອໃຫ້ອຸນຫະພູມແລະຄວາມ ຊຸ່ມຂອງກອງປູກບໍ່ປ່ຽນແປງໄວຫຼາຍ.

10. ໃນບໍລິເວນຊ່ອງວ່າງຂອງກອງປູກເຫັດເພືອງແຕ່ລະກອງນັ້ນສາມາດໃຊ້ໃຫ້ເກີດ ປະໂຫຍດໂດຍການເຮັດໃຫ້ເກີດດອກເຫັດໄດ້ໂດຍໃຊ້ເຊື້ອເຫັດເພືອງປະສົມກັບອາຫານເສີມໂຮຍ ລົງໄປເທິງຊ່ອງວ່າງລະຫວ່າງກອງປູກແລ້ວປົກດ້ວຍເພືອງບາງໆຈາກນັ້ນທົດນໍ້າດິນຮອບໆກອງ ປູກໃຫ້ປຽກຊຸ່ມເຊິ່ງເຫັດເພືອງຈະອອກດອກທີ່ບໍລິເວນຊ່ອງວ່າງລະຫວ່າງຮອຍຕໍ່ຂອງກອງປູກ ເຫັດນັ້ນໄດ້ຫຼາຍພໍໆກັບເທິງກອງປູກເປັນການເພີ່ມປະລິມານດອກເຫັດນອກເໜືອຈາກດອກເຫັດ ທີ່ໄດ້ຈາກກອງດອກເຫັດ.

11. ຄຸມກອງປູກເຫັດດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກໃສສີຟ້າຫຼືສີດຳກໍໄດ້ແຕ່ຄວນເປັນຊະນິດບາງເຊິ່ງ ການຄຸມກອງປູກໃຫ້ຄຸມທັງໝົດດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກ 2 ຜືນໃຫ້ສະນິດໂດຍໃຫ້ຂອບດ້ານໜຶ່ງກ່າຍ ທັບກັນບໍລິເວນຫຼັງກອງປູກສ່ວນຂອບຜ້າພັດສຕິກອີກດ້ານໜຶ່ງໃຫ້ຄຸມບໍລິເວນດ້ານຂ້າງຂອງກອງ ປູກຕະຫຼອດບໍລິເວນທີ່ໄດ້ເຮັດການໂຮຍເຊື້ອເຫັດໃຫ້ສະນິດແລະໃຊ້ກ້ອນຫີນຫຼືສິ່ງຂອງທີ່ມີນໍ້າໜັ ກທັບໄວ້ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຜ້າພັດສຕິກເປີດໃນເວລາລົມພັດເຊິ່ງກ່ອນຄຸມດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກອາດ ຈະໃຊ້ໄມ້ໃຜ່ເຮັດເປັນໂຄງເປັນຮູບໂຄ້ງໄວ້ເໜືອກອງປູກກ່ອນເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຜ້າພັດສຕິກສຳ ພັດກັບກອງປູກເຫັດໂດຍກົງເພາະຖ້າຜ້າພັດສຕິກສຳພັດກັບເສັ້ນໄຍເຫັດຈະເຮັດໃຫ້ເຫັດນັ້ນ... ໄປລວມທັງບໍ່ໃຫ້ຢອດນໍ້າລົງເທິງກອງປູກເຫັດດ້ວຍ.

12. ໃຊ້ເພື່ອງແຫ້ງເສດຫຍ້າຫຼືແຜງຈາກຄຸມທັບເທິງຜ້າພັດສະຕິກອີກເທື່ອໜຶ່ງຈົນແທ້ນດີ ເປັນການພາງແສງເພື່ອໃຫ້ແສງແດດເພື່ອບໍ່ໃຫ້ແສງແດດສ່ອງຜ່ານເຖິງກອງປູກເຫັດໂດຍຕົງ ແລະອຸນຫະພູມບໍ່ປ່ຽນແປງຫຼາຍຫາກກອງປູກຖືກແສງແດດອາດຈະເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍຊອງເຫັດ ເພື່ອງແຫ້ງຕາຍໄດ້. ນອກຈາກນີ້, ເຫັດເພື່ອງທີ່ຖືກແສງແດດໂດຍກົງຈະມີສີດຳລັກສະນະບໍ່ສວຍ ງາມແລະຈຳໜ່າຍບໍ່ໄດ້ລາຄາ.

ສຳລັບວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ຄຸມເທິງຜ້າພັດສະຕິກຈະຕ້ອງເປັນວັດສະດຸທີ່ແຫ້ງສ່ວນໃນຊ່ວງ ລະດູຝົນຄວນລະວັງຢ່າໃຫ້ວັດສະດຸຄຸມປຽກໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນໄລຍະ 3-4 ມື້ທຳອິດຂອງ ການປູກທັງນີ້ເນື່ອງຈາກຫາກວັດສະດຸປົກຄຸມປຽກຝົນຈະເຮັດໃຫ້ອຸນຫະພູມໃນກອງປູກເຫັດ ເພື່ອງຕຳເຊື້ອເຫັດຈະບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕຫຼືຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າ.

ຮູບທີ 8.2 ຂັ້ນຕອນການປູກເຫັດກອງເຕ້ຍ

ກ ການອະນາໄມ ແລະ ກຽມພື້ນທີ່

ຂ ເອົາໄມ້ແບບມາອັດເພື່ອງ ແລະ ຢຽບເພື່ອງໃຫ້ແໜ້ນ

ຄ ການເອົາຫົວເຊື້ອ ແລະ ອາຫານເສີມໂຮຍຕິດຂອບໄມ້ແບບແຕ່ລະຊັ້ນຈົຍຖິງຊັ້ນສຸດ

ທ້າຍ

- ຈ ແລະ ສ ການຫົດນໍ້າຫຼັງຈາກຢອດເຊື້ອ ແລະ ປົກດ້ວຍຜ້າຢາງ ແລະ ເພືອງ
- ຊ ການເກີດດອກເຫັດເພືອງແຕ່ລະຊັ້ນຂອງຟອນເພືອງແຕ່ລະກ້ອນ

8.6ການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດ

ການປູກເຫັດເພືອງໃຫ້ຖີວິທີເປັນສິ່ງທີ່ທຸກຄົນສາມາດເຮັດໄດ້ແຕ່ໃນເທັກນິກແລະວິທີການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດເກີດຂຶ້ນມາຫຼາຍແລະມີຄຸນນະພາບດີເປັນເລື່ອງທີ່ຜູ້ປູກເຫັດຈະຕ້ອງທຳຄວາມເຂົ້າໃຈແລະຮູ້ສຶກເຖິງທຳມະຊາດແລະອຸປະນິດໃສຂອງເຫັດເພືອງເປັນຢ່າງດີແລະມີປະສິບການໃນການປັບສະພາບໃນແຕ່ລະສະຖານະການໃຫ້ເປັນໄປຕາມທີ່ເຫັດເພືອງຕ້ອງການເຊິ່ງເທັກນິກແລະວິທີດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດເພືອງເປັນດັ່ງນີ້:

1. ມື້ທີ່ເຮັດກອງປູກໃຫ້ຖືວ່າເປັນມື້ທຳອິດຫຼືນັບເປັນມື້ທີ 1.
2. ມື້ທີ 2 ເກືອບຈະບໍ່ໄດ້ເຮັດຫຍັງເລີຍແຕ່ຖ້າຫາກເກີດຝົນຕົກຄວນໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກຄຸມວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ຄຸມໜານປູກໄວ້ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຖືກນໍ້າຜົນເພາະຖ້າຫາກວັດສະດຸຄຸມໜານປູກຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ອຸນຫະພູມພາຍໃນກອງປູກຕໍ່າເກີນໄປຈົນກ່ວາຝົນຈະຢຸດຕົກຈິ່ງເປີດຜ້າພັດສຕິກກັນຝົນອອກ.
3. ມື້ທີ 3-5 ໃນມື້ທີ 3 ສ່ວນໃຫຍ່ລະດັບອຸນຫະພູມພາຍໃນກອງປູກເຫັດຈະສູງຂຶ້ນອັນເນື່ອງມາຈາກກິດຈະກຳຈຸລິນຊີທີ່ມີຢູ່ໃນກອງປູກເຫັດເພືອງກຳລັງເຮັດການຍ່ອຍສະຫຼາຍແລະຄາຍຄວາມຮ້ອນອອກມາໂດຍຄວາມຮ້ອນ. ດັ່ງກ່າວ, ຈະຖືກເກັບສະສົມໄວ້ພາຍໃນດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກແລະວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ຄຸມຫຼັງກອງປູກເຊິ່ງຄວາມຮ້ອນດັ່ງກ່າວຈະກະຕຸ້ນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດ.

ໃນໄລຍະນີ້ຖ້າຫາກມີໄດອາກາດຮ້ອນຈັດຈົນລະດັບອຸນຫະພູມສູງກ່ວາ 38 ອົງສາຫຼືຫາກປູກເຫັດໃສ່ໃນຊ່ວງລະດູຮ້ອນຄວນເປີດຜ້າພັດສຕິກສ່ວນຫຼັງກອງເຫັດອອກປະມານປະມານ 1 ຝາມືຕັ້ງແຕ່ຊ່ວງເຊົ້າເຖິງແລງສ່ວນວັດສະດຸຄຸມຍັງຄຸມໄວ້ຄືເກົ່າພໍຮອດຕອນກາງຄືນໃຫ້ປິດໄວ້ຄືເກົ່າທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ອາກາດຖ່າຍເທສະດວກຂຶ້ນແລະລະບາຍຄວາມຮ້ອນອອກໄປສຳລັບວິທີກວດສອບຄວາມຮ້ອນຢ່າງງ່າຍໆເຮັດໄດ້ໂດຍໃຊ້ມືຊຸບເຂົ້າໄປພາຍໃນກອງເຫັດຖ້າຮູ້ສຶກອຸ່ນໆສະແດງວ່າຄວາມຮ້ອນປົກກະຕິແຕ່ຖ້າຮູ້ສຶກຮ້ອນຜິດປົກກະຕິສະແດງວ່າຄວາມຮ້ອນສູງເກີນໄປຈະຕ້ອງເປີດຜ້າພັດສຕິກອອກເພື່ອລະບາຍຄວາມຮ້ອນອອກ.

ໃນໄລຍະຕັ້ງແຕ່ວັນທີ 1-5 ຈະເປັນຊ່ວງທີ່ເສັ້ນໄຍເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕເຊິ່ງລະໄລຍະນີ້ເສັ້ນໄຍເຫັດຈະຕ້ອງການອຸນຫະພູມຢູ່ລະຫວ່າງ 32-38 ອົງສາແລະສາມາດເຕີບໂຕໄດ້ດີໃນສະພາບທີ່ມີກ້າສຄາບອນໄດອອກໄຊສູງ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນໄລຍະນີ້ຈະສັງເກດເຫັນເສັ້ນໄຍເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕມີລັກສະນະຄ້າຍຢ່າງຝ້າຍແລະມີສີຂາວພູ.

4. ມື້ທີ 6-7 ຫຼັງຈາກເຫັນວ່າມີລະດັບອຸນຫະພູມພາຍໃນກອງປູກເຫັດເລີ່ມຫຼຸດລົງແລະ ເສັ້ນໄຍເລີ່ມຍຸບໂຕລົງ (ຍົກເວັ້ນກໍລະນີທີ່ໃຊ້ເຊື້ອເຫັດເພືອງແກ່ປະກົດການນີ້ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ ໃນວັນທີ 4-5)ໃຫ້ເຮັດການເປີດວັດສະດຸຄຸມກອງປູກອອກທັງໝົດໂດຍໃຫ້ປະຕິບັດໃນຊ່ວງຕອນ ແລງໃນຂະນະທີ່ແດດອ່ອນໆຫຼືດວງຕາເວັນຕົກດິນແລ້ວເຮັດການກວດເບິ່ງຄວາມຊຸ່ມພາຍໃນ ກອງປູກເຊິ່ງວິທີກວດສອບຄວາມຊຸ່ມເຮັດໄດ້ໂດຍດຶງເພືອງອອກຈາກກອງມາສ່ວນໜຶ່ງແລ້ວລອງ ບິດເບິ່ງຫາກມີນ້ຳພໍຊຶມໆສະແດງວ່າກອງເຫັດມີຄວາມຊຸ່ມພໍດີຖ້າມີນ້ຳໄຫຼອອກມາເປັນສາຍ ສະແດງວ່າປູກຈົນເກີນໄປແຕ່ຖ້າກອງປູກແຫ້ງເກີນໄປເວລາບິດເພືອງຈະບໍ່ມີນ້ຳໄຫຼຊຶມອອກມາ ເລີຍຫາກພົບວ່າກອງປູກເຫັດແຫ້ງເກີນໄປກໍຄວນເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມໂດຍການຫົດນ້ຳດ້ວຍບົວແບບ ຝ່ອຍລະອຽດຫົດໄປມາໄວໆປະມານ 1-2 ຄັ້ງບໍລິເວນດ້ານຂ້າງແລະຖ້າກອງເຫັດເພືອງປຸກຈົນ ເກີນໄປກໍຄວນປ່ອຍໃຫ້ລົມ...ເອົາຄວາມຊຸ່ມອອກໄປນຳ.

ກໍລະນີຕ້ອງການໃຫ້ເຫັດເກີດອອກຂຶ້ນຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີດອກໃຫຍ່ແລະໃຫ້ຜົນຜະລິດ ສູງຄວນຈະໃສ່ຮໍໂມນໂວວາຕິກ້າ (Volvatica) ຫຼືທີ່ເອີ້ນກັນວ່າຮໍໂມນດຳໂດຍປະສົມກັບຮໍໂມນ ຊຽວໃນອັດຕາຢ່າງລະ 1 ຝາຕໍ່ນ້ຳ 20 ລິດສິດພົ້ນໃຫ້ທົ່ວກອງເຊິ່ງຮໍໂມນທັງສອງຊະນິດຈະ ຊ່ວຍກະຕຸ້ນໃຫ້ເສັ້ນໄຍເຫັດສະສົມອາຫານແລະລວມໂຕກັນເປັນດອກສໄມບູນຢິ່ງຂຶ້ນ.

ໃນການເປີດວັດສະດຸຄຸມນັ້ນນອກຈາກຈະເພື່ອກວດສອບຄວາມຊຸ່ມພາຍໃນກອງປູກ ເຫັດເພືອງແລ້ວຍັງເປັນການຊ່ວຍຖ່າຍເທອາກາດອີກດ້ວຍໂດຍລະບາຍໃຫ້ອາກາດເສຍຫຼືກາດສ ຄາບອນໄດອອກໄຊທີ່ສະສົມຢູ່ໃນກອງປູກເຫັດເພືອງອອກມາແລະ ໃຫ້ກາດສອີກຊິເຈນເຂົ້າໄປ ແທນທີ່ອີກທັງຍັງເຮັດໃຫ້ອຸນຫະພູມພາຍໃນກອງປູກເຫັດເພືອງຫຼຸດລົງອີກດ້ວຍເຊິ່ງການປະຕິບັດ ດັ່ງກ່າວນີ້ກະສິກອນບາງບ່ອນເອີ້ນວ່າ: ການຕັດໄຍຫຼືການລູບໜ້າເສັ້ນໄຍແຕ່ຄວາມຈິງແລ້ວເປັນ ການກະຕຸ້ນເສັ້ນໄຍເຫັດໃຫ້ກຽມຄວາມພ້ອມທີ່ຈະມາລວມໂຕກັນເປັນດອກເຫັດເທົ່ານັ້ນ.

5. ຫຼັງຈາກເຮັດການກວດສອບຄວາມຊຸ່ມສຳເລັດແລ້ວເຮັດໃຫ້ການຄຸມຜ້າພັດສຕິກແລະ ວັດສະດຸຄຸມໄວ້ຄືເກົ່າແຕ່ການຄຸມຜ້າພັດສຕິກໃນໄລຍະນີ້ກໍເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມ ລະເທີຍຮັກສາລະດັບອຸນຫະພູມແສງແລະສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ເໝາະສົມແກ່ການເກີດດອກເຫັດ ແລະເພື່ອໃຫ້ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງດອກເຫັດໃຫ້ສົມບູນແລະມີຄຸນນະພາບເພາະສະນັ້ນຂັ້ນ ຕອນນີ້ຖືວ່າເປັນຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ.

ໃນໄລຍະນີ້ເປັນໄລຍະທີ່ເສັ້ນໄຍເຫັດຕ້ອງການແສງເລັກນ້ອຍເພື່ອການກະຕຸ້ນໃຫ້ ເສັ້ນໄຍເຫັດລວມໂຕກັນເປັນດອກເຫັດຕ້ອງການຄວາມຊຸ່ມສູງຕ້ອງການອຸນຫະພູມຢູ່ລະຫວ່າງ 28-32 ອົງສາແຕ່ພໍ້ຫຼັງເສັ້ນໄຍເຫັດລວມໂຕກັນເປັນດອກເຫັດແລ້ວແສງຈະບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນອີກ

ຕໍ່ໄປໃນທາງກັບກັນທາງກວດກາເັດຕິກແສງຈະລົງຜົນໃຫ້ດອກເັດມີສີຄໍ້າຫຼືສີດໍາ. ດັ່ງນັ້ນ, ນັບ ຕັ້ງແຕ່ການຕັດໄຍແລ້ວຜູ້ປູກເັດຄວນເບິ່ງແຍງຢ່າງໃກ້ຊິດແລະປະຕິບັດຢ່າຕິກຕ້ອງດັ່ງນີ້:

5.1 ເຮັດການຍົກວັດສະດຸຄຸມຂຶ້ນໃຫ້ສູງກ່ວາກອງປູກເັດເພື່ອງໂດຍການໃຊ້ໄມ້ໃຜ່ຜ່າ ເປັນໄມ້ດົວເຮັດໃຫ້ເປັນຮູບໂຄ້ງໆແລ້ວປັກລົງໄປລະຫວ່າງຮ່ອງຂອງກອງປູກເັດຫຼືໃຊ້ໄມ້ໃຜ່ ພາດເຮັດເປັນຮ້ານຍົກສູງກ່ອນຈະເຮັດການຄຸມຜ້າພັດສຕິກແລະວັດສະດຸຄຸມກອງລົງໄປ.

5.2 ໃຫ້ໃຊ້ໄມ້ໃຜ່ຜ່າເປັນດົວເຮັດໃຫ້ເປັນຮູບໂຄ້ງໆແລ້ວປັກລົງພື້ນຄອບທັບກອງປູກ ເັດເພື່ອງເພື່ອທີ່ຈະບໍ່ໃຫ້ຜ້າພັດສຕິກແລະວັດສະດຸຄຸມສໍາພັດກັບກອງປູກເັດເພື່ອງໂດຍກົງທັງ ນີ້ເພື່ອໃຫ້ອຸນຫະພູມພາຍໃນກອງປູກເັດສູງຈົນເກີນໄປແລະມີປະລິມານອາກາດບໍລິສຸດພຽງພໍຕໍ່ ຄວາມຕ້ອງການຂອງເັດເພື່ອງ.

5.3 ຄຸມດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກໃສຫຼືສີຟ້າແຕ່ສີຟ້າຈະດີກ່ວາເພາະແສງສີຟ້າຈະກະຕຸ້ນໃຫ້ ເສັ້ນໄຍລວມໂຕກັນເປັນດອກເັດໄດ້ດີກ່ວາທາກເປັນກອງປູກເັດທີ່ມີຄວາມກ້ວາງຫຼາຍຄວນໃຊ້ ຜ້າພັດສຕິກ 2 ຜືນຄຸມທັບກັນແຕ່ຖ້າກອງປູກເັດບໍ່ກ້ວາງຫຼາຍໃຫ້ໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກຜືນດຽວກໍພໍ ແຕ່ຈະຕ້ອງຄຸມໃຫ້ສະນິດດີແຕ່ຄວນຫານກ້ອນຫີນຫຼືດິນມາທັບ...ຜ້າດ້ານທີ່ຄຸມກັບພື້ນໃຫ້ດີ.

5.4 ໃຊ້ປາຍເພື່ອງປັ້ນເປັນກ້ອນປະມານກໍາປັ້ນແລ້ວສອດເຂົ້າໄປຕາມ...ຜ້າພັດສຕິກ ເພື່ອລະບາຍຄວາມຮ້ອນແລະອາກາດໂດຍເປີດດ້ານກົງກັນຂ້າມກັບທິດລົມໃນທຸກໄລຍະ 40-50 ຊັງຕີແມັດຫຼືຂຶ້ນຢູ່ກັບສະພາບດິນຟ້າອາກາດຄືຖ້າອາກາດຮ້ອນຫຼາຍຄວນເຮັດການເປີດໃຫ້ຖີ່ແຕ່ ຖ້າເປັນລະດູຝົນຄວນເວັ້ນໄລຍະໃຫ້ຫ່າງເຊິ່ງການເປີດ...ຜ້າພັດສຕິກອາດຈະເຮັດ, ຫຼັງຈາກ ຄຸມຜ້າພັດສຕິກສໍາເລັດຫຼືຫຼັງຈາກຄຸມຜ້າພັດສຕິກແລະວັດສະດຸຄຸມໄປແລ້ວ 1-2 ມື້ກໍໄດ້ຖ້າທາກ ອຸນຫະພູມບໍ່ສູງຫຼາຍ.

5.5 ການໃຊ້ວັດສະດຸຄຸມກໍເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ແສງເຂົ້າໄປຫຼາຍຈົນເກີນໄປແລະປ້ອງ ກັນບໍ່ໃຫ້ອຸນຫະພູມພາຍໃນກອງປູກປຸງແປງໄວຈົນເກີນໄປສ່ວນວັດສະດຸທີ່ນິຍົມໃຊ້ໄດ້ແກ່: ປາຍ ເພື່ອງ, ຕໍ່ເພື່ອງ, ຫຍ້າຄາ, ໄຍໝາກພ້າວແລະໃບກ້ວຍເປັນຕົ້ນ. ໂດຍອາດຈະເຮັດການຄຸມທັບ ຜ້າພັດສຕິກທີ່ຄຸມໄວ້ກ່ອນເລີຍກໍໄດ້ຫຼືອາດຈະເຮັດເປັນຮ້ານຫຼັງຄາຫຼືເຮືອນຮົ່ມຊົ່ວຄາວເຕັຍໆປົກ ທັບໜານປູກເັດອີກເທື່ອກໍເປັນການດີແຕ່ພໍຫຼັງຈາກທີ່ເຮັດການຄຸມໜານປູກແລ້ວສິ່ງທີ່ຕ້ອງໄດ້ ລະມັດລະວັງເປັນພິເສດຄືແສງ, ອາກາດ, ອຸນຫະພູມແລະຄວາມຊຸ່ມພາຍໃນໜານປູກ.

5.6 ໃນຊ່ວງທີ່ລະບົບການລະບາຍອາກາດແລະອຸນຫະພູມພາຍໃນໜານປູກເັດ ເພື່ອງລົງເມື່ອອາກາດບໍລິສຸດຈາກພາຍນອກທີ່ແທ້ໆເຂົ້າໄປແທນທີ່ມັກກໍໃຫ້ເກີດບັນຫາຄວາມຊຸ່ມ ພາຍໃນໜານບໍ່ພຽງພໍໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງບໍລິເວນຜິວຂອງກອງປູກແລະພື້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນຊ່ວງ ທີ່ດອກເັດໃຫ້ຍຂະໜາດເທົ່າປາຍນີ້ວກ້ອຍຫຼືໃຫ້ຍກ່ອນນີ້ໃຫ້ຄວນລະວັງຄວາມຊຸ່ມເພາະຊ່ວງທີ່

ດອກເຫັດໃຫ້ຍື່ນມັນຈະຕ້ອງການຄວາມຊຸ່ມຂ້ອນຂ້າງສູງຫາກຄວາມຊຸ່ມບໍ່ພຽງພໍດອກເຫັດຈະ...ຕາຍຫຼືເປັນດອກຄອດໄດ້ໃນຊ່ວງນີ້ຈຶ່ງຄວນກວດຄວາມຊຸ່ມບໍລິເວນດ້ານຂ້າງກອງປູກແລະພື້ນຫາກສັງເກດເຫັນວ່າດອກເຫັດຍັງເຄັ່ງຕຶງດິວັດສະດຸປູກແລະພື້ນຍັງມີຄວາມຊຸ່ມຊື່ນຢູ່ສະແດງວ່າຄວາມຊຸ່ມພຽງພໍແລ້ວແຕ່ຖ້າສັງເກດເຫັນວ່າດອກເຫັດສີຈາງແລະວັດສະດຸແຫ້ງເພາະມີຄວາມຊຸ່ມໜ້ອຍຄວນເຮັດການເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມໃຫ້.

ໃນການເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມຄວນເຮັດໃນຊ່ວງຕອນເຊົ້າກ່ອນທີ່ຕາເວັນຈະສ່ອງແສງເຖິງຫຼືຕອນແລງຕັ້ງແຕ່ຕາເວັນຈະຕົກດິນແຕ່ການຫົດນໍ້າເພື່ອເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມຕ້ອງເຮັດດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງຄືຄວນຫົດດ້ວຍເຄື່ອງຜົນຝ່ອຍຫຼືບົວຫົດນໍ້າທີ່ໃຊ້ຟັກບົວແບບລະອຽດເພາະຖ້າດອກເຫັດໄດ້ຮັບການກະທົບກະເທືອນຢ່າງຮຸນແຮງດອກເຫັດອາຈະ...ຕາຍໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງການເພີ່ມຜົນຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນນໍ້າທີ່ໃຊ້ຫົດຄວນເພີ່ມອາຫານເສີມແລະຮໍໂມນເຂົ້າໄປດ້ວຍໂດຍໃຊ້ຮໍໂມນໂວວາຕິກ້າ (Volvitica) ຫຼືຮໍໂມນດໍາປະສົມກັບຮໍໂມນຂຽວໃນອັດຕາສ່ວນຢ່າງລະ 1 ຝາຂວດຕໍ່ນໍ້າ 20 ລິດຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດດອກໜ້ອຍພັດທະນາເປັນດອກທີ່ສົມບູນໄດ້ດອກເຫັດເນື້ອແຫ້ນ, ເປືອກຫຸ້ມໜາ, ນໍ້າໜັກດີ, ບານຊ້າແລະມີສີຂາວເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ.

6. ຫຼັງຈາກເປີດກອງປູກໄດ້ປະມານ 2-3 ມື້ເສັ້ນໄຍເຫັດຈະມາລວມໂຕກັນເປັນດອກຂະໜາດນ້ອຍເຊິ່ງມີລັກສະນະຄ້າຍຈຸດສີຂາວໆໃນໄລຍະດອກເຫັດມີສີຂາວນ້ອຍໆເກີດຂຶ້ນນັ້ນເປັນໄລຍະທີ່ຕ້ອງໄດ້ລະມັດລະວັງທີ່ສຸດເພາະຈະເປັນໄລຍະທີ່ດອກເຫັດອ່ອນແອຫຼາຍຖ້າມີການປ່ຽນແປງຂອງອາກາດຢ່າງໄວ, ຄວາມຊຸ່ມຕໍ່າແລະມີການຫົດນໍ້າເຂົ້າໄປຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດນ້ອຍ ດອກເຫັດຈະເລະເນົ່າຕາຍທັນທີ.ດັ່ງນັ້ນ, ໄລຍະນີ້ຕ້ອງພະຍາຍາມເບິ່ງແຍງດູແລໃຫ້ດີຢ່າໃຫ້ອຸນຫະພູມພາຍໃນກອງປູກເຫັດເພື່ອງປ່ຽນແປງຫຼາຍລວມທັງຄວາມຊຸ່ມຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ມີການລະເທືຍອາຍຫຼາຍແລະໄລຍະນີ້ຈະຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ກອງປູກເຫັດເພື່ອງຖືກນໍ້າຝົນຫຼືຫົດນໍ້າລົງເທິງກອງປູກເຫັດເດັດຂາດເຊິ່ງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເໝາະສົມດອກເຫັດດອກໜ້ອຍຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ຢ່າງໄວແລະໃຊ້ເວລາປະມານ 2-3 ມື້ດອກເຫັດຈະໃຫ້ເຕັມທີ່ພ້ອມທີ່ຈະເກັບກ່ຽວໄດ້.

7. ນັບຕັ້ງແຕ່ປູກຈະຕ້ອງໝັ່ນກວດເບິ່ງພື້ນດິນຢູ່ສະເໝີວ່າມີມົດ, ປວກແລະແມງໄມ້ຕ່າງໆມາເຮັດຮັງແຖວນັ້ນບໍ່ຕະຫຼອດຈົນຮອດໝູ, ບັງກີແລະຄັນຄາກຈະຕ້ອງຫາທາງປ້ອງກັນໃຫ້ດີກໍລະນີມີບັນຫາເລື່ອງມົດຫຼືແມງໄມ້ໃຫ້ເຮັດການຜົນຢາຂ້າແມງໄມ້ທີ່ມີຜົນຕົກຄ້າງຕໍ່າເຊັ່ນ: ມາລາໂທອອນ, ເຊບວິນເອສ 85 ແລະເຄລເທນເປັນຕົ້ນໂດຍເຮັດການສິດຜົນບໍລິເວນຮອບໆພາຍນອກເທົ່ານັ້ນ.

8.7 ການເກັບດອກເຫັດ

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວການປູກເຫັດເພື່ອງກະສິກອນຈະເລີ່ມເກັບດອກເຫັດໄດ້ຫຼັງຈາກປູກໄປແລ້ວປະມານ 7-10 ມື້ແລ້ວແຕ່ຄວາມຮ້ອນແລະການທີ່ຈະເກັບດອກເຫັດໄດ້ໄວຫຼືຊ້າຂຶ້ນກັບວິທີການປູກແລະລະດູການຄືລະດູຮ້ອນແລະລະດູຝົນຈະໄດ້ເກັບເຫັດເພື່ອງໄດ້ໄວກ່ວາລະດູໜາວເພາະຄວາມຮ້ອນຊ່ວຍເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຫັດ. ນອກຈາກນີ້, ຖ້າໃສ່ອາຫານເສີມດ້ວຍແລ້ວຈະເຮັດໃຫ້ເກີດດອກເຫັດໄດ້ໄວກ່ວາບໍ່ໃສ່ອາຫານເສີມອີກດ້ວຍ.

ການເກັບກຽວດອກເຫັດໃນຂະນະທີ່ດອກເຫັດຍັງຕູ້ມູ່ຫຼືທີ່ຊາວບ້ານເອີ້ນວ່າ: ດອກຈູມເປັນໄລຍະທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດເພາະເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດທັງຕະຫຼາດສົດແລະໂຮງງານແປຮູບແລະຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາດີສ່ວນດອກເຫັດທີ່ບານເຕັມທີ່ແລ້ວຈະຊ້າໆຢາຍແລະລາຄາຖືກຫຼາຍແຕ່ການທີ່ຈະສັງເກດວ່າດອກເຫັດທີ່ກຳລັງຕູ້ມູ່ມີຂະໜາດເໝາະສົມທີ່ຈະເຮັດການເກັບກຽວໄດ້ແລ້ວຫຼືບໍ່ນັ້ນຈະຕ້ອງໃຊ້ຄວາມຊຳນານໃນການສັງເກດເບິ່ງທີ່ດອກເຫັດດັ່ງກ່າວຄື: ດອກເຫັດຈະມີລັກສະນະເຄິ່ງຕືງເຕັມທີ່, ມີລັກສະນະເປັນຮູບໄຂ່, ເປືອກຍັງບໍ່ແຕກແລະຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງດ້ານຂ້າງເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ມັກຈະເປັນວັນທີ່ 3 ຫຼັງຈາກທີ່ເຫັນດອກເຫັດເກີດຂຶ້ນແລ້ວ.

ເມື່ອດອກເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕເຖິງໄລຍະທີ່ຈະເຮັດການເກັບກຽວໄດ້ແລ້ວໃຫ້ເຮັດການເກັບກຽວດອກເຫັດໃນຂະນະທີ່ອຸນຫະພູມພາຍນອກເຢັນລົມ.....ສຳລັບເວລາທີ່ເໝາະສົມເກັບດອກເຫັດຄືໃນຕອນເຊົ້າມືດເພາະດອກເຫັດຈະຕູ້ມູ່ເຕັມທີ່ໃນຊ່ວງເວລາ 3-4 ໂມງເຊົ້າຫາຊ້າກ່ວານີ້ດອກເຫັດຈະເລີ່ມບານກ່ອນທີ່ຈະເກັບກຽວດອກເຫັດໃຫ້ເປີດເອົາວັດສະດຸຄຸມແລະຜ້າພັດສຕິກອອກແລ້ວພ້າວເຮັດການເກັບກຽວໂດຍໄວວິທີເກັບກຽວໂດຍໃຊ້ມືສອດເຂົ້າໄປທີ່ຖ້ານຂອງດອກເຫັດທີ່ຈະເຮັດການເກັບກຽວ, ຈາກນັ້ນໃຊ້ມືວັງໝົດຫຍຸ້ມບ່ອນກົກດອກເຫັດພ້ອມກັບໝູນໄປມາຊ້າຍ-ຂວາບໍ່ຄວນໃຊ້ວິທີດຶງເພາະວັດສະດຸປູກຈະຕິດຂຶ້ນມາພ້ອມຈະເຮັດໃຫ້ກະທົບກະເທືອນຕໍ່ດອກເຫັດທີ່ຍັງບໍ່ທັນໃຫຍ່ເຕັມທີ່ໄດ້ໃຫ້ພະຍາຍາມກົດນີ້ທີ່ສອດເຂົ້າໄປທີ່ຖ້ານດ້ວຍແຮງຫຼາຍຂຶ້ນດອກເຫັດທີ່ຈະຫຼຸດເຂົ້າມາຢູ່ໃນໂອ້ງມີຂະນະດຽວກັນວັດສະດຸປູກຈະຢູ່ກັບທີ່ແລະຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມກະທົບກະເທືອນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ດອກເຫັດເກີດຂຶ້ນເປັນກຸ່ມໃຫ້ເບິ່ງດອກເຫັດສ່ວນໃຫຍ່ວ່າໃຫຍ່ເຕັມທີ່ຫຼືຍັງຫາກດອກເຫັດສ່ວນໃຫຍ່ໆເຕັມທີ່ແລ້ວແຕ່ອາກຈະມີດອກເຫັດບາງສ່ວນຍັງໃຫຍ່ບໍ່ທັນເຕັມທີ່ຫຼືໃຫຍ່ຈົນເກີນໄປໃຫ້ເກັບກຽວພ້ອມກັນໝົດເລີຍເພາະຖ້າເກັບສະເພາະດອກທີ່ໃຫຍ່ອອກມາເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດທີ່ເຫຼືອຈະບໍ່ໃຫຍ່ແລະ...ຕາຍໄປວິທີການເກັບກຽວດອກເຫັດທີ່ເກີດເປັນກຸ່ມໂດຍໃຊ້ມືສອດເຂົ້າໄປກົງກົກດອກແລ້ວງັດອອກເຊິ່ງວິທີການເກັບດອກເຫັດເພື່ອງນັ້ນການເກັບກຽວດ້ວຍມື

ເປັນວິທີທີ່ດີທີ່ສຸດບໍ່ຄວນໃຊ້ມິດຕັດເພາະການໃຊ້ມິດຕັດຈະເຮັດໃຫ້ມີເສດເຫຼືອຢູ່ເຊິ່ງໃນເວລາຕໍ່ມາ
ຈະເນົ່າແລະລາມອອກໄປອາດເປັນສາເຫດການເນົ່າເສຍຂອງດອກເຫັດດອກອື່ນ.

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 1
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 9 : ການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດຫຼັງຈາກການເກັບກ່ຽວຄັ້ງທຳອິດ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສຳເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດຫຼັງຈາກການເກັບກ່ຽວຄັ້ງທຳອິດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດທີ່ສູງ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດຫຼັງຈາກການເກັບກ່ຽວຄັ້ງທຳອິດປະກອບດ້ວຍ: ເຕັກນິກ ແລະ ວິທີການຈັດການໃນການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດຫຼັງຈາກການເກັບກ່ຽວຄັ້ງທຳອິດ.

ເນື່ອງຈາກການປູກເຫັດເພືອງໃນແຕ່ລະຄັ້ງນັ້ນສາມາດເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດໄດ້ຈຳນວນ 2 ລຸ້ນ ແລະ ໃນແຕ່ລະລຸ້ນສາມາດເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດຕິດຕໍ່ກັນ 3-4 ມື້. ດັ່ງນັ້ນ, ຫຼັງຈາກເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດຄັ້ງທຳອິດແລ້ວຈຳເປັນຕ້ອງດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດເປັນຢ່າງດີຕໍ່ໄປອີກໂດຍຢ່າເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດໄດ້ຮັບຄວາມກະທົບກະເທືອນ ແລະ ຢ່າໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມພາຍໃນກອງປູກລະເຫີຍອອກມາຫຼາຍເກີນໄປເພາະຍັງມີດອກເຫັດນ້ອຍໆທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕພ້ອມທີ່ຈະເຮັດການເກັບກ່ຽວໄດ້ໃນເວລາຖັດໄປ.

ສະນັ້ນ, ຫຼັງຈາກເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດສຳເລັດແລ້ວຈະຕ້ອງພ້າວປິດກອງປູກໄວ້ຄືເກົ່າເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມລະເຫີຍອອກໄປຫຼາຍແຕ່ເຖິງຈະມີຄວາມຊຸ່ມບາງສ່ວນລະເຫີຍອອກໄປກໍບໍ່ຄວນໃຫ້ຖືກດອກເຫັນເປັນເດັດຂາດເພາະຖ້າດອກເຫັດໄດ້ຮັບນ້ຳທັນທີທັນໃດໃນຊ່ວງນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດຕາຍໄດ້. ສ່ວນໃນກໍລະນີທີ່ຜົນຜະລິດກອງປູກເຫັດແຫ້ງຈົນເກີນໄປຖ້າຈຳເປັນຕ້ອງເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມຄືການທົດນ້ຳເທິງພື້ນຫຼືໃຊ້ເພືອງຈຸ່ມນ້ຳແລ້ວໃສ່ເຂົ້າໄປຮອບໆຈຸດທີ່ມີດອກເຫັດຢູ່ເມື່ອມີການຄຸມກອງແລ້ວໃຫ້ເຮັດການທົດນ້ຳໃນວັດສະດຸໃຫ້ມີຄວາມຊຸ່ມຂຶ້ນດ້ວຍເພື່ອຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມຮອບໆດອກເຫັດສູງຂຶ້ນ ແລະ ໃນມື້ຖັດໄປກໍຈະມີດອກເຫັດໃຫຍ່ພ້ອມທີ່ຈະໃຫ້ເກັບກ່ຽວໄດ້ອີກເຊິ່ງໂດຍປົກກະຕິແລ້ວດອກເຫັດຊຸດທຳອິດຈະມີໃຫ້ເກັບກ່ຽວໄດ້ຕິດຕໍ່ກັນປະມານ 3-4 ມື້ກໍຈະໝົດລຸ້ນທີ 1.

ຫຼັງຈາກການເກັບກຽວຜົນຜະລິດລຸ້ນທີ 1 ສຳເລັດໃຫ້ເປີດພັດສຕິກຄຸມໜານອອກແລ້ວ ຫົດນ້ຳໜານປູກດ້ວຍບົວຫົດນ້ຳປະມານ 2-3 ບົວຫົດນ້ຳຕໍ່ໜານເພື່ອເປັນການລ້າງໜານຈາກນັ້ນໃຫ້ຄຸມພັດສຕິກແລະຄຸມດ້ວຍເສດເໜືອງເຂົ້າໃຫ້ທົ່ວໜານ, ຫຼັງຈາກນັ້ນອີກປະມານ 7 ມື້ກໍສາມາດເກັບຜົນຜະລິດອອກເຫັດລຸ້ນທີ 2 ໄດ້ອີກປະມານ 3-4 ມື້ຕິດຕໍ່ກັນ.

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 9
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 10 : ການປູກເຫັດເພືອງໂດຍການໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເຕັກນິກ ແລະ ຂະບວນການປູກເຫັດການປູກເຫັດເພືອງໂດຍການໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນການປູກເຫັດການປູກເຫັດເພືອງໂດຍການໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວປະກອບດ້ວຍ: ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນໃນການປູກ, ເຕັກນິກຂະບວນການປູກເຫັດເພືອງໂດຍການໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ ແລະ ການດູແລຮັກສາ.

ເຫັດເພືອງເປັນເຫັດທີ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີໃນວັດສະດຸປູກຫຼາຍຊະນິດເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວກໍເປັນວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ທາງການກະເສດຢ່າງໜຶ່ງທີ່ເໝາະຈະນໍາມາປູເຫັດເພືອງເຊິ່ງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວນັ້ນແຕ່ກ່ອນເປັນວັດຖຸເຫຼືອໃຊ້ທາງການກະເສດທີ່ບໍ່ມີປະໂຫຍດແຕ່ຕໍ່ມາມາໃຊ້ເປັນອາຫານເສີມໃນການປູກເຫັດເພືອງປະກົດວ່າໄດ້ຜົນດີຈົນໃນທີ່ສຸດໄດ້ມີການພັດທະນາໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວເປັນວັດຖຸຫຼັກໃນການປູກເຫັດເພືອງໃນການໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວເພາະເຫັດເພືອງນັ້ນສາມາດເຮັດໄດ້ງ່າຍ, ສະດວກ, ໄວແລະໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງກ່ວາການປູກດ້ວຍເພືອງເຂົ້າປະກອບກັບເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວເປັນວັດສະດຸທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍໃນຫຼາຍພື້ນທີ່. ນອກຈາກນີ້, ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນກັບເປືອກຖົ່ວຂຽວໄດ້ແກ່ເປືອກໝາກຖົ່ວແດງ ແລະ ເປືອກໝາກຖົ່ວເຫຼືອງແຕ່ສໍາລັບເປືອກໝາກຖົ່ວດິນໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງບໍ່ໄດ້.

10.1 ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນ

ໃນການປູກເຫັດເພືອງໂດຍໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວກະສິກອນຕ້ອງກຽມວັດສະດຸອຸປະກອນໃນການປູກດັ່ງນີ້:

1. ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ

ນັບເປັນວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພືອງໄດ້ດີຫຼາຍເປັນເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວທີ່ຜ່ານການນວດເອົາແກ່ນຖົ່ວຂຽວອອກໝົດແລ້ວໂດຍເລືອກເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວທີ່ຍັງໃໝ່ແຫ້ງແລະຍັງບໍ່

ເຄີຍຖືກນໍ້າຫຼືຝົນມາກ່ອນເພາະຖ້າເປັນຖ້ວມຊຽວຖືກນໍ້າຫຼືມີຄວາມຊຸ່ມຈະມີເຊື້ອຣາຊະນິດອື່ນປົນເປື້ອນມານໍາເຮັດໃຫ້ບໍ່ເໝາະຕໍ່ການນໍາມາໃຊ້ເປັນວັດສະດຸປູກເທັດເພື່ອງ.

2. ເຊື້ອເທັດເພື່ອງ

ໝາຍເຖິງເສັ້ນໄຍເທັດເພື່ອງທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕໃນປຸຍໝັກທີ່ຜ່ານການຂ້າເຊື້ອພະຍາດຢ່າງດີແລະສາມາດນໍາໄປປູກໄດ້ເລີຍ.

ເຊື້ອເທັດເພື່ອງທີ່ໃຊ້ຄວນເລືອກຊື້ເຊື້ອເທັດທີ່ມີຄຸນນະພາບດີ, ມີເສັ້ນໄຍແຂງແຮງ, ບໍ່ແກ່ຫຼືອ່ອນຈົນເກີນໄປແລະບໍ່ມີແມງໄມ້ຫຼືເຊື້ອຈຸລິນຊີອື່ນໆເຊັ່ນ: ເຊື້ອຣາດໍາ, ເຊື້ອຣາສີຊຽວເຫຼືອງ, ເຊື້ອຣາຂາວແລະອື່ນໆປົນກັນຈະເຫັນສະເພາະເສັ້ນໄຍສີຂາວເຊິ່ງມີລັກສະນະເສັ້ນໄຍຍາວໜາແໜ້ນລາມຕໍ່ເນື່ອງໃນອາຫານປະສົມຈາກປາກຖົງເຖິກົນຖົງຫຼືປາກກະປ່ອງຈົນເປັນກ້ອນເຊື້ອເກາະກັນເປັນກ້ອນບໍ່ຫຼຸດຫຼົ້ນແຍກອອກຈາກກັນ, ມີກິນຫອມຂອງເທັດ, ບໍ່ມີກິນບູດແລະຍັງມີການຮວມໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເປັນຕຸ່ມດອກເທັດ.

3. ສະຖານທີ່ປູກ

ໃນການປູກເທັດເພື່ອງດ້ວຍເປືອກໝາກຖ້ວມຊຽວນັ້ນຄວນເລືອກສະຖານທີ່ປູກໃຫ້ເໝາະສົມຫາກສະຖານທີ່ປູກມີຄວາມອຸດົມສົມບູນແລະມີທາດອາຫານສູງກໍ່ຈະຊ່ວຍເພີ່ມຜົນຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນຄວນເລືອກພື້ນທີ່ເປັນດອນ, ເປັນບ່ອນຮາບພຽງແລະນໍ້າຖ້ວມບໍ່ເຖິງຢູ່ໃກ້ແຫຼ່ງນໍ້າຫຼືສາມາດຫນໍ້າມາໃຊ້ໄດ້ສະດວກດິນຄວນເປັນດິນຜຸຜຸຍປົນຊາຍບໍ່ເປັນດິນເຄັມເປັນດິນດ່າງຈັດຖ້າມີຮົ່ມເງົາຂອງຕົ້ນໄມ້ໃຫ້ຍກໍ່ຈະເປັນການດີແຕ່ທີ່ສໍາຄັນກໍ່ຄືຕ້ອງບໍ່ເປັນທີ່ທີ່ເຄີຍປູກເທັດເພື່ອງມາກ່ອນຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເດືອນແລະໃນບໍລິເວນນັ້ນຕ້ອງບໍ່ມີສານພິດຕົກຄ້າງແລະສານເຄມີປົນເປື້ອນກໍາຈັດສັດຕູພືດໃດໆທັງນັ້ນ.

4. ອາຫານເສີມ

ຄວນເລືອກໃຊ້ຊະນິດທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍໃນທ້ອງຖິ່ນມີລັກສະນະທີ່ບໍ່ອຸ່ມນໍ້າຫຼາຍຈົນເກີນໄປແລະມີອາຫານທີ່ເໝາະສົມສໍາລັບເທັດເພື່ອງໂດຍບໍ່ເຂັ້ມຂຸ້ນເກີນໄປເຊິ່ງອາຫານເສີມທີ່ຊ່ວຍເພີ່ມຜົນຜະລິດການປູກເທັດເພື່ອງດ້ວຍເປືອກໝາກຖ້ວມຊຽວທີ່ນິຍົມກັນໄດ້ແກ່: ລະອອງເຂົ້າຫຼືຄາຍເຂົ້າເຊິ່ງເປັນສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການສີເຂົ້າມີລັກສະນະຄ້າຍຝຸ່ນລະອອງມີອາຫານເທັດພໍສົມຄວນໂດຍສະເພາະວິຕາມິນບີຊ່ວຍກະຕຸ້ນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍແລະເປັນແຫຼ່ງພະລັງງານ

ກະຕຸ້ນໃຫ້ເກີດຄວາມຮ້ອນອີກດ້ວຍ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງມີມູນສັດພວກມູນງົວ, ມູນຄວາຍ, ມູນໝູ, ມູນໄກ່ແລະປຸຍພັກທີ່ສະຫຼາຍໂຕແລ້ວແຕ່ມູນສັດດັ່ງກ່າວຕ້ອງປາສະຈາກແມງໄມ້ແລະໄຮທີ່ເປັນສັດຕູເຫັດໂດຍນໍາມູນສັດມາປະສົມກັບລະອອງເຂົ້າໃນອັດຕາສ່ວນ 1 ຕໍ່ 1 ໂດຍປະລິມານຫາກບໍ່ມີລະອອງເຂົ້າອາດຈະໃຊ້ຮໍາລະອຽດແທນ. ນອກຈາກນີ້, ອາຫານເສີມເຫັດເພື່ອງອາດຈະໃຊ້ກາກຝ້າຍ, ໃສ່ຍິ້ວປະສົມກັບຮໍາແກ່ກໍໄດ້ເຊັ່ນກັນ.

5. ໄມ້ແບບຫຼີ້ສັງໄມ້

ຈະມີລັກສະນະຄ້າຍກັບໄມ້ແບບທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດເພື່ອງແບບກອງເຕັ້ແຕ່ມີຂະໜາດນ້ອຍກ່ວາແບບໄມ້ທີ່ໃຊ້ເຮັດກອງປູກເຫັດເພື່ອງ ໂດຍໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວມີລັກສະນະຮູບຮ່າງເປັນຮູບສີ່ລ່ຽມຄາງໝູໂດຍມີຄວາມກ້ວາງດ້ານລຸ່ມ 30 ຊັງຕີແມັດຄວາມກ້ວາງດ້ານເທິງ 25 ຊັງຕີແມັດຍາວ 100 ຊັງຕີແມັດແລະສູງ 25 ຊັງຕີແມັດ.

ນອກຈາກນີ້, ຍັງໃຊ້ແຜ່ນໄມ້ກົດເປືອກຖົ່ວຂຽວເພື່ອສະດວກໃນການເຮັດກອງປູກໂດຍໃຊ້ໄມ້ແຜ່ນຂະໜາດກ້ວາງ 20 ຊັງຕີແມັດຍາວ 30 ຊັງຕີແມັດແລະມີດ້າມຈັບອີກເຊິ່ງມີລັກສະນະຄ້າຍຄືສະພາຍ.

6. ນໍ້າ

ນໍ້ານັບວ່າມີຄວາມສໍາຄັນໃນການຊ່ວຍເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມໃຫ້ກັບກອງປູກເຫັດເພື່ອງອາດໃຊ້ນໍ້າຈາກບໍ່ນໍ້າຕາມທຳມະຊາດຫຼືນໍ້າບາດານກໍໃຊ້ໄດ້ແຕ່ນໍ້າທີ່ນໍາມາໃຊ້ຈະຕ້ອງເປັນນໍ້າຈືດທີ່ສະອາດມີກົດເປັນກາງ (pH 7.0) ປາສະຈາກຄຣໍຣິນ, ບໍ່ມີກິ່ນເນົ້າເພັ່ນ, ບໍ່ເປັນນໍ້າເຄັມຫຼືນໍ້າ... ແລະປາສະຈາກສານເຄມີທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເຫັດເພື່ອງສ່ວນໃນກໍລະນີທີ່ຕ້ອງໃຊ້ນໍ້າປະປາຄວນຈະໂຕ່ງນໍ້າໄວ້ປະມານ 1-2 ມື້ເພື່ອໃຫ້ຄຣໍຣິນລະເທີຍອອກໄປບາງສ່ວນ.

7. ຜ້າພັດສຕິກ

ເນື່ອງຈາກການປູກເຫັດເພື່ອງໂດຍການໃຊ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວຈະຕ້ອງໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກຄຸມໜານເຫັດເພື່ອຊ່ວຍຮັກສາຄວາມຊຸ່ມແລະອຸນຫະພູມໃຫ້ເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງກຽມຜ້າພັດສຕິກໄວ້ໂດຍຈະໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກສີດຳຫຼືໃສກໍໄດ້ເຊິ່ງຜ້າພັດສຕິກນີ້ສາມາດໃຊ້ໄດ້ຫຼາຍຄັ້ງຫຼືຖ້າຫາຜ້າພັດສຕິກບໍ່ໄດ້ກໍອາດຈະໃຊ້ເປົ່າປຸຍຫຍິບຕິດກັນແລ້ວນໍາໄປລ້າງນໍ້າໃຫ້ສະອາດປາສະຈາກຄວາມເຄັມຂອງປຸຍ.

8. ໂຄງໄມ້ໃສ່

ອາດຈະໃຊ້ໂຄງເຫຼັກກໍໄດ້ເຊິ່ງອາດຈະໃຊ້ໃນການຂຶ້ນເປັນໂຄງເພື່ອໃຊ້ຈັບຍົດຜ້າພັດສຕິກທີ່ຄຸມກອງປູກເມື່ອກອງປູກມີອາຍຸໄດ້ 3-5 ມື້ຫຼັງຈາກເລີ່ມປູກໂດຍນຳໄປປັກໃຫ້ເປັນຮູບເຄິ່ງວົງມົນຫຼືຮູບຜ່າ..... ກອງປູກໃຫ້ມີຄວາມສູງບໍ່ນ້ອຍກ່ວາ 60 ຊັງຕີແມັດ.

9. ເພືອງເຂົ້າຫຼືເສດຫຍ້າແຫ້ງ

ອາດຈະໃຊ້ຈຳມຫຍ້າຄາແລະຫຍ້າແຝກຫຼືຈາດກໍໄດ້ໃຊ້ສຳລັບຄຸມກອງປູກເທັດເພືອງເພື່ອພາງແສງແດດບໍ່ໃຫ້ສ່ອງເຂົ້າໄປໃນກອງເທັດເພືອງຫຼາຍຈົນເກີນໄປເພາະຈະເຮັດໃຫ້ອຸນຫະພູມໃນກອງປູກເທັດເພືອງສູງຈົນເກີນໄປບໍ່ເໝາະສຳລັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເທັດເພືອງ.

10. ອື່ນໆ

ໄດ້ແກ່ບົວຫົດນ້ຳແບບຝອຍລະອຽດ, ຈົກ, ສຽມ, ຄາດສຳລັບພວນດິນແລະຖັງນ້ຳເປັນຕົ້ນຕ້ອງກຽມໄວ້ໃຫ້ພ້ອມກຽມວັດສະດຸອຸປະກອນໄວ້ພ້ອມແລ້ວຈຶ່ງເປັນຂັ້ນຕອນການເຮັດກອງປູກໂດຍປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

1. ກຽມສະຖານທີ່ປູກໂດຍໃຊ້ຈົກເສຍຫຍ້າອອກໃຫ້ໝົດແລ້ວປັບພື້ນທີ່ບໍລິເວນທີ່ຈະປູກເທັດເພືອງໃຫ້ພຽງພ້ອມກັບມີການຂຸດແລະພວນໜ້າດິນໃຫ້ລະອຽດເຊິ່ງການພວນດິນນັບເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການເພີ່ມຜົນຜະລິດເທັດເພືອງຫຼາຍເພາະການປູກດ້ວຍວິທີນີ້ດອກເທັດຈະເກີດເທິງພື້ນດິນຫຼາຍຖ້າໄດ້ມີການກຽມດິນຢ່າງຖືກຕ້ອງແລ້ວກໍຈະຊ່ວຍເພີ່ມຜົນຜະລິດເທັດເພືອງໄດ້ຢ່າງຫຼາຍ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງຫົດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມແລ້ວປະໄວ້ 1 ຄືນ.

2. ນຳເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວທີ່ກຽມໄວ້ໄປແຊ່ນ້ຳພໍອີ່ມໂຕແລ້ວຈຶ່ງນຳມາຖອກລວມກັນແລະຄຸມດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກປະໄວ້ 1 ຄືນເພື່ອໃຫ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວນຸ່ມແລະມີຄຸນສົມບັດທີ່ພ້ອມຈະເປື່ອຍສະຫຼາຍໄດ້ແຕ່ຕ້ອງລະວັງຢ່າໃຫ້ມີເຊື້ອຮາຂຶ້ນເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວເພາະຈະປູກເທັດເພືອງບໍ່ໄດ້ຜົນເຊິ່ງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ 1 ເປົ່າເຂົ້າສານສາມາດປູກເທັດເພືອງໄດ້ 10-12 ກອງ.

3. ກຽມອາຫານເສີມໃນປະລິມານທີ່ຂຶ້ນຢູ່ກັບສະຖານທີ່, ດັ່ງກ່າວຄືຖ້າເປັນດິນສວນທີ່ບໍ່ເຄີຍເຮັດສວນຜັກມາກ່ອນໃຫ້ໃຊ້ລະອອງເຂົ້າປະສົມມູນສັດເປັນອາຫານເສີມ 4 ປິດຕໍ່ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ 25 ກອງແຕ່ຖ້າເປັນດິນສວນທີ່ເຄີຍເຮັດສວນຜັກມາກ່ອນເຊິ່ງມີຄວາມອຸດົມສົມບູນ

ຫຼາຍອາດຈະໃຊ້ລະອອງເຂົ້າຢ່າງດຽວປະມານ 3 ປີດກໍພຽງພໍນໍາອາຫານເສີມມາປະສົມເຂົ້າກັນ ກັບນໍ້າແລ້ວໃຊ້ພັດສຕິກຄຸມໄວ້ 1 ຄົນ.

4. ຊ່ວງເວລາທີ່ເໝາະສົມໃນການປູກຄືຊ່ວງຕອນເຊົ້າທັງນີ້ເພື່ອຈະໄດ້ສະສົມຄວາມ ຮ້ອນຈາແສງຕາເວັນເກັບໄວ້ໃນໜານປູກເພື່ອໃຊ້ໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດເພື່ອງ ທີ່ຕ້ອງການອຸນຫະພູມສູງໃນໄລຍະ 1-5 ມື້ທໍາອິດເພາະສະນັ້ນຕ້ອງກຽມວັດສະດຸປູກ, ອາຫານ ເສີມແລະສະຖານທີ່ໃນຕອນແລງແລ້ວໝັກປະໄວ້ 1 ຄົນພໍຮຸ່ງເຊົ້າຈຶ່ງດໍາເນີນການປູກຕໍ່ໄປ.

5. ນໍາໄມ້ແບບມາວາງໄວ້ເທິງໜານທີ່ກຽມໄວ້ແລ້ວໂດຍການວາງກອງປູກໃຫ້ທົ່ວທ້າຍ ຂອງກອງປູກຢູ່ໃນແນວທິດຕາເວັນອອກ-ທິດຕາເວັນຕົກເພື່ອຈະໄດ້ຮັບແສງຕາເວັນໃຫ້ທົ່ວເຖິງ ຕະຫຼອດທັງໜານ, ຈາກນັ້ນໃຫ້ນໍາເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວທີ່ຜ່ານການແຊ່ນໍ້າແລ້ວໃສ່ລົງໄປໃນໄມ້ ແບບໃຊ້ມືເຂ່ຍເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວໃຫ້ສະໝໍ່າສະເໝີໃຊ້ແຜ່ນໄມ້ກົດໃຫ້ແໜ້ນສົມຄວນໃຫ້ຜິວທ້າ ລຽບສະໝໍ່າສະເໝີກັນໂດຍໃຫ້ຊັ້ນເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວໜາປະມານ 10 ຊັງຕີແມັດແລະທົດນໍ້າລົງ ເທິງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວໂດຍໃຊ້ບົວທົດນໍ້າເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເປືອກໝາກຖົ່ວຈັບກັນແໜ້ນພໍສົມຄວນ.

6. ຍົກໄມ້ແບບອອກແລ້ວເຮັດກອງປູກກອງຕໍ່ໄປໃຫ້ຫ່າງຈາກກັນປະມານ 1 ຄືບ ສ່ວນການເຮັດກອງປູກກອງຕໍ່ໆໄປຈະຄືກັນກັບເຮັດແບບກອງທໍາອິດເຊິ່ງໃນການປູກເຫັດເພື່ອງ ໜານໜຶ່ງຈະໃຊ້ໄມ້ແບບເຮັດກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວປະມານ 9-12 ກອງ.

7. ຫຼັງຈາກເຮັດກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວສໍາເລັດທັງໜານແລ້ວໃຫ້ພວນດິນລະຫວ່າງ ກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວແລະພື້ນທີ່ອ້ອມຮອບກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວທັງໝົດແລ້ວນໍາອາຫານ ເສີມພວກມູນສັດປະສົມກັບລະອອງເຂົ້າໃນອັດຕາສ່ວນ 1:1 ໂດຍປະລິມານປະສົມໃຫ້ເຂົ້າກັນ ກັບດິນບໍລິເວນຮອບກອງເປືອກຖົ່ວທີ່ໄດ້ພວນດິນໄວ້ໃຫ້ທົ່ວຫຼືອາດຈະໃຊ້ຮໍາແກ່ຫຼືຮໍາລະອຽດ ແທນກໍໄດ້, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງທົດນໍ້າໃຫ້ຊຸ່ມ.

8. ນໍາເຊື້ອເຫັດເພື່ອງບົບໃຫ້ເປັນຕ່ອນນ້ອຍໆແລ້ວນໍາໄປໂຮຍເທິງອາຫານ ເສີມຮອບກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວໂດຍພະຍາຍາມໂຮຍເຊື້ອເຫັດເພື່ອງໃຫ້ໃກ້ກັບຂອບກອງ ເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດແຕ່ບໍ່ໂຮຍເທິງກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປຈະໃຊ້ ເຊື້ອເຫັດເພື່ອງ 1 ຖົງຕໍ່ກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວ 5-6 ກອງ.

9. ໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກທີ່ມີຄວາມກ້ວາງປະມານ 1 ແມັດຄຸມກອງເປືອກຖົ່ວໃນລັກສະນະ ລຽບພຽງທົ່ວທັງໜານ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງໃຊ້ຈາກຫຼືຫຍ້າຄາຄຸມທັບເທິງຜ້າພັດສຕິກອີກຊັ້ນໜຶ່ງເພື່ອ ປ້ອງກັນແສງແດດເຊິ່ງຜ້າພັດສຕິກທີ່ຄຸມໄວ້ຈະຊ່ວຍຮັກສາຄວາມຊຸ່ມແລະອຸນຫະພູມໃນໜານ ເຫັດໃຫ້ເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງຕ້ອງລະມັດລະວັງບໍ່ໃຫ້ກອງ

ເປືອກຖົ່ວຖືກລົມ... ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຊຸ່ມຕໍ່າແລະຄວນຫາດິນມາທັບຕາມຂອບພັດສຕິກ ເພື່ອປ້ອງກັນລົມພັດຜ້າພັດສຕິກເປີດໂດຍຈະຄຸມກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວໄວ້ປະມານ 4 ມື້.

ເຊື້ອເຫັດເພືອງ	
ເປືອກຖົ່ວຂຽວ	
ເພືອງເຂົ້າ	
ມູນງົວ	

<p>ຮຳອ່ອນ</p>	
<p>ໄມ້ແບບ</p>	
<p>ໄມ້ດົ້ວ</p>	
<p>ຜ້າຢາງຄຸມເຂັ້ດ</p>	

<p>ຊ້ວນ ແລະ ຈີກ</p>	
<p>ບົວຫິດນ້ຳ</p>	

ຮູບທີ 10.1 ວັດສະດຸ ແລະ ອຸປະກອນໃນການປູກເຫັດເພື່ອງໂດຍການໃຊ້ເບືອກຖົ່ວຂຽວ

ຮູບທີ 10.2 ຂັ້ນຕອນການປຸກເທັດດ້ວຍເປືອກຖົ່ວຂຽວ

ກ ອະນາໄມພື້ນທີ່ຕາກແດດຂ້າເຊື້ອໄວ້ 1 ເດືອນ

ຂ ນໍ້າເອົາເປືອກຖົ່ວທີ່ໜັກໄວ້ ແລະ ອາຫານຫານເສີມມາອັດເປັນກ້ອນໃນໄມ້ແບບ

ຄ ການນໍາເອົາໄມ້ດົ້ວມາເຮັດເປັນໂຄງ

ງ ການເອົາຜ້າຢາງຄຸມໜານຫຼັງຈາກເຮັດແລ້ວທຸກຂັ້ນຕອນ ແລະ ນໍາເອົາເພື່ອງຄຸມ

10.2 ການດູແລຮັກສາກອງເຫັດ

ຫຼັງຈາກເຮັດການປູກເຫັດສໍາເລັດແລ້ວຕ້ອງໝັ່ນກວດວັດອຸນຫະພູມໃນໜານປູກທຸກມື້ເຊິ່ງລະດັບອຸນຫະພູມຄວນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 32-38 ອົງສາໃນລະດູຮ້ອນຕ້ອງໝັ່ນລະບາຍອາກາດຮ້ອນແລະອາກາດເສຍທີ່ເກີດຈາກກາກໝັກຂອງໃນກອງເປືອກຖົ່ວຂຽວໂດຍເປີດຜ້າພັດສຕິກອອກໝົດປະໄວ້ປະມານ 10-15 ນາທີໃນຊ່ວງເວລາ 6 ໂມງເຊົ້າຫຼື 5-6 ແລງຄືໃນຂະນະທີ່ສະພາບອາກາດພາຍນອກໜານປູກເຢັນລົງແລະຖ້າຄວາມຊຸ່ມໃນໜານປູກບໍ່ພຽງພໍໃຫ້ໂຮຍລະອອງນໍ້າລົງເທິງພື້ນດິນຫຼືບໍລິເວນວັດສະດຸທີ່ແຫ້ງນັ້ນ.

ຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອເຫັດເພື່ອງໄດ້ 5 ມື້ຄວນເອົາຫຍ້າຄາຫຼືໄພຫຍ້າທີ່ຄຸມໜານອອກແລະເປີດຜ້າພັດສຕິກທີ່ຄຸມກອງເປືອກຖົ່ວອອກເພື່ອໃຫ້ອາກາດລະບາຍຖ່າຍເທເຂົ້າໄປໃນໜານເຫັດ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງນໍາໂຄງໄມ້ໃຜ່ມາໂຄ້ງສຽບທີ່ຂອບໜານເຊິ່ງໜານໜຶ່ງຈະໃຊ້ໂຄງໄມ້ໃຜ່ປະມານ 4 ອັນພ້ອມໃຊ້ຜ້າພັດສີກຄຸມລົງເທິງໂຄງໄມ້ໃຜ່ແລະໃຊ້ໄພຫຍ້າຫຼືຫຍ້າຄາທັບອີກຊັ້ນໜຶ່ງເພື່ອປ້ອງກັນແສງແດດແລະບໍ່ໃຫ້ອຸນຫະພູມພາຍໃນສູງຫຼາຍໃນໄລຍະນີ້ຖ້າກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວແຫ້ງຈົນເກີນໄປກໍ່ສາມາດຫົດນໍ້າໃຫ້ຄວາມຊຸ່ມແກ່ກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວໄດ້ເພາະໃນໄລຍະນີ້ເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດຍັງບໍ່ມີການພັດທະນາໄປເປັນຕຸ່ມດອກເຫັດແຕ່ຖ້າໃຫ້ນໍ້າໃນໄລຍະທີ່ເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງລວມໂຕກັນເປັນຕຸ່ມດອກເຫັດແລ້ວຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດ...ເສຍຫາຍໄດ້ຈຶ່ງຕ້ອງລະມັດລະວັງເປັນຢ່າງຫຼາຍ.

ຫຼັງຈາກປູກໄປໄດ້ 8-9 ມື້ເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດເພື່ອງຈະລວມໂຕກັນພັດທະນາໄປເປັນຕຸ່ມດອກເຫັດນ້ອຍໆຂະໜາດເທົ່າຫົວເຂັມໝູດເຊິ່ງໃນໄລຍະນີ້ຄວນຮັກສາລະດັບຄວາມຊຸ່ມພາຍໃນໜານໃຫ້ເໝາະສົມຖ້າໜານປູກແຫ້ງຈົນເກີນໄປຄວນເພີ່ມຄວາມຊຸ່ມໃຫ້ແກ່ໜານເຫັດໂດຍໃຊ້ຫົວສິດທີ່ໃຊ້ສໍາລັບຜົນສານເຄມີສິດນໍ້າໃຫ້ເປັນຝອຍແຕ່ຕ້ອງລະມັດລະວັງຢ່າໃຫ້ຖືກດອກເຫັດໂດຍກົງເພາະຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດເນົາໄດ້ງ່າຍແລະໃນໄລຍະນີ້ເຫັດຈະຕ້ອງການອົກຊີເຈນແລະອຸນຫະພູມທີ່ຫຼຸດຕໍ່າລົງຄືຢູ່ໃນຊ່ວງ 28-32 ອົງສາ. ດັ່ງນັ້ນ, ໃນໄລຍະທີ່ເຫັດເພື່ອງມີດອກເຫັດຈຶ່ງຈໍາເປັນຢ່າງຍິ່ງທີ່ຈະຕ້ອງລະບາຍອາກາດຮ້ອນແລະອາກາດທີ່ເສຍອອກໄປຈາກໜານປູກ.

ຈົນກ່ວາຫຼັງປູກໄປໄດ້ປະມານ 11-13 ມື້ດອກເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕຈົນມີຂະໜາດໃຫ່ຍພໍທີ່ຈະເກັບກ່ຽວໄປຈໍາໜ່າຍໄດ້ໂດຍເລືອກເກັບດອກເຫັດທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະດອກຈູມເຊິ່ງຈະເລີນເຕີບໂຕຢູ່ເທິງພື້ນດິນອ້ອມຮອບກອງເປືອກໝາກຖົ່ວຂຽວການເກັບດອກເຫັດຄວນເກັບໂຕທີ່ເປັນຈຸ່ມລວມກັນແລະລະວັງຢ່າໃຫ້ກະທົບສະເທືອນດອກເຫັດທີ່ຍັງນ້ອຍຢູ່ເຊິ່ງການເກັບດອກເຫັດເພື່ອງຄວນເກັບໃນຕອນເຊົ້າມືດເຊິ່ງອາກາດຍັງເຢັນຢູ່ເຫັດຈະບໍ່ບານໄວເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດມີຄຸນນະພາບດີແລະເນື່ອງຈາກເຫັດເພື່ອງທີ່ປູກໄດ້ໂດຍໃຊ້ເປືອກຖົ່ວຂຽວນີ້ທີ່ບໍລິເວນກົກດອກມັກຈະມີດິນຫຼືປຸຍ

ຕິດອອກໄປພ້ອມ. ດັ່ງນັ້ນ, ຫາກໄດ້ມີການໃຊ້ມິດຕິກແຕ່ງບໍລິເວນກົກດອກເພື່ອໃຫ້ປາສະຈາກ
ດິນແລະປຸຍຄອກກໍຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດເພືອງນັ້ນໜ້າຮັບປະທານຍິ່ງຂຶ້ນ, ໃນການເກັບກຸ່ງດອກ
ເຫັດລຸ້ນທຳອິດຈະເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງຫຼາຍສ່ວນຜົນຜະລິດລຸ້ນທີ່ 2 ຈະຫຼຸດລົງ.

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 6
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 11 : ການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍ ແລະ ຜັກຕົບສົດ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເຟືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເຕັກນິກ ແລະ ຂະບວນການປູກເຫັດການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍແລະຜັກຕົບສົດ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍແລະຜັກຕົບສົດປະກອບດ້ວຍ: ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນໃນການປູກ, ເຕັກນິກຂະບວນການປູກເຫັດເຟືອງ ໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍແລະຜັກຕົບສົດ ແລະ ການດູແລຮັກສາ.

ການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍການໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາແລະຜັກຕົບສົດເປັນວິທີການປູກເຫັດເຟືອງທີ່ໃຊ້ວັດສະດຸທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍທີ່ສຸດໃນບາງທ້ອງຖິ່ນທົດແທນການໃຊ້ເຟືອງເຂົ້າເຊິ່ງມີປະລິມານໜ້ອຍແລະລາຄາແພງຂຶ້ນ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງເຮັດໃຫ້ປະຢັດເວລາແລະແຮງງານໃນການຕາກຜັກຕົບອີກເປັນວິທີການປູກເຫັດເຟືອງທີ່ເໝາະສົມກັບສະພາບທ້ອງຖິ່ນພາກໃຕ້ໂດຍສະເພາະນິຍົມປູກບໍລິເວນກ້ອງຮົ່ມໄມ້ໃນສວນຢາງພາລາແລະສວນປາມນໍ້າມັນເພາະຫຼັງຈາກເກັບຜົນຜະລິດເຫັດໝົດແລ້ວປ່ອຍປະໄວໃຫ້ເນົ້າເປື້ອຍກາຍເປັນປຸຍໃຫ້ແກ່ຢາງພາລາແລະປາມນໍ້າມັນໄດ້ປັນຢ່າງດີ.

11.1 ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ສໍາຄັນ

ວັດສະດຸອຸປະກອນທີ່ຈະຕ້ອງກຽມສໍາລັບການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍແລະຜັກຕົບສົດມີດັ່ງນີ້:

1. ຂີ້ເລື່ອຍ

ຂີ້ເລື່ອຍທີ່ຈະໃຊ້ໃນການປູກເຫັດເຟືອງຕ້ອງເປັນຂີ້ເລື່ອຍມາຈາກໄມ້ຢາງພາລາທີ່ສົດ ແລະ ໃໝ່ບໍ່ຕ້ອງຕາກລົມແລະແສງແດດຖ້າຫາກແຫ້ງໃຫ້ເອົາໄປພົມນໍ້າຈົນຊຸ່ມອີ່ມໂຕແຕ່ບໍ່ໃຫ້ປູກ ແລະເຊິ່ງຂີ້ເລື່ອຍຫາໄດ້ຈາກໂຮງເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາທົ່ວໄປໃນພາກໃຕ້.

2. ຜັກຕົບສົດ

ຄວນເປັນຜັກຕົບທີ່ສະອາດບໍ່ຄວນເກັບມາຈາກຄອງນ້ຳທີ່ເປື້ອນຕົ້ນຜັກຕົບທີ່ຄວນນຳມາໃຊ້ປູກເຫັດຄືຕົ້ນຜັກຕົບທີ່ຂ້ອນຂ້າງແກ່ໃບສີຂຽວເຂັ້ມເມື່ອເກັບມາແລ້ວຈຶ່ງຊອຍໃຫ້ເປັນຕ່ອນຍາວປະມານ 5-10 ຊັງຕີແມັດແລ້ວນຳໄປໃຊ້ປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ທັນທີ.

3. ໄມ້ແບບ

ໃນການປູກເຫັດເພື່ອງໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍແລະຜັກຕົບສົດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ໄມ້ແບບຊ່ວຍໃນການເຮັດກອງປູກເຊັ່ນດຽວກັນໄມ້ແບບມີລັກສະນະເປັນຮູບຄາງໝູມີສະເພາະຂອບທາງຂ້າງ 4 ດ້ານທາງເທິງແລະທາງລຸ່ມເປີດໂລ່ງທາງເທິງມີຂະໜາດນ້ອຍກ່ວາທາງລຸ່ມເລັກນ້ອຍເພື່ອໃຫ້ຍົກໄມ້ແບບອອກຈາກກອງປູກເຫັດໄດ້ງ່າຍຂະໜາດໄມ້ແບບທີ່ນິຍົມທົ່ວໄປຄືຂອບທາງລຸ່ມກ້ວາງ 30 ຊັງຕີແມັດຂອບທາງເທິງກ້ວາງ 25 ຊັງຕີແມັດຍາວ 100 ຊັງຕີແມັດແລະສູງ 30 ຊັງຕີແມັດ.

4. ຜ້າພັດສຕິກ

ໃຊ້ສຳລັບປິດກອງປູກເຫັດເພື່ອຮັກສາຄວາມຊຸ່ມແລະອຸນຫະພູມພາຍໃນກອງປູກເຫັດໃຫ້ເໝາະສົມຕໍ່ການເກີດດອກເຫັດເຊິ່ງອາດໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກໃສ່ຫຼືສີກໍໄດ້ຫຼືນຳໃຊ້ເປົ່າປຸຍທີ່ນຳມາຕັດຜ່າເຄິ່ງແລ້ວນຳມາຫຍິບຕໍ່ກັນໃຫ້ມີຂະໜາດຕາມຕ້ອງການກຳສາມາດນຳໃຊ້ຄຸມໜານປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນ.

5. ສະຖານທີ່ປູກ

ຄວນເປັນບ່ອນພຽງພື້ນດິນ, ຄອນກຣີດ, ໃນບ່ອນຮົ່ມແລະເຮືອນຮົ່ມຫຼືກາງແດດກໍໄດ້ພື້ນດິນທີ່ໃຊ້ປູກຈະຕ້ອງບໍ່ມີມົດ, ປວກ, ນ້ຳມັນ, ສານເຄມີແລະຄວນເປັນພື້ນທີ່ເຊິ່ງບໍ່ເຄີຍປູກເຫັດເພື່ອງມາກ່ອນແຕ່ຖ້າພື້ນດິນນັ້ນມີປຸຍໝັກທີ່ສະຫຼາຍໂຕແລ້ວເຊັ່ນ: ຂີ້ເລື່ອຍແລະມູນສັດຍິ່ງດີ.

6. ເຊື້ອເຫັດເພື່ອງ

ຄວນເລືອກເຊື້ອເຫັດເພື່ອງທີ່ມີເສັ້ນໂຍຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມຖົງແລ້ວກ່ອນເຊື້ອລວມໂຕກັນແໜ້ນ, ບໍ່ອ່ອນຫຼືແກ່ຈົນເກີນໄປ, ບໍ່ມີກິ່ນເນົ່າບູດ, ບໍ່ມີເຊື້ອຣາດຳ, ເຊື້ອຣາຊຽວແລະເຊື້ອຣາຊະນິດື່ນໆຂຶ້ນປະປົນ.

10.2 ຂັ້ນຕອນການເຮັດກອງປູກ

ຂັ້ນຕອນໃນການປູກເທັດເຟືອງ ໂດຍໃຊ້ຂີ້ເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາແລະຜັກຕົບສົດນັ້ນສາມາດປະຕິບັດໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນກັບການປູກເທັດເຟືອງແບບກອງເຕ້ຍພຽງແຕ່ປ່ຽນວັດສະດຸຈາກເຟືອງເຂົ້າແລະອາຫານເສີມມາເປັນຂີ້ເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາແລະຜັກຕົບສົດຄວນເຮັດການປູກຕອນເຂົ້າເພື່ອຈະໄດ້ເກັບສະສົມຄວາມຮ້ອນຈາກແສງແດດໄວ້ໃນໜານປູກໃຫ້ເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຊື້ອເທັດເຟືອງເຊິ່ງມີຂັ້ນຕອນການປູກດັ່ງນີ້:

1. ວາງໄມ້ແບບລົງເທິງພື້ນພຽງ ໂດຍວາງຫົວທ້າຍຂອງການປູກຢູ່ໃນແນວທິດຕາເວັນອອກ-ທິດຕາເວັນຕົກເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບແສງສະຫວ່າງແລະຄວາມຮ້ອນສະໝໍ່າສະເໝີທັງກອງ.
2. ແຊ່ຂີ້ເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາໃນນໍ້າຈົນຊຸ່ມແລ້ວໃສ່ຂີ້ເລື່ອຍລົງໃນໄມ້ແບບໃຫ້ໜາປະມານ 5-7 ຊັງຕີແມັດໃຊ້ມີກົດໃຫ້ແໜ້ນພໍສົມຄວນ.
3. ໃສ່ຜັກຕົບທີ່ຊອຍເປັນທ່ອນໆແລ້ວລົງເທິງຂີ້ເລື່ອຍສະເພາະບໍລິເວນຮອບໆຕິດກັບໄມ້ແບບໜາປະມານ 2-3 ຊັງຕີແມັດ.
4. ບົບເຊື້ອເທັດເຟືອງໃຫ້ເປັນຕ່ອນນ້ອຍໆແລ້ວນໍາເຊື້ອເທັດເຟືອງໂຮຍທັບຜັກຕົບໂດຍໂຮຍເຊື້ອເທັດເຟືອງຊັ້ນລະປະມານ 1 ໃນ 3 ຂອງຄົງເປັນອັນວ່າສໍາເລັດຊັ້ນທີ 1.
5. ເຮັດຊັ້ນທີ 2, 3, 4 ແລະ 5 ເຊັ່ນດຽວກັນກັບຊັ້ນທີ 1.
6. ປົດທັບຫຼັງກອງດ້ວຍຂີ້ເລື່ອຍຈິ່ງຍົກໄມ້ແບບອອກໄປເລີ່ມເຮັດກອງຖັດໄປໂດຍໃຫ້ກອງປູກທ່າງກັນປະມານ 15-30 ຊັງຕີແມັດສ່ວນພື້ນທີ່ລະຫວ່າງກອງໃຫ້ໃສ່ຜັກຕົບສົດແລະຂີ້ເລື່ອຍແລ້ວໂຮຍເຊື້ອເທັດເຟືອງລົງໄປເຮັດແບບນີ້ໃຫ້ໄດ້ໜານລະ 5-10 ກອງແຕ່ຖ້າໃນລະດູຮ້ອນຄວາມຮ້ອນຈະເກີດສະສົມຫຼາຍຈິ່ງບໍ່ຄວນກອງເກີນໜານລະ 5 ກອງເວັ້ນໄລຍະທ່າງລະຫວ່າງກອງໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.
7. ຫຼັງຈາກເຮັດກອງປູກສໍາເລັດແລ້ວຈິ່ງຫົດນໍ້າໃຫ້ຊຸ່ມຕະຫຼອດໜານຈາກນັ້ນຈິ່ງນໍາຜ້າພັດສຕິກຄຸມກອງປູກທັງໝົດໂດຍໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກ 2 ຜືນຄຸມກອງທັບກັນເຄິ່ງກາງຕາມຄວາມຍາວແລ້ວຄຸມທັບດ້ວຍໄພຫຍ້າຫຼືເຟືອງເຂົ້າເພື່ອເກັບຮັກສາຄວາມຊຸ່ມແລະອຸນຫະພູມໄວ້.

<p>ເຊື້ອເຫັດເພືອງ</p>	
<p>ຂີ້ເລື້ອຍໄມ້ຢາງພາລາໃໝ່ ແລະ ສົດ</p>	
<p>ຜັກຕົບແກ່</p>	
<p>ຜ້າຢາງຄຸມເຫັດ</p>	

ໄມ້ແບບ	
ຊ້ວນ ແລະ ຈີກ	
ບົວຫິດນ້ຳ	

ຮູບທີ 11.1 ວັດສະດຸອຸປະກອນ

ຮູບທີ 11.2 ຂັ້ນຕອນການປູກເຫັດເພືອງກອງເຕ້ຍດ້ວຍຂີ້ເລື່ອຍໄມ້ຢາງພາລາ ແລະ ຜັກຕົບ
 ກ ນຳເອົາຂີ້ເລື່ອຍທີ່ແຊ່ນ້ຳໃສ່ໃນໄມ້ແບບ ແລະ ທັບໃຫ້ແໜ້ນ
 ຂ ນຳເອົາຜັກຕົບໂຮຍຂອບໄມ້ແບບ ແລະ ຫົວເຊື້ອເຫັດປົກອກຮອບ
 ຄ , ງ ຍົກໄມ້ແບບອອກ ແລະ ຫົດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມທົ່ວກອງ
 ຈ ປົກດ້ວຍຜ້າຢາງ ແລະ ເພືອງອີກຮອບ

10.3 ການດູແລຮັກສາກອງປູກເຫັດ

ຫຼັງຈາກເຮັດກອງປູກເຫັດສໍາເລັດຈະຕ້ອງໝັ່ນກວດສອບອຸນຫະພູມໃນໜານປູກທຸກໆມື້ ອຸນຫະພູມບໍ່ຄວນໃຫ້ເກີນ 37-38 ອົງສາ ໂດຍສະເພາະໃນລະດູຮ້ອນຕ້ອງໄດ້ໝັ່ນລະບາຍ ອາກາດເສຍອອກແລະຄວາມຮ້ອນໃນໜານອອກໂດຍເປີດຜ້າພັດສຕິກອອກໝົດແລ້ວປະມານ 10-15 ນາທີໃນຊ່ວງເວລາ 6 ໂມງເຊົ້າແລະ 6 ໂມງແລງແຕ່ຖ້າຄວາມຊຸ່ມໃນໜານປູກບໍ່ພຽງພໍ ກໍ່ສາມາດພິມລະອອງນໍ້າລົງພື້ນດິນຫຼືບໍລິເວນໜານທີ່ແຫ້ງໄດ້.

ຫຼັງຈາກປູກໄປໄດ້ປະມານ 3-5 ມື້ເສັ້ນໄຍເຫັດເພື່ອງຈະເລີ່ມລວມໂຕກັນເປັນດອກ ເຫັດນ້ອຍໆຈຶ່ງໃຊ້ໄມ້ໃຜ່ປັກເຮັດເປັນໂຄງກອງລະ 5-6 ອັນເພື່ອຍົກຜ້າພັດສຕິກບໍ່ໃຫ້ຕິດກັບຫຼັງ ກອງເຫັດແລ້ວຄຸມດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກແລະໄພຫຍ້າເພື່ອປ້ອງກັນແສງແດດໃນໄລຍະທີ່ເສັ້ນໄຍລວມ ໂຕກັນເປັນດອກເຫັດນີ້ເຫັດເພື່ອງຈະຕ້ອງການອາກາດຫຼາຍແລະຕ້ອງການອຸນຫະພູມລະຫວ່າງ 28-32 ອົງສາເພາະສະນັ້ນໄລຍະນີ້ຈຶ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງໝັ່ນລະບາຍອາກາດຮ້ອນແລະອາຍແກັດ ເສຍຕ່າງໆອອກໄປຈາກໜານປູກໃຫ້ຫຼາຍທີ່ສຸດໃນຂະນະດຽວກັນກໍ່ຕ້ອງເພີ່ມນໍ້າໃນໜານປູກໃຫ້ມີ ຄວາມຊຸ່ມພຽງພໍອີກໂດຍຈະສາມາດເກັບດອກເຫັດໄດ້ພາຍໃນ 8-10 ມື້ຫຼັງຈາກປູກ.

ອົງປະກອບການຮຽນ	ໜ້າ: 27
ຊື່ອົງປະກອບການຮຽນທີ 12 : ການປູກເຫັດເພືອງ	
ຊື່ໂມດູນ: ການປູກເຫັດເພືອງ	ລະຫັດ:
ຊື່ອາຊີບ: ການປູກຝັງ	

ຈຸດປະສົງ:

ພາຍຫຼັງທີ່ສໍາເລັດການຮຽນອົງປະກອບການຮຽນນີ້ທ່ານຈະມີຄວາມຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບເຕັກນິກຂະບວນໃນການປູກ ແລະ ວັດສະດູປູກທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍໃນການເຫັດການປູກເຫັດເພືອງ.

ພາກສະເໜີ

ເນື້ອໃນທີ່ທ່ານຈະໄດ້ຮຽນການປູກເຫັດເພືອງປະກອບດ້ວຍ: ເຕັກນິກຂະບວນການປູກເຫັດເພືອງ ໂດຍໃຊ້ທະລາຍປາມນໍ້າມັນ, ການປູກເຫັດເພືອງ ໂດຍການໃຊ້ກ້ອນເຫັດຄົງທີ່ຖິ້ມແລ້ວ, ການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມ, ການປະຕິບັດກັບດອກເຫັດຫຼັງເກັບກ່ຽວ, ການຕະຫຼາດເຫັດເພືອງ ແລະ ພະຍາດທີ່ສໍາຄັນຂອງເຫັດເພືອງ.

12.1 ການປູກເຫັດເພືອງ ໂດຍໃຊ້ທະລາຍປາມນໍ້າມັນ

ເນື່ອງຈາກກາກທະລາຍປາມນໍ້າມັນເປັນວັດສະດຸເຫຼືອໃຊ້ຈາກການກະເສດທີ່ມີຈໍານວນຫຼາຍຈຶ່ງຊອກຫາໄດ້ບໍ່ຍາກ ໂດຍສະເພາະທາງພາກໃຕ້ຂອງໄທ ໂດຍປະກອບກັບກາກທະລາຍປາມນໍ້າມັນມີອາຫານຂອງເຫັດເພືອງຫຼາຍກວ່າວັດສະດຸອື່ນໆ. ດັ່ງນັ້ນ, ກາກທະລາຍປາມນໍ້າມັນຈຶ່ງເໝາະສົມຢ່າງຍິ່ງໃນການໃຊ້ເປັນວັດຖຸຫຼັກໃນການປູກເຫັດເພືອງ ໂດຍມີຂັ້ນຕອນແລະວິທີການດັ່ງນີ້:

1. ສະຖານທີ່ປູກແລະການກຽມດິນ

ສະຖານທີ່ປູກເຫັດເພືອງຄວນເປັນບ່ອນພື້ນທີ່ພຽງ, ບໍ່ມີນໍ້າຂັງ, ຄວນເປັນພື້ນທີ່ປູກພືດໄດ້, ບໍ່ມີເຊື້ອພະຍາດແລະສານເຄມີປະປົນຢູ່ໃນດິນໃຫ້ເຮັດການກຽມດິນ ໂດຍການຂຸດປື້ນໜ້າດິນກັບແລະສັບດິນໃຫ້ລະອຽດ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງຍົກໃຫ້ເປັນໜານຍາວແລ້ວ ໂຮຍປູນຂາວບາງໆລົງເທິງໜ້າດິນ.

2. ການກຽມວັດສະດຸປູກ

ທະລາຍປາມນໍ້າມັນທີ່ນໍາມາໃຊ້ເປັນວັດສະດຸຄວນເປັນທະລາຍປາມທີ່ໃໝ່ສົດຫຼືຂ້ອນຂ້າງໃໝ່ກຽມວັດສະດຸປູກໂດຍການນໍາທະລາຍປາມນໍ້າມັນມາກອງຮວມກັນແລ້ວຫົດດ້ວຍນໍ້າປູນຂາວໃຫ້ປຽກຊຸ່ມໂດຍໃຊ້ປູນຂາວ 1 ກິໂລກຼາມຕໍ່ນໍ້າ 20 ລິດ, ຈາກນັ້ນຄຸມດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກໄວ້ເພື່ອກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມຮ້ອນປະມານ 5-7 ມື້ໂດຍປິ່ນກັບກອງທະລາຍປາມ 3 ມື້ຕໍ່ຄັ້ງແລ້ວຈຶ່ງນໍາໄປໃຊ້ເປັນວັດສະດຸປູກເຫັດເຟືອງໄດ້.

3. ການກຽມອາຫານເສີມ

ອາຫານເສີມທີ່ໃຊ້ໃນການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍໃຊ້ທະລາຍປາມນໍ້າມັນຄືມູນສັດຕາກແຫ້ງຫຼືຍ່ອຍສະຫຼາຍຈົນເຈືອຈາງແລ້ວມູນສັດຕ່າງໆໄດ້ແກ່ມູນ: ງົວ, ຄວາຍ, ໝູແລະໄກ່ຫຼືໃຊ້ອາຫານເສີມອື່ນໆເຊັ່ນ: ລະອອງເຂົ້າຫຼືຄາຍເຂົ້າເປັນຕົ້ນ.

4. ການເລືອກເຊື້ອເຫັດເຟືອງ

ເຊື້ອເຫັດເຟືອງທີ່ໃຊ້ປູກຄວນເລືອກເຊື້ອທີ່ບໍ່ມີແມງໄມ້ຫຼືເຊື້ອຈຸລິນຊີອື່ນໆເຊັ່ນ: ເຊື້ອຣາດໍາ, ເຊື້ອຣາຊຽວ, ເຊື້ອຣາເຫຼືອງ, ເຊື້ອຣາຂາວແລະອື່ນໆມາປະປົນນໍາໂດຍຈະເຫັນສະເພາະເສັ້ນໄຍສີຂາວເຊິ່ງມີລັກສະນະເປັນເສັ້ນໄຍຍາວໜາແໜ້ນລາມຕໍ່ເນື່ອງໃນອາຫານປະສົມຈາກປາກຖົງເຖິງກົ້ນຖົງຈົນເປັນກ້ອນເຊື້ອທີ່ເກາະກັນບໍ່ຫຼຸດຫຼົ່ນແຍກຈາກກັນເສັ້ນໄຍເລີ່ມຈັບກັນເປັນຕຸ່ມດອກນ້ອຍໆມີກິ່ນຫອມຂອງເຫັດເຟືອງແລະບໍ່ມີກິ່ນບູດ.

5. ຊ່ວງເວລາປູກແລະການວາງແນວກອງປູກ

ຊ່ວງເວລາປູກທີ່ເໝາະສົມຄືຄວນປູກໃນຕອນຊ່ວງເຊົ້າທັງນີ້ເພື່ອຈະໄດ້ສະສົມຄວາມຮ້ອນຈາກແສງຕາເວັນທີ່ເກັບໄວ້ໃນໜານປູກເພື່ອການກະຕຸ້ນການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດເຟືອງເຊິ່ງຈະຕ້ອງການອຸນຫະພູມສູງໃນໄລຍະ 1-5 ມື້ທໍາອິດ.

6. ວິທີການປູກ

ວິທີການປູກເຫັດເຟືອງໂດຍໃຊ້ທໍາລາຍປາມນໍ້າມັນເລີ່ມຈາກຫົດນໍ້າເທິງໜານປູກໄດ້ກຽມດິນໄວ້ແລ້ວຈາກນັ້ນຈຶ່ງນໍາທະລາຍປາມທີ່ຜ່ານການໝັກໄວ້ແລ້ວມາລຽງເທິງໜານປູກພ້ອມກັບຫວ່ານເຊື້ອເຫັດລົງເທິງແຕ່ລະທະລາຍປາມທີ່ຊັບຊ້ອນກັນໂດຍໃຫ້ມີລັກສະນະເປັນຮູບສີ່ຫຼ່ຽມທີ່ມີຄວາມກວ້າງ 30 ຊັງຕີແມັດຍາວ 100 ຊັງຕີແມັດ, ສູງ 30-45 ຊັງຕີແມັດ, ສໍາເລັດແລ້ວຈຶ່ງ

ເລື່ອນໄປເຮັດກອງທະລາຍປາມກອງຕໍ່ໄປໃຫ້ແຕ່ລະກອງທ່າງກັນປະມານ 1-2 ຄົບ ແລະ ຂະ ໜານຫັນແຕ່ລະກອງເຮັດຕາມຂັ້ນຕອນເກົ່າທຸກກອງຈົນໄດ້ຈຳນວນກອງປະມານ 10-20 ກອງ.

ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ໂຮຍອາຫານເສີມບໍລິເວນຮອບກອງປູກ ແລະ ລະຫວ່າງກອງປູກທຸກ ກອງສຳເລັດແລ້ວຈຶ່ງໂຮຍເຊື້ອເຫັດເພື່ອງທັບບາງໆທົດນໍ້າໃຫ້ຊຸ່ມທົ່ວໜານປິດໜານທະລາຍປາມ ດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກໂດຍໃຫ້ຜ້ານພັດສຕິກ 2 ຜືນກ່າຍທັບກັນເຄິ່ງກາງຕາມຄວາມຍາວແລ້ວຄຸມທັບ ເພື່ອງເຂົ້າໜາປະມານ 4-5 ຊັງຕີແມັດຫຼືວັດສະດຸອື່ນກໍໄດ້ເຊັ່ນ: ໄພຫຍ້າຫຼືໃບຕົ້ນໝາກພ້າວເພື່ອ ຮັກສາອຸນຫະພູມໃນໜານບໍ່ໃຫ້ປ່ຽນແປງໄວແລະຫຼາຍເກີນໄປເສັ້ນໂຍເຫັດເພື່ອງຈະລວມໂຕເປັນ ດອກເຫັດນ້ອຍໆພາຍໃນ 4-5 ມື້ຈຶ່ງເປີດຜ້າພັດສຕິກອອກເພື່ອລະບາຍຄວາມຮ້ອນແລະອາກາດ ພາຍໃນໜານປູກອອກແລະເປັນການເພີ່ມອາກາດບໍລິສຸດເພື່ອໃຫ້ເກີດເປັນດອກເຫັດເພື່ອງທີ່ ສົມບູນຕໍ່ໄປພ້ອມກັນນັ້ນໃຫ້ຍົກໂຄງໄມ້ໃຜ່ຍາວຕະຫຼອດແນວປູກສູງ 60 ຊັງຕີແມັດເພື່ອກັນບໍ່ໃຫ້ ພັດສຕິກຕິດກັບກອງເຫັດແລ້ວຄຸມດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກແລະເພື່ອງເຂົ້າໄວ້ຄືເກົ່າຕໍ່ມາປະມານ 2-3 ມື້ກໍເກັບດອກເຫັດໄດ້.

7. ການເຮັດໃຫ້ເກີດດອກເຫັດລຸ້ນທີ 2

ເນື່ອງຈາກການປູກເຫັດເພື່ອງດ້ວຍກາກທະລາຍປາມນັ້ນຈະມີດອກເຫັດເກີດຂຶ້ນໃຫ້ ເກັບກຸ່ວໄດ້ບໍ່ໜ້ອຍເກົ່າ 2-3 ລຸ້ນເພາະວ່າກາກທະລາຍປາມນີ້ຈະມີອາຫານເຫັດເພື່ອງ ຫຼາຍກວ່າວັດສະດຸປູກຢ່າງອື່ນແຕ່ຜົນຜະລິດທີ່ໄດ້ຈະໜ້ອຍກວ່າຄັ້ງທຳອິດ.

ເຖິງວ່າຫຼັງຈາກການເກັບກຸ່ວຜົນຜະລິດຄັ້ງທຳອິດໄປແລ້ວກາກທະລາຍປາມນີ້ຍັງ ມີທາດອາຫານບາງຢ່າງທີ່ເຫັດເພື່ອງຕ້ອງການສູງຢູ່ກໍຕາມແຕ່ທາດອາຫານບາງຢ່າງເຊັ່ນ: ວິຕາມິນແລະຮໍໂມນອາດຈະຖືກໃຊ້ໄປໝົດຫຼືເຫຼືອໃນປະລິມານໜ້ອຍປະກອບກັບວັດສະດຸປູກ ອາດຈະເປັນກົດສູງຢິ່ງຂຶ້ນເພາະວັດສະດຸປູກຍ່ອຍສະຫຼາຍໄປດົນແລ້ວ. ດັ່ງນັ້ນ, ຖ້າຕ້ອງການ ເກັບກຸ່ວຜົນຜະລິດໃນຄັ້ງທີ່ສອງໃຫ້ຄຸ້ມຄ່າຕໍ່ການລໍຄອຍຈຳເປັນຕ້ອງມີການເສີມອາຫານທີ່ ຂາດແຄນເຂົ້າໄປດ້ວຍວິທີການດັ່ງນີ້:

- 1) ເກັບດອກເຫັດທີ່ເນົ່າເສຍອອກໃຫ້ໝົດ.
- 2) ໃຫ້ອາຫານເສີມໂດຍການໂຮຍເທິງດິນແລະຫຼັງກອງປູກ.
- 3) ຫົດນໍ້າປະສົມຮໍໂມນໂວວາຕິກ້າ (ຮໍໂມນດຳຝາຂຽວ) ແລະ ຮໍໂມນຂຽວຢ່າງລະ 1 ຝາຕໍ່ນໍ້າ 20 ລິດຫົດເທິງຫຼັງກອງປູກເພື່ອໃຫ້ອາຫານເສີມທີ່ໂຮຍໄວ້ເທິງກອງລະລາຍເຂົ້າໄປໃນ ກອງ.

4) ເຮັດການຄຸມກອງດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກແລະວັດສະດຸຄຸມເຊັ່ນດຽວກັບຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວພ້ອມທັງສິດຢາຂ້າແມງໄມ້ບໍລິເວນຮອບງຽນອກຫຼັງຈາກຄຸມກອງ, ແລ້ວແຕ່ໄລຍະເວລາທີ່ເຊື້ອເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕໃນຂັ້ນຕອນນີ້ຈະສັ້ນກ່ວາຄືຈະໃຊ້ເວລາພຽງ 3 ມື້ເທົ່ານັ້ນ.

5) ການເປີດກອງເພື່ອກະຕຸ້ນໃຫ້ເສັ້ນໄຍເຫັດລວມໂຕກັນເປັນດອກແລະເພື່ອການເກັບດອກເຫັດໃຫ້ປະຕິບັດເຊັ່ນດຽວກັນກັບຂັ້ນຕອນທຳອິດທຸກປະການ.

6) ຫຼັງຈາກການທີ່ໃຊ້ກາກປາມນໍ້າມັນປູກເຫັດສຳເລັດແລ້ວກາກປາມນໍ້າມັນຈະຍັງມີອາຫານທີ່ເປັນປະໂຫຍດຕໍ່ເຫັດຊະນິດອື່ນຫຼືພືດເປັນຢ່າງດີ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄວນນຳກາກປາມນໍ້າມັນທີ່ໃຊ້ສະເພາະປູກເຫັດເພື່ອງແລ້ວນີ້ໄປໃຊ້ປະໂຫຍດໃນການນຳໄປປູກເຫັດຊະນິດອື່ນເຊັ່ນ: ເຫັດນາງພ້າແລະເຫັດນາງລົມເປັນຕົ້ນຫຼືອາດຈະໃຊ້ປຸຍໝັກສຳລັບນຳໄປໃສ່ຕົ້ນພືດໂດຍການເອົາໄປກອງໂຮມກັນໄວ້ແລ້ວເຕີມປຸຍວິທະຍາສາດລົງໄປພຽງເລັກນ້ອຍແລະໃສ່ປູນຂາວປັບໃຫ້ເປັນກາງເຮັດການພິກກອງ 3-4 ຄັ້ງທ່າງກັນປະມານ 7-10 ມື້ກໍຈະໄດ້ປຸຍໝັກທີ່ເນົາສະຫຼາຍເປັນຢ່າງດີເໝາະທີ່ຈະນຳໄປໃສ່ເປັນປຸຍຕົ້ນໄມ້.

12.2 ການປູກເຫັດເພື່ອງໂດຍການໃຊ້ກ້ອນເຫັດຖົງທີ່ຖິ້ມແລ້ວ

ກ້ອນວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກເຫັດນາງລົມ, ເຫັດນາງພ້າແລະເຫັດເປົ່າຮີ້ແລ້ວສາມາດນຳມາໃຊ້ເປັນວັດສະດຸປູກສຳລັບປູກເຫັດເພື່ອງໄດ້ເປັນການນຳເອົາກ້ອນວັດສະດຸທີ່ປູກເຫັດແລ້ວນຳມາໃຊ້ປະໂຫຍດໃຫ້ຄຸ້ມຄ່າໂດຍບໍ່ຕ້ອງຖິ້ມໃຫ້ເປັນຂີ້ເຫຍື້ອແລະເມື່ອຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ນຳມາໃຊ້ປູກເຫັດເພື່ອງສຳເລັດແລ້ວສາມາດນຳມາໃຊ້ໄປເປັນປະໂຫຍດເປັນປຸຍໝັກສຳລັບໃສ່ຕົ້ນໄມ້ໄດ້ອີກ.

1. ຂັ້ນຕອນການປູກ

ການປູກເຫັດເພື່ອງໂດຍການໃຊ້ກ້ອນເຫັດຖົງທີ່ຖິ້ມແລ້ວມີຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

1) ກຽມສະຖານທີ່ປູກໂດຍການຈັດການວັດສະພືດອອກໃຫ້ໝົດແລະປັບດິນໃຫ້ລຽບຈາກນັ້ນຈຶ່ງສິດນໍ້າລົງເທິງດິນແລ້ວປະໄວ້ 1 ຄືນພ້ອມກັນນັ້ນໃຫ້ແຊ່ເພື່ອງໄວ້ຖ້າເປັນປາຍເພື່ອງໃຫ້ແຊ່ໄວ້ 1 ຄືນຫຼືສິດນໍ້າຜົນເທິງກອງເພື່ອງຢຽບໃຫ້ປຽກຊຸ່ມແລ້ວໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກຄຸມໄວ້ 1 ຄືນ.

2) ນຳກ້ອນເຫັດທີ່ກຽມໄວ້ມາໃສ່ໄມ້ແບບລັກສະນະເປັນສີ່ຫຼ່ຽມຄາງໝູທີ່ມີທາງລຸ່ມກ້ວາງ 35 ຊັງຕີແມັດ, ທາງເທິງກ້ວາງ 30 ຊັງຕີແມັດ, ຍາວ 80-100 ຊັງຕີແມັດແລະສູງ 30 ຊັງຕີແມັດໂດຍວາງໄມ້ແບບໃຫ້ທາງລຸ່ມລົງເທິງພື້ນດິນ, ຈາກນັ້ນຈຶ່ງນຳກ້ອນເຫັດມາລຽງໃນໄມ້ແບບໃນລັກສະນະໃຫ້ປາກຖົງປິ້ນກັບດ້ານຂ້າງໄມ້ແບບສ່ວນດ້ານກ້ວາງລຽງຈົນເຕັມ.

3) ໃຊ້ມິດອີໂຕ້ສັບຖົງກ້ອນເຫັດໃຫ້ຂາດພໍປະມານທຸກກ້ອນແລ້ວນຳເຟືອງທີ່ແຊ່ໄວ່ມາວາງ ທັບລົງເທິງຖົງເຫັດໃຫ້ໜາປະມານ 1 ຊັງຕີແມັດໂດຍວາງໃຫ້ຕິດຂອບໄມ້ແບບ.

4) ນຳອາຫານເສີມ (ໄສ້ຍື້ວຫຼືຜັກຕົບສັບຕາກແຫ້ງ) ມາແຊ່ນຳໃຫ້ຊຸ່ມແລ້ວນຳມາໂຮຍເທິງ ກອງປູກຈາກຂອບໄມ້ແບບເຂົ້າໄປປະມານ 5 ຊັງຕີແມັດໂດຍຮອບແລ້ວພົມນ້ຳລົງເທິງກອງປູກ ປະມານເຄິ່ງກະບ່ອງບົວຫົດນ້ຳ.

5) ນຳເຊື້ອເຫັດເຟືອງມາບົບໃຫ້ເປັນຕ່ອນນ້ອຍໆແລ້ວໄປໂຮຍບໍລິເວນກອງປູກໂດຍຮອບ ເປັນອັນສຳເລັດຊັ້ນທີ່ 1.

6) ເຮັດແບບດຽວກັນກັບຊັ້ນທີ່ 1 ຈົນຄົບ 3 ຊັ້ນຈຶ່ງຖອດໄມ້ແບບອອກໄປເລີ່ມເຮັດກອງຕໍ່ ໄປໂດຍເວັ້ນໄລຍະຫ່າງກັນ 15 ຊັງຕີແມັດແຕ່ຖ້າປູກໃນຊ່ວງລະດູຮ້ອນແລະລະດູຝົນຄວນເວັ້ນ ໄລຍະຫ່າງປະມານ 25-30 ຊັງຕີແມັດແລະເຮັດກອງປູກຕໍ່ໄປຈົນໄດ້ປະມານ 8 ກອງຫຼືຕາມ ຄວາມເໝາະສົມ.

7) ພື້ນທີ່ລະຫວ່າງກອງປູກໃຫ້ໂຮຍເຊື້ອເຫັດເຟືອງດ້ວຍສ່ວນປະລິມານການໃຊ້ເຊື້ອເຫັດ ເຟືອງຄືໃຫ້ເຊື້ອເຫັດເຟືອງຈຳນວນ 3 ຖົງຕໍ່ກອງປູກເຫັດ 2 ກອງ.

8) ເມື່ອສຳເລັດ 1 ໜານຫຼື 8 ກອງໃຫ້ພົມນ້ຳອີກຄັ້ງແລ້ວນຳຜ້າພັດສຕິກຄຸມໜານປູກ ແລະໃຊ້ເຟືອງຫຼືເສດຫຍ້າຄຸມທັບອີກຊັ້ນໜຶ່ງເພື່ອປ້ອງກັນແສງແດດ.

2. ການດູແລຮັກສາກອງປູກແລະການເກັບດອກເຫັດ

ໃນໄລຍະ 3 ມື້ທຳອິດຫຼັງຈາກປູກບໍ່ຕ້ອງເຮັດຫຍັງກັບກອງປູກເຫັດເລີຍພຽງແຕ່ຄອຍ ລະມັດລະວັງບໍ່ໃຫ້ໄກ່ຫຼືສັດອື່ນເຂົ້າໄປທຳລາຍກອງປູກເຫັດພໍຮອດວັນທີ່ 4 ຕອນເຊົ້າໃຫ້ເປີດ ດ້ານຂ້າງຂອງກອງປູກເຫັດເຟືອງທັງສອງຂ້າງຂຶ້ນແລະປະໄວ້ປະມານ 10-15 ນາທີເພື່ອ ລະບາຍຄວາມຮ້ອນແລະອາກາດເສຍອອກແລ້ວຈຶ່ງປິດຫຼັງນັ້ນໃຫ້ເປີດຜ້າພັດສຕິກເຄິ່ງກາງອອກ ກ້ວາງປະມານ 5 ຊັງຕີແມັດ, ດົນປະມານ 10 ນາທີແລ້ວຈຶ່ງຄຸມຜ້າພັດສຕິກໄວ້ຄືເກົ່າເພື່ອເປັນ ການລະບາຍຄວາມຮ້ອນສຳລັບໃນວັນທີ່ 5,6 ແລະ 7 ຊ່ວງເຊົ້າແລະຊ່ວງແລງຄວນເປີດຜ້າ ພັດສຕິກອອກເພື່ອລະບາຍຄວາມຮ້ອນແຕ່ຖ້າດົນແຫ້ງຄວນໃຊ້ນ້ຳທົດບໍລິເວນທີ່ແຫ້ງໂດຍຢ່າໃຫ້ ກະທົບກະເທືອນດອກເຫັດ.

ຫຼັງຈາກປູກເຫັດໄປໄດ້ 7 ມື້ດອກເຫັດໃຫຍ່ພໍຈະເກັບກ່ຽວໄດ້ແຕ່ທັງນີ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມຮ້ອນ ແລະລະດູການຄືໃນລະດູຮ້ອນແລະລະດູຝົນຈະເກັບກ່ຽວເຫັດໄດ້ໄວແຕ່ຖ້າເປັນລະດູໜາວຈະເກັບ

ດອກເຫັດໄດ້ຊ້າດອກເຫັດຈະອອກດີໃນຊ່ວງເດືອນມີນາ-ກໍລະກົດ ໂດຍເລືອກເກັບສະເພາະດອກ ຈຸມສຳລັບວິທີການເກັບດອກເຫັດ ໂດຍໃຊ້ນິ້ວໄປ້ມືກັບນິ້ວຊີ້ກົດດອກເຫັດແລ້ວໝູນເລັກນ້ອຍ ແລະ ຍົກຂຶ້ນເປົາງດອກເຫັດຈະຫຼຸດອອກມາໄດ້ງ່າຍຖ້າດອກເຫັດຢູ່ກອງເປັນກຸ່ມໃຫ້ສັງເກດເບິ່ງວ່າໃນ ກຸ່ມນັ້ນມີດອກເຫັດໃຫຍ່ພໍທີ່ຈະເກັບໄດ້ຫຼາຍກ່ວາດອກຂະໜາດນ້ອຍກໍ່ຄວນເກັບທັງກຸ່ມເລີຍສິ່ງທີ່ ຄວນລະວັງກໍ່ຄືເວລາເກັບດອກເຫັດບໍ່ຄວນໃຫ້ກະທົບກະເທືອນເຖິງດອກເຫັດທີ່ຍັງເກັບບໍ່ໄດ້ ເພາະອາດຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດອື່ນຊ້ຳໄດ້.

12.3 ການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມ

ເປັນຮູບແບບທີ່ເໝາະສົມສຳລັບການປູກເຫັດເພືອງເປັນອາຊີບຫຼືເພື່ອການຄ້າເນື່ອງຈາກ ຕ້ອງລົງທຶນຂະໜາດສູງແຕ່ຈະໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງມີຄຸນນະພາບແລະສະໝໍ່າສະເໝີແນ່ນອນຕາມ ເວລາທີ່ຕ້ອງການໃຊ້ໄລຍະເວລາໃນການປູກສິ້ນມີບັນຫາເລື່ອງແມງໄມ້ສັດຕູເຫັດໜ້ອຍ ແລະ ສາມາດຜະລິດເຫັດໄດ້ຕະຫຼອດທັງປີເພາະວ່າການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມນັ້ນຜູ້ສາມາດປັບ ອຸນຫະພູມແລະຄວບຄຸມຄວາມຊຸ່ມໃນເຮືອນຮົ່ມໃຫ້ເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍ ແລະການພັດທະນາໄປເປັນດອກເຫັດໄດ້ຕາມຕ້ອງການເຮັດໃຫ້ໃນປັດຈຸບັນນິຍົມມີການປູກເຫັດ ເພືອງໃນລັກສະນະນີ້ກັນຫຼາຍຂຶ້ນ.

1. ເຮືອນຮົ່ມປູກເຫັດເພືອງ

ເປັນເຮືອນຮົ່ມແບບຖາວອນຂະໜາດຂອງເຮືອນຮົ່ມຄວນສ້າງໃຫ້ມີຂະໜາດທີ່ເໝາະສົມ ກັບຈຳນວນຂອງຫ້ອງເຮືອນຮົ່ມ 1 ຫຼັງມີຫຼາຍຫ້ອງຫຼືຫ້ອງດຽວກໍ່ໄດ້ລັກສະນະຂອງເຮືອນຮົ່ມ ຄວນເປັນເຮືອນຮົ່ມທີ່ປົດສະນິດທີ່ສາມາດອົບອາຍນ້ຳຂ້າເຊື້ອເກັບອຸນຫະພູມແລະຄວາມຊຸ່ມໄດ້ ວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ກໍ່ສ້າງອາດຈະເປັນຄອນກຣີດ, ດິນບ່ອກ, ກະເບື້ອງລຽບຫຼືໃຊ້ໂຄງໄມ້ໃຜ່ດ້ວຍຜ້າ ພັດສະຕິກໜາໃຫ້ສາມາດເກັບຄວາມຊຸ່ມໄດ້ແຕ່ທາງທີ່ດີຄວນເປັນລັກສະນະກ້ອນດິນບ່ອກເພາະ ສາມາດເກັບອຸນຫະພູມແລະຄວາມຊຸ່ມໄດ້ດີກ່ວາແລະອາຍຸການໃຊ້ງານດົນກ່ວາອີກ.

ການກໍ່ສ້າງເຮືອນຮົ່ມປູກເຫັດຈະສ້າງໃຫ້ມີຂະໜາດເທົ່າໃດນັ້ນຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຄວາມເໝາະ ສົມກັບເຄື່ອງກຳເນີດອາຍນ້ຳອີກເຊິ່ງຈະຕ້ອງອົບອາຍນ້ຳໃຫ້ພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມປູກມີອຸນຫະພູມ ເຖິງ 70 ອົງສາໃຫ້ໄດ້ຖ້າເຄື່ອງກຳເນີດມີປະສິທິພາບສູງຂະໜາດຂອງເຮືອນຮົ່ມທີ່ເໝາະ ສົມຄວນມີຂະໜາດຄວາມກ້ວາງ 5 ແມັດ, ຍາວ 8 ແມັດ ແລະ ສູງ 2.5-3 ແມັດແຕ່ຖ້າເຄື່ອງ ກຳເນີດອາຍນ້ຳໃຊ້ເຖິງ 200 ລິດເປັນເຄື່ອງໃຫ້ອາຍນ້ຳເຮືອນຮົ່ມຄວນມີຂະໜາດຄວາມກ້ວາງ

ປະມານ 4 ແມັດ, ຍາວ 4-5 ແມັດແລະ 2-2.5 ແມັດຫຼືມີຂະໜາດພື້ນທີ່ບໍ່ເກີນ 40-50 ແມັດກ້ອນ.

ຫຼັງຄາເປັນຮູບຊົງໜ້າຈວຍມຸງຫຼັງຄາດ້ວຍໄພຫຍ້າຫຼືຫຍ້າຄາ...ດ້ວຍພັດສຕິກພື້ນເຮືອນຮົ່ມຖ້າເປັນພື້ນດິນກໍ່ຄວນອັດດິນໃຫ້ແໜ້ນຫຼືເປັນພື້ນຄອນກຣີດຈະດີກ່ວາເພາະສະດວກຕໍ່ການເຮັດທຳຄວາມສະອາດມີປະຕູໜ້ານ-ຫຼັງດ້ານລະ 2 ບານມີປະຕູປ່ອງຢ້ຽມເປີດ-ປິດໄດ້ສຳລັບອາກາດແລະຄວາມຮ້ອນສູງເກີນໄປຢູ່ບໍລິເວນໜ້າຈວຍຊ່ອງປະຕູປ່ອງຢ້ຽມປະມານ 40 ຊັງຕີແມັດ, ຍາວ 60 ຊັງຕີແມັດແລະມີຊ່ອງສຳລັບສົ່ງອາຍນ້ຳຜ່ານເຂົ້າໄປໃນເຮືອນຮົ່ມໄດ້ພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມ...ດ້ວຍຜ້າພັດສຕິກທັງໝົດເຊິ່ງຜ້າພັດສຕິກຈອດໃຫ້ຕິດກັບຝາຫ້ອງດ້ວຍກາວຫຼືຍິບໃຫ້ຕິດກັນດ້ວຍເຄື່ອງລິດພັດສຕິກເພື່ອເກັບຄວາມຮ້ອນໄວ້ສຳລັບອົບປຸຍໝັກແລະເກັບຄວາມຊຸ່ມໃນຂະນະປູກເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ດີຮູບແບບແລະຂະໜາດຂອງເຮືອນຮົ່ມຕະຫຼອດຈົນວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ອາດຈະປະຍຸກໃຊ້ໄດ້ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

2. ອຸປະກອນທີ່ສຳຄັນ

ຫຼັງຈາກການປຸກຊານເຮືອນຮົ່ມສຳເລັດແລ້ວຈຶ່ງເປັນຂັ້ນຕອນການກຽມອຸປະກອນຕ່າງໆທີ່ຈະໃຊ້ໃນການປູກເຫັດ. ດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອການປູກເຫັດເພື່ອງໃນເຮືອນຮົ່ມສາມາດດຳເນີນງານໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດຕາມເປົ້າໝາຍຄວນມີອຸປະກອນສຳຄັນດັ່ງນີ້:

1) ຊັ້ນສຳລັບປູກເຫັດ.

ເປັນຊັ້ນທີ່ໃຊ້ສຳລັບປູກເຫັດເພື່ອງເຊິ່ງຢູ່ພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມທີ່ເຮັດຈາກເຫຼັງຫຼືໄມ້ໃຜ່ກໍ່ໄດ້ແຕ່ທີ່ໄດ້ຜົນດີຄືການເຮັດຈາກເຫຼັກເພາະຈະມີຜົນດີຕໍ່ການບໍ່ສະສົມເຊື້ອພະຍາດທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເຫັດຫຼືອາດຈະໃຊ້ປະສົມປະສານກັນເຊັ່ນ: ສ່ວນທີ່ເປັນໂຄງສ້າງ (ເລົາແລະຄານ) ອາດຈະໃຊ້ເຫຼັກສ່ວນຂອງຊັ້ນອາດຈະໃຊ້ລວດຕາໜ່າງເຫຼັກຫຼືພັດສຕິກຕາໜ່າງຂະໜາດ 1 ນິ້ວຫຼືໃຊ້ໄມ້ໃຜ່ເຮັດເປັນໄມ້ດິ້ວກໍ່ໄດ້ຫາກໃຊ້ໄມ້ໃຜ່ຫຼືເຮັດເປັນໄມ້ດິ້ວນັ້ນຈະໃຊ້ຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງປະມານ 2-3 ຊັງຕີແມັດແຕ່ກ່ອນນຳມາໃຊ້ຄວນແຊ່ນ້ຳໄວ້ປະມານ 1 ເດືອນເພາະຈະເຮັດໃຫ້ໄມ້ທົນແລະບໍ່ເກີດມອດ.

ໂດຍປົກກະຕິຊັ້ນສຳລັບປູກເຫັດນີ້ມີຄວາມກວ້າງປະມານ 1-1.2 ແມັດ, ສູງ 1.80 ແມັດແລະຍາວ 4 ແມັດຫຼືຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມຍາວຂອງເຮືອນຮົ່ມໂດຍສ້າງໃຫ້ມີສາຍຄາຍື່ນອອກມາ

ຂ້າງລະ 50 ຊັງຕີແມັດແລະແບ່ງຊັ້ນປູກເທັດອອກເປັນ 2 ແຖວງລະ 4 ຊັ້ນໃຫ້ແຕ່ລະຊັ້ນຫ່າງກັນ 50 ຊັງຕີແມັດຍົກເວັ້ນຊັ້ນທຳອິດຄວນໃຫ້ສູງຈາກພື້ນ 30 ຊັງຕີແມັດຊັ້ນທີ 4 ສູງຈາກພື້ນ 1.80 ແມັດຕັ້ງໃຫ້ຫ່າງຈາກຝາເຮືອນຮົ່ມໂດຍຮອບປະມານ 80-90 ຊັງຕີແມັດ.

2) ພັດລົມເປົ່າແລະດູດອາກາດ

ໃຊ້ເພື່ອລະບາຍອາກາດພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມຄວນໃຊ້ພັດລົມຊະນິດທີ່ສາມາດດູດແລະເປັນອາກາດໄດ້ຕິດຕັ້ງດ້ານໜ້າຂອງເຮືອນຮົ່ມຕໍາແໜ່ງໃດຕໍາແໜ່ງໜຶ່ງເປັນພັດລົມຊົງກະບອກທຳມະດາຂະໜາດໃບພັດລົມ 16-20 ຊັງຕີແມັດແຕ່ດັດແປງເຮັດກ່ອງສັງກະສີຊຸບໃສ່ປາຍທາງອອກລົມໂດຍໃຫ້ມີລົມອອກມາ 2 ທາງໜຶ່ງຕໍ່ເຂົ້າພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມອີກທາງໜຶ່ງຕໍ່ອອກພາຍນອກທັງສອງທາງຈະມີລື້ນເປີດ-ປິດໄດ້ສ່ວນທາງດູດລົມກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັນຄື: ເຮັດທາງດູດ 2 ທາງຕໍ່ເຂົ້າພາຍໃນດ້ານໜຶ່ງອີກຂ້າງໜຶ່ງແມ່ນຢູ່ດ້ານນອກແລະມີລື້ນເປີດ-ປິດເຊັ່ນດຽວກັນສຳລັບທາງລົມອອກກໍ່ຕ້ອງເຂົ້າພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມໂດຍຕໍ່ຂຶ້ນໄປທາງເທິງຂະໜານກັບຈວຍອາດຈະເຮັດດ້ວຍທີ່ເອສລອນຫຼືໃຊ້ຜ້ານພັດສຕິກເຮັດການເຈາະຮູຂະໜາດເທົ່າດ້າມບົກໂດຍຮອບຫ່າງພິສົມຄວນເພື່ອໃຫ້ອາກາດອອກ.

3) ເຄື່ອງກຳເນີດອາຍນ້ຳ.

ຈະຕ້ອງມີຂະໜາດໃຫ່ຍພໍທີ່ຈະໃຫ້ອາຍນ້ຳສຳລັບເຮັດຄວາມຮ້ອນພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມໃຫ້ມີອຸນຫະພູມສູງເຖິງ 70 ອົງສາດົນ 2 ຊົ່ວໂມງຕິດຕໍ່ກັນແລະ 50 ອົງສາອີກຢ່າງໜ້ອຍ 8 ຊົ່ວໂມງຕິດຕໍ່ກັນທໍ່ສົ່ງອາຍນ້ຳຈາກເຄື່ອງກຳເນີດອາຍນ້ຳຈະຕ້ອງຕໍ່ຊີ້ໄປເຖິງເຮືອນຮົ່ມປູກແລະຕ້ອງມີວິທີການທີ່ດີພໍທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ອາຍນ້ຳຈາກທໍ່ກະຈາຍໄປທົ່ວເຮືອນຮົ່ມເຮັດໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນຂອງເຮືອນຮົ່ມມີອຸນຫະພູມທີ່ໃກ້ຄຽງກັບລະດັບທີ່ຕ້ອງການທັງນີ້ເພາະອຸນຫະພູມຄວາມຊຸ່ມແລະອາກາດເປັນປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຜົນຜະລິດຂອງເຫັດ.ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຕ້ອງມີວິທີການທີ່ສາມາດຄວບຄຸມປັດໄຈເຫຼົ່ານີ້ໄວ້ໃຫ້ໄດ້ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງເຫັດ.

ສຳລັບຮູບແບບຂອງເຄື່ອງກຳເນີດອາຍນ້ຳມີທັງຊະນິດໄຟຟ້າເຊິ່ງມີລາຄາສູງແລະຊະນິດທີ່ປະກອບດ້ວຍ...ກັບໝໍ້ຕົ້ມນ້ຳທີ່ປະດິດຂຶ້ນຈາກແຜ່ນເຫຼັກຫຼືຈະໃຊ້ຖັງນ້ຳມັນ200ກໍ່ໄດ້ຈາກເຄື່ອງກຳເນີດອາຍນ້ຳຈະຕ້ອງຕໍ່ທໍ່ໄປຫາເຮືອນຮົ່ມປູເທັດເພື່ອງໂດຍເຮັດການການວາງທໍ່ທີ່ພື້ນບໍລິເວນເຄິ່ງກາງຂອງເຮືອນຮົ່ມໂດຍໃຊ້ທໍ່ຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງ 2-4 ຊັງຕີແມັດທໍ່ສ່ວນ

ທີ່ຢູ່ເຮືອນຮົ່ມຈະຕ້ອງເຈາະຮູໃຫ້ອາຍນ້ຳອອກຂະໜາດປະມານ 1-4 ຫຸນຮູທີ່ເຈາະຕອນຕົ້ນໆ ຄວນຈະເຈາະໃຫ້ທ່າງແລະຄ່ອຍໆຖີ່ເຂົ້າເລື້ອຍໆໃນຕອນປາຍຂອງທໍ່.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຖ້າມີຫີນບໍ່ຫຼາຍອາດຈະໃຊ້ຖັງນ້ຳມັນຂະໜາດ 200ລິດເປັນເຄື່ອງ ກຳເນີດອາຍນ້ຳກໍ່ໄດ້ໂດຍວາງແນວນອນເທິງ...ຫຼືເຕົາພື້ນກໍ່ໄດ້ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວຖັງນ້ຳມັນຈະມີ ຮູສຳລັບດູດນ້ຳມັນອອກ 2 ຮູໃຫ້ວາງເອົາດ້ານທີ່ມີຮູຂະໜາດໃຫຍ່ກວ່າຢູ່ດ້ານເທິງເຈາະຮູເທິງສັນ ຖັງເພື່ອໃຫ້ອາຍນ້ຳອອກແລ້ວເຊື່ອມຕໍ່ດ້ວຍທໍ່ນ້ຳປະປາຂະໜາດ 2-3 ຊັງຕີແມັດເພື່ອຕໍ່ອາຍນ້ຳ ເຂົ້າໄປໃນເຮືອນຮົ່ມອາຍນ້ຳຈະອອກຈາກຖັງຕົ້ມຜ່ານທໍ່ເຂົ້າໄປໃນເຮືອນຮົ່ມເພື່ອຂ້າເຊື່ອຕ່າງໆທີ່ ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ການເກີດດອກເຫັດສຳລັບເຮືອນຮົ່ມຂະໜາດກ້ວາງ 4 ແມັດ, ຍາວ 6 ແມັດ, ສູງ 2.5 ແມັດຄວນໃຊ້ຖັງນ້ຳຂະໜາດ200ລິດຈຳນວນ 2 ໜ່ວຍຕໍ່ທໍ່ອາຍນ້ຳເຂົ້າຫາກັນການ ໃສ່ນ້ຳໃຫ້ໃສ່ນ້ຳເຄິ່ງຮູສຳລັບດູດນ້ຳມັນຮູໃຫຍ່ປະມານເຄິ່ງຖັງຢ່າໃສ່ໃຫ້ຫຼາຍກວ່ານັ້ນສ່ວນເຊື່ອ ເພິງອາດຈະໃສ່ພືນ, ແກ້ດ, ນ້ຳມັນຫຼືເຊື່ອເພິງອື່ນໆແລ້ວແຕ່ທີ່ຫາໄດ້ແຕ່ຕ້ອງເປັນເຊື່ອເພິງທີ່ໃຫ້ ຄວາມຮ້ອນສູງ

4) ເທີໂມນິເຕີ້

ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ວັດແທກອຸນຫະພູມພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມຄວນໃຊ້ເທີໂມນິເຕີ້ຊະນິດ ທີ່...ວັດເປັນອົງສາແລະຄວນໃຊ້ຂະໜາດທີ່ສາມາດວັດແທກໄດ້ແຕ່ອຸນຫະພູມ 0-001ອົງສາ ໂດຍຕິດພາຍໃນຝາທາງໃນຂອງເຮືອນຮົ່ມໃຫ້ສູງຈາກພື້ນປະມານ 1.50ແມັດຢູ່ບ່ອນໃດຂອງໃນ ເຮືອນຮົ່ມກໍ່ໄດ້ຊ່ອງທີ່ຈະໃສ່ເທີໂມນິເຕີ້ນັ້ນຈະຕ້ອງກ້ວາງເພື່ອໃຫ້ເທີໂມນິເຕີ້ສຳພັດກັບອາກາດ ພາຍໃນສ່ວນດ້ານນອກຂອງເຮືອນຮົ່ມປິດດ້ວຍແກ້ວໃສ່ເພື່ອສະດວກໃນການອ່ານ.

5) ຫຼືໄມ້ແບບສຳລັບໝັກວັດສະດຸສະເພາະ.

ເຮັດເປັນ.....ໄມ້ຮູບສີ່ຫຼ່ຽມຈັດຕຸລັດຂະໜາດຄວາມກ້ວາງແລະຍາວເທົ່າກັນ ປະມານ 1-5 ແມັດຄວາມສູງ50ຊັງຕີແມັດປິດທາງເທິງແລະທາງລຸ່ມ.

6) ເຄື່ອງຕີປຸຍໝັກ

ໃຊ້ສຳລັບຕີປຸຍຫຼາຍຈາກໝັກໄດ້ທີ່ແລ້ວເຄື່ອງຕີປຸຍໝັກຈະມີກຳລັງແຮງສູງຢ່າງໜ້ ອຍບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 5 ແຮງມ້າເຊິ່ງເຄື່ອງຕີປຸຍໝັກນີ້ສາມາດດັດແປງຈາກເຄື່ອງຕີນ້ຳກ້ອນຫຼືເຄື່ອງຕີ ຫີນກໍ່ໄດ້ເຄື່ອງຕີປຸຍໝັກຈະຕີປຸຍໝັກໃຫ້ມີຄວາມລະອຽດແລະຄວາມພູ.

7) ອຸປະກອນອື່ນໆ

ອຸປະກອນອື່ນໆທີ່ຈຳເປັນພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມໄດ້ແກ່ຫຼອດໄປ.....ຈຳນວນ 2 ຫຼອດຕໍ່ເຮືອນຮົ່ມເຄື່ອງຜົ່ນອາຍນ້ຳຝອຍເຄື່ອງວັດຄວາມຊຸ່ມ, ຈົກ, ຄາດແລະກະຕ່າເກັບເທັດ.

3. ຂັ້ນຕອນການປຸກເທັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມ

ໃນການປຸກເທັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມວັດສະດູທີ່ນິຍົມໃຊ້ແລະໄດ້ຜົນດີທີ່ສຸດຄື: ຂີ້ຝ້າຍ (ອາດຈະປະສົມໄສ້ຍິ້ວອີກກໍໄດ້) ໂດຍໃຊ້ເພືອງເປັນວັດສະດູຮອງພື້ນສຳລັບວັດສະດູອື່ນໆທີ່ສາມາດນຳມາໃຊ້ເປັນວັດສະດູປຸກໃນການປຸກເທັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມໄດ້ເຊັ່ນກັນໄດ້ແກ່ໄສ້ຍິ້ວ, ເປືອກຖົ່ວເຫຼືອງ, ຜັກຕົບ, ຕົ້ນກ້ວຍແຫ້ງ, ເພືອງ, ເສດຫຍ້າແຫ້ງ, ຂີ້ອ້ອຍແລະຕົ້ນສາລີແຫ້ງສຳລັບວິທີການປຸກເທັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມມີຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

1) ການໝັກວັດສະດູທີ່ໃຊ້ປຸກ.

ການໝັກວັດສະດູທີ່ໃຊ້ໃນການປຸກເທັດເພືອງນັບວ່າມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍທັງນີ້ເນື່ອງຈາກເທັດເພືອງບໍ່ສາມາດຍ່ອຍພວກເຊວລູໂລສແລະເຮມີເຊລູໂລສໄດ້ໂດຍກົງຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງອາໃສເຂື່ອຈຸລິນຊີຊະນິດອື່ນມາຊ່ວຍໃນການຍ່ອຍກ່ອນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ເທັດເພືອງຈຶ່ງສາມາດນຳໄປໃຊ້ໃນການຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ເພາະສະນັ້ນວັດສະດູທີ່ໃຊ້ປຸກເທັດເພືອງຈະຕ້ອງຜ່ານຂະບວນການໝັກກ່ອນ.

ວັດສະດູທີ່ນິຍົມໃຊ້ມີ 2 ຊະນິດຄືຂີ້ຝ້າຍແລະໄສ້ຍິ້ວເນື່ອງຈາກວັດສະດູທັງ 2 ຊະນິດນີ້ສາມາດຍ່ອຍສະຫຼາຍໄດ້ໄວມີທາດອາຫານເທັດເພືອງທີ່ສາມາດນຳໄປໃຊ້ໄດ້ສູງແລະສະດວກຕໍ່ການກຽມຂີ້ຝ້າຍຄືແກ່ນຝ້າຍ, ເສດຂີ້ຝຸ່ນຜົງຫຼືຂອງເຫຼືອທັງໝົດຈາກໂຮງງານອຸດສາຫະກຳປັ່ນຝ້າຍສ່ວນໄສ້ຍິ້ວຄືທຸກສ່ວນຂອງໝາກຍິ້ວທີ່ໄດ້ປັ່ນເອົາເສັ້ນໄຍອອກແລ້ວເຊິ່ງປະກອບດ້ວຍແກນກາງ, ແກ່ນແລະເປືອກ.

ວິທີການໝັກຂີ້ຝ້າຍແລະໄສ້ຍິ້ວເລີ່ມຈາກຂີ້ຝ້າຍເລີ່ມຂາກນຳຂີ້ຝ້າຍແລະໄສ້ຍິ້ວລົງແຊ່ນ້ຳໃນຖັງແລະຂຶ້ນຫຍຸບໃຫ້ແໜ້ນເຊິ່ງເຮືອນຮົ່ມຂະໜາດ 4 x 6 x 2.5 ຈະໃຊ້ຂີ້ຝ້າຍແລະໄສ້ຍິ້ວ 200 ກິໂລກຼາມຫຼັກຈາກໝັກປະໄວ້ 1 ຄືນຈຶ່ງເອົາຂຶ້ນມາຈາກຖັງໝັກເພື່ອໃຫ້ສະເດັດນ້ຳແລ້ວເຕີມອາຫານເສີດ້ວຍປຸຍຢູເຣຍ 0.1-0.2 ເປີເຊັນຂອງນ້ຳໝັກວັດສະດູປຸກແລະປະສົມໃຫ້ເຂົ້າກັນຈາກນັ້ນຕັກຂຶ້ນມາເທິງພື້ນໃຫ້ເປັນຮູບສາມຫຼ່ຽມ (ປີຣາມິດ) ສູງປະມານ 50-70 ຊັງຕີ

ແມັດຄວາມຍາວບໍ່ຈຳກັດກອງໝັກຖິ້ມໄວ້ປະມານ 1 ມື້ແລ້ວຈຶ່ງພິກກອງແລ້ວເຕີມນຳລະອຽດ 5 ເປີເຊັນຂອງນ້ຳໝັກວັດສະດູປູກແລະເຕີມປູນຂາວ 1 ເປີເຊັນຂອງນ້ຳໝັກວັດສະດູປູກແລ້ວໃຫ້ ຕັ້ງເປັນກອງສາມຫຼ່ຽມຄືເກົ່າແລະໝັກຖິ້ມໄວ້ 1 ຄືນເຊິ່ງການໝັກໃນໄລຍານີ້ຈະມີເຊື້ອອາຫານເຫັດ ເກີດຂຶ້ນເປັນຕົ້ນກໍ່ຖືວ່າເປັນການລ້ຽງເຊື້ອອາຫານເຫັດໄປໃນໂຕ.

2) ການຕິວັດສະດູໝັກແລະເຕີມທາດອາຫານເສີມ.

ຫຼັງຈາກໝັກຂີ້ຝ່າຍຈົນໄດ້ກຳນົດແລ້ວກ່ອນຈະນຳຂີ້ຝ່າຍຂຶ້ນຊັ້ນປູກເຫັດຈະຕ້ອງຕີ ປະສົມຂີ້ຝ່າຍກ່ອນພ້ອມກັບເຕີມຍົບຊຳລົງໄປປະມານ 1-2 ເປີເຊັນຂອງນ້ຳໝັກວັດສະດູທີ່ໃຊ້ ປູກແລະເຕີມນຳລະອຽດລົງໄປອີກປະມານ 3-5 ເປີເຊັນຂອງນ້ຳໝັກວັດສະດູປູກເຊິ່ງນຳລະອຽດ ຈະເປັນໂຕຊ່ວຍກະຕຸ້ນໃຫ້ເກີດເຊື້ອອາຫານເຫັດເປັນອາຫານເຫັດໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

ໃນການຕີມຸ່ນຂີ້ຝ່າຍນັ້ນຈະຕ້ອງຕີໃຫ້ລະອຽດແລະເປັນປຸຍພູຫຼາຍທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ ປະສົມກັບອາຫານເສີມເຂົ້າກັນດີແລະເພື່ອໃຫ້ອາກາດຖ່າຍເທເຂົ້າໄປໃນວັດສະດູທົ່ວເຖິງທຸກ ສ່ວນຫຼັງຈາກຕີບິນຂີ້ຝ່າຍຈົນໄດ້ທີ່ແລ້ວສາມາດນຳຂີ້ຝ່າຍນັ້ນຂຶ້ນຊັ້ນປູກເຫັດໄດ້ທັນທີ.

3) ການນຳວັດສະດູໝັກຂຶ້ນຊັ້ນປູກເຫັດ.

ກ່ອນຈະນຳຂີ້ຝ່າຍທີ່ໝັກແລ້ວຂຶ້ນຊັ້ນປູກຈະຕ້ອງປູຮອງຊັ້ນປູກກ່ອນໂດຍໃຊ້ເພືອງ ເປັນວັດສະດູຮອງພື້ນຫຼືໃຊ້ຜ້າພັດສຕິກທີ່ເຈາະຮູຮອງພື້ນກໍ່ໄດ້ຖ້າຂີ້ຝ່າຍໝັກບໍ່ຊຸ່ມນ້ຳຈົນເກີນໄປ ແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ໃຊ້ເພືອງເປັນວັດສະດູຮອງພື້ນຈະຕ້ອງນຳເອົາເພືອງໄປແຊ່ນ້ຳໄວ້ປະມານ 1 ຄືນ ຫຼືຈະໃຊ້ເພືອງໝັກແທນກໍ່ໄດ້.

ວິທີການໝັກເພື່ອໃຊ້ຮອງພື້ນຊັ້ນປູກເຫັດໂດຍໃຊ້ເພືອງແທ້ທີ່ນວດຈາກເຄື່ອງຫຼີຕໍ່ ເພືອງເຂົ້າຕັດຍາວປະມານ 6-7 ນິ້ວຫຼືນຳມາຕີບິນກໍ່ໄດ້ຈາກນັ້ນນຳເພືອງທີ່ໄດ້ມາແຊ່ນ້ຳໃຫ້ອີ່ໂຕ ແລ້ວຈຶ່ງນຳຂຶ້ນມາໃຫ້ສະເດັດນ້ຳນຳອາຫານເສີມມາປະສົມເຂົ້າກັນໂດຍໃຊ້ປຸຍຢູ່ເຣຍ 1 ເປີເຊັນ, ນຳລະອຽດ 1 ເປີເຊັນ, ຍົບຊຳ 1 ເປີເຊັນແລະປູນຂາວ 1 ເປີເຊັນຕໍ່ເພືອງ 100 ກິໂລກຼາມ ເມື່ອປະສົມເຂົ້າກັບອາຫານເສີມສຳເລັດແລ້ວກໍ່ໃຫ້ນຳເພືອງນັ້ນມາອັດລົງໃນຖັງໝັກຢູບໃຫ້ແໜ້ນ ແລ້ວນຳຜ້າພັດສຕິກປິດຄຸມຖັງໝັກໄວ້ 2-3 ມື້ແລ້ວນຳອອກມາກອງໄວ້ຫຼືມາເພື່ອໃຫ້ແກ້ດສແອມ ໂມເນຍລະເທີຍອອກໄປໝົດກ່ອນຈາກນັ້ນຈຶ່ງນຳໄປໃຊ້ໄດ້.

ຂັ້ນຕອນການນໍາວັດສະດຸໝັກຂຶ້ນຊັ້ນປູກເທັດເລີ່ມຈາກໃຊ້ເພືອງແຊ່ນໍ້າຫຼືເພືອງໝັກທີ່ກຽມໄວ້ປູກຮອງພື້ນຊັ້ນປູກເທັດໃຫ້ສູງປະມານ 4-5 ນິ້ວຈາກນັ້ນຈຶ່ງນໍາຂີ້ຝ້າຍໝັກທີ່ຕີມຸ່ນແລະປະສົມອາຫານເສີມແລ້ວປູທັບເທິງໃຫ້ໜາປະມານ 4 ນິ້ວໃນຊ່ວງອາກາດຮ້ອນຫຼືປະມານ 6 ນິ້ວໃນຊ່ວງອາກາດເຢັນໂດຍເຂ່ຍຂີ້ຝ້າຍໃຫ້ກະຈາຍໄປທົ່ວຊັ້ນແຕ່ໃຫ້ຫ່າງຈາກແຄມເພືອງທີ່ລຽງດ້ານລະ 1 ຝາມືເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຕົກຫຼົ່ນເວລາຜົນນໍ້າແລະໃຊ້ມີກິດໃຫ້ແໜ້ນພໍປະມານເພື່ອເວລາເກັບດອກເທັດເສດອາຫານຈະບໍ່ໄດ້ຕິດຂຶ້ນມາແລະເສັ້ນໄຍເທັດຈະລາມໄປໄດ້ດີອີກແຕ່ຢ່າກິດໃຫ້ແໜ້ນຈົນເກີນໄປເພາະຈະເຮັດໃຫ້ການລະບາຍອາກາດໃນໜານປູກບໍ່ໄດ້ດີແລະເສັ້ນໄຍເທັດຈະລາມໄປບໍ່ສະດວກ.

4) ການລ້ຽງເຊື້ອຣາອາຫານເທັດ.

ເມື່ອນໍາວັດສະດຸໝັກຂຶ້ນຊັ້ນປູກສໍາເລັດແລ້ວໃຫ້ເຮັດການກວດສອບຄວາມຊຸ່ມຂອງວັດສະດຸນັ້ນອີກຄັ້ງຖ້າວັດສະດຸໝັກມີຄວາມຊຸ່ມບໍ່ພຽງພໍກໍໃຫ້ທົດນໍ້າເທິງຂີ້ຝ້າຍໄດ້ແຕ່ຢ່າໃຫ້ຊຸ່ມຈົນເກີນໄປຫຼືອາດຈະໃຊ້ສະເປຜົນນໍ້າຫຼືໃຊ້ບົວທົດນໍ້າແບບຜ່ອຍທົດຜ່ານໄວງກໍໄດ້ແລ້ວຈຶ່ງປິດຫ້ອງປະໄວ້ຫຼັງຈາກນັ້ນຄວາມຮ້ອນໃນຫ້ອງຈະຄ່ອຍໆເກີດຂຶ້ນມາເອງອັນເນື່ອງມາຈາຈຸລິນຊີຢ່ອຍອາຫານແລະປ່ອຍພະລັງງານອອກມາໃນຮູບແບບຂອງຄວາມຮ້ອນແຕ່ຖ້າຈະໃຫ້ດີຫຼັງຈາກປິດຫ້ອງຄວນອົບອາຍນໍ້າເຂົ້າໄປໃນເຮືອນຮົ່ມໃຫ້ໄດ້ອຸນຫະພູມປະມານ 42-50 ອົງສາກ່ອນແລ້ວຈຶ່ງຮັກສາອຸນຫະພູມລະດັບນີ້ໄວ້ປະມານ 1-2 ກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດເຊື້ອຣາໄດ້ໄວຍິ່ງຂຶ້ນ.

ໄລຍະຫຼັງຈາກປິດຫ້ອງປະໄວ້ກໍຈະມີຈຸລິນຊີເຊື້ອຣາຊະນິດໜຶ່ງເຕີບໂຕຂຶ້ນເທິງວັດສະດຸໝັກພ້ອມກັບປ່ຽນທາດອາຫານທີ່ເທັດເພືອງເອົາໄປໃຊ້ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບທີ່ເທັດເພືອງນໍາໄປໃຊ້ໄດ້ເຊິ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຊື້ອຣາແລະປ່ຽນທາດອາຫານນີ້ຈະໄວຫຼືຊ້າຂຶ້ນຢູ່ກັບອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງ, ອາຫານ, ຄວາມຊຸ່ມແລະສະພາບອາກາດໂດຍອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງຈະຕ້ອງສູງປະມານ 42-50 ອົງສາເຊື້ອຣາຊະນິດນີ້ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີແລະຫຼາຍຂຶ້ນແລະຖ້າເຊື້ອລາຈະເລີນຂຶ້ນຫຼາຍກໍ່ຈະໄດ້ຜົນຜະລິດເທັດເພືອງສູງເຊັ່ນກັນການໝັກໃນໄລຍະນີ້ຈະໃຊ້ເວລາປະມານ 1-2 ມື້ຈົນສັງເກດເຫັນວ່າເທິງວັດສະດຸໝັກມີເຊື້ອຣາຈະເລີນເຕີບໂຕເຫັນເປັນເສັ້ນໄຍຫຼືເປັນເຜື້ອບາງໆຕາມຜິວວັດສະດຸໝັກຫຼືເປັນຂົນນຸ່ມໆຄ້າຍສໍາລິຖີວ່າດີແລ້ວຈຶ່ງໃຫ້ດໍາເນີນການອົບອາຍນໍ້າຂ້າເຊື້ອຣານີ້ໄດ້ເຊິ່ງຄວາມຮ້ອນຈາກການອົບອາຍນໍ້າຈະເຮັດໃຫ້ເຊື້ອຣາຕາຍແລະສະຫຼາຍໂຕເປັນອາຫານຂອງເທັດເພືອງຕໍ່ໄປ.

5) ການອົບອາຍນ້ຳຂ້າເຊື້ອຣາແລະສັດຕູເຫັດ.

ເມື່ອເຮັດການລ້ຽງເຊື້ອຣາຄົບຕາກຳນົດແລ້ວຈຶ່ງເຮັດການອົບອາຍນ້ຳຂ້າເຊື້ອຣາ ດ້ວຍອາຍນ້ຳຮ້ອນການອົບອາຍນ້ຳເລີ່ມຈາກການໃສ່ນ້ຳລົງໃນໝໍ້ຕົ້ມອາຍນ້ຳແລ້ວດຳເນີນການ ຕົ້ມນ້ຳໃຫ້ຟົດຈົນກາຍເປັນອາຍນ້ຳຢ່າງເຕັມທີ່ແລ້ວຈຶ່ງອັດອາຍນ້ຳເຂົ້າສູ່ຫ້ອງປູກເຫັດຫາກອົບ ອາຍນ້ຳເພື່ອໃຊ້ພຽງຫ້ອງດຽວໃຫ້ໃສ່ນ້ຳປະມານເຄິ່ງຖັງໃນກໍລະນີທີ່ຈະອົບອາຍນ້ຳເຮືອນປູກ ເຫັດຈຳນວນ 2 ຫ້ອງໃຫ້ໃສ່ນ້ຳປະມານ 3 ໃນ 4 ສ່ວນຂອງຖັງແລະຖ້າຕ້ອງການອົບອາຍນ້ຳ ເພື່ອໃຊ້ 3 ຫ້ອງກໍ່ໃຫ້ໃສ່ນ້ຳ 3.5 ໃນ 4 ສ່ວນຂອງຖັງໃນຂະນະທີ່ຕົ້ມນ້ຳບໍ່ຄວນປິດວາວຈົນແໜ້ນ ຄວນເປີດໃຫ້ອາຍນ້ຳສາມາດລະບາຍອອກໄດ້ແນ່ເພາະບໍ່ດັ່ງນັ້ນແລ້ວຈະເຮັດໃຫ້ຖັງຕົ້ມເກີດ ລະເບີດຂຶ້ນໄດ້.

ກ່ອນການອັດອາຍນ້ຳເຂົ້າຖັງປູກຈະຕ້ອງປິດຫ້ອງໃຫ້ສະນິດທຸກດ້ານໂດຍສະເພາະ ທາງດ້ານລຸ່ມທີ່ຕິດກັບພື້ນຄວນໃຊ້ໄມ້ຫຼືຂີ້ຊາຍໂຮຍທັບໄວ້ແລ້ວຕໍ່ທໍ່ສາຍຢ່າງເຂົ້າຫ້ອງສ່ວນປາຍ ທໍ່ໃຫ້ສຽບດ້ວຍໄມ້ໃຜ່ເພື່ອໃຫ້ຂະໜາດຮູຜື່ນນ້ອຍລົງແລ້ວນຳປາຍທໍ່ໄປມັດໄວ້ກັບເສົາໃຫ້ແໜ້ນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ປາຍສາຍຢ່າງແກ່ວງຫຼຸດໄປມາຂະນະທີ່ຜື່ນອາຍນ້ຳຈາກນັ້ນອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງກໍ່ ຈະຄ່ອຍໆສູງຂຶ້ນເລື້ອຍໆຈົນກ່ວາອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງຈະສູງເຖິງ 60-70 ອົງສາແລ້ວຈຶ່ງເລີ່ມ ຈັບເວລາໃຫ້ອາຍນ້ຳເຂົ້າໄປໃນຫ້ອງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງອີກດົນປະມານ 2-3 ຊົ່ວໂມງຈະຢຸດຜື່ນ ອາຍນ້ຳທັງນີ້ເພື່ອເຮັດການຂ້າເຊື້ອພະຍາດຫຼືຍັບຢັ້ງການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຊື້ອຣາແລະເປັນ ການປ່ອຍໃຫ້ເຊື້ອຈຸລິນຊີ (ແອນຕີໂມເນຍສິທ) ທີ່ຍັງຄົງຈະເລີນເຕີບໂຕຢູ່ໄດ້ໃນສະພາບທີ່ ອາກາດຮ້ອນຈັດເຮັດການຍ່ອຍອາຫານໃຫ້ຢູ່ໃນຮູບແບບທີ່ເຫັດນຳໄປໃຊ້ໄດ້ນອກຈາກນີ້ ອຸນຫະພູມລະດັບນີ້ຈະຍັງຊ່ວຍທຳລາຍໄຂ່ຂອງແມງໄມ້, ໜອນແລະໄຮທີ່ເປັນສັດຕູຂອງເຫັດໄດ້ ອີກດ້ວຍ.

ຫຼັງຈາກ, ຢຸດຜື່ນອາຍນ້ຳແລ້ວໃຫ້ເຮັດການປິດຫ້ອງປູກເຫັດປະໄວ້ຈົນອຸນຫະພູມ ຫຼຸດລົງເຫຼືອປະມານ 35 ອົງສາໂດຍປົກກະຕິຈະໃຊ້ເວລາຂ້ອມຄືນແລ້ວຈຶ່ງເຮັດການໂຮຍເຊື້ອ ເຫັດສຳເລັດແລ້ວຈຶ່ງຍ້າຍສາຍຢ່າງໄປຫາຫ້ອງອື່ນແລະເຮັດການຜື່ນອາຍນ້ຳໃນລັກສະນະດຽວ ກັນຈົນຄົບທຸກຫ້ອງແລະໃຫ້ຄຳນຶງຢູ່ສະເໝີວ່າການອົບອາຍນ້ຳຢູ່ເຮືອນຮົ່ມປູກໃຫ້ມີອຸນຫະພູມສູງ ເຖິງ 70 ອົງສາເປັນເວລາບໍ່ໜ້ອຍກ່ວາ 2 ຊົ່ວໂມງຕິດຕໍ່ກັນນັ້ນຂະຂ້າເຊື້ອຂີ້ມ້າທີ່ປະປົນມາໄດ້ ເປັນຢ່າງດີແຕ່ຖ້າອຸນຫະພູມຕໍ່າກ່ວາ 60 ອົງສາແລ້ວເຖິງຈະໃຊ້ເວລາດົນເທົ່າໃດກໍ່ບໍ່ສາມາດຂ້າ ເຊື້ອເຫັດຂີ້ມ້າໄດ້ໝົດ.

6) ການຈັດການກຽມເຊື້ອເຫັດເພືອງ

ເນື່ອງຈາກເຊື້ອເຫັດເພືອງມີບົດບາດທີ່ສໍາຄັນຫຼາຍທີ່ສຸດໃນຂະບວນການປູກເຫັດເພືອງດັ່ງນັ້ນກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມປູກເຫັດເພືອງຄວນຈະໄດ້ເຮັດຄວາມຮູ້ຈັກກັບເຊື້ອເຫັດເພືອງໃຫ້ດີກ່ອນເຖິງວ່າໃນທ້ອງຕະຫຼາດຈະມີເຊື້ອເຫັດເພືອງຈໍາໜ່າຍຢູ່ຫຼາຍຍີ່ຫໍ້ແລະມີຕົວແທນຈໍາໜ່າຍຫຼາຍກໍຕາມແຕ່ມີແຫຼ່ງຜະລິດບໍ່ເທົ່າໃດແຫ່ງເທົ່ານັ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ເມື່ອເວລາຊື້ເຊື້ອເຫັດເພືອງໄປປູກຄວນຈະເບິ່ງທີ່ເຊື້ອຫຼືລັກສະນະຂອງເຊື້ອຫຼາຍກ່ວາເບິ່ງທີ່ກາກຫຼືຍີ່ຫໍ້ທາກກະສິກອນເບິ່ງເຊື້ອເປັນຈະໃຫ້ຮູ້ວ່າເຊື້ອທີ່ເຄີຍຊື້ໄປແລ້ວນັ້ນປູກອອກດອກດີຫຼືບໍ່ແລະເຮັດໃຫ້ສາມາດຄັດເລືອກເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ມີລັກສະນະດີໄປປູກໄດ້.

ເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ຈະໃຊ້ອາດຈະປູກລ້ຽງຢູ່ໃນບຸຍໝັກຫຼືເມັດພັນພືດກໍໄດ້ແຕ່ຕ້ອງເປັນເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ມີລັກສະນະດີສໍາລັບລັກສະນະຂອງເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ດີຈະຕ້ອງບໍ່ອ່ອນແອຫຼືແກ່ເກີນໄປໂດຍສັງເກດໄດ້ຈາກລັກສະນະຂອງເສັ້ນໄຍດັ່ງກ່າວຄືເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ຍັງອ່ອນເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດເພືອງຈະເລີນເຕີບໂຕຈາກທາງເທິງລົງມາທາງລຸ່ມຖ້າເສັ້ນໄຍຈະເລີນເຕີບໂຕລົງໄປໄດ້ເຄິ່ງຖົງສະແດງວ່າເຊື້ອເຫັດຍັງອ່ອນຢູ່ແຕ່ຖ້າເສັ້ນໄຍຈະເລີນເຕີບໂຕຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງກັນໄປຈົນເຖິງກົ້ນຖົງຫຼືກົ້ນກະປ່ອງສະແດງວ່າເຊື້ອເຫັດພໍດີເໝາະທີ່ຈະນໍາໄປປູກແລະເຊື້ອເຫັດທີ່ມີເສັ້ນໄຍຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມຖົງແລ້ວກໍບໍ່ຄວນເກັບໄວ້ດົນເກີນໄປເພາະເຊື້ອເຫັດທີ່ມີອາຍຸຫຼາຍຫຼືເສັ້ນໄຍຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມຖົງແລ້ວນີ້ຕໍ່ມາເສັ້ນໄຍຈະຍຸບແລະມີສີເຫຼືອງສະແດງວ່າເຊື້ອເຫັດແກ່ຫຼາຍແລ້ວແຕ່ເຊື້ອເຫັດທີ່ເລີ່ມແກ່ເລັກນ້ອຍຈະຍັງມີຄຸນນະພາບດີຢູ່ຈາກນັ້ນເສັ້ນໄຍຈະເລີ່ມລວມໂຕກັນທາງດ້ານເທິງຂອງປາກຖົງແລະເສັ້ນໄຍຈະລວມໂຕກັນສ້າງສະປໍຊະນິດໜຶ່ງເຊິ່ງເບິ່ງເຫັນໄດ້ເປັນແຜ່ນໆສີນ້ຳຕານແດງເອີ້ນວ່າ: ຄລາມິໂດສະປໍຊະນິດລວມໂຕກັນເປັນຈຸດສີຂາວໃນບາງສາຍພັນສະແດງວ່າເປັນເຊື້ອເຫັດທີ່ດີແລະບໍ່ເປັນໝັນເຊິ່ງເຊື້ອເຫັດເປັນໝັນເມື່ອນໍາໄປປູກຈະບໍ່ເກີດດອກເຫັດ.

ນອກຈາກນີ້, ລັກສະນະຂອງເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ດີຈະຕ້ອງມີກິ່ນຫອມຂອງເຫັດເພືອງຈາກກ້ອນເຊື້ອຢ່າງຊັດເຈນເມື່ອຖອກອອກມາຈາກຖົງເຊື້ອຈະຈັບໂຕລວມກັນເປັນກ້ອນ, ບໍ່ຜູ້ຫຼືຊຸ່ມແລະບໍ່ມີນ້ຳໜັກຫຼາຍເມື່ອກວດເບິ່ງພາຍໃນຖົງຈະຕ້ອງບໍ່ມີໂຕໄຮນ້ອຍໆຫຼືມີເຊື້ອຮາຊະນິດອື່ນເຊັ່ນ: ເຊື້ອຮາດໍາ, ເຊື້ອຮາຂາວ, ເຊື້ອຮາຂຽວ, ເຊື້ອຮາເຫຼືອງຫຼືເຊື້ອຮາແດງຂຶ້ນປະປົນຢູ່ແລະຄວນເປັນເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ຜະລິດເພື່ອໃຊ້ສໍາລັບການປູກໃນເຮືອນຮົ່ມໂດຍສະເພາະ.

7) ການໂຮຍເຊື້ອເຫັດເພືອງ.

ຫຼັງຈາກອົບອາຍນ້ຳຂ້າເຊື້ອຮາແລະປ່ອຍໃຫ້ວັດສະດຸມີອຸນຫະພູມຫຼຸດລົງເຫຼືອປະມານ 35 ອົງສາແລ້ວຈຶ່ງເຮັດການໂຮຍເຊື້ອເຫັດເພືອງລົງເທິງວັດສະດຸປູກໃນແຕ່ລະຊັ້ນໂດຍຜູ້ໂຮຍເຊື້ອເຫັດເພືອງຄວນປ່ຽນຊຸດເພື່ອປະຕິບັດວຽກໃນເຮືອນຮົ່ມໂດຍສະເພາະຄວນມີຜ້າປິດປາກປິດດັງແລະໃສ່ຖົງມືເພື່ອປ້ອງກັນຈຸລິນຊີອື່ນຈະເລີນເຕີບໂຕເຂົ້າໄປປະປົນວັດສະດຸປູກການໂຮຍເຊື້ອເຫັດເພືອງເລີ່ມຈາກແກະຖົງເຊື້ອທີ່ຄັດເລືອກແລ້ວວ່າມີຄຸນນະພາບດີລົງໃສ່ໃນຊາມທີ່ລ້າງສະອາດແລະຂ້າເຊື້ອດ້ວຍແອວກໍ່ສຳເລັດແລ້ວແລະຄວນລ້າງມືໃຫ້ສະອາດກ່ອນທີ່ຈະເຮັດການບົບເຊື້ອເຫັດເພືອງໃຫ້ລະອຽດເພື່ອສະດວກໃນການໂຮຍສ່ວນປະລິມານການໃສ່ເຊື້ອເຫັດເພືອງຄວນໃຊ້ໃນຈຳນວນທີ່ພໍເໝາະຄືເຫັດເພືອງບໍລິສຸດ 1 ຖົງ (ໜັກໆາມ) ໃຊ້ໂຮຍເຊື້ອໃນພື້ນທີ່ 1-2 ຕາແມັດແຕ່ຖ້າເປັນເຊື້ອເຫັດເພືອງແບບຕໍ່ເຊື້ອທຳມະດາຄວນໃຊ້ເຊື້ອເຫັດ 3-5 ຖົງພື້ນທີ່ 1 ຕາແມັດ.

ເມື່ອບົບເຊື້ອເຫັດເພືອງທີ່ກຽມພ້ອມໄວ້ແລ້ວກໍ່ນຳມາໂຮຍລົງເທິງຊັ້ນວັດສະດຸປູກໃນຫ້ອງໃຫ້ສະໝໍ່າສະເໝີແລະທົ່ວເຖິງທຸກຊັ້ນແລ້ວຕ້ອງຟ້າວປິດຫ້ອງໃຫ້ສະນິດທັນທີຢ່າໃຫ້ແສງເຂົ້າໄດ້ແລະຄວບຄຸມອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ 35 ອົງສາດົນປະມານ 3 ມື້ຫາກອຸນຫະພູມຕ່ຳກວ່ານີ້ໃຫ້ອົບອາຍນ້ຳຊ່ວຍໄລຍະນີ້ເສັ້ນໄຍເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕແທນເຊື້ອຮາ. ດັ່ງນັ້ນ, ຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອເຫັດປະມານ 6 ຊົ່ວໂມງໃຫ້ສັງເກດວ່າເສັ້ນໄຍເຫັດເພືອງເປັນສີຂາວເທິງວັດສະດຸປູກແລ້ວຫຼືຍັງໂດຍປົກກະຕິແລ້ວເສັ້ນໄຍເຫັດເພືອງຈະເລີ່ມແຕກໂຕຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອປະມານ 6-8 ຊົ່ວໂມງຫາກຖິ້ມໄວ້ດົນຈົນກ່ວາ 15-16 ຊົ່ວໂມງແລ້ວເສັ້ນໄຍຍັງບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕກໍ່ສະແດງວ່າມີບັນຫາເຊິ່ງອາດຈະເນື່ອງມາຈາກສາເຫດຕ່າງໆດັ່ງນີ້:

1. ວັດສະດຸປູກມີແກັດສແອມໂມເນຍເຫຼືອຢູ່ຈຶ່ງເປັນພິດຕໍ່ເສັ້ນໄຍເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍເຫັດບໍ່ຈະເລີນ.
2. ການໂຮຍເຊື້ອເຫັດໃນຂະນະທີ່ວັດສະດຸປູກຍັງມີອຸນຫະພູມສູງຢູ່ຫຼາຍເຮັດໃຫ້ເຊື້ອເຫັດຕາຍຫຼືເຊື້ອມລົງ.
3. ເຊື້ອເຫັດມີຄຸນນະພາບທີ່ບໍ່ດີອາດເປັນຫົວເຊື້ອບໍ່ບໍລິສຸດ.
4. ສະພາບອາກາດແລະອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງປູກບໍ່ເໝາະສົມຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເສັ້ນໄຍເຫັດ.

8) ການດູແລຮັກສາຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອ.

ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ໂຮຍເຊື້ອເທັດເພື່ອງປິດຫ້ອງແລະຄວບຄຸມອຸນຫະພູມໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບປະລິມານ 32-38 ອົງສາປະໄວ້ 2-3 ມື້ແລ້ວເຊື້ອເທັດເພື່ອງຈະເລີນເຕີບໂຕເປັນເສັ້ນໄຍເທັດມີສີຂາວພູເປັນຂົນນຸ້ມແລະຈະເລີນເຕີບໂຕແຜ່ກະຈາຍເຕັມໜ້າວັດສະດຸ.

ໃນລະຫວ່າງວັນທີ 3-4 ເສັ້ນໄຍເທັດກໍ່ຈະເລີ່ມຍຸບໂຕລົງຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕເຊິ່ງເປັນໄລຍະສະສົມອາຫານເພື່ອທີ່ຈະນໍາໄປໃຊ້ໃນການສ້າງດອກເທັດປ່ຽນຈາກສີຂາວເປັນສີນໍ້າຕານແລະຈັບໂຕກັນເປັນດອກເທັດນ້ອຍໆມີລັກສະນະເປັນເມັດຄ້າຍຄືຜັງແຟ້ບ, ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕພັດທະນາເປັນດອກເທັດທີ່ສົມບູນຕໍ່ໄປ. ດັ່ງນັ້ນ, ນັບຈາກໄລຍະວັນທີ 3-4 ເປັນຕົ້ນໄປຈະຕ້ອງຖ້າປະຕິບັດດູແລຮັກສາປັບອຸນຫະພູມແລະສະພາບອາກາດພາຍໃນຫ້ອງໃຫ້ເໝາະສົມເພື່ອໃຫ້ຕຸ່ມດອກເທັດນ້ອຍໆມີການຈະເລີນເຕີບໂຕພັດທະນາດອກເທັດທີ່ສົມບູນຕໍ່ໄປດັ່ງນີ້.

1. ຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອເທັດເພື່ອງໄດ້ປະມານ 3-4 ມື້ກໍ່ໃຫ້ເປີດປະຕູ....ເບິ່ງພາຍໃນຖ້າເສັ້ນໄຍມີລັກສະນະສີຂາວຢູ່ຕາມຜິວໜ້າຂີ້ຝ່າຍເປັນຈໍານວນຫຼາຍສະແດງວ່າອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງສູງຈົນເກີນໄປເຊິ່ງລັກສະນະເຊັ່ນນີ້ເຖິງວ່າເສັ້ນໄຍຈະຍົບໂຕເກີດດອກເທັດນ້ອຍໆເຕັມຜິວໜ້າຂີ້ຝ່າຍກໍ່ຕາມແຕ່ດອກເທັດນ້ອຍໆເຫຼົ່ານີ້ຈະບໍ່ສາມາດພັດທະນາໄປເປັນດອກເທັດທີ່ສົມບູນໄດ້ເພາະເສັ້ນໄຍເທັດບໍ່ສາມາດພັກໂຕແລະສະສົມອາຫານໄດ້ຢ່າງເຕັມທີ່ຈຶ່ງຄວນເປີດຊ່ອງລະບາຍອາກາດໃຫ້ອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງໃຫ້ຫຼຸດລົງພ້ອມກັບເປັນການລະບາຍຖ່າຍເທອາກາດໄປໃນໂຕອີກດ້ວຍໂດຍຄວບຄຸມອຸນຫະພູມຢູ່ປະມານ 28-32 ອົງສາໂດຍການເປີດຊ່ອງອາກາດປະໄວ້.

ແຕ່ເມື່ອຖ້າເປີດປະຕູ....ເບິ່ງແລ້ວພົບວ່າເສັ້ນໄຍເທັດເລີ່ມຍຸບໂຕແລະມີດອກເທັດນ້ອຍໆເກີດຂຶ້ນມາແລ້ວກໍ່ຕາມກໍ່ໃຫ້ປັບອຸນຫະພູມພາຍໃນຫ້ອງໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ເໝາະສົມຄືລະຫວ່າງ 28-32 ອົງສາໂດຍເປີດຊ່ອງອາກາດປະໄວ້ເພາະຖ້າຫາກອຸນຫະພູມຕໍ່າຈົນເກີນໄປຈະເຮັດໃຫ້ດອກເທັດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ຊ້າແຕ່ຖ້າດອກເທັດທີ່ໄດ້ນັ້ນຈະມີຂະໜາດໃຫ່ຍແລະໜັກໃນທາງກົງກັນຂ້າມຖ້າຫາກອຸນຫະພູມສູງຈະເຮັດໃຫ້ດອກເທັດໃຫ່ຍໄວເປືອກຫຸ້ມບາງແລະບານງ່າຍແຕ່ຖ້າອຸນຫະພູມສູງເກີນໄປກໍ່ອາດຈະເຮັດໃຫ້ດອກເທັດບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້.

2. ຫຼັງຈາກເສັ້ນໄຍເຫັດໄດ້ເລີ່ມຍຸບໂຕລົງແລ້ວປະມານ 1-2 ມື້ (ມື້ທີ 4-5) ກໍ່ໃຫ້ສັງເກດວ່າດອກເຫັດນ້ອຍໆເກີດຂຶ້ນທົ່ວຜິວໜ້າຂີ້ຝ້າຍທຸກຊັ້ນແລ້ວຫຼືບໍ່ຖ້າມີດອກເຫັດນ້ອຍໆເກີດຂຶ້ນທົ່ວທຸກຊັ້ນດີແລ້ວກໍ່ໃຫ້ກ້ວາງປະມານ 20 ຊັງຕີແມັດເພື່ອໃຫ້ອາກາດພາຍໃນຫ້ອງມີການລະບາຍຖ່າຍເຫຫຼາຍຂຶ້ນຄວບຄຸມອຸນຫະພູມໄວ້ປະມານ 28-32 ອົງສາແລະຄວນຄວບຄຸມແສງໃຫ້ຜ່ານເຂົ້າໄປພຽງເລັກນ້ອຍເພື່ອໃຫ້ດອກມີສີຈາງລົງແລະຂ້ອນຂ້າງຍາວເພາະຖ້າຫາກປ່ອຍໃຫ້ແສງຜ່ານເຂົ້າໄປຫຼາຍຈະເຮັດໃຫ້ສີຂອງດອກເຫັດປຸງໄປເປັນສີຄໍ້າເຊິ່ງບໍ່ເປັນທີ່ນິຍົມຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ.

ໃນໄລຍະນີ້ຖ້າສະພາບອາກາດແລະຂີ້ຝ້າຍມີຄວາມຊຸ່ມໜ້ອຍລົງໄປຫຼາຍ (ຕໍ່າກ່ວາ 80%) ກໍ່ໃຫ້ຫິດນໍ້າໂດຍໃຊ້ເຄື່ອງຜິ່ນຝ່ອຍສິດຜິ່ນເພາະຖ້າຄວາມຊຸ່ມບໍ່ເໝາະສົມຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດເພືອງແຫ້ແລະອາດຈະໄດ້ແຕ່ຕ້ອງລະວັງຢ່າໃຫ້ລະອອງນໍ້າຈັບກັນເປັນຢອດນໍ້າແລະຢ່າໃຫ້ຢອດນໍ້າໄປຖືກດອກເຫັດໂດຍຕົງເພາະອາດຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດເນົາເສຍຫາຍໄດ້.

3. ໃນຊ່ວງວັນທີ 6-7 ຈະສັງເກດເຫັນດອກເຫັດມີຂະໜາດໃຫ່ຍປະມານເທົ່າຫົວໂປ້ມີແລ້ວຖ້າຕ້ອງການໃຫ້ດອກເຫັດມີຂະໜາດໃຫ່ຍເປືອກຫຸ້ມໜາ, ເນື້ອແໜ້ນ, ນໍ້າໜັກດີແລະດອກຂາວກໍ່ໃຫ້ເຮັດການອົບອາຍນໍ້າເວລາກາງຄືນໃນຊ່ວງເວລາທີ່ອຸນຫະພູມຕໍ່າສຸດຄືລະຫວ່າງ 02.00-04.00 ໂມງເນື່ອງຈາກໃນເວລາດັ່ງກ່າວເປັນຊ່ວງທີ່ອຸນຫະພູມໃນບັນຍາກາດຕໍ່າທີ່ສຸດເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕໂດຍເຮັດການອົບອາຍນໍ້າໃຫ້ໄດ້ອຸນຫະພູມສູງປະມານ 32-34 ອົງສາຈະຊ່ວຍໃຫ້ດອກເຫັດຈະເລີນພັດທະນາໄດ້ຢ່າງເຕັມທີ່ແລະໄດ້ດອກເຫັດຕາທີ່ຕ້ອງການ.

9) ການເກັບດອກເຫັດ.

ການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມຖ້າຫາກສະພາບແວດລ້ອມເໝາະສົມແລະມີການປະຕິບັດເບິ່ງແຍງຮັກສາດີ, ຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອເຫັດປະມານ 2-3 ມື້ເສັ້ນໄຍເຫັດກໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມຊັ້ນປູກປະມານມື້ທີ 3-4 ເສັ້ນໄຍຈະຈັບໂຕກັນເປັນດອກເຫັດນ້ອຍໆແລະປະມານມື້ທີ 6-7 ກໍ່ຈະເລີ່ມເກັບດອກເຫັດໄດ້ການເກັບດອກເຫັດເພືອງຄວນເກັບເມື່ອດອກເຫັດໃຫ່ຍເຕັມທີ່ກໍ່ລະນີທີ່ດອກເຫັດມີລັກສະນະເປັນຫົວແປ້ນຢູ່ກໍ່ຄວນຖ້າໄວ້ອີກ 1 ຄືນຫຼືເຄິ່ງມື້ແຕ່ຖ້າດອກເຫັດມີລັກສະນະຫົວຍືດຂຶ້ນແບບຫົວ...ຈະຕ້ອງເກັບທັນທີຖ້າບໍ່ເຊັ່ນນັ້ນແລ້ວດອກເຫັດຈະບານເຮັດໃຫ້ຂາຍບໍ່ໄດ້ລາຄາ.

ເວລາເກັບດອກເຫັດທີ່ເໝາະສົມຄວນເປັນເວລາຊ່ວງປ່າຍໃກ້ຄໍ່າເພາະອຸນກະພູມພາຍນອກກັບໃນເຮືອນຮົ່ມຈະໃກ້ຄຽງກັນຄົນເກັບດອກເຫັດຈະເກັບໄດ້ຢ່າງສະບາຍເພາະອາກາດບໍ່ຮ້ອນຈັດແຕ່ຖ້າທ້ອງຖິ່ນໃດມີຄວາມຈໍາເປັນຈະຕ້ອງເກັບໃນຊ່ວງເວລາອື່ນກໍສາມາດເຮັດໄດ້ສໍາລັບວິທີການເກັບດອກເຫັດໂດຍໃຫ້ໃຊ້ນົວຊີ້ກັບຫົວໂປ້ມີຈັບບໍລິເວນກົກດອກເຫັດແລ້ວໝູນເລັກນ້ອຍພ້ອມກັບຍົກຂຶ້ນເບິ່ງດອກເຫັດກໍຈະຫຼຸດອອກມາໂດຍງ່າຍ ໂດຍຢ່າໃຫ້ກະທົບກະເທືອນດອກເຫັດທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງເພາະຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດທີ່ຢູ່ໃກ້ຄຽງຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕຫຼືບາງຄັ້ງດອກເຫັດຈະ...ແລະເນົ້າໄດ້ຫຼັງຈາກເກັບດອກເຫັດມາແລ້ວໃຫ້ໃຊ້ມິດຄົມງຸດແຕ່ງກົກດອກທີ່ມີເສດຂີ້ຝ້າຍທີ່ຕິດມາອອກແລະຕັດແຕ່ງສິ່ງເປີເປື້ອນອອກໃຫ້ໝົດຢ່າງວາງໃຫ້ທັບກັນຫຼາຍເພາະຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດບານໄວຂຶ້ນແລະເນົ້າງ່າຍແລະບໍ່ຄວນນໍາດອກເຫັດທີ່ເກັບມານໍາໄປລ້າງນໍ້າໂດຍເດັດຂາດຈາກນັ້ນນໍາດອກເຫັດໄປເກັບໄວ້ໃນບ່ອນເຢັນໆເພາະຖ້າເກັບໄວ້ໃນບ່ອນທີ່ອົບເອົ້າອາດຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດບານໄວ.

10) ການເຮັດຄວາມສະອາດເຮືອນຮົ່ມ.

ຫຼັງຈາກທີ່ເກັບກຽວຜົນຜະລິດເຫັດໝົດແລ້ວໃຫ້ເອົາວັດສະດຸປູກອອກໄປຖິ້ມຫຼືນໍາໄປໃຊ້ປະໂຫຍດຢ່າງອື່ນຕໍ່ໄປເຊັ່ນ: ນໍາໄປເຮັດປູຍປູກໄມ້ໃຫ້ໝາກ, ພືດຜັກ, ໄມ້ດອກໄມ້ປະດັບແລະບໍ່ຄວນກອງໄວ້ໃກ້ເຮືອນຮົ່ມເພາະອາດຈະເປັນບ່ອນສະສົມເຊື້ອພະຍາດຂຶ້ນໄດ້, ຫຼັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງເຮັດການລ້າງຊັ້ນປູກແລະທ້ອງດ້ວຍແຟ້ບຫຼືນໍ້າຢາ.....ຫຼືນໍ້າຢາຟໍມະລີນອີກກໍໄດ້ແລ້ວລ້າງດ້ວຍນໍ້າຈົນສະອາດໂດຍສະເພາະຕາມຊອກມູມຕ່າງໆແລ້ວປ່ອຍປະໃຫ້ແຫ້ງປະມານ 2-3 ມື້ຈຶ່ງເຮັດການອົບອາຍນໍ້າທີ່ອຸນຫະພູມ60-70ອົງສາຂຶ້ນໄປດົນປະມານ 1-2 ຊົ່ວໂມງເພື່ອຂ້າເຊື້ອຮາແລະສັດຕູພືດທີ່ອາດຈະຫຼົງເຫຼືອຢູ່ຈາກນັ້ນຈຶ່ງສາມາດເຮັດການປູກເຫັດເພື່ອງຄັ້ງຕໍ່ໄປໄດ້ແຕ່ຖ້າບ່ອນເຮືອນຮົ່ມໄວ້ດົນຫຼາຍມື້ເມື່ອຕ້ອງການຈະເຮັດການປູກກໍໃຫ້ອົບອາຍນໍ້າອຸນຫະພູມປະມານ 60-70ອົງສາຂຶ້ນໄປດົນປະມານ 1-2 ຊົ່ວໂມງກ່ອນແລ້ວຈຶ່ງດໍາເນີນການປູກຄັ້ງຕໍ່ໄປໄດ້.

12.4 ການປະຕິບັດກັບດອກເຫັດຫຼັງເກັບກຽວ

ເນື່ອງຈາກດອກເຫັດເພື່ອງທີ່ເກັບກຽວແລ້ວຈະບານໄວຫຼາຍຫາກເກັບກຽວໃນບ່ອນທີ່ມີອຸນຫະພູມສູງປະກອບກັບດອກເຫັດມີຄວາມບອບບາງຫຼາຍເຫັດໃຫ້ເກີດການຊໍ້າໄດ້ງ່າຍອີກທັງດອກເຫັດເພື່ອງມີຄວາມຊຸ່ມແລະປະລິມານນໍ້າສູງຫຼາຍເຖິງ 85-90% ເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດເພື່ອງ

ສູນເສຍຄວາມຊຸ່ມຢ່າງໄວໂດຍການລະເຫີຍແລະການຫາຍໃຈຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດແຫ່ວງ່າຍ ແລະບໍ່ໜ້າຮັບປະທານເພາະສະນັ້ນຫຼັງຈາກເກັບດອກເຫັດແລ້ວຈະຕ້ອງດຳເນີນການໃນຂັ້ນຕ່າງໆ ໃຫ້ໄວແລະນຳດອກເຫັດອອກຈຳໜ່າຍໃຫ້ເຖິງມືຜູ້ບໍລິໂພກໂດຍໄວທີ່ສຸດໂດຍປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

1. ການດູແລຮັກສາດອກເຫັດໃນຊ່ວງເກັບກຸ່ມ.

ຄວນເກັບດອກເຫັດໃນຊ່ວງເວລາທີ່ອາກາດບໍ່ຮ້ອນຈັດເກັບດອກເຫັດໃສ່ໃນກະຕ່າຫຼື ພາຊະນະທີ່ສະອາດແລະບໍ່ຄວນໃສ່ດອກເຫັດລວມກັນໃນປະລິມານທີ່ຫຼາຍໆເກັບດອກເຫັດໄວ້ໃນ ບ່ອນຮົ່ມ, ເຢັນຫຼືບ່ອນທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມສູງເຊັ່ນ: ພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມໂດຍວາງໄວ້ກັບພື້ນ. ນອກຈາກນີ້, ດອກເຫັດທີ່ເກັບກຸ່ມແລ້ວບໍ່ຄວນນຳໄປລ້າງນ້ຳໂດຍເດັດຂາດແລະຄວນນຳເອົາໄປຕັດແຕ່ງ ທັນທີ.

2. ການຕັດແຕ່ງດອກເຫັດ.

ເນື່ອງຈາກດອກເຫັດທີ່ເກັບມາຈາກໜານປູກນັ້ນມັກຈະມີຄາບເສດວັດສະດູບູກຫຼືວັດສະ ດູລ້ຽງເຊື້ອເຫັດຕິດມາກັບກົກດອກເຫັດແລະອາດມີສິ່ງເບີເບື້ອນຫຼືຄາບເສດດິນຕິດດອກເຫັດມາ ເຮັດໃຫ້ເບິ່ງບໍ່ສວຍງາມແລະບໍ່ໜ້າຮັບປະທານ. ດັ່ງນັ້ນ, ກ່ອນນຳເຫັດອອກຈຳໜ່າຍຈະຕ້ອງ ເຮັດທຳຄວາມສະອາດດ້ວຍການຕັດແຕ່ງດອກເຫັດກ່ອນ.

ວິທີການຕັດແຕ່ງດອກເຫັດເລີ່ມຈາກລ້າງມືດ້ວຍສະບູຫຼືແຟ້ບໃຫ້ສະອາດແລ້ວໃຊ້ມືດ ບາງຂະໜາດນ້ອຍທີ່ຄົມແລະສະອາດຕັດແຕ່ງສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ອອກໃຫ້ໝົດທຸກດອກໂດຍໃຫ້ຕັດເນື້ອ ເຍື່ອຂອງດອກເຫັດອອກເທົ່າທີ່ຈຳເປັນບໍ່ຄວນຕັດອອກຫຼາຍເກີນໄປຈົນເຖິງກັບເຮັດໃຫ້ເສຍສ່ວນ ເນື້ອເຫັດຫຼາຍຈົນເສຍນ້ຳໜັກໄປຫຼາຍຫຼັງຈາກຕັດແຕ່ງຈະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດເບິ່ງສວຍງາມ, ສະອາດ, ເປັນຕາເອົານຳໄປປຸງອາຫານຮັບປະທານ, ເມື່ອນຳໄປຈຳໜ່າຍກໍໜ້າຊື້ຂາຍແລະຈຳໜ່ າຍໄດ້ລາຄາດີອີກດ້ວຍ.

3. ການຄັດຂະໜາດ.

ບົກກະຕິແລ້ວດອກເຫັດທີ່ເກັບມາຈະມີຂະໜາດແຕກຕ່າງກັນໄປໂດຍຈະມີທັງດອກເຫັດ ຂະໜາດນ້ອຍ, ຂະໜາດກາງແລະຂະໜາດໃຫຍ່ລວມທັງເຫັດບານຫາກຈຳໜ່າຍແບບຄົນລະຂະ ໜາດກໍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງຂັດແຍກຂະໜາດແຕ່ການຈຳໜ່າຍດອກເຫັດແບບຄັດຂະໜາດຈຳໜ່າຍໄດ້

ລາຄາດີແລະຍຸດຕິທຳຕໍ່ຜູ້ຊື້ແລະຜູ້ຂາຍເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປຕະຫຼາດຕ້ອງການເັດເພື່ອງທີ່ຄັດແຍກ
ຂະໜາດແລ້ວການຄັດແຍກຂະ

ໜາດເັດເພື່ອງແຍກອອກເປັນ 4 ກຸ່ມດັ່ງນີ້:

1) **ເັດຂະໜາດໃຫ່ຍ:** ເປັນເັດດອກຈູມມີຂະໜາດໃຫ່ຍທີ່ສຸດຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາ
ດີການຄັດແຍກຈັດກຸ່ມສ່ວນໃຫ່ຍໃຊ້ສາຍຕາຕັດສິນ.

2) **ເັດຂະໜາດປານກາງ:** ເປັນເັດດອກຈູມທີ່ມີຂະໜາດຮອງລົງມາຈາກຂະໜາດ
ໃຫ່ຍແລະຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາຮອງຈາກເັດຂະໜາດໃຫ່ຍຄັກແຍກຂະໜາດໂດຍໃຊ້ສາຍຕາເຊັ່ນ
ກັນບາງຄັ້ງສາມາດປົນໄປກັບຂະໜາດໃຫ່ຍໄດ້ເຊິ່ງດອກເັດຂະໜາດປານກາງນີ້ນິຍົມນຳໄປແປ
ຮູບເປັນເັດເພື່ອງບັນຈຸກະປ່ອງ.

3) **ເັດຂະໜາດນ້ອຍ:** ເປັນເັດຈູມເຊິ່ງມີຂະໜາດນ້ອຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປຈາກເັດ
ຂະໜາດໃຫ່ຍແລະຂະໜາດກາງຢ່າງເັນໄດ້ຊັດເຈນເປັນເັດທີ່ຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາຕ່ຳ.

4) **ເັດບານ:** ເປັນດອກເັດທີ່ບານອອກຈາກເປືອກຫຸ້ມແລ້ວບໍ່ວ່າດອກເັດຈະມີຂະໜ
າດໃດກໍຈັດຢູ່ໃນກຸ່ມນີ້ທັງໝົດເປັນເັດທີ່ຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາຕ່ຳກ່ວາເັດຂະໜາດອື່ນທັງໝົດ
ເພາະບໍ່ເປັນທີ່ນິຍົມຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ.

4. ການບັນຈຸຫີບຫໍ່ຫຼືພາຊະນະ

ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ບັນຈຸດອກເັດນັ້ນຕ້ອງເປັນພາຊະນະທີ່ອາກາດຖ່າຍເທໄດ້ດີເຊັ່ນ: ເຊິ່ງ
ຫຼືກະຕ່າເປັນຕົ້ນກະຕ່າພັດສຕິກຄວນເປັນກະຕ່າເປັນຮູບສີ່ຫຼ່ຽມທີ່ມີຮູ້ອ້ອມຮອບເຊິ່ງກະຕ່າຮູບ
ສີ່ຫຼ່ຽມເມື່ອວາງເທິງພື້ນຂະໜາດຂົນສົ່ງຈຳນວນຫຼາຍໆຈະບໍ່ເປືອງພື້ນທີ່ຫຼາຍເມື່ອທຽບກັບກະຕ່າ
ຊົງກົມນອກຈາກນີ້ພາຊະນະທີ່ໃຊ້ບັນຈຸດອກເັດເພື່ອງບໍ່ຄວນມີດອກທີ່ໃຫ່ຍຈົນເກີນໄປແຕ່ຖ້າ
ຫາກຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ບັນຈຸພາຊະນະຂະໜາດໃຫ່ຍຄວນໃຊ້.....ມ້ວນເປັນວົງກົມຊົງ
ກະບອກຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງ 10 ຊັງຕີແມັດແລ້ວໃສ່ໃຫ້ເປັນຮູໄວ້ເຄິ່ງກາງພາຊະນະ.

ຂະນະທີ່ເກັບດອກເັດຈາກໜານປູກຄວນນຳດອກເັດວາງລົງພາຊະນະຄ້ວຍ
ຄວາມນຸ້ມນວນບໍ່ຄວນວາງດອກເັດຊ້ອນກັນສູງຫຼືໜາຈົນເກີນໄປເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປບໍ່ຄວນວາງຊ້ອນ
ກັນໜາຈົນເກີນ 6 ນິ້ວແລະເມື່ອງວາງພາຊະນະບັນຈຸດອກເັດທັບຊ້ອນກັນຄວນມີໄມ້ວາງຂັ້ນ
ລະຫວ່າງຂັ້ນຂອງພາຊະນະດ້ວຍເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເັດທັບກັນໂດຍກົງ. ນອກຈາກນີ້, ບໍ່ຄວນບັນຈຸດອກ
ເັດລົງໃນຖົງພັດສຕິກແລ້ວມັດປາກຖົງເພື່ອການຂົນສົ່ງຫຼືວາງຈຳໜ່າຍດົນຈົນເກີນໄປເພາະ
ດອກເັດຈະເກີດຄວາມຮ້ອນແລະເນົາເສຍໄດ້ງ່າຍໃນການບັນຈຸດອກເັດລົງໃນຖົງພັດສຕິກນັ້ນ

ຄວນໃຊ້ເພື່ອການຈຳໜ່າຍໃຫ້ຜູ້ຊື້ນຳກັບບ້ານເຊິ່ງໃຊ້ໄລຍະເວລາບໍ່ດົນກໍນຳໄປປຸງອາຫານຫຼືເກັບໄວ້ໃນຕູ້ເຢັນເພື່ອຖ້ານຳໄປປຸງເປັນອາຫານເທົ່ານັ້ນ.

5. ການຂົນສົ່ງ

ຫຼັງຈາກຕັດແຕ່ງ, ຄັດຂະໜາດແລະບັນຈຸພາຊະນະສຳເລັດແລ້ວຈະຕ້ອງຮີບນຳສົ່ງເທັດເພື່ອສົ່ງສູ່ຕະຫຼາດເຊົ້າແຕ່ເນື່ອງຈາກເທັດເພື່ອເປັນເທັດທີ່ເນົາເສຍໄດ້ງ່າຍແລະເນົາໄວກ່ວາເທັດຊະນິດອື່ນໆເພາະເທັດເພື່ອມີນ້ຳຍ່ອຍໃນໂຕມັນເອງການຍ່ອຍໂຕຂອງເທັດເພື່ອນີ້ເອີ້ນວ່າ:ອໍໂຕລິຊິສ (Autolysis) ຈະເຮັດໃຫ້ເທັດຍຸບໂຕລົງແລະມີລົດຊາດຂົມດັ່ງນັ້ນການຂົນສົ່ງບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ເວລາດົນຈົນເກີນໄປຕ້ອງເຮັດດ້ວຍຄວາມໄວແລະຕ້ອງໃຊ້ພາຫະຂົນສົ່ງທີ່ເໝາະສົມຫາກໃຊ້ລົດຂົນສົ່ງຈະຕ້ອງບໍ່ໃສ່ລົມຍາງແຂງຈົນເກີນໄປຫຼືແລ່ນບ່ອນທາງທີ່ເປັນຊຸມຫຼາຍຈົນເກີດການກະທົບກະເທືອນເຮັດໃຫ້ເທັດຊ້ຳຫຼືເສຍຫາຍໄດ້ໃນຂະນະທີ່ຂົນສົ່ງຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ເທັດຖືກລົມ... ຫຼືຖືກຝົນນອກຈາກນີ້ຄວນຂົນສົ່ງໃນເວລາທີ່ອາກາດເຢັນທີ່ສຸດເຊັ່ນ: ໃນເວລາກາງຄືນຫຼື ໃຊ້ລົດຕູ້ທີ່ສາມາດຄວບຄຸມອຸນຫະພູມໄດ້ແລະການຂົນຍ້າຍທຸກຄັ້ງຄວນເຮັດດ້ວຍຄວາມນຸ່ມນວນບໍ່ໃຊ້ວິທີໂຍນເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນດອກເທັດຊ້ຳແລະຈຳໜ່າຍໄດ້ລາຄາຕໍ່າລົງ.

6. ການເກັບຮັກສາ

ເນື່ອງຈາກຜົນຜະລິດເທັດເພື່ອທີ່ເກັບມາຈາກແຫຼ່ງຜະລິດກ່ອນຈະເຖິງມືຜູ້ບໍລິໂພກໄດ້ຕ້ອງໄດ້ຜ່ານຂັ້ນຕອນຕ່າງໆທີ່ໃຊ້ເວລາດົນຕ່າງກັນນັບຕັ້ງແຕ່ຕັດແຕ່ງດອກເທັດ, ຄັດແຍກຂະໜາດດອກເທັດ, ບັນຈຸດອກເທັດລົງພາຍໃນພາຊະນະ, ການຂົນສົ່ງແລະການຕະຫຼາດອີກທັງບາງຄົນເມື່ອຊື້ເທັດໄປແລ້ວແຕ່ຍັງບໍ່ທັນນຳມາໄປຮັບປະທານໄປປຸງເປັນອາຫານຫຼືຜູ້ຂາຍເທັດຂາຍບໍ່ໝົດຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງເກັບຮັກສາເທັດໄວ້ບໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍແລະບໍ່ໃຫ້ເຊື່ອມຄຸນນະພາບໂດຍເຮັດການເກັບຮັກສາເທັດໄວ້ໃນທີ່ອຸນຫະພູມຕໍ່າເນື່ອງຈາກລະດັບອຸນຫະພູມຕໍ່າຈະໄປຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຊື້ອຈຸລິນຊີແລະຊ່ວຍລົດການຫາຍໃຈຂອງເນື້ອເຍື່ອເທັດອີກທັງຍັງຊ່ວຍຫຼຸດປະລິມານເຄມີພາຍໃນເທັດໂດຍສະເພາະປະຕິກິລິຍາການຍ່ອຍໂຕເອງ (Autolysis) ອີກດ້ວຍການເກັບຮັກສາເທັດເພື່ອໄວ້ໃນທີ່ອຸນຫະພູມສູງນັ້ນ, ນອກຈາກຈະເພີ່ມອັດຕາການຫາຍໃຈຂອງເທັດເຮັດໃຫ້ດອກເທັດບານໄວແລ້ວຍັງເພີ່ມການທຳລາຍຂອງເຊື້ອຈຸລິນຊີອີກດ້ວຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ການເກັບຮັກສາເທັດເພື່ອຈຶ່ງນິຍົມເກັບຮັກສາໄວ້ໃນອຸນຫະພູມຕໍ່າພາຍໃຕ້ຄວາມຊຸ່ມສູງຈຶ່ງສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ເທັດມີຄວາມສົດແລະຊ່ວຍຫຼຸດຄວາມເສຍຫາຍໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

ສໍາລັບວິທີການເກັບຮັກສາເຫັດເຟືອງທີ່ນິຍົມປະຕິບັດຄືນໍາເຫັດເຟືອງໃນປະລິມານບໍ່ເກີນ 2 ກິໂລກຼາມທໍ່ດ້ວຍເຈ້ຍທັງສີເພີມແລ້ວບັນຈຸໃນຖົງພັດສຕິກແລະມັດປາກຖົງໃຫ້ດີຈາກນັ້ນນໍາໄປເກັບໃນຊ່ອງແຊ່ຜັກຂອງຕູ້ເຢັນຈະສາມາດເກັບຮັກສາເຫັດເຟືອງໄວ້ໄດ້ດົນ 1-2 ມື້ຫາກມີເຫັດເຟືອງຈໍານວນຫຼາຍກໍຕ້ອງແບ່ງເຫັດເປັນຫໍ່ໆໃຫ້ແຕ່ລະຫໍ່ມີນໍ້າໜັກບໍ່ເກີນ 2 ກິໂລກຼາມແລະປະຕິບັດເຊັ່ນດຽວກັນ.

12.5 ການຕະຫຼາດເຫັດເຟືອງ

ເຫັດເຟືອງເປັນເຫັດທີ່ຕະຫຼາດມີຄວາມຕ້ອງການໃນປະລິມານສູງຫຼາຍແລະຕໍ່ເນື່ອງເພາະເຫັດເຟືອງເປັນທີ່ນິຍົມກັນຫຼາຍທັງຄົນໄທແລະຄົນຕ່າງຊາດເນື່ອງຈາກເຫັດເຟືອງມີຄຸນນະພາບແຊບ, ມີຄຸນຄ່າທາງອາຫານສູງ, ສາມາດນໍາໄປປຸງອານຫານໄດ້ຫຼາກຫຼາຍແລະປອດໄພຈາກສານເຄມີໂດຍສະເພາະຄົນໄທຈະນິຍົມບໍລິໂພກເຫັດເຟືອງຫຼາຍທີ່ສຸດເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດເຫັດເຟືອງປະລິມານຮ້ອຍລະ 90 ໃຊ້ບໍລິໂພກພາຍໃນປະເທດແລະສ່ວນໃຫ່ຍນິຍົມບໍລິໂພກເຫັດສົດເຮັດໃຫ້ປະລິມານຜົນຜະລິດເຫັດເຟືອງຍັງບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແລະແນວໂນ້ມຄວາມຕ້ອງການເຫັດເຟືອງຂອງຕະຫຼາດຍັງມີເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍຕາມຈໍານວນປະຊາກອນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນແຫຼ່ງຜະລິດເຫັດເຟືອງທີ່ສໍາຄັນແລະແນວໂນ້ມຄວາມຕ້ອງການເຫັດເຟືອງຂອງຕະຫຼາດຍັງມີເພີ່ມຫຼາຍຂຶ້ນຕາມຈໍານວນປະຊາກອນເພີ່ມຂຶ້ນອີກແຫຼ່ງຜະລິດເຫັດເຟືອງທີ່ສໍາຄັນໄດ້ແກ່ແຂວງພະນະຄອນສີອາຍຸທະຍາ, ນະຄອນນາຍຍົກ, ອ່າງທອງ, ສະຣະບູຣີ, ໜອງຄາຍ, ຂອນແກ່ນ, ສະເຊີງເຊົາ, ປາຈິນບູຣີ, ປະທຸມທານີ, ໄຊນາດ, ສຸໂຂໄທ, ກາລະສິນ, ນະຄອນຣາດສະສີມາ, ຊຽງຣາຍແລະລໍາພູນສໍາລັບຊ່ວງທີ່ຜົນຜະລິດອອກເຫັດສູ່ຕະຫຼາດຫຼາຍທີ່ສຸດຄືເດືອນເມສາ-ພຶດສະພາ, ສ່ວນທີ່ຜົນຜະລິດມີໜ້ອຍຄືຊ່ວງປາຍເດືອນທັນວາ-ຕົ້ນເດືອນມີນາເຊິ່ງເປັນຊ່ວງທີ່ເຫັດທຸກຊະນິດມີລາຄາສູງຂຶ້ນ.

ປັດຈຸບັນເຖິງວ່າຈະມີການຜະລິດເຫັດເຟືອງກັນຫຼາຍກໍຕາມແຕ່ກໍຍັງບໍ່ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດຈຶ່ງສາມາດເພີ່ມການຜະລິດເຫັດເຟືອງຂຶ້ນໄດ້ອີກໃນພື້ນທີ່ຫຼາຍແຂວງເຊິ່ງຜົນຜະລິດເຫັດເຟືອງທີ່ຜະລິດໄດ້ທັງໝົດຈະຖືກສົ່ງເຂົ້າມາຈາກບໍລິເວນຮອບໆຊານເມືອງໂດຍກະສິກອນຈະເກັບເຫັດເຟືອງຕັ້ງແຕ່ທ່າງຄົນຫຼືຢ່າງຊ້າ 4 ໂມງເຊົ້າ, ຈາກນັ້ນຈະສົ່ງເຫັດໃຫ້ພໍ່ຄ້າຂາປະຈໍາທີ່ໄປຮັບຫຼືສົ່ງໃຫ້ພໍ່ຄ້າທ້ອງຖິ່ນແລະພໍ່ຄ້າຄົນກາງກໍຈະໄປສົ່ງເຫັດເຟືອງຕໍ່ໄປຍັງຕະຫຼາດສີ່ມູມເມືອງຕະຫຼາດໄທຫຼືຕະຫຼາດປາກຄອງຕະຫຼາດສ່ວນໂຮງງານຜະລິດອຸດສາຫະກໍາເຫັດເຟືອງ

ກະບ່ອງຈະຮັບຊື້ເຫັດເພືອງສົດເພື່ອບັນຈຸກະບ່ອງແຕ່ຈະຄັດສະເພາະເອົາເຫັດທີ່ມີຄຸນນະພາບດີ ເທົ່ານັ້ນສຳລັບລັກສະນະການຈຳໜ່າຍເຫັດເພືອງໃນຕະຫຼາດມີ 3 ຮູບແບບດ້ວຍກັນຄື:

1. ຈຳໜ່າຍເປັນເຫັດສົດ.

ເຫັດເພືອງເປັນເຫັດທີ່ນິຍົມບໍລິໂພກຂອງຄົນໄທຫຼາຍສ່ວນຈຳໜ່າຍກະສິກອນຈຳໜ່າຍ ເຫັດໃຫ້ພໍ່ຄ້າຄົນຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນຫຼືພໍ່ຄ້າຄົນກາງແລະໃນບາງຄັ້ງກະສິກອນອາດຈະນຳຜົນຜະລິດ ມາຈຳໜ່າຍເອງທັງໃນຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນແລະຕະຫຼາດກຸງເທບສ່ວນການຈຳໜ່າຍເຫັດເພືອງເພື່ອ ຈະເຂົ້າໂຮງງານບັນຈຸກະບ່ອງກໍມີແຕ່ກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ບໍ່ຄ່ອຍຢາກຈຳໜ່າຍໃຫ້ກັບໂຮງງານ ແປຮູບເຫັດເພືອງເນື່ອງຈາກໂຮງງານມີຂໍ້ກຳນົດລັກສະນະ, ປະລິມານແລະຄຸນນະພາບເຫັດ ເພືອງໄວ້ຫຼາຍ.

ການຈຳໜ່າຍເຫັດເພືອງສົດມັກຈະພົບກັບບັນຫາເລື່ອງການຂົນສົ່ງທີ່ຈະຕ້ອງຮັກສາໃຫ້ ເຫັດເພືອງຍັງຢູ່ໃນສະພາບສົດແລະຢູ່ໃນລັກສະນະດອກຈູມ, ເມື່ອນຳອອກຈຳໜ່າຍຈິ່ງຈະຈຳໜ່ າຍໄດ້ລາຄາດີ. ດັ່ງນັ້ນ, ການເກັບດອກເຫັດເພືອງຈຳໜ່າຍສົດນີ້ກະສິກອນຕ້ອງເກັບເຫັດໃນຕອນ ກາງຄືນຫຼືຕອນເຊົ້າມືດແລະສົ່ງໃຫ້ເຖິງຕະຫຼາຍໃນເມືອງຕອນເຊົ້າເພື່ອຈຳໜ່າຍຕໍ່ໄປສ່ວນພໍ່ຄ້າ ເຫັດເພືອງສົດນິຍົມເກັບຮັກສາເຫັດໄວ້ໃນທ້ອງເຢັນອຸນຫະພູມ 10-15 ອົງສາເຊິ່ງຈະສາມາດ ເຮັດໃຫ້ເຫັດຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ພາຍໃນ 6-8 ຊົ່ວໂມງສຳລັບຕະຫຼາດຂາຍສົ່ງເຫັດເພືອງ ພາຍໃນປະເທດແຫ່ງໃຫຍ່ໄດ້ແກ່ຕະຫຼາດໄທແລະຕະຫຼາດສີ່ມູມເມືອງ, ຮອງລົງມາເປັນຕະຫຼາດ ຊື້ຂາຍສົ່ງແລະຍ່ອຍໃນທ້ອງຖິ່ນໄດ້ແກ່ຕະຫຼາດກາງພາຍໃນແຂວງ, ເມືອງແລະຕະຫຼາດທ້ອງຖິ່ນ ທົ່ວປະເທດ.

2. ການຈຳໜ່າຍເຫັດແຫ້ງ.

ການແປຮູບເຫັດເພືອງສົດເປັນເຫັດເພືອງແຫ້ງສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍນຳເຫັດເພືອງສົດ ມາອົບໃນຕູ້ອົບຫຼືຕາກແດດໃຫ້ແຫ້ງຈົນມີຄວາມຊຸ່ມປະມານ 6-7 ເປີເຊັນ ແລະ ຕາມທ້ອງ ຕະຫຼາດເຫັດເພືອງແຫ້ງຍັງບໍ່ແຜ່ຫຼາຍເພາະຜູ້ບໍລິໂພກຍັງສາມາດຫາຊື້ເຫັດເພືອງສົດມາຮັບ ປະທານໄດ້ງ່າຍແລະທຸກມື້ແຕ່ສຳລັບຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດໃຫ້ຄວາມສົນໃຈເຫັດເພືອງແຫ້ງຫຼາຍ ເພາະເຫັດເພືອງແຫ້ງມີກິ່ນດີກວ່າແລະເມື່ອນຳເຫັດເພືອງແຫ້ງໄປປຸງອາຫານໃຫ້ມີຄວາມນຸ້ມແລະ ກອບສຳລັບປະເທດຄູ່ຄ້າເຫັດເພືອງແຫ້ງທີ່ສຳຄັນໄດ້ແກ່: ຝຣັ່ງ, ເຢຍລະມັນ, ສິງກະໂປແລະສະ

ຫາລັດອາເມລິກາ, ສ່ວນປະເທດທີ່ມີຄູ່ຄ້າທີ່ສໍາຄັນຮອງລົງມາໄດ້ແກ່: ຊາອຸດິອາຣາເບຍ, ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ເນເທີແລນເປັນຕົ້ນ.

ເຫັດເພືອງທີ່ນໍາມາເຮັດແຫ້ງຄວນເປັນເຫັດເພືອງທີ່ຫາກໍບານໃໝ່ໆເພາະຈະໃຫ້ສີແລະ ລົດຊາດດີກ່ວາດອກຈູມຫຼືດອກແກ່ຈົນກີບກ້ອງດອກປ່ຽນເປັນສີນໍ້າຕານແລ້ວ ໂດຍປົກກະຕິ ປະລິມານເຫັດເພືອງສົດ 10-13 ກິໂລກຼາມເມື່ອເຮັດໃຫ້ແຫ້ງໄດ້ນໍ້າໜັກເຫັດເພືອງ 1 ກິໂລກຼາມ ,ນອກຈາກຈະເຮັດໃຫ້ເຫັດເພືອງແຫ້ງແບບທັງດອກແລ້ວ, ຍັງສາມາດເຮັດເຫັດເພືອງແຫ້ງແບບ ຕັດຂວາງເປັນຕ່ອນບາງໆຫຼືຊອຍຜ່າສີ່ກໍໄດ້ສ່ວນເວລາທີ່ໃຊ້ໃນການອົບຈະໜ້ອຍກ່ວາການອົບໝົ ດດອກເຊິ່ງຜະລິດຕະພັນເຫັດແຫ້ງນີ້ໄດ້ມີການນໍາໄປເປັນວັດຖຸດິບໃສ່ນໍ້າຊຸບສໍາເລັດຮູບແລະ ບັນຈຸໃນຜະລິດຕະພັນໝີ່ສໍາເລັດຮູບສໍາລັບຕະຫຼາດໃນປະເທດແລະຕ່າງປະເທດສໍາລັບວິທີການ ເຮັດເຫັດເພືອງອົບແຫ້ງມີຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

1. ຕັດແຕ່ງເຫັດເພືອງທີ່ຈະນໍາມາອົບແຫ້ງ ໂດຍຕັດສ່ວນທີ່ເປື້ອນເປີະແລະຊໍ້າອອກ ແລ້ວນໍາໄປລ້າງດ້ວຍນໍ້າສະອາດ.
2. ແຊ່ເຫັດເພືອງໃນສານລະລາຍໂຊດຽມເມຕາໄບຊັດໄຟ 0.02 % ປະມານ 5 ນາທີ ແລ້ວເອົາຂຶ້ນໃສ່ຕາໜ່າງຕາກໃນຮົ່ມໃຫ້ສະເດັດນໍ້າ.
3. ນໍາເຫັດເພືອງທີ່ອົບໃນຕູ້ອົບທີ່ອຸນຫະພູມປະມານ 40-50 ອົງສາດົນປະມານ 18- 24 ຊົ່ວໂມງສໍາລັບເຫັດທັງດອກສ່ວນເຫັດເປັນຕ່ອນແລະເຫັດຜ່າເປັນສີ່ລ່ຽມຈະໃຊ້ເວລາໜ້ອຍ ລົງໃຫ້ເຫັດເພືອງແຫ້ງມີຄວາມຊຸ່ມປະມານ 6-7 ເປີເຊັນ.
4. ບັນຈຸໃນຖົງພັດສຕິກແລະປິດຝາບໍ່ໃຫ້ອາກາດເຂົ້າຈະເກັບໄວ້ໄດ້ດົນ.
5. ກ່ອນນໍາໄປປຸງອາຫານຄວນແຊ່ນໍ້າໄວ້ປະມານ 10-20ນາທີ.

3. ຈໍາໜ່າຍເປັນເຫັດເພືອງກະປ່ອງຫຼືພາຊະນະຕ່າງໆ

ລັກສະນະເຫັດເພືອງທີ່ຈໍາໜ່າຍນໍາສົ່ງເຂົ້າໂຮງງານເພື່ອບັນຈຸກະປ່ອງນັ້ນຈະມີການຄັດ ຄຸນນະພາບ, ຂະໜາດ, ຮູບຮ່າງ, ສີສັນແລະຕໍານິຢ່າງລະອຽດ, ທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ກົງກັບ ມາດຕະຖານສາກົນທີ່ໃຊ້ເປັນບັນທັດຖານໃນການຮັບຊື້ແລະການຕີລາຄາຂອງໂຮງງານອຸດ ສາຫະກໍາ. ນອກຈາກນີ້, ເຫັດເພືອງຍັງມີການແປຮູບເປັນຜະລິດຕະພັນຊະນິດຕ່າງໆຫຼາກຫຼາຍ ເຊັ່ນ: ນໍ້າພິກເຜົາ, ເຂົ້າຂຽບເຫັດ, ນໍ້າປາເຫັດ, ກະປິເຫັດ, ເຫັດດອງນໍ້າປາແລະຊອດສເຫັດ ເປັນຕົ້ນ.

ສໍາລັບສັດສ່ວນຂອງການໃຊ້ເຫັດເພືອງສົດບັນຈຸກະປ່ອງຄື: ເຫັດເພືອງ 1 ກິໂລກຼາມ ຈະຜະລິດໄດ້ປະມານ 2.7-3 ກະປ່ອງຈໍານວນດອກຢູ່ລະຫວ່າງ 15-65 ດອກຂຶ້ນຢູ່ກັບຂະໜາດຂອງດອກກະປ່ອງທີ່ໃຊ້ບັນຈຸຂະໜາດ 16 ອອນ, ເມື່ອບັນຈຸເຫັດລົງແລ້ວຈະມີນໍ້າໜັກ 400 ກຼາມ ໂດຍຈະເປັນເນື້ອເຫັດເພືອງປະມານ 230 ກຼາມ, ນອກຈາກການບັນຈຸກະປ່ອງເຫັດເພືອງດອກຈຸມແລະດອກບານແລ້ວຍັງມີການບັນຈຸກະປ່ອງເຫັດເພືອງແບບສະໄລເປັນແຜ່ນບາງໆຜ່າສອງຫຼືຜ່າສີ່ດອງເຫັດໃນນໍ້າເກືອບັນຈຸກະປ່ອງອີກດ້ວຍ.

ຄວາມຕ້ອງການເຫັດເພືອງບັນຈຸກະປ່ອງຂອງຕະຫຼາດພາຍໃນປະເທດຍັງມີໜ້ອຍຫຼາຍ ເພາະເຫັດເພືອງສົດສາມາດຊື້ໄດ້ງ່າຍ, ລາຄາບໍ່ແພງແລະຊື້ໄດ້ທຸກລະດູການສ່ວນໃຫຍ່ຈະຜະລິດເພື່ອສົ່ງຈໍາໜ່າຍໃນຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດສໍາລັບຕະຫຼາດຕ່າງປະເທດຂອງເຫັດເພືອງກະປ່ອງນັ້ນ ແຕ່ກ່ອນການສົ່ງອອກມີສະເພາະປະເທດຊາຊຸດີອາຣາເບຍແລະສະຫາລັດອາເມລິກາເທົ່ານັ້ນແຕ່ໃນບັດຈະບັນຕະຫຼາດໄດ້ຂະຫຍາຍອອກໄປກ້ວາງຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະໃນຕະຫຼາດຢູໂຣບແລະເອເຊຍເພາະເປັນຕະຫຼາດທີ່ຕ້ອງການເຫັດໃນປະລິມານຫຼາຍປະເທດທີ່ຄາດຈະເປັນລູກຄ້າຂາປະຈໍາໄດ້ແກ່: ບາເຣນ, ອອສເຕຣເລຍ, ແຄນນາດາ, ສະວິສເຊີແລນແລະເນເທີແລນ. ນອກຈາກນີ້, ຄາດວ່າຈະຂະຫຍາຍຕະຫຼາດໄປໃນບາງປະເທດທີ່ການນໍາເຂົ້າຍັງບໍ່ສະໜໍາສະເໝີສໍາລັບບັນຫາທີ່ສໍາຄັນໃນການຜະລິດເຫັດເພືອງກະປ່ອງຄືວັດຖຸດິບບໍ່ພຽງພໍແລະຄຸນນະພາບບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານຕາມທີ່ຕະຫຼາດຕ້ອງການ

12.5 ພະຍາດແລະສັດຕູເຫັດທີ່ສໍາຄັນຂອງການປູກເຫັດເພືອງ

ພະຍາດແລະສັດຕູເຫັດເພືອງນັບວ່າເປັນບັນຫາໃນການປູກເຫັດເພືອງຫຼາຍເຖິງວ່າການປູກເຫັດເພືອງຈະໃຊ້ໄລຍະເວລາພຽງບໍ່ທໍໃດມີກໍຕາມແຕ່ກໍຍັງມີພະຍາດແລະສັດຕູເຫັດຫຼາຍຊະນິດທີ່ມັກເກີດຂຶ້ນຄອຍທໍາລາຍແລະລົບກວນຜົນຜະລິດເຫັດຢູ່ສະເໝີເຊິ່ງພະຍາດແລະ ສັດຕູເຫັດບາງຊະນິດຈະທໍາລາຍເຫັດຈົນບໍ່ສາມາດເກັບຜົນຜະລິດໄດ້ໂດຍສາເຫັດທີ່ສໍາຄັນສ່ວນໃຫຍ່ເກີດຈາກການປະຕິບັດດູແລຮັກສາທີ່ບໍ່ຖືກສຸຂະອານາໄມໃນເລື່ອງຄວາມສະອາດໃນຟາມເຫັດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຜູ້ປູກເຫັດເພືອງຄວນຈະໄດ້ເຮັດຄວາມຮູ້ຈັກແລະຫາທາງປ້ອງກັນຮັກສາໄວ້ໄວ້ສໍາລັບພະຍາດແລະສັດຕູຂອງເຫັດເພືອງທີ່ສໍາຄັນມີດັ່ງນີ້:

1. ພະຍາດເຊື້ອຣາເມັດຜັກກາດ

ສາເຫດເກີດຈາກເຊື້ອຣາສະເຄີໂຣທຽມຣອບຊີໄອ (*Sclerotium rolfsii*) ມັກເກີດກັບກອງປູກເຫັດເພື່ອງແບບກອງເຕ້ຍທີ່ໃຊ້ເພື່ອງເຂົ້າເກົ່າເກັບຄ້າງໄວ້ເປັນປີແລະເພື່ອງທີ່ຖືກຝົນມາກ່ອນສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ໝົດຫຼັງແລະຂ້າງກອງປູກ.

ລັກສະນະອາການເກີດຂຶ້ນໄດ້ໃນມື້ທີ 3 ຫຼື 4 ຂອງການປູກແລະຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ໄວເສັ້ນໄຍຂອງເຊື້ອຣາຈະມີລັກສະນະໜາກ່ວາເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດເພື່ອງຕໍ່ມາຈະເກີດເສັ້ນໄຍແຜ່ຂະຫຍາຍອອກໄປມີລັກສະນະເປັນວົງມົນ ໂດຍສະເພາະທີ່ຫຼັງກອງເມື່ອເສັ້ນໄຍມີອາຍຸຫຼາຍຂຶ້ນກໍຈະສ້າງສ່ວນຂະຫຍາຍພັນຮູບຮ່າງມົນເມື່ອອ່ອນມີສີຂາວແລະເມື່ອແກ່ຈະປ່ຽນໄປເປັນສີນ້ຳຕານເຮັດໃຫ້ມີລັກສະນະຄ້າຍກັບເມັດຜັກກາດຈຶ່ງໄດ້ໃສ່ຊື່ວ່າ: ເຊື້ອຣາເມັດຜັກກາດເມື່ອເນົ່າຈະເກີດເສັ້ນໄຍລວມໂຕກັນອັດແໜ້ນບາງຄັ້ງຈະມີລັກສະນະເປັນຊັ້ນໆຫຼືວົງມົນ.

ເຊື້ອຣາມັກເກີດເປັນຍ່ອມເທົ່ານັ້ນບໍ່ກະຈາຍໄປໝົດໜານປູກແຕ່ເສັ້ນໄຍຂອງເຊື້ອຣາຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ໄວຫຼາຍແລະຍາດອາຫານຂອງເຊື້ອເຫັດເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍເຫັດຈະເລີນເຕີບໂຕບໍ່ທັນແລະຍຸດໄປເຮັດໃຫ້ບໍລິເວນທີ່ເກີດເຊື້ອຣາເມັດຜັກກາດຈະບໍ່ມີດອກເຫັດຈະເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດຫຼຸດລົງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ເສັ້ນໄຍຂອງເຊື້ອຣາຍັງທຳລາຍດອກອ່ອນແລະດອກຈຸມໄດ້ອີກເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດມີລັກສະນະຊ້ຳຫຼືນຸ້ມເປັນບາງຈຸດຫຼືເຮັດໃຫ້ດອກອ່ອນບໍ່ພັດທະນາສຳລັບດອກເຫັດບາງດອກທີ່ມີລັກສະນະແຂງແຮງເຊິ່ງຫຼຸດພົ້ນຈາກການເຂົ້າທຳລາຍຂອງເຊື້ອຣາໃນໄລຍະທີ່ເປັນດອກຈຸມແຕ່ອາດຈະຖືກເສັ້ນໄຍເຊື້ອຣາຂຶ້ນຈະເລີນເຕີບໂຕຂະຫຍາຍມາຄຸມດອກເຫັດໄດ້ເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດມີລັກສະນະຜິດປົກກະຕິແລະດອກເຫັດບາງດອກລັກສະນະພາຍນອກເບິ່ງປົກກະຕິແຕ່ເມື່ອປົບເບິ່ງຈະຮູ້ສຶກວ່າພາຍໃນມີລັກສະນະນຸ້ມເຊິ່ງເກີດຈາກການທຳລາຍຂອງເຊື້ອຣາສະເຄີໂຣທຽມຣອບຊີໄອສາມາດປ້ອງກັນເຊື້ອຣາດັ່ງກ່າວໄດ້ໂດຍຄວນໃຊ້ເພື່ອງເຂົ້າໃໝ່ທີ່ບໍ່ເຄີຍຖືກຝົນມາກ່ອນມາເປັນວັດສະດຸປູກ.

ຮູບທີ 12.1 ພະຍາດຮາເມັດຜັກກາດ (*Sclerotium rolfsii*)

2. ເຊື້ອຮາຂຽວ

ເຊື້ອຮາຂຽວທີ່ພົບຢູ່ມີຢູ່ 3 ຊະນິດເຊື້ອຮາຂຽວທີ່ເກີດຈາກເຊື້ອໄຕຣໂຕເດີມາ (*Trichoderma* spp) ແລະກລີໂອເຄດຽມ (*Gliocladium* spp) ຈະມີສີຂຽວຕ່າງໆເຊັ່ນ: ສີຂຽວອ່ອນແລະຂຽວເຂັ້ມເປັນຕົ້ນສ່ວນເຊື້ອຮາທີ່ເກີດຈາກເຊື້ອເພັນນິຊິຽມ(*Penicillium* spp) ຈະມີສີຂຽວອົມເທົາໂດຍເຊື້ອຮາຂຽວສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ທັງເທິງຂີ້ຝ້າຍ, ເພືອງເຂົ້າ, ເທິງດິນ ແລະດອກເຫັດທັງໃນການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍແລະການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມ.

ເຊື້ອຮາເປັນເຊື້ອທີ່ອາໄສຢູ່ໃນດິນຫຼືໃນອາກາດກໍໄດ້ເມື່ອດິນແລະວັດສະດຸປູກມີຄວາມຊຸ່ມກໍຈະເລີ່ມຈະເລີນເຕີບໂຕຂຶ້ນທີ່ດິນ, ຈະເລີນເຕີບໂຕໄປເຖິງຂີ້ຝ້າຍແລະເພືອງເຂົ້າມີບາງຊະນິດອາດຈະຕິດມາກັບຂີ້ຝ້າຍຫຼືໄສ້ຍັ້ວກ່ອນແລ້ວກໍໄດ້ເຊື້ອຮາຂຽວເປັນເຊື້ອຮາປະເພດທີ່ສ້າງສະບັພາຍແລະສະບັພິຂະໜາດນ້ອຍໂດຍສະບັພິຈະປົວໄປນຳອາກາດແລະຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ໄວເມື່ອທີ່ຢູ່ອາໄສເຊັ່ນກອງປູກເຫັດມີອຸນຫະພູມແລະຄວາມຊຸ່ມເໝາະສົມຈິ່ງຈະເລີນເຕີບໂຕແລະຂະຫຍາຍພັນຕໍ່ໄປໂດຍເຊື້ອຮາຂຽວຈະເກີດຫຼາຍໃນຊ່ວງທີ່ມີຄວາມຊຸ່ມສູງແລະອາກາດຮ້ອນອົບເອົາເຊິ່ງເຊື້ອຮາເປັນເຊື້ອຮາແຂ່ງຂັນຫຼືເຊື້ອຮາຄູ່ແຂ່ງຊອງເຊື້ອເຫັດເພືອງແລະຈະເລີນເຕີບໂຕໄວເຮັດໃຫ້ເຊື້ອເຫັດເພືອງບໍລິເວນທີ່ມີເຊື້ອຮາຂຽວຈະເລີນເຕີບໂຕສູ່ເຊື້ອຮາຂຽວບໍ່ໄດ້ແລະຍັງຍາດອາຫານຂອງເຫັດເພືອງອີກເຮັດໃຫ້ເຊື້ອເຫັດເພືອງບໍລິເວນນັ້ນເກີດຕຸ່ມດອກນ້ອຍກ່ວາບໍລິເວນອື່ນທີ່ບໍ່ມີເຊື້ອຮາຂຽວຫຼືບໍ່ເກີດຕຸ່ມດອກເລີຍ. ນອກຈາກນີ້, ເຊື້ອຮາຂຽວຍັງທຳລາຍດອກເຫັດອ່ອນໆໄດ້ອີກເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດບໍ່ພັດທະນາ.

ຮູບທີ 12.2 ເຊື້ອຣາຊຽວ (*Trichoderma* spp)

3. ເຊື້ອຣາເຫັດໝຶກຫຼືເຫັດຂີ້ມ້າ

ນັບເປັນສັດຕູທີ່ສໍາຄັນຂອງເຫັດເພືອງເພາະເປັນເຫັດທີ່ຈະເລີນເຕີບໂຕແຂ່ງຂັນກັບເຫັດເພືອງແລະຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ໄວພຽງ 4-5 ມື້ກໍ່ອອກດອກແລ້ວເຫັດໝຶກຫຼືເຫັດຂີ້ມ້າສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ທັງໃນການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍເຫັດໝຶກເກີດມາຈາກການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມໃນການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍເຫັດໝຶກເກີດຈາກການໃຊ້ເພືອງເກົ່າຫຼືວັດສະດຸປູກທີ່ມີເຊື້ອເຫັດໝຶກຢູ່ຫຼືອາດເກີດຈາກກອງປູກຮ້ອນຫຼືຊຸ່ມເກີນໄປເມື່ອຄຸມພັດສຕິກໄວ້ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດການໝັກແລະມີແກັດສແອມໂມເນຍເກີດຂຶ້ນອັນເປັນສາເຫດໃຫ້ເກີດເຫັດໝຶກຂຶ້ນໄດ້.

ສ່ວນການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມນັ້ນຖ້າພົບເຫັນໝຶກສີແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການໝັກເພືອງບໍ່ໄດ້ທີ່ມີແກັດສແອມໂມເນຍຫຼືເຫຼືອຢູ່ແລະການອົບອາຍນໍ້າອຸນຫະພູມບໍ່ໄດ້ທີ່ຄືອຸນຫະພູມໃນຫ້ອງຕໍ່າກວ່າອົງສາຈຶ່ງເປັນການກະຕຸ້ນໃຫ້ເຊື້ອຈຸລິນຊີຕ່າງໆເລີ່ມເຮັດວຽກອີກຄັ້ງເຮັດໃຫ້ເກີດແກັດສແອມໂມເນຍ.

ລັກສະນະທີ່ພົບຄືຈະເຮັດໃຫ້ເກີດດອກເຫັດດອກນ້ອຍໆເຊິ່ງເມື່ອແກ່ຍຸບໂຕມີສີຄ້າຍນ້ຳໝືກເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດເຫັດເພື່ອງຫຼຸດລົງຫຼືບໍ່ມີຜົນຜະລິດແຕ່ເສັ້ນໄຍແລະສະບັບຂອງເຫັດຈະຖືກທຳລາຍໄດ້ງ່າຍໂດຍການອົບອາຍນ້ຳ.

ຮູບທີ 12.3 ເຊື້ອຣາເຫັດໝືກຫຼືເຫັດຂີ້ມ້າ

4. ພະຍາດເນົ່າແລະຂອງເຫັດເພື່ອງ

ສາເຫດເກີດຈາກເຊື້ອແບັກທີເຣຍຊູໂດໂມແນສ (*Pseudomonas* sp.) ພະຍາດນີ້ຈະເກີດສະເພາະເຫັດເພື່ອງໃນເຮືອນຮົ່ມມັກເກີດໃນຊ່ວງລະດູຝົນເຊິ່ງສ່ວນໃຫ່ຍເກີດຈາກສະພາບກອງປູກເຫັດຊຸ່ມຫຼາຍເກີນໄປຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເຊື້ອແບັກທີເຣຍຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີ.

ລັກສະນະອາການຄືດອກເຫັດຈະມີຜິວບໍ່ລຽບແລະມີຈຸດສີຂາວຄ້າຍທາແບ້ງຕໍ່ມາພາຍໃນເວລາບໍ່ເດີນ 1 ມື້ຜິວດອກເຫັດຈະປ່ຽນເປັນຜິວເປັນຕູດບໍ່ລຽບນຽນໝົດດອກດອກເຫັດມີອາການຊ້ຳສີຂອງດອກເຫັດບໍລິເວນດັ່ງກ່າວປ່ຽນຈາກສີຂາວເປັນສີນ້ຳຕານອ່ອນອາການເປັນໄປຢ່າງໄວ, ຫຼັງຈາກນັ້ນຈະເລີ່ມເນົ່າແລະມີນ້ຳໄຫຼອອກມາສຳລັບຄວາມເສຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກພະຍາດນີ້ຄືເຮັດໃຫ້ເກັບຜົນຜະລິດບໍ່ໄດ້ເນື່ອງຈາກເມື່ອເກີດອາການດັ່ງກ່າວແລ້ວຈະລບາດຢ່າງໄວສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ການປູກເຫັດໝົດເຮືອນຮົ່ມຈາກການແຜ່ກະຈາຍຂອງເຊື້ອແບັກທີເຣຍໂດຍນ້ຳທີ່ຟັງມາຈາກການທົດນ້ຳເຫັດທີ່ເປັນພະຍາດຫຼືແມງໄມ້ທີ່ເປັນພາຫະນະໃນເຮືອນຮົ່ມທາກພົບວ່າມີພະຍາດນີ້ລະບາດໃຫ້ເກັບສ່ວນທີ່ເນົ່າອອກຖິ້ມແລະໃນການເກັບຜົນຜະລິດເຫັດເພື່ອງບໍ່ຄວນມີເສດເຫຼືອຂອງເຫັດຕົກຄ້າງຢູ່ໃນໜານເພາະສ່ວນທີ່ເຫຼືອຕົກຄ້າງຈະເນົ່າເຮັດໃຫ້ເຊື້ອແບັກທີເຣຍແຜ່ລະບາດໄດ້ງ່າຍ.

5. ໂຮເພືອງເຂົ້າ

ມີຊື່ວິທະຍາສາດວ່າ: *Tyrophagus dimidiatus* ນັບເປັນສັດຕູທີ່ສໍາຄັນໃນການປູກເຫັດເພືອງໂຮເກີດຈາກການນໍາວັດສະດຸບໍ່ສະອາດທີ່ມີໄຮຕິດມາພ້ອມເຊັ່ນ: ເພືອງເຂົ້າເກົ່າປະໄວ້ດົນ, ໄຮຕິດມາກັບກ້ອນເຊື້ອເຫັດທີ່ຜ່ານການປູກເຫັດຖົງແລ້ວ, ການປູກເຫັດຫຼາຍໆລຸ້ນຊໍ້າບ່ອນເກົ່າ, ເມື່ອມີໄຮສະສົມກໍຈະເພີ່ມປະລິມານຂຶ້ນເລື້ອຍໆແລະເນື່ອງຈາກການບໍ່ຮັກສາຄວາມສະອາດ.

ໂຮເພືອງເຂົ້າຈັດເປັນໄຮທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ, ມີສີຂາວເຫຼືອງແລະເບິ່ງເຫັນໄດ້ຍາກຖ້າໃຊ້ກ້ອງຂະຫຍາຍສ່ອງເບິ່ງພົບວ່າມີຂົນຍາວໆສີນ້ຳຕານທີ່ສ່ວນຫຼັງແລະສ່ວນຂາຂອງໄຮຊະນິດນີ້ສາມສາດຈະເລີນເຕີບໂຕແລະແຜ່ພັນໄດ້ດີໃນບໍລິເວນທີ່ເປັນຊຸ່ມໆໂດຍສະເພາະໃນກອງປູກເຫັດເພືອງໂດຍກາຍກິນເສັ້ນໄຍຂອງເຫັດແລະອິນຊີວັດຖຸເປັນອາຫານທໍາລາຍໂດຍການດັດກິນເສັ້ນໄຍເຫັດເພືອງຫຼືດອກເຫັດທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດເຫັດຫຼຸດລົງແລະໄຮຈະໄຕ່ຂຶ້ນໄປເທິງໂຕຜູ້ເຂົ້າໄປປະຕິບັດງານໃນເຮືອນຮົ່ມເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມລໍາຄານ.

ວິທີການປ້ອງກັນຄວນເນັ້ນເລື່ອງຄວາມສະອາດໄດ້ແກ່ຢ່າປະໃຫ້ມີເສດເພືອງວັດສະດຸທີ່ໃຊ້ປູກຕົກເຮ່ຍລົງພື້ນເມື່ອປູກເຫັດສໍາເລັດແຕ່ລະຄັ້ງຄວນເກັບເສດເພືອງອອກໃຫ້ໝົດການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມຄວນມີການພັກລ້າງທໍາຄວາມສະອາດເຮືອນຮົ່ມສ່ວນການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕັຍບໍ່ຄວນປູກຊໍ້າບ່ອນເກົ່າໃນໄລຍະ 1-2 ເດືອນ. ນອກຈາກນີ້, ໃຫ້ໃຊ້ສານເຄມີຂ້າໄຮທີ່ບໍ່ມີພິດຕົກຄ້າງສິດຜົນກ່ອນເກີດດອກເຫັດເພື່ອບໍ່ໃຫ້ສານເຄມີຕົກຄ້າງໃນດອກເຫັດແລ້ວໄຮປູນຂາວຊໍ້າອີກຄັ້ງໜຶ່ງແລະບໍ່ຄວນລ້ຽງສັດປົກໄກກັບກອງປູກເຫັດເພືອງຫຼືຂຶ້ນບໍລິເວນປູກເຫັດເພືອງບໍ່ໃຫ້ໄກ່ມາເຂ່ຍໄດ້.

6. ມົດ, ປວກ ແລະ ແມງສາບ.

ນັບເປັນສັດຕູທີ່ສໍາຄັນອີກຊະນິດໜຶ່ງເພາະແມງໄມ້ພວກນີ້ມັກອາໄສໃນໜານປູກເຫັດເພືອງແລະສ້າງຄວາມເສຍຫາຍຢູ່ສະເໝີມົດຈະເຂົ້າໄປເຮັດຮັງແລະທໍາລາຍເຊື້ອເຫັດສ່ວນປວກຈະເຂົ້າໄປກັດກິນເສັ້ນໄຍເຫັດ, ດອກເຫັດແລະວັດສະດຸປູກເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດເຫັດຫຼຸດລົງແລະເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດບໍ່ສົມບູນ.

ວິທີປ້ອງກັນໂດຍເຮັດໃຫ້ນໍ້າຖ້ວມພື້ນກ່ອນເລີ່ມປູກເຫັດປະມານ 1 ອາທິດຫຼືໃຊ້ຂີ້ແກບປະສົມກັບແຟັບໂຮຍເທິງພື້ນໂດຍໄຮຮອບນອກກອງເພືອງ, ມົດແລະປວກກໍຈະຍ້າຍໜີໄປແລະຮັກສາຄວາມສະອາດບໍລິເວນກອງປູກ.

7. ລັກສະນະອາການຜິດປົກກະຕິຕ່າງໆ.

ລັກສະນະອາການຜິດປົກກະຕິຕ່າງໆພາຍໃນກອງປູກເັດແລະການຕິດດອກຂອງເັດ ເພື່ອງນັ້ນມີຫຼາຍລັກສະນະແລະເກີດຈາກສາເຫດຕ່າງໆກັນໄປດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

1) ປູກແລ້ວເັດບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕເລີຍ.

ຫຼັງຈາກການປູກເັດເພື່ອງແລ້ວເສັ້ນໄຍເັດບໍ່ຈະເລີນເຕີບໂຕເລີຍຫາກສະພາບ ແວດລ້ອມອື່ນໆເປັນປົກກະຕິສາເຫດເກີດຈາກເຊື້ອເັດເສຍ, ໝົດອາຍຸຫຼືບໍ່ແຂງແຮງແຕ່ຖ້າເຊື້ອ ເັດເປັນປົກກະຕິດີເຮືອນຮົ່ມທີ່ປູກອາດມີເຊື້ອຮາລິບກວນຫຼືມີສານເຄມີບາງຢ່າງຕົກຄ້າງຕາມພື້ນ ດິນຫຼືຕົກຄ້າງຕິດກັບເພື່ອງມາກ່ອນແລ້ວຫຼືອາດຈະເກີດຈາກນ້ຳທີ່ໃຊ້ແຊ່ເພື່ອງແລະໃຊ້ຫົດກອງ ເັດມີສານຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງເຊື້ອເັດປະປົນຢູ່.

2) ເສັ້ນໄຍເັດຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ນ້ອຍຫຼາຍ.

ສາເຫດເກີດຈາກເຊື້ອເັດບໍ່ບໍລິສຸດເປັນເຊື້ອທີ່ມີການຕໍ່ເຊື້ອມາຫຼາຍຄັ້ງເຮັດໃຫ້ມີຄຸນ ນະພາບຕໍ່າຈຶ່ງຄວນເລືອກຊື້ເຊື້ອເັດຈາກແຫຼ່ງທີ່ເຊື້ອຖືໄດ້ການປູກເັດຊ້ຳບ່ອນເກົ່າຫຼາຍໆຄັ້ງ ຈະເຮັດໃຫ້ມີການສະສົມຂອງພະຍາດແລະສັດຕູທຳລາຍເສັ້ນໄຍເັດເພື່ອງຄວນທຳຄວາມ ສະອາດເຮືອນຮົ່ມໂດຍໃຊ້ນ້ຳລ້າງໃຫ້ສະອາດແລ້ວໂຮຍປູນຂາວຂ້າເຊື້ອແລະອີກສາເຫດໜຶ່ງເກີດ ຈາກການທີ່ອຸນຫະພູມພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມຕໍ່າເກີນໄປ, ເນື່ອງຈາກອາກາດໜາວຫຼືໃຊ້ເພື່ອງເກົ່າທີ່ ຖືກຝົນປຽກຊຸ່ມມາກ່ອນເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍເັດເພື່ອງຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕຈຶ່ງຄວນໃຊ້ເພື່ອງແຫ້ງ ທີ່ບໍ່ເຄີຍປຽກຝົນມາໃຊ້ເປັນວັດສະດຸປູກແລະຫາກອາກາດໜາວຄວນໃຫ້ອາຍນ້ຳເພີ່ມອຸນຫະພູມ.

3) ເສັ້ນໄຍເັດຈະເລີນເຕີບໂຕແຕ່ບໍ່ອອກດອກ.

ກໍລະນີນີ້ພົບວ່າເສັ້ນໄຍຈະເລີນເຕີບໂຕຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີແຕ່ບໍ່ເກີດດອກເັດສາເຫດ ວັດສະດຸປູກມີອາຫານເັດບໍ່ພຽງພໍກອງປູກແໜ້ນແລະຊຸ່ມເກີນໄປເຮັດໃຫ້ເສັ້ນໄຍບໍ່ສາມາດແຍ່ ເຂົ້າໄປໄດ້ສ່ວນຫຼາຍມັກເກີດກັບຕໍ່ເພື່ອງຖອນຈຶ່ງຕ້ອງໃສ່ອາຫານເສີມໃຫ້ພຽງພໍທຸກຄັ້ງ, ນອກນີ້ ອາດຈະເກີດຈາກຊັ້ນປູກເັດບໍ່ໄດ້ຮັບແສງຫຼືອຸນຫະພູມໃນເຮືອນຮົ່ມສູງຈົນເກີນໄປວິທີແກ້ໄຂໃຫ້ ຊັ້ນເັດໄດ້ຮັບແສງສະຫວ່າງໃນບາງຊ່ວງວັນທີ 5-6 ຖ້າອຸນຫະພູມສູງຫຼາຍເກີນໄປໃຫ້ໃຊ້ວິທີ ເປີດຊ່ອງລະບາຍອາກາດ.

4) ເຫັດອອກເປັນດອກນ້ອຍໆແຕ່ບໍ່ໃຫ່ຍ.

ມັກຈະເກີດຂຶ້ນສະເໝີກັບຜູ້ປູກເຫັດມີໃໝ່ທີ່ໃຊ້ເຊື້ອອ່ອນແລະໃຊ້ວັດສະດຸປູກທີ່ມີອາຫານບໍ່ພຽງພໍເພາະເຊື້ອອ່ອນເປັນເຊື້ອທີ່ຜ່ານການຕໍ່ເຊື້ອຫຼາຍຄັ້ງເຮັດໃຫ້ຄວາມແຂງແຮງຫຼຸດລົງຈຶ່ງຄວນໃຊ້ເຊື້ອເຫັດຈາກບ່ອນທີ່ເຊື້ອຖືໄດ້ມາເຮັດການປູກວັດສະດຸປູກບາງຢ່າງເຊັ່ນ: ເພື່ອງນວດເຊິ່ງມີອາຫານບໍ່ພຽງພໍຫຼືມີຄວາມຊຸ່ມໜ້ອຍໄປປູກຄູດຊິມຊັບນ້ຳບໍ່ໄດ້ດີຫຼືກົດທັບກອງປູກເຫັດບໍ່ແໜ້ນພໍກໍຈະເຮັດໃຫ້ເຫັດເພື່ອງອອກດອກນ້ອຍໆໄດ້ເຊັ່ນກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ການໃຊ້ວັດສະດຸປູກພວກນີ້ຄວນແຊ່ນ້ຳໃຫ້ອີ່ມໂຕທຸກຄັ້ງແລະກົດທັບກອງປູກໃຫ້ແໜ້ນພໍແຕ່ສຳລັບເພື່ອງເຂົ້າແລະຕໍ່ເພື່ອງຖອນຫາກແຊ່ນ້ຳດົນຈົນເກີນໄປແລະກົດກອງປູກແໜ້ນຈົນເກີນໄປເຮັດໃຫ້ເພື່ອງເນົ່າເຊື້ອເຫັດບໍ່ສາມາດຈະເລີນເຕີບໂຕເຂົ້າໄປໄດ້ເຊັ່ນກັນປະກອບກັບມີອາກາດບໍ່ພຽງພໍຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ດອກເຫັດຢຸດຕາຍກ່ອນທີ່ຈະໃຫ່ຍດັ່ງນັ້ນການປູກເຫັດເພື່ອງຈຶ່ງຄວນເລືອກໃຊ້ວັດສະດຸປູກທີ່ເໝາະສົມແລະແຊ່ເພື່ອງໃຫ້ພໍດີ.

5) ເສັ້ນໄຍເຫັດຂຶ້ນພູຫຼາຍເກີນໄປ.

ລັກສະນະອາການແບບນີ້ມັກຈະພົບເຫັນໃນຊ່ວງຫຼັງຈາກໂຮຍເຊື້ອເຫັດປະມານ 5-6 ມື້ເນື່ອງຈາກຂະນະທີ່ເສັ້ນໄຍກຳລັງລວມໂຕກັນເປັນດອກເຫັດນັ້ນອາກາດຢູ່ໃນສະພາບທີ່ຮ້ອນອົບເອົ້າເຮັດໃຫ້ອຸນຫະພູມພາຍໃນເຮືອນຮົ່ມສູງຈົນເກີນໄປແກ້ໄຂໂດຍການຄວບຄຸມອຸນຫະພູມໂດຍເປີດປະຕູລະບາຍຄວາມຮ້ອນອອກ.

6) ດອກເຫັດເນົ່າມີສີນ້ຳຕານແລະມີກິ່ນເໝັນ.

ໃນການປູກເຫັດເພື່ອງບາງຄັ້ງອາດຈະມີເຊື້ອຣາຫຼືເຊື້ອແບັກທີເຣຍເຂົ້າທຳລາຍເຫັດໄດ້ອັນທີ່ເກີດຈາກຊັ້ນທີ່ປູກເຫັດມີຄວາມຊຸ່ມຫຼາຍຈົນເກີນໄປເຮັດໃຫ້ແບັກທີເຣຍຈະເລີນເຕີບໂຕໄດ້ດີແລະອາດຈະມີເຊື້ອຣາອື່ນເຂົ້າທຳລາຍແກ້ໄຂໂດຍຄວນມີການລະບາຍອາກາດແລະຄວາມຊຸ່ມທາງໃນອອກ.

ສ່ວນໃນກໍລະນີທີ່ມີເຫັດເນົ່າແລະຕາຍໃນຊັ້ນປູກນັ້ນສາເຫັດເນື່ອງມາຈາກເຫັດໄດ້ຮັບຄວາມກະທົບກະເທືອນຈາກການເກັບກຸ່ວດອກເຫັດຫຼືຫິດນ້ຳໃນຂະນະທີ່ດອກເຫັດຍັງນ້ອຍຢູ່ວິທີແກ້ໄຂຕ້ອງລະມັດລະວັງຢ່າໃຫ້ດອກເຫັດທີ່ຢູ່ຂ້າງຄຽງໄດ້ຮັບຄວາມກະທົບກະເທືອນໃນຂະນະເກັບກຸ່ວດອກເຫັດແລະຕ້ອງງົດການໃຫ້ນ້ຳແກ່ເຫັດເຫຼົ່ານີ້ໃນຂະນະທີ່ດອກເຫັດຍັງນ້ອຍຢ່າງ

ເດັດຂາດຫຼືອາດຈະເກີດຈາກເຮືອນຮົ່ມບໍ່ສະອາດຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາກ່ຽວກັບການສະສົມຂອງ ເຊື້ອຮາແລະສັດຕູເຫັດຂຶ້ນໄດ້.

7) ດອກເຫັດຂຶ້ນເປັນຍ່ອມ.

ໂດຍເຫັດມັກຂຶ້ນລວມໂຕກັນຕາມບໍລິເວນສ່ວນຫົວແລະທ້າຍກອງປູກສາເຫດເກີດຈາກ ກອງປູກມີອາຫານແລະອຸນຫະພູມທີ່ເໝາະສົມຢູ່ບໍລິເວນຫົວແລະທ້າຍກອງປູກຫຼາຍກ່ວາ ສ່ວນອື່ນໆ.

8) ດອກເຫັດບານໄວ.

ກໍລະນີດອກເຫັດບານໄວເກີນໄປທັງໆທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍຢູ່ສາເຫດເກີດຈາກເຊື້ອເຫັດ ອ່ອນຫຼືໃສ່ອາຫານເສີມຫຼາຍຈົນເກີນໄປ.

9) ດອກເຫັດມີສີຄໍ້າ.

ລັກສະນະອາການເຊັ່ນນີ້ມັກເກີດຈາກສາຍພັນຫຼືເກີດຈາກດອກເຫັດຖືກລົມ... ແລະຖືກ ແສງແດດຫຼາຍວິທີແກ້ໄຂຄື: ໃນຂະນະທີ່ດອກເຫັດມີຂະໜາດນ້ອຍຫຼືໃນລະຫວ່າງເກັບກ່ຽວບໍ່ຄວນ ໃຫ້ດອກເຫັດຖືກລົມຫຼືຖືກແສງແດດ.

10) ດອກເຫັດມີນ້ຳໜັກເປົາ.

ສາຍພັນເຫັດເພື່ອງບາຍສາຍພັນເຊັ່ນ: ສາຍພັນສີຂາວມີນ້ຳໜັກເປົາກ່ວາສາຍພັນ ສີດຳແລະສາຍພັນສີເທົາແຕ່ຖ້າຫາກລັກສະນະເຊັ່ນນີ້ເກີດຂຶ້ນກັບສາຍພັນສີດຳຫຼືສີເທົາສາເຫດ ມັກເກີດຈາກຄວາມຊຸ່ມພາຍໃນກອງປູກບໍ່ພຽງພໍຫຼືຂະນະທີ່ເກີດດອກເຫັດມີອາກາດຖ່າຍເທບໍ່ ສະດວກ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ຊານຍຸດພານຸທັດ 2540 ເທັກນິກການປູກເຫັດເພືອງກອງສິ່ງເສີມພືດສວນກົມສິ່ງເສີມການກະເສດ.
2. ຊານຍຸດພານຸທັດແລະຄະນະ 2543 ເທັກນິກການປູກເຫັດເພືອງກອງສິ່ງເສີມພືດສວນກົມສິ່ງເສີມການກະເສດ.
3. ດີພ້ອມໄຊວົງກຽດແລະອຳພອນນັນທິໂຣ 2547 ການປູກເຫັດເພືອງກຸ່ມສິ່ງເສີມພືດສວນກົມສິ່ງເສີມການກະເສດ.
4. ອານົນເອື້ອຕະກູນຄູ່ມືການປູກເຫັດເພືອງແບບກອງເຕ້ຍຄູ່ມືອົງກອນສະຫະປະຊາຊາດພ.ສ 2524-2537.
5. ບຸນເລີດສະອາດສິດທິສັກການປູກເຫັດເພືອງໂດຍໃຊ້ເປືອກຖົ່ວຊຽວສະຖາບັນວິໄຈພືດສວນກົມວິຊາການກະເສດ.
6. ຊານຍຸດພານຸທັດແລະຄະນະການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມຄູ່ມືວິຊາການກອງສິ່ງເສີມພືດສວນກົມສິ່ງເສີມການກະເສດ.
7. ອານົນເອື້ອຕະກູນການປູກເຫັດເພືອງໃນເຮືອນຮົ່ມຜູ້ຊ່ຽວຊານເຫັດອົງກອນສະຫະປະຊາຊາດພ.ສ 2524-2537.
8. ອານົນເອື້ອຕະກູນ 2531 ການປູກເຫັດເພືອງແບບອຸດສາຫະກຳຜູ້ຊ່ຽວຊານດອກເຫັດອົງກອນສະຫະປະຊາຊາດແລະທີ່ປຶກສາທະນາຄານໂລກ.
9. ອານົນເອື້ອຕະກູນ 2531 ການປູກເຫັດເພືອງ (ສະບັບສົມບູນ) ຜູ້ຊ່ຽວຊານເຫັດອົງກອນການອາຫານແລະກະສິກອນແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດ.
10. ຍຸພິງສຸລິທຳ 2542 ການປູກເຫັດເພືອງສາລະຄະດີຊຸດຄູ່ມືອາຊີບຂອງຄົນໄທສໍານັກພິມໂອດຽນສໂຕ.
11. ສູນວິໄຈພືດສວນສີສະເກດ 2530 ເຫັດເພືອງເອກະສານປະກອບການຝຶກອົບຮົມສະຖາບັນວິໄຈພືດສວນກົມວິຊາການກະເສດ.
12. ວັດສັນເພັດສະຣັດ 2537 ການປູກເຫັດເພືອງດ້ວຍຜັກຕົບຄະນະຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດມະຫາວິທະຍາໄລສົງຂານະຄະຣິນ.
13. ກຸ່ມງານຈຸລະຊີວະວິທະຍາປະຍຸກການປູກເຫັດເສດຖະກິດກອງພະຍາດພືດແລະຈຸລະວິທະຍາກົມວິຊາການກະເສດ.
14. ກຸ່ມບັນດິດກະເສດກ້າວໜ້າ 2538 ການປູກເຫັດໃນປະເທດໄທ.

15. ຊາຍຸດພານຸທັດແລະນິງນຸດແຕງຊັບ 2538 ເທັກນິກການຜະລິດເຫັດກອງສິ່ງເສີມພືດສວນກົມສິ່ງເສີມການກະເສດ.
16. ບັນຍາໂພທິຣັດ 2537 ເທັກໂນໂລຢີການປູກເຫັດຄະນະເທັກໂນໂລຢີການກະເສດສະຖາບັນເທັກໂນໂລຢີພະຈອມກ້າວເຈົ້າຄຸນທະຫານລາດກະບັງ.
17. ຊາຍຸດພານຸທັດແລະຄະນະ 2546 ໂຄງການພັດທະນາຜະລິດເຫັດຄົບວົງຈອນລາຍງານການວິໄຈສຳນັກງານຄະນະກຳມະການວິໄຈແຫ່ງຊາດ.
18. ສຸເທບຍາດີ 2543 ການປູກເຫັດຄະນະວິທະຍາສາດມະຫາວິທະຍາໄລກະເສດສາດ.
19. ສູນວິໄຈພືດສວນພິຈິດ 2532 ການປູກເຫັດເພື່ອງເພື່ອອຸດສາຫະກຳເອກະສານປະກອບການຝຶກອົບຮົມສະຖາບັນວິໄຈພືດສວນກົມວິຊາການກະເສດ.
20. ວິຣະສັກສັກສິຣິຣັກ 2529 ການຜະລິດເຫັດຄະນະກະເສດສາດມະຫາວິທະຍາໄລຂອນແກ່ນ.
21. ວິທູນພາວຸດ 2527 ການເຮັດເຊື້ອແລະການປູກເຫັດຄະນະພືດສາດວິທະຍາເຂດການກະເສດນະຄອນສີທຳມະຣາດວິທະຍາໄລເທັກໂນໂລຢີແລະຊີວະສຶກສາ.
22. ກອບກຽນບັນສິດແລະຄະນະແມງໄມ້-ໄຮສັດຕູເຫັດໃນປະເທດໄທກອງກີແລະສັດຕະວິທະຍາກົມວິຊາການກະເສດ.

ສະໜັບສະໜູນໂດຍ:

ພິມທີ່: ໂຮງພິມດີບຸກ

ພິມຄັ້ງທີ: 1

ພິມເພື່ອ: ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຝຶກອົບຮົມ